

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA

P L A N

ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Široki Brijeg, 2018. godine

ODLUKA
O USVAJANJU PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Na temelju članka 19. stavka (2) Zakona o Vladi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/04), članka 27. i članka 173. stavka (5) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) i članka 65. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/11, Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 113. sjednici održanoj 4. listopada 2018. godine, donijela je

ODLUKU
O DONOŠENJU PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I
DRUGIH NESREĆA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Članak 1.

Ovom Odlukom donosi se Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 2.

Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke iz članka 1. ove Odluke, sastavni je dio ove Odluke.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
-VLADA-
Broj: 01-903-1/18-113
Široki Brijeg, 4. listopada 2018.

Predsjednik
Zdenko Čosić

S A D R Ž A J

PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

DOKUMENT BROJ		NAZIV DOKUMENTA	Broj stranica	
1	2	3	4	5
		Sadržaj Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Županije Zapadnohercegovačke	3 - 5	
I		DOKUMENTA O ŽUPANIJSKOM OPERATIVNOM CENTRU CIVILNE ZAŠTITE		6 - 28
	I - 1	Uvod	7 – 11	
	I - 2	Način prijema i dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća, odnosno o nastanku tih nesreća na području Županije Zapadnohercegovačke	12 – 26	
	I - 3	Način, sadržaj i redosljed obavješćivanja županijskih tijela uprave, Vlade Županije Zapadnohercegovačke i Ureda predsjednika Vlade Županije Zapadnohercegovačke, te ovlaštenih tijela Županije Zapadnohercegovačke o pojavama i opasnostima od prirodnih ili drugih nesreća, na području Županije Zapadnohercegovačke	27 – 28	
II		DOKUMENTA O AKTIVIRANJU I ANGAŽIRANJU SNAGA I SREDSTAVA		29- 62
	II - 1	Mjere, postupci i zadaci kojima se vrši aktiviranje Županijskog stožera civilne zaštite	30 – 35	
	II - 2	Mjere, postupci i zadaci na aktiviranju službi zaštite i spašavanja Županije Zapadnohercegovačke	36 – 55	
	II - 3	Način angažiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim vlastima u zaštiti i spašavanju	56 – 58	
	RADNI DOKUMENT	<i>Podsjetnik za rad u toku vršenja poslova aktiviranja i angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite</i>	59–62	
III		DOKUMENT O PROVOĐENJU AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU		63 – 142
	III - 1	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Županijskog stožera civilne zaštite	64 – 69	
	III - 2	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Uprave civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke	70 – 74	
	III – 3	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća županijskih ministarstava i drugih tijela	75	
	III – 3 - 1	<i>Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke</i>	76 – 81	
	III – 3 - 2	<i>Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke</i>	82 - 85	

DOKUMENT BROJ		NAZIV DOKUMENTA	Broj stranica	
1	2	3	4	5
	III – 3 - 3	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva financija Županije Zapadnohercegovačke	86 – 90	
	III – 3 - 4	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke	91– 101	
	III – 3 - 5	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke	102– 112	
	III – 3 - 6	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke	113 - 119	
	III – 3 - 7	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke	120 – 124	
	III – 3 - 8	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata Županije Zapadnohercegovačke	125 – 128	
	III – 3 - 9	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Županijske uprave za geodetske i imovinskopravne poslove Županije Zapadnohercegovačke	129– 132	

	III – 4	Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća službi zaštite i spašavanja Županije Zapadnohercegovačke	133 – 138	
	III -4- 1	Služba za spašavanje sa visina i drugih nepristupačnih terena	136	
	III - 4 - 2	Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć	137-138	
	III – 5	Aktivnosti, mjere i postupci i zadaci javnih preduzeća Županije Zapadnohercegovačke	139– 142	
IV		DOKUMENT O MJERAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA		143 – 256
	IV - 1	Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara	144 – 146	
	IV - 2	Evakuacija ljudi i materijalnih dobara	147 – 154	
	IV - 3	Zbrinjavanje ljudi i materijalnih dobara	155 –164	
	IV - 4	Zaštita i spašavanje od radioloških, kemijskih i bioloških sredstava	165 – 182	
	IV - 5	Zaštita i spašavanje od rušenja	183 –193	
	IV - 6	Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom	194 – 205	
	IV - 7	Zaštita i spašavanje od požara	206 – 218	
	IV - 8	Prva medicinska pomoć	219– 226	
	IV - 9	Zaštita i spašavanje životinja (epizotije) i namirnica životinjskog porijekla	227 – 234	
	IV - 10	Asanacija terena	235 – 239	

	IV - 11	Zaštita okoliša	240 – 248	
	IV - 12	Zaštita bilja i biljnih proizvoda	249 – 256	
V		DOKUMENT PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA O PRIHVATANJU I PRUŽANJU POMOĆI U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU SA DRUGIM ŽUPANIJAMA, REPUBLIKOM SRPSKOM I BRČKO DISTRIKTOM BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNA POMOĆ		257 – 258
		P R I L O Z I		

**DOKUMENT O OPERATIVNOM
CENTRU CIVILNE ZAŠTITE
ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

ŽUPANIJSKI OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE

1. UVOD

Županijski operativni centar civilne zaštite (u daljnjem tekstu: **Županijski operativni centar**), je organizacijski dio upravne i operativno stručne strukture Uprave civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: **Uprava civilne zaštite**), a njegova osnovna djelatnost, uloga i zadaće u sustavu zaštite i spašavanja utvrđeni su člancima 149. do 163. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10) (u daljnjem tekstu: **Zakon o zaštiti i spašavanju**). Na temelju te zakonske podloge donesen je Pravilnik o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/07).

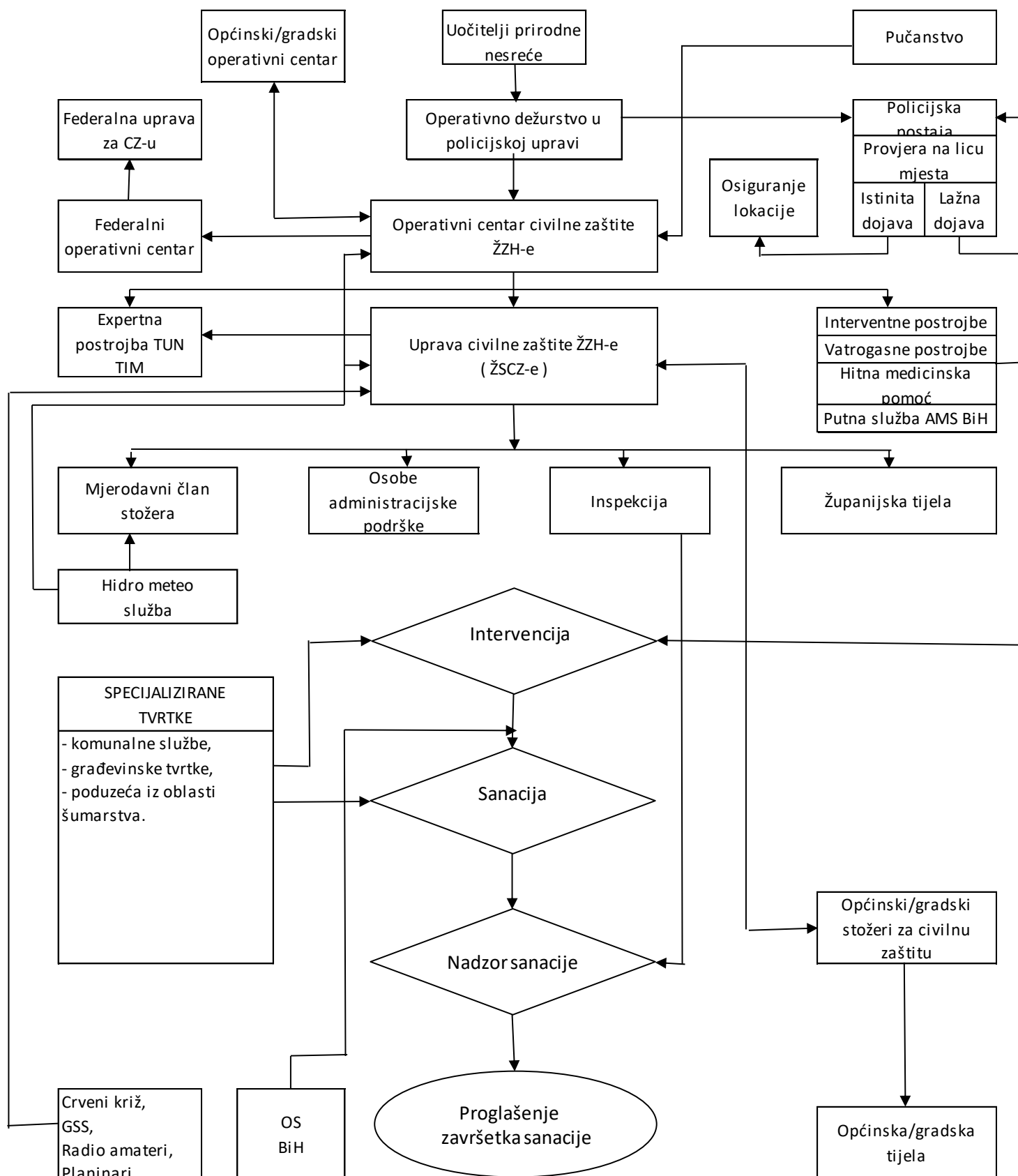
Ovaj je Pravilnik osnovni dokument kojim su uređena sva pitanja organizacije i funkcioniranja operativnih centara civilne zaštite u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća.

Organizacijska pozicija operativnih centara civilne zaštite u potpori upravljanju akcijama zaštite i spašavanja prikazana je u shemi, **Slika 1.**

SHEMA

upravljanja akcijama zaštite i spašavanja

Prilog br. 1

Slika 1.

Organizacijska struktura operativnih centara svih razina, po pravilu obuhvaća:

1. Operativne centre civilne zaštite Federacije BiH, županije i općina/gradova,
2. Jedinstven besplatni telefonski broj za hitne pozive 121 (112),
3. Sredstva veza unutar operativnih centara,
4. Sredstva veza između operativnih centara i uprava i službi civilne zaštite na svim razinama,
5. Sredstva veza između operativnih centara i stožera, službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne zaštite,
6. Sredstva veza između operativnih centara i ostalih sudionika zaštite i spašavanja,
7. Jedinstvena informacijsko-računalna mreža Federalnog operativnog centra koja mora biti potpuno uvezana i usklađena sa operativnim centrima županija i općina/gradova za međusobnu razmjenu informacija i podataka,
8. Mogućnost povezivanja informacijsko-računalne mreže operativnih centara s drugim imateljima sustava veza federalnih i državnih tijela, pravnih osoba ili pojedinačnih subjekata zaštite i spašavanja.

2. OSNOVNI ZADACI ŽUPANIJSKOG OPERATIVNOG CENTRA

Pravilnikom o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara u članku 13. utvrđena je mjerodavnost Županijskog operativnog centra putem vršenja sljedećih poslova, i to:

1. Prikuplja i obrađuje sve podatke i informacije o prirodnim i drugim nesrećama na području županije i te podatke dostavlja mjerodavnim tijelima županije i Federalnom operativnom centru civilne zaštite na način predviđen ovim Pravilnikom;
2. Prenosi zapovjedi Federalnog i Županijskog stožera civilne zaštite (**u daljnjem tekstu: Županijski stožer**) u vrijeme kada ti stožeri rukovode akcijama zaštite i spašavanja na području Županije;
3. Prima, priprema i šalje mjerodavnim tijelima, izvješća o mjerama i aktivnostima koje se poduzimaju u tijeku provođenja akcija na zaštiti i spašavanju na području Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: **Županija odnosno ŽZH**);
4. Ostvaruje stalni kontakt sa Federalnim operativnim centrom CZ i postupa po nalogima i zahtjevima tog centra, kao i općinskim/gradskim operativnim centrima CZ na području Županije u vezi prikupljanja i međusobnoj razmjeni podataka o prirodnim i drugim nesrećama na području Županije;
5. Prenosi priopćenja javnim medijima Županije o podacima koji se odnose na prirodne i druge nesreće sa kojima raspolaže;
6. Vršiti primanje i prenošenje informacija za potrebe timova za deminiranje Županije;
7. Provodi odgovarajuće mjere na organiziranju i funkcioniranju općinskih/gradskih operativnih centara na području Županije i u tim pitanjima tim centrima pruža odgovarajuću stručnu pomoć i obuku pripadnika tih centara;
8. Vršiti i sve druge poslove koji se odnose na prikupljanje, obradu i distribuciju podataka i informacija o prirodnim i drugim nesrećama na području Županije, kao i druge poslove koji se zakonom i drugim propisima stave u mjerodavnost županijskih operativnih centara.

U članku 12. i 14. istog Pravilnika utvrđene su mjerodavnosti Federalnog i općinskih/gradskih operativnih centara civilne zaštite.

3. KAPACITETI ŽUPANIJSKOG OPERATIVNOG CENTRA

- 3.1. Županijski operativni centar, je unutarnja organizacijska jedinica u okviru Sektora za zaštitu i spašavanje, zaštitu od požara i vatrogastvo kao temeljne ustrojbene jedinice Uprave civilne zaštite.

Uprava civilne zaštite u svome organizacijskom sustavu ima i operativni centar, čija je osnovna namjena osiguranje informacijsko komunikacijske potpore upravljanju akcijama zaštite i spašavanja.

Sa stajališta osnovne namjene i zadaća Županijskog operativnog centra, može se konstatirati da je postojeće stanje kadrovske popunjenosti zadovoljavajuće, dok je opremljenost opremom i sredstvima ne zadovoljavajuća. Takvo stanje ne omogućuje podizanje operativnosti Županijskog stožera na višu razinu u procesu upravljanja akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, u uvjetima djelovanja prirodne i druge nesreće u kojima su radikalno narušeni ili onemogućeni kapaciteti veza postojećih javnih mreža ili operatora (public network).

Postojeća oprema u Županijskom operativnom centru niti izbliza ne odgovara realnim potrebama u skladu sa zakonskim obvezama i konceptualnim zahtjevima Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u županiji Zapadnohercegovačkoj za razdoblje od 2018. do 2023.godine (Narodne novine ŽZH, broj 9/18) (u daljnjem tekstu: **Program razvoja**) i projekta «Uspostavljanje operativnih centara civilne zaštite », koji se mogu smatrati sastavnim dijelom ovoga plana.

Postojeće stanje opremljenosti Županijskog operativnog centra:

- jedan analogni telefonski priključak,
- dojavni telefon 121,
- TV uređaj,
- računar
- multifukcijski uređaj (pisač, skener, fax i kopir).

Pristup internetu osiguran je putem ADSL-a.

Centar veze koristi isključivo sljedeće vrste komunikacija: telefon, fax i e-mail.

3.2. Prijelazno rješenje

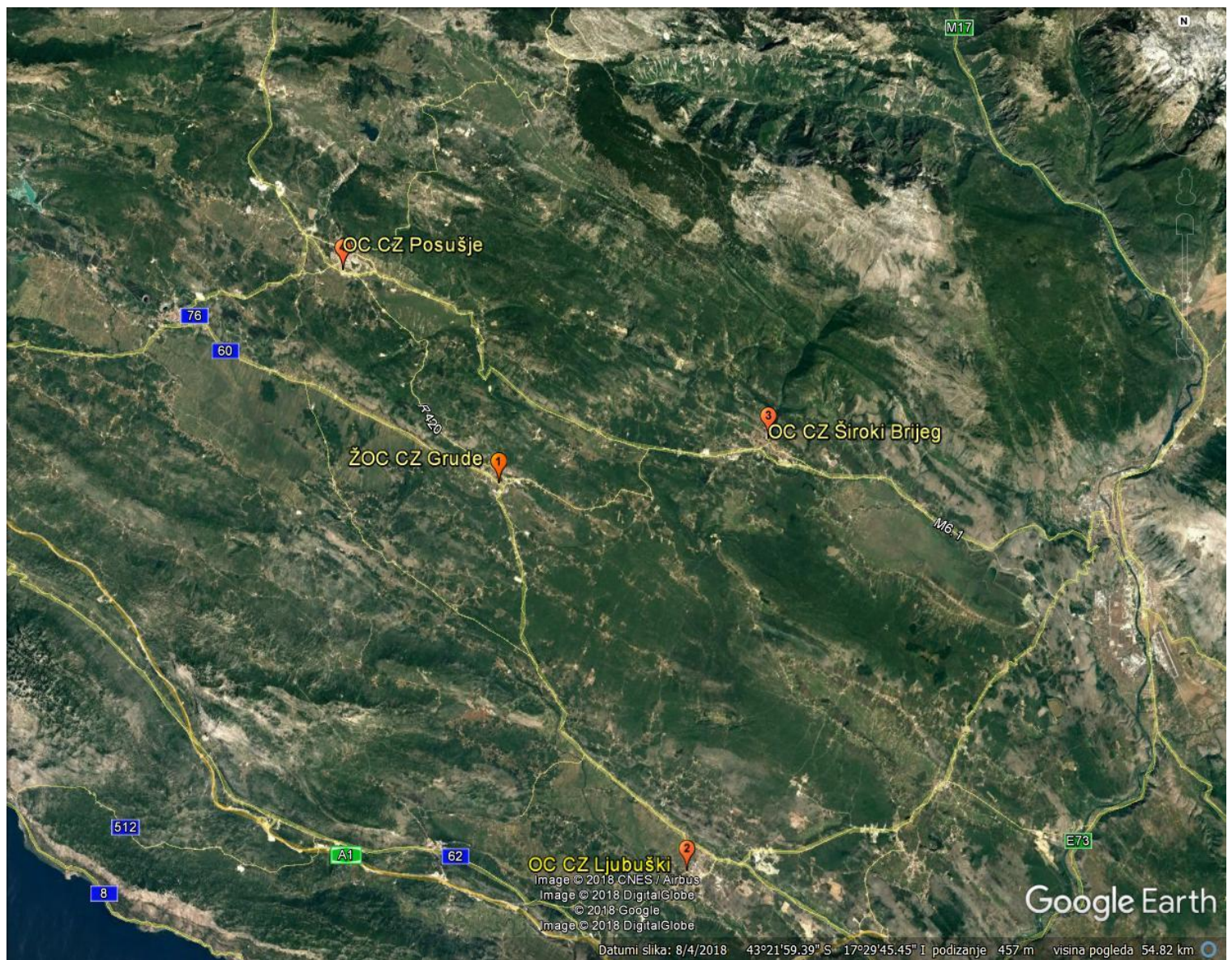
Dok se ne postigne optimalizacija organiziranosti i funkcionalnosti operativnih centara u ŽZH, sukladno članku 157. Zakona o zaštiti i spašavanju, operativni centri civilne zaštite ostvarivanje svoje funkcije i zadaća, vršit će korištenjem kapaciteta javnih telekomunikacijskih operatora, županijskih, federalnih i državnih institucija i drugih posjednika informacijskih i komunikacijskih sustava i infrastrukture, koji omogućuju multiservisnu komunikacijsku i informacijsku mrežu (prijenos govora, prijenos podataka i prijenos slike) osobito u uvjetima stanja prirodne i druge nesreće.

Uprava civilne zaštite će službenim putem sa imaocima funkcionalnih sustava veza dogovoriti servise u vezama prema svim razinama rukovođenja u akcijama zaštite i spašavanja, od Vlade ŽZH do načelnika općina/gradova.

3.3. Stanje i razvojni pravci jačanja kapaciteta Županijskog operativnog centra

Stanje i razvojni pravci jačanja kapaciteta Županijskog operativnog centra i općinskih/gradskih operativnih centara, nalaze se u Programu razvoja i projektu „Uspostavljanje operativnih centara civilne zaštite“ s pod-projektima za niže razine i stvaranje uvjeta za uvezivanje u Sustav 112.

Raspored operativnih centara na području Županije (**Slika 2.**).

Slika 2.

NAČIN PRIJAMA I DOSTAVLJANJA PODATAKA O POJAVAMA I OPASNOSTIMA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA, ODNOSNO O NASTANKU TIH NESREĆA NA PODRUČJU ZAPADNOHERCEGOVAČKE ŽUPANIJE

4. OSNOVA ZA RAD OPERATIVNIH CENTARA CIVILNE ZAŠTITE

Zakonom o zaštiti i spašavanju, Pravilnikom o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite, Programom razvoja i projektom „Uspostavljanje operativnih centara civilne zaštite“ s pod-projektima za niže razine i stvaranje uvjeta za uvezivanje u Sustav 112, razrađen je način informacijsko komunikacijske podrške za postupak prijena svih dostupnih informacija u vezi nastanka prirodne i druge nesreće, postupak nakon zaprimanja informacije preko operativnog centra, obradi i proslijeđivanju dobivenih informacija stožerima, službama, postrojbama i drugim sudionicima zaštite i spašavanja, najpogodnijim načinom i najbržim sredstvom prijena informacija, te obveze sudionika zaštite i spašavanja prema operativnom centru civilne zaštite, u cilju organizirane i usklađene provedbe zaštite i spašavanja.

Sukladno s člankom 8. Pravilnika, osnovu za rad Federalnog, županijskih i općinskih/gradskih operativnih centara civilne zaštite, osiguravaju:

1. Sustavi za komunikacijsku i informacijsku potporu:

- a) multiservisna komunikacijska i informacijska mreža: prijenos govora, prijenos podataka i prijenos slike,
- b) komunikacijski sustav prijena govora i podataka u uvjetima stanja prirodne i druge nesreće,
- c) mreža širokoga područja za velike udaljenosti povezane preko javnih komunikacijskih ili izvornih komunikacijskih linija (WAN) i LAN koji predstavlja grupu računara u istoj zgradi povezanih mrežnim kablovima ili sustavom bežičnih mreža (Wireless),
- d) sustav za integraciju osnovnih komponenata sustava: Multiservisne komunikacijske i informacijske mreže, komunikacijskog sustava prijena govora i podataka u uvjetima stanja prirodne i druge nesreće, te WAN i LAN sustava bežičnih mreža,

2. Računalni sustavi i računalne mreže za informatičku podršku i automatizaciju:

- a) procesa rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja u uvjetima stanja prirodne i druge nesreće i
- b) poslovnih procesa.

3. Uredska oprema i SW (software) i HW (hardware) alati za obradu i kopiranje dokumenata:

- a) elektronskom obliku i
- b) u tiskanom obliku.

4. Elektroenergetski sustavi za osiguranje:

- a) rezervnog napajanja i agregati i
- b) sustavi za neprekidno napajanje.

5. Sustavi (sustavni, aplikacijski i dBase) za podršku geografskom informacijskom sustavu (GIS):

- a) sustavi za globalno pozicioniranje (GPS) i
- b) ostala potrebna uredska i video oprema.

5. INFORMACIJSKI TIJEK I PROCES RADA ŽUPANIJSKOG OPERATIVNOG CENTRA

Preko navedenih sustava Županijski operativni centar poslove iz svoje mjerodavnosti vrši tako što sa područja županije Zapadnohercegovačke prikuplja, obrađuje i dostavlja informacije i podatke o svim vrstama prirodnih i drugih nesreća, te prenosi odluke, zapovjedi i izvješća od Županijskog stožera prema federalnom i općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite te operativnim snagama zaštite i spašavanja i prema tijelima vlasti u Županiji.

Imajući u vidu realno stanje kapaciteta ukupne (ne)razvijenosti operativnih centara, način prijama i dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća, odnosno o nastanku tih nesreća na području Županije, vršit će se onom vrstom komunikacije koja omogućuje adekvatan i najbrži prijenos informacije prema subjektu informiranja.

Polazeći od pretpostavke da prirodna ili druga nesreća u pogledu destrukcije neće biti kataklizmičkih razmjera po područje Županije, osim u slučaju eventualnih epidemija, informacije je moguće i poželjno dostavljati putem fiksnih i mobilnih veza javnih operatora, dok te veze funkcioniraju, **po telefonskom imeniku Županijskog operativnog centra, privitak broj 1.**

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
Uprava civilne zaštite
Županijski operativni centar**

Privitak br. 1

TELEFONSKI IMENIK

Široki Brijeg, 2018. godine

**BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA SKUPŠTINE, VLADE,
MINISTARSTAVA, UPRAVA, ZAVODA, UREDA, MINISTARA I RAVNATELJA U ŽZH**

URED	DUŽNOST	IME I PREZIME	TELEFON	FAX	MOBITEL
Skupština	Predsjednik	Ante Mišetić	039-706-644	039-705-695	063-486729
Vlada	Predsjednik	Zdenko Čosić	039-705-697	039-703-233	063-327119
Vlada	Stručna služba	Kristijan Zovko	039-705-801	039-705-801	063-368401
Vlada	Ured predsjednika	Iva Milas	039-705-694	039-703-233	063-221210
Vlada	Ured za zakonod.	Mario Damjanović	039-705-696	039-705-696	063-260155
Min. financija	Ministar	Toni Kraljević	039-831-122	039-831-199	063-443-238
Min. gospodarstva	Ministar	Dario Sesar	039-682-162	039-682-160	063-897-501
Min. prost. uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša	Ministar	Miroslav Ramljak	039-682-164	039-682-160	063-329-735
Min.pravosuđa i uprave	Ministar	Anita Markić	039-703-234	039-703-229	063-355-009
Min.prosvjete, znanosti, kulture i športa	Ministar	Ružica Mikulić	039-703-230	039-703-235	063-426-000
MUP ŽZH	Ministar	Zdravko Boras	039-830-803	039-830-830	063-045-999
Min. za pitanja branitelja	Ministar	Mladen Begić	039-661-673	039-661-674	063-410-510
Min.zdrav.,rada i soc.skrbi	Ministar	Stjepan Bogut	039-661-675	039-661-676	063-329-009
Uprava za geod. i imov.-pravn. posl.	Ravnatelj	David Grbavac	039-832-847	039-832-943	063-423-499
Zavod za javno zdravstvo ŽZH	Ravnatelj	Dražen Bošnjak	039-661-702	039-662-676	063-311-212
Arhiv ŽZH	Ravnatelj	Ivan Begić	039-703-938	039-703-941	063-606-680
Žup. javno pravobraniteljstvo	Javni pravobranitelj	Mate Lončar	039-706-543	039-706-543	063-312-952
Crveni križ	Predsjednik	Josip Zelenika	-		063-030-325

**KUĆNI I MOBILNI BROJEVI TELEFONA DJELATNIKA UPRAVE ZA
CIVILNU ZAŠTITU ŽZH**

IME I PREZIME	TELEFON-KUĆNI	MOBITEL
dr. sc. Drago Martinović-ravnatelj	039-711-301	063-796-648
Mladen Bošnjak-pomoć. ravnatelja	039-661-872	063-359-599
Zoran Polunić-pomoć. ravnatelja	039-670-348	063-904-444
Mile Ivanković-inspektor civ. zaštite.		063-985-000
Marina Mikulić-financije	039-706-263	063-368-257
Vlado Šantić-referent za logis.i MTS	039-705-212	063-629-601
Miljenka Kopilaš-ref. za adm.te. po.		063-384-607
Milijan Nakić-savjetnik ravnatelja		063-781-094
Viktor Alerić- OC CZ	039-661-443	063-824-008
Mate Bošnjak- OC CZ	039-670-195	063-435-900
Milenko Glavota- OC CZ	039-672-706	063-006-954
Ivan Soldo-OC CZ	039-670-097	063-448-929
Viktor Roso- OC CZ	039-677-006	063-401-299

UPRAVA CIVILNE ZAŠTITU ŽZH

e - mail

tel.039-661-580 fax: 039-852-077

uprava@civilnazastita-zzh.gov.ba

RAVNATELJ

e - mail

tel.039-852-078 fax: 039-852-077

ravnatelj@civilnazastita-zzh.gov.ba

OPERATIVNI CENTAR

SPECIJALNI BROJ

e - mail

tel.039-661-517 fax: 039-661-377

121

operativni.centar@civilnazastita-zzh.gov.ba

STOŽER CZ ŽZH

Ime I prezime	Mobitel	Telefon na poslu/fax	e - mail
Zdenko Čosić, zapovjednik	063-327-119	039-705-697 Fax: 039-703-233	
dr. sc. Drago Martinović, načelnik	063-796-648	039-852-078 Fax: 039-852-077	ravnatelj@civilnazastita-zzh.gov.ba
Toni Kraljević, član	063-443-238	039-831-122 Fax: 039-831-199	
Darijo Sesar, član	063-897-501	039-682-162 Fax: 039-682-160	
Stjepan Bogut, član	063-329-009	039-661-675 Fax: 039-661-676	
Zdravko Boras, član	063-045-999	039-830-803 Fax: 039-830-830	
Miroslav Ramljak, član	063-329-735	039-682-164 Fax: 039-682-160	
Zoran Zadro, član	063-304-803	039-700-630 Fax: 039-700-633	zoran.zadro@uip-zzh-com
Mario Bošnjak, član	063-486-176	039-831-761 Fax: 039-831-199	marbosn56@gmail.com
Jadranka Karačić, član	063-183-100	039-830-826 Fax: 039-830-890	jadranka.karacic@gmail.com
Zoran Polunić, član	063-904-404	039-661-580 Fax: 039-852-077	zoran.polunic@gmail.com

SLUŽBE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ŽZH

Red broj	Naziv službe zaštite i spašavanja	Naziv udruge gdje je formirana služba
1	2	3
1.	SLUŽBA ZA ZAŠTITU I SPASAVANJE S VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH MJESTA	GSS- ŠIROKI BRIJEG Mario Barbarić- 063-943999 GSS-LJUBUŠKI Eduard Bebić- 063-955793 HGSS-POSUŠJE Filip Bago – 063-354192 GSS- GRUDE Miro Bilić – 063-144144
2.	SLUŽBA ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ	CRVENI KRIŽ ŽZH Josip Zelenika – 063-030325

**BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA GRADONAČELNIKA I NAČELNIKA
OPĆINA U ŽZH**

GRAD/OPĆINA	IME I PREZIME	TEL. POSAO	FAX	MOBITEL
Široki Brijeg	Miro Kraljević	039-702-802	039-705-915	063-384-610
Ljubuški	Nevenko Barbarić	039-835-502	039-833-810	063-321-666
Posušje	Branko Bago	039-681-035	039-681-041	063-360-999
Grude	Ljubo Grizelj	039-660-901	039-660-930	063-328-992

**BROJEVI TELEFONA, FAXOVA I MOBITELA VODITELJA SLUŽBI CZ U
GRADOVIMA/OPĆINAMA ŽZH**

GRAD/OPĆINA	IME I PREZIME	TEL. POSAO	FAX	MOBITEL
Široki Brijeg	Željko Vukoja	039-703-255	039-703-255	063-368-820
Ljubuški	Mario Bajto	039-835-562	039-833-810	063-322-875
Posušje	Ljubo Bradarić	039-685-749	039-681-041	063-468-053
Grude	Mile Pejić	039-660-901	039-660-930	063-328-358

**BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA DJELATNIKA OPERATIVNIH CENTARA
U GRADSKIM/OPĆINSKIM SLUŽBAMA CIVILNE ZAŠTITE**

GRAD/OPĆINA	IME I PREZIME	TEL. POSAO	FAX	MOBITEL
Široki Brijeg	Ivica Čavar Pero Šušak Boro Vukoja	039-706-964	039-703-255	063-142-015 063-385-958 063-718-658
Ljubuški	Jelenko Dedić Lutko Nosić Velimir Vukojević	039-831-826	039-831-826	063-832-986 063-501-580 063-914-950
Posušje	Mario Ćutura	039-681-985	039-681-123	063-375-579
Grude	-	-	-	-

BROJEVI TELEFONA I ZAPOVJEDNICI PVP I DVD SA PODRUČJA ŽZH

GRAD/OPĆINA	IME I PREZIME	TEL. POSAO	FAX	MOBITEL
Široki Brijeg	Dario Čuljak	039-703-086		063-368-322
Ljubuški	Milan Tolić	039-831-826		063-688-713
Posušje	Mario Čutura	039-681-123	039-681-123	063-375-579
Grude	Svemirko Mikulić	039-662-182		063-328-500
DVD Mokro	Borislav Kraljević			063-321-334
DVD Gorica	Damir Paradžik			063-146-551

HIDROELEKTRANE U ŽUPANIJI I MAKSIMALNE VISINE VODOSTAJA

Red. broj	Naziv	Telefon	Max kote
1.	Centar za upravljanje HE Elektroprivrede HZ HB	036-333 -252 036-335- 222	
2.	HE Peć Mlini	039-672-202 039-672-383 Fax:672-201	Max.radna kota-256 m/nv Max.raz. jezera 263 m/nv

PRAVNE OSOBE VAŽNE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

URED	DUŽNOST	IME I PREZIME	TELEFON	FAX	MOBITEL
MUP ŽZH operativni centar	voditelj	Damir Čutura	039/830-808	039/830-830	063/772-018
Agencija za vodno područje Jadranskog mora	ravnatelj	Ivan Matković	036/397-881 036/397-882 036/397-891 036/397-899	036/397-883	063/349-496
Zračna luka Mostar	direktor	Marin Raspudić	036/350-212 036/352-051	036/350-992	063/890-104
AMSBIH	tajnik	Zoran Pinjuh	036/331-992 1288	036/331-998	063/312-210
BIHAMK			033/212-772 1282	033/213-668	
SKB Mostar	ravnatelj	Ante Kvesić	036/336-500 036/336-501 036/336-100	036/322-712	063/355-938
Hitna pomoć 124	Široki Brijeg Ljubuški Posušje Grude				
Dom zdravlja Široki Brijeg	ravnatelj	Mirko Kordić	039/852-210		

Dom zdravlja Ljubuški	ravnatelj	Srećko Matić	039/831-514	039/831-515	
Dom zdravlja Posušje	ravnatelj	Ivica Ćorić	039/681-017 039/681-689		
Dom zdravlja Grude	ravnatelj	Zdravka Erkapić	039/662-162		063/328-355

BROJEVI TELEFONA, FAXOVA I MOBITELA U FUCZ SARAJEVO

URED	DUŽNOST	IME I PREZIME	TELEFON	FAX	MOBITEL
VITOMIRA LUKIĆA 10		CENTRALA	033/779-450	033/779-499	
FUCZ – e Sarajevo	Ravnatelj	Fahrudin Solak	033/779-451	033/779-491	061/138-044
FUCZ – e Sarajevo	Voditelj ureda	Dalila Efendić	033/779-466		062/854-097
Fed. operativni centar	Voditelj	Muzafera Rastoder	033/779-461	033/767-560	061/14-232
Fed. operativni centar	Centar		033/767-530	033/767-560	
Odjel za uklanjanje NUS – a	Pom. ravnatelja	Murat Baručija	033/779-701	033/472-999	061/210-557
Odjel za uklanjanje NUS – a	Voditelj službe NUS – a	Sead Vrana	033/779-712	033/472-999	061/203-802
Odjel za uklanjanje NUS – a	Voditelj deminera	Enes Dolić	033/779-712	033/472-999	061/203-844
A – tim Mostar	Voditelj	Ivica Novak	036/327-387	036/327-387	063/997-518
B – tim Mostar	Voditelj	Meho Pirušić	036/327-387	036/327-387	061/203-919
Strojni tim	Voditelj	Drago Jarak	036/327-387	036/327-387	061/203-922
MAC Mostar – centar za uklanjanje mina	Voditelj regionalnog ureda	Ivica Brkić	036/333-145	036/332-588	063/284-433

BROJEVI TELEFONA I FAKSOVA OPERATIVNIH CENTARA SUSJEDNIH ŽUPANIJA

ŽUPANIJA	VODITELJ	TEL.POSAO	FAX	MOBITEL
Hercegovačko-neretvanska Mostar	Marin Čović	036/32-7387		
Herceg-bosanska Livno		034/200-965	034/200-965	

**BROJEVI TELEFONA I FAKSOVA DRŽAVNOG CENTRA 112 I CENTRA ZA
OBAVJEŠĆIVANJE RS BANJA LUKA**

	TELEFON	FAX
OKC 112 BiH – Ministarstvo Sigurnosti BiH	033/492-778 033/492-786	033/555-715
Republički centar za obavješćivanje RS Banja Luka	051/212-500	051/212-566

Susjedna država Republika Hrvatska

ŽUPANIJSKI CENTAR 112 – DUBROVNIK
ŽUPANIJSKI CENTAR 112 - SPLIT

00385 20 412 175
00385 21 460 710

a) Dostavljanje i obrada informacija

Davatelji informacija dužni su operativnom centru dostavljati podatke o posljedicama koje su nastale djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, i to: potresa; poplave; požara; klizanja terena, snježnih lavina i nanosa; nagomilavanja leda na vodotocima i komunikacijama; udara groma; jakih vjetrova; guste magle; jakih mrazeva; velikih vrućina i suša; prometnih nezgoda u željezničkom, cestovnom, riječnom i zračnom prometu; eksplozija, rušenja i drugih katastrofa u rudnicima; ispuštanja ili prosipanja štetnih i otrovnih tvari; zagađivanja riječnih tokova, zemljišta i okoliša; rušenja ili prelijevanja brana na hidroakumulacijama; havarija i većih kvarova u industrijskim postrojenjima; zaraznih bolesti kod ljudi (epidemije); zaraznih bolesti kod životinja (epizootija); zaraznih bolesti kod bilja (epifitije); radiološko – kemijsko – biološke kontaminacije; trovanja ljudi hranom ili vodom; oštećenjima električne ili vodovodne mreže, naftovoda, plinovoda, telekomunikacija ili prometne mreže; pronalaženja minsko-eksplozivnih sredstava (MES) i neeksplozivnih ubojitih sredstava (NUS) i drugih pojava i opasnosti koje svojim djelovanjem mogu ugroziti život i zdravlje ljudi i uništiti materijalna dobra.

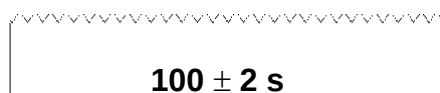
Dostavljanje informacija operativnim centrima o pojavama opasnosti i nastanku prirodne i druge nesreće vrši se u svim situacijama, prije nastanka ili neposredno po nastanku prirodne i druge nesreće.

Organizacijski proces rada svih operativnih centara uređen je pravilima propisanim u Pravilniku o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite.

Operativni centri civilne zaštite preko vlastitog informacijsko komunikacijskog sustava tehnički će se povezati sa sustavom uzbunjivanja, po pravilu, na općinskoj/gradskoj razini. Signalom opasnosti (uzbunjivanjem) upozoravaju građane na prijetnju od vrste opasnosti, kako bi mogli poduzeti odgovarajuće radnje i postupke u cilju zaštite od mogućeg ugrožavanja njihovih života i zdravlja, vidljivo iz grafičkog prikaza (Slika br. 3.)

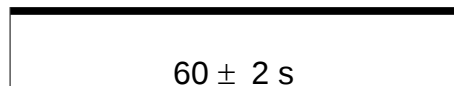
GRAFIČKI PRIKAZ ZNAKOVA ZA UZBUNJIVANJE

1. «OPĆA OPASNOST»

Emitira se zavijajućim tonom u trajanju od 100 sekundi, s tim da se u tijeku prvih šest sati, znak opće opasnosti ponavlja više puta.

2. «PRESTANAK OPASNOSTI»

Emitira se jednoličnim tonom u trajanju od 60 sekundi.

Slika 3.

b) Neprekidnost procesa rada i razvrstavanje informacija i podataka

Federalni, županijski i općinski/gradski operativni centri civilne zaštite sa davateljem informacije održavaju kontakt po načelu neprekidnosti komunikacije radi prikupljanja relevantnih dodatnih podataka o opasnosti ili nesreći:

- izvoru (uzroku) opasnosti odnosno nesreće,
- vrsti prirodne ili druge nesreće (naziv nesreće),
- vremenu nastanka nesreće,
- području na kojem se pojavila nesreća (naseljena ili ne naseljena mjesta),
- posljedicama nesreće koje se odnose na ljudske žrtve (orijentacioni broj poginulih, teže i lakše povrijeđenih ili nestalih),
- posljedicama nastalim na materijalnim dobrima (stambenim, komunalnim, gospodarskim i infrastrukturnim objektima),
- poduzetim mjerama na zaštiti i spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, potrebnoj pomoći u snagama i sredstvima civilne zaštite,
- drugim podacima sa kojima raspolaže davatelj informacije.

Navedene informacije dobivene od bilo kojeg davatelja treba u potpunosti provjeriti putem operativnih centara civilne zaštite ugroženog područja na koje se informacija odnosi ili putem ovlaštenih tijela vlasti i službenih osoba sa kojima su operativni centri civilne zaštite povezani funkcionalnim sustavom veza.

Operativni centri civilne zaštite informacije prikupljaju i putem stalnog praćenja redovitih informativnih programa putem radija i TV, o pojavi ili nastanku prirodne ili druge nesreće. Putem istih medija operativni centri automatski obavješćuju javnost o pojavi opasnosti i postupcima u vezi sa ponašanjem građana u tim uvjetima provođenjem sadržaja konkretnih mjera zaštite i spašavanja.

Prilikom dobivanja zahtjeva od operativnog centra da se objavi određena informacija, tijelo, služba i pravna osoba dužni su odmah omogućiti objavljivanje te informacije, odnosno prekinuti emisiju redovitog programa na TV i radiju, i objaviti dostavljenu informaciju.

Tijela, službe i pravne osobe dužni su vršiti prenošenje svih informacija koje zatraži operativni centar sa kojim su povezani i taj centar na osnovu ukazane potrebe najmanje jednom mjesečno informirati o stanju funkcioniranja vlastitog sustava veza u cilju saznanja mogu li se informacije operativnih centara primati i objavljivati tim sustavom veza.

Federalnom operativnom centru pored uobičajenih operativnih izvješća, dostavljaju se, u pravilu, one informacije koje se odnose na prirodne i druge nesreće većih razmjera i koje mogu ugroziti ili su već ugrozile život i zdravlje većeg broja ljudi i veći broj materijalnih dobara ili je nesreća zahvatila područje dvije ili više općina/gradova ili područje cijele županije.

c) Obavješćivanje ministarstava i drugih tijela županijske uprave i povratne informacije

Obradom zaprimljene informacije i podataka Županijski operativni centar utvrđuje kojem županijskom ministarstvu ili tijelu uprave treba dostaviti informaciju i nakon toga samostalno postupati na sljedeći način:

- 1) informaciju dostavlja samo onim županijskim ministarstvima ili tijelima uprave za koje se utvrdi da su mjerodavni za prirodnu ili drugu nesreću na koju se informacija odnosi;
- 2) informacije primljene od davatelja informacija bez obrade, odmah dostavlja općinskom/gradskom operativnom centru na čijem se području pojavila opasnost za nastanak prirodne ili druge nesreće ili je nesreća, na koju se informacija odnosi, već nastala;
- 3) o informacijama upoznaje ravnatelja Uprave civilne zaštite ili drugog ovlaštenog državnog službenika Uprave civilne zaštite.

U tehnološkom procesu rada Županijski operativni centar (uz sudjelovanje općinskog/gradskog operativnog centra) obrađuje informaciju po elementima iz Liste pitanja, pojedinačno za svaku prirodnu i drugu nesreću ovisno od operativne situacije u vezi s nesrećom.

Županijska ministarstva i druga tijela uprave i općinske/gradske službe za upravu također su dužni dostavljati informacije o nastanku prirodne i druge nesreće i posljedicama koje su nastale od te nesreće prema listi pitanja, pojedinačno za svaku nesreću.

Do proglašenja stanja prirodne i druge nesreće u Županiji, ravnatelj Uprave civilne zaštite određuje koje informacije Županijski operativni centar dostavlja predsjedniku Vlade i predsjedniku Skupštine Županije.

Županijski operativni centar u operativnoj situaciji proglašenog stanja prirodne i druge nesreće, obrađene i sistematizirane informacije i podatke kao rezultat precizno utvrđenih činjenica o nastanku i posljedicama prirodnih i drugih nesreća na ugroženom području, pretvara u **operativno izvješće** o posljedicama koje su nastale po život i zdravlje ljudi i životinja, materijalna dobra i okoliš na ugroženom području.

Sastavljeno operativno izvješće Županijski operativni centar dostavlja Županijskom stožeru i Upravi civilne zaštite koja je u funkciji stručnog servisa Županijskom stožeru.

Županijski operativni centar stalno održava komunikaciju sa općinskim/gradskim operativnim centrom civilne zaštite na čijem je području nastala prirodna ili druga nesreća i traži dostavljanje određenih podataka.

Tijekom trajanja aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara i otklanjanju posljedica prouzročenim prirodnom ili drugom nesrećom, operativni centri civilne zaštite dužni su postupati po zapovijedima stožera civilne zaštite koji na ugroženom području upravljaju akcijama zaštite i spašavanja.

Prioritet dostavljanja informacija uvijek je prema onim subjektima koji izravno upravljaju ili su sudionici akcija spašavanja života i zdravlja ljudi i životinja na području pogođenom nesrećom odnosno prema tijelima vlasti Županije, koja su najodgovornija za stvaranje preduvjeta za učinkovitu zaštitu i spašavanje.

Ovlaštena županijska ministarstva i druga tijela uprave u procesu rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja izravno sudjeluju preko svojih predstavnika u Županijskom stožeru. Županijski operativni centar svim sudionicima u ostvarivanju zaštite i spašavanja pruža informacijsku komunikacijsku potporu, multipleksno.

Županijski operativni centar u funkciji djela službe stručnog servisa Uprave civilne zaštite pruža administrativnu i stručnu potporu pri izradi **Završnog izvješća** o aktivnostima koje su se provodile tijekom trajanja akcija na spašavanju, odnosno na otklanjanju nastalih posljedica i podacima o nastalim posljedicama.

Završno izvješće dostavlja se Vladi Županije za odlučivanje o dodjeli odgovarajuće pomoći području koje je zahvaćeno prirodnom ili drugom nesrećom i za utvrđivanje mjera za dogradnju određenih pitanja u sustavu zaštite i spašavanja na području Županije.

NAČIN, SADRŽAJ I REDOSLIJED OBAVJEŠĆIVANJA ŽUPANIJSKIH TIJELA UPRAVE, VLADE I UREDA PREDSEDNIKA VLADE, TE OVLAŠTENIH TIJELA ŽUPANIJE O POJAVAMA I OPASNOSTIMA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA NA PODRUČJU ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

a) Način

Pravilnikom o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/07), utvrđen je način, sadržaj i redoslijed obavješćivanja tijela vlasti u Županiji Zapadnohercegovačkoj i to:

- Putem multiservisne komunikacijske i informacijske mreže za prijenos govora, prijenos podataka i prijenos slike, (fiksno i mobilno telefonijom, radio vezom i internetom).
- Komunikacijskim sustavom prijenosa govora i podataka u uvjetima stanja prirodne i druge nesreće (fiksno i mobilno telefonijom, radio vezom i internetom).

b) Sadržaj i redoslijed obavješćivanja

Sadržaj i redoslijed obavješćivanja županijskih tijela uprave i mjerodavnih tijela Županije o pojavama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća na području Županije temeljen je na prethodno ostvarenom postupku unutar:

- obrade unutarnjeg, horizontalnog i vertikalnog tijeka informacija tijela uprave i operativno stručnih tijela (stožera) za civilnu zaštitu Federacije, županije i općina/gradova,
- obrade vanjskih tijekova informacija subjekata povezanih u sustavu operativnih centara civilne zaštite koji imaju obveze u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, prema članku 157. Zakona o zaštiti i spašavanju.
- obrade vanjskih tijekova informacija međunarodnog, regionalnog značaja i od relevantnih faktora susjednih država.

Sadržaj informacija od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara uvijek mora biti ekvivalentan samoj prirodi i važnosti informacije kako bi se odredila njihova usmjerenost na odgovarajuću razinu donošenja odluka i upravljanja u operativnim aktivnostima zaštite i spašavanja ili u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća, što će se precizirati u okviru standardnih operativnih postupaka (SOP) za svaku od opasnosti ili nesreća koje se otkriju ili identificiraju procjenom ugroženosti.

Ukoliko Predsjednik Vlade Županije, ili resorni ministar ujedno član Vlade Županije, nije u mogućnosti primiti informaciju uobičajenim putem fiksne i mobilne telefonije ili radio veze, dostavljanje obavijesti u vezi s operativnom situacijom prirodne i druge nesreće izvršit će se putem veza funkcionalnog imaoča na čijem području je dostupan ovlašten rukovoditelj, odnosno putem veza MUP Županije koji servisiraju poslove fizičke i tehničke zaštite dužnosnika izvan sjedišta.

U situacijama do proglašenja stanja prirodne i druge nesreće, Županijskim tijelima uprave i institucijama Županije, priopćenje o pojavama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća će biti dostavljano ovisno od procjene potreba za priopćenjem, o čemu odlučuje ravnatelj Uprave civilne zaštite ili mjerodavna osoba Uprave civilne zaštite, a kada se proglasi stanje prirodne i druge nesreće u Županiji obavješćivanje državnih tijela uprave Županije i državnih institucija Županije ostvaruje se putem punog sudjelovanja Županijskog stožera, o čemu odlučuje zapovjednik, odnosno načelnik Županijskog stožera ili osoba koju ovlasti zapovjednik.

c) Redoslijed obavješćivanja

Redoslijed obavješćivanja mjerodavnih tijela vlasti u Županiji bit će određen procjenom potreba za redovitim ili specifičnim informacijama **od strane Uprave civilne zaštite / Županijskog stožera**, ovisno od mjerodavnosti pojedinih državnih tijela uprave za rješavanje problema stanja posljedica izazvanih prirodnom ili drugom nesrećom, kroz:

1. Planiranje odgovora na stanje izazvano nesrećom:

- 1.1. Ministarstva i druga tijela uprave,
- 1.2. Vlada Županije.

2. Kontrolu izvođenja akcija zaštite i spašavanja:

- 2.1. Vlada Županije,
- 2.2. Skupština Županije.

3. Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja:

- 3.1. Županijski stožer,
- 3.2. Vlada Županije.
- 3.3. Federalni i operativni centri susjednih županija.

DOKUMENT BROJ: II

**DOKUMENT O AKTIVIRANJU I
ANGAŽIRANJU SNAGA I SREDSTAVA**

**MJERE, POSTUPCI I ZADACI KOJIMA SE
VRŠI AKTIVIRANJE ŽUPANIJSKOG STOŽERA
CIVILNE ZAŠTITE**

MJERE, POSTUPCI I ZADACI KOJIMA SE VRŠI AKTIVIRANJE ŽUPANIJSKOG STOŽERA CIVILNE ZAŠTITE

I - UVOD

1. U skladu s člankom 134. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH, („Službene novine Federacije BiH“ br: 39/03, 22/06 i 43/10), (u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju) i Uredbom o formiranju Županijskog stožera civilne zaštite („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 16/11), aktiviranje Županijskog stožera civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Županijski stožer), vrši se u svim situacijama kada zaprijeti neposredna opasnost ili pojava koja može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće i koja može ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalna dobra na određenom području ili je već nastala prirodna ili druga nesreća, pa je mjerodavno tijelo vlasti proglasio stanje te prirodne ili druge nesreće.

2. Aktiviranje Županijskog stožera se vrši radi razmatranja nastale situacije i odlučivanja o sljedećim pitanjima:

a) utvrđivanje procjene o postojanju uvjeta da se Vladi Županije Zapadnohercegovačke predloži donošenje odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće,

b) odlučivanje o poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti u cilju:

- sprječavanja nastanka pojave ili opasnosti koja može dovesti do prirodne ili druge nesreće,
- sprječavanja širenja pojave ili opasnosti ili ublažavanja njenog djelovanja,
- spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara u toku djelovanja prirodne ili druge nesreće.

3. Županijski stožer se aktivira kada Uprava civilne zaštite procijeni da je stanje na ugroženom području takvo da je potrebna pomoć sa područja drugih općina/gradova ili županija ili kada općinski/gradski stožeri civilne zaštite zatraže pomoć Županijskog stožera ili kada je ugroženo područje dvije ili više općina/gradova ili područje cijele Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija odnosno ŽZH).

II - NAČIN AKTIVIRANJA

4. Županijski stožer aktivira Uprava civilne zaštite.

5. Odluku o aktiviranju Županijskog stožera donosi zapovjednik Županijskog stožera na osnovu informacija koje mu je dostavila Uprava civilne zaštite i vlastite procjene da je nužno aktiviranje Županijskog stožera da bi se adekvatno odgovorilo na potencijalnu opasnost, ili već nastalu prirodnu ili drugu nesreću.

Odluku o aktiviranju Županijskog stožera može donijeti i načelnik Županijskog stožera u slučaju opravdane odsutnosti Zapovjednika Županijskog stožera ili njegove spriječenosti da to osobno učini.

6. Odluka o angažiranju Županijskog stožera u pravilu treba biti u pismenoj formi, ali u hitnim situacijama odluka može biti i usmena, s tim da se ima pretočiti u pismenu formu čim prije, a najkasnije 24 sata nakon aktiviranja Županijskog stožera.

Odluka o aktiviranju Županijskog stožera se uručuje (ako je pismena) ili priopćava (ako je usmena) rukovoditelju Županijskog operativnog centra.

7. Rukovoditelj Županijskog operativnog centra preko dežurnog djelatnika organizira pozivanje članova Županijskog stožera.

Pored članova Županijskog stožera istovremeno se aktiviraju i ključni kadrovi Uprave civilne zaštite (svi pomoćnici ravnatelja koji su ujedno i rukovoditelji pojedinih sektora).

8. Mjesto okupljanja članova Županijskog stožera je u njegovu sjedištu, u Grudama, u prostorijama Uprave civilne zaštite, dr. Franje Tuđmana 85.

9. Pozivanje članova Županijskog stožera vrši se telefonom (fiksni i mobilni) i elektronskom poštom. U slučaju nemogućnosti ostvarivanja kontakta telefonom i el. poštom, Županijski operativni centar organizira slanje pismenih poziva za aktiviranje, članu Županijskog stožera na kućnu adresu.

10. Županijski operativni centar ima adresar članova Županijskog stožera i državnih službenika Uprave civilne zaštite koji su u funkciji službe Županijskog stožera sa podacima o adresi stanovanja, adresi mjesta rada, fiksnim i mobilnim telefonima, e-mail adresama, i već ispisane ovjerene i potpisane pismene pozive o aktiviranju za članove Županijskog stožera i Upravu civilne zaštite.

11. Za potrebe uručivanja pismenog poziva članovima Županijskog stožera i djelatnicima Uprave civilne zaštite, Županijski operativni centar koristi mrežu općinskih/gradskog operativnih centara civilne zaštite u Županiji.

12. U tijeku trajanja procesa aktiviranja Županijskog stožera, Županijski operativni centar informira ravnatelja Uprave civilne zaštite o tijeku aktiviranja članova Županijskog stožera, broju pozvanih, odazvanih, odsutnih i drugom, koji o istom informira zapovjednika Županijskog stožera.

13. Vrijeme aktiviranja Županijskog stožera sa pratećim službama je najkasnije 2 sata od uručenja - priopćenja zapovjedi o aktiviranju.

14. Nakon aktiviranja (okupljanja) članova Županijskog stožera zapovjednik ili načelnik upoznaju članove o razlozima aktiviranja stožera, te u daljnjem tijeku rukovode radom stožera u cilju razmatranja nastale situacije i odlučivanja o realizaciji zadataka navedenih u točkama 2. i 3. u uvodu ovog dokumenta.

15. Sastavni dio ovog dokumenta čine prilozi:

- Popis članova Županijskog stožera,
- Adresar članova Županijskog stožera i stručne službe Županijskog stožera,
- Šema za aktiviranje Županijskog stožera,
- Rješenje o aktiviranju Županijskog stožera,
- Pojedinačni pozivi za članove Županijskog stožera i stručne službe Županijskog stožera,

Sastav Stožera utvrđen je Rješenjem o imenovanju Stožera civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke, Broj: 01-290-4/15-7 od 26. ožujka 2015. godine („Narodne novine ŽZH“, broj: 6/15 i Rješenjem o izmjeni Rješenja o imenovanju Stožera civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke broj: 01-877-2/16-52 od 21. listopada 2016. godine („Narodne novine ŽZH“, broj: 20/16).

Članovi Stožera su:

Zdenko Ćosić, zapovjednik

dr. sc. Drago Martinović, načelnik

Toni Kraljević, član

Darijo Sesar, član

Stjepan Bogut, član

Zdravko Boras, član

Miroslav Ramljak, član

Zoran Zadro, član

Mario Bošnjak, član

Jadranka Karačić, član

Zoran Polunić, član

Broj:
Grude, _____ 20 ____ . godine

Na temelju članka 134. stavak 2. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/03, 22/06 i 43/10), a sukladno s člankom 17. stavak (3) točka 2. Pravilnika o načinu rada i funkcioniranja stožera i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“ br. 77/06 i 5/07), ravnatelj Uprave civilne zaštite, d o n o s i

R J E Š E N J E
o aktiviranju Županijskog stožera civilne zaštite

1. Zapovjeda se aktiviranje Županijskog stožera civilne zaštite iz razloga što je zaprijetila (nastala)

2. Županijski stožer civilne zaštite **će se okupiti u njegovom sjedištu u Grudama, u prostorijama Uprave civilne zaštite, dr. Franje Tuđmana 85.**

3. Zapovjeda se Upravi civilne zaštite da osigura prihvat članova Županijskog stožera civilne zaštite na mjestu okupljanja, MTS-a potrebna za njegov rad, potrebnu logističku podršku i drugo.

4. Županijski operativni centar civilne zaštite **će svaki puni sat** izvještavati ravnatelja Uprave civilne zaštite o tijeku procesa aktiviranja Županijskog stožera civilne zaštite.

5. Realizaciju ovog rješenja osigurava Uprava civilne zaštite.

6. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

(m.p.)

R A V N A T E L J

Dostaviti :

1. Županijski operativni centar CZ _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Rješenja)

2. Upravi civilne zaštite _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Rješenja)

3. u arhivu Županijskog stožera

4. a/a

(Napomena: Za slučaj da se aktiviranje izriče usmeno, tada se evidentira točno vrijeme izricanja aktiviranja dežurnom u Županijskom operativnom centru civilne zaštite)

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE
GRUDE

Broj: _____
Grude, _____ 20____. godine

Na temelju članka 17. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/03, 22/06 i 43/10), a u svezi Rješenja o aktiviranju Županijskog stožera civilne zaštite donešenog na osnovu članka 17. stavak 3. točka 2. Pravilnika o načinu rada i funkcioniranja stožera i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, br. 77/06 i 5/07), ravnatelj Uprave civilne zaštite, **upućuje**

P O Z I V
članovima Županijskog stožera civilne zaštite

1. Član ŽSCZ (prezime i ime) : _____, sa stanom u

Ul: _____ br. _____ u mjestu: _____, dužni ste da se

ODMAH po prijemu ovog poziva javite u sjedište Županijskog stožera civilne zaštite koje se nalazi u prostorijama Uprave civilne zaštite ŽZH u ulici dr. Franje Tuđmana 85. Grude, jer je zapovijeđeno aktiviranje Županijskog stožera civilne zaštite zbog _____

Neodazivanje ovom pozivu povlači odgovornost po članku 196. stavak (1) točka 2. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/03, 22/06 i 43/10).

Za sva eventualna pitanja možete se obratiti na telefon Županijskog operativnog centra civilne zaštite, broj: 039 661 377.

(m.p.) RAVNATELJ

D O S T A V N I C A

Poziv broj : _____ od _____ na ime: _____,
sa stanom u ul.: _____ br. _____ mjesto: _____
Uručen na kućnu adresu dana _____ godine u _____ sati.

Uručitelj poziva :

(Prezime i ime)

Primatelj poziva:

(Prezime i ime i srodstvo)

**MJERE, POSTUPCI I ZADACI NA
AKTIVIRANJU SLUŽBI ZA ZAŠTITU I
SPAŠAVANJE ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

MJERE, POSTUPCI I ZADACI NA AKTIVIRANJU SLUŽBI ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

I - UVOD

1. U cilju stvaranja uvjeta da se u svim slučajevima nastanka prirodne i druge nesreće, na bilo kojem dijelu područja Županije Zapadnohercegovačke može osigurati odgovarajuća zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara shodno Procjeni ugroženosti Županije osnovane su službe za zaštitu i spašavanje na razini Županije. Vlada Županije je donijela Uredbu o organiziranju službi za zaštitu i spašavanje u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine ŽZH“, broj: 5/17 i 21/17).

2. Ovom Uredbom utvrđeno je da su u Županiji osnovane 3 (tri) službe.

3. Službe iz članka 6. Uredbe, angažiraju se kada Vlada Županije proglasi nastanak prirodne ili druge nesreće na području Županije, a izuzetno, angažiranje tih službi može se izvršiti i prije proglašenja prirodne ili druge nesreće, u slučaju kada prijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće u cilju poduzimanja odgovarajućih mjera na sprečavanju nastanka te opasnosti ili nesreće ili ublažavanja njihovog djelovanja.

II - NAČIN ANGAŽIRANJA

4. Županijske službe angažiraju se temeljem zapovjedi o angažiranju službe ili više njih koju donosi Županijski stožer.

5. U slučaju kada zaprijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće, a ocijeni se da nije potrebno aktiviranje Županijskog stožera, ravnatelj Uprave civilne zaštite može zapovjediti angažiranje službi za zaštitu i spašavanje.

6. Kada se donese zapovjed o angažiranju službe ili više njih, rukovoditelji pravnih osoba i udruga, u kojima su formirane službe, su dužni poduzeti sve potrebne mjere i radnje kojima će osigurati da službe dođu pravovremeno na mjesto određeno naredbom Županijskog stožera i da mogu uspješno obavljati zadatke iz svoje mjerodavnosti.

7. Izuzetno, u žurnim slučajevima kada ne postoji mogućnost da se u što kraćem roku održi sjednica Županijskog stožera, angažiranje službi za zaštitu i spašavanje može da naredi zapovjednik, odnosno načelnik Županijskog stožera, ako je zapovjednik odsutan, o čemu je dužan blagovremeno obavijestiti zapovjednika Županijskog stožera.

8. Zapovjed o angažiranju županijske službe ili službi zaštite i spašavanja treba biti u pismenoj formi i da sadrži:

- sve elemente službenog akta (broj, pečat, potpis),
- zadatak službe u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara,
- vrijeme i mjesto djelovanja, realizacije zadatka,
- rok za izvršenje zadatka ukoliko je bitno,
- koordinaciju sa drugim snagama zaštite i spašavanja,
- osobu određenu ispred Županijskog stožera za koordinaciju i izvješćivanje,
- dostavu usmenih i pismenih izvješća,
- ostala pitanja.

9. Dostavu zapovjedi Županijskog stožera o angažiranju županijske službe rukovodstvu službe organizira Uprava civilne zaštite preko svojih resursa, a prije svega: preko Županijskog operativnog centra i općinskih/gradskih operativnih centara civilne zaštite sa područja Županije.

10. Zapovjed o angažiranju službe uručuje se ravnatelju pravne osobe, odnosno predsjedniku udruge u kojoj je obrazovana dotična služba, ili njihovim zamjenicima.

11. Službe postupaju po razrađenim procedurama za djelovanje u slučaju angažiranja na zadacima zaštite i spašavanja, kojim je konkretno razrađeno:

- prijem zapovjedi za angažiranje službe,
- način angažiranja službe,
- obveze rukovoditelja službe,
- izuzimanje materijalno - tehničkih sredstava za potrebe rada službe,
- rad službe na mjestu nesreće i poduzimanje operativnih mjera i
- druga pitanja.

Procedure djelovanja službi, iz ove točke su sastavni dio ovog Dokumenta i nalaze se u prilogu.

12. Nakon prijema zapovjedi o angažiranju službe odgovorna osoba unutar svoje organizacije (pravne osobe ili udruge) poduzima mjere i postupke obavješćivanja i pozivanja članova službe, njihovog okupljanja, izuzimanja potrebnih materijalno - tehničkih sredstava i upućivanja službe na izvršenje zadatka.

13. Mjesta okupljanja i vrijeme aktiviranja članova službe utvrđena su planom službe.

14. Odgovorna osoba službe čije je angažiranje naređeno obvezna je da, dok traje vrijeme pozivanja, okupljanja, izuzimanja MTS-a i upućivanja na mjesto izvršenja zadatka, svaka 2 sata obavještava Županijski operativni centar, o procesu angažiranja službe, eventualnim problemima i drugom.

15. Proces aktiviranja službe je završen tek nakon što je služba u planiranom broju i sa planiranim MTS i opremom stigla na mjesto izvršenja zadatka.

16. Nakon dolaska na mjesto izvršenja zadatka služba počinje izvršenje zadatka utvrđenog u zapovjedi o angažiranju i u daljem radu postupka s ostalim odredbama iz zapovjedi, ili odredbama drugih zapovjedi koje mogu biti izdane nakon izdavanja prve zapovjedi.

17. Županijski stožer prati izvršenje zadatka određenog dotičnoj službi i donosi odluku o njenom daljem angažiranju na drugim zadacima, na istom ili drugom lokalitetu, na poslovima koje izvršava odnosna služba i na području predviđenom za njeno djelovanje.

18. Ukoliko Županijski stožer odluči da se već angažirana služba nakon izvršenja prvog zadatka, angažira na drugom zadatku, na istom ili drugom lokalitetu, sa svim svojim snagama ili dijelom snaga, tu svoju odluku Županijski stožer formulira kroz novu zapovjed o angažiranju odnosne službe koju dostavlja odgovornoj osobi na izvršenje.

19. Ukoliko nema potrebe za daljim ili novim angažiranjem službe, Županijski stožer, preko Uprave civilne zaštite, odluku o tome pismeno ili usmeno priopćava odgovornoj osobi dotične službe.

Nakon priopćavanja ove odluke služba prestaje sa daljim angažiranjem, skuplja ljudstvo i opremu, vraća se u matičnu bazu, čisti i pohranjuje svoju opremu i raspušta ljudstvo.

20. Ovim se smatra da je aktiviranje i angažiranje županijske službe i izvršavanje zadataka postavljenih u zapovjedi o njenom angažiranju - ZAVRŠENO.

21. Nakon prethodnih radnji odgovorna osoba u službi podnosi Županijskom stožeru usmeno ili pismeno izvješće o angažiranju službe i realiziranju donesene zapovjedi, odnosno izvršenja zadataka. Ukoliko je izvješće podneseno usmeno, potrebno je podnijeti i pismeno izvješće u roku od 24 sata.

22. Ukoliko se ocijeni za potrebnim da se ista služba ponovo angažira na nekom drugom zadatku, na istom ili drugom lokalitetu **KOMPLETAN POSTUPAK ANGAŽIRANJA SLUŽBE NAVEDEN U OVOM DOKUMENTU SE PONAVLJA.**

23. Sastavni dio ovog dokumenta čine sljedeći privitci:

- Pregled županijskih službi za zaštitu i spašavanje,
- Pregled ljudstva, opreme i sredstava službi zaštite i spašavanja,
- Zapovjed o aktiviranju županijskih službi za zaštitu i spašavanje.

P R E G L E D

SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Red broj	Naziv službe zaštite i spašavanja	Naziv tijela i udruženja gdje je obrazovana
1	2	3
1.	SLUŽBA ZA ZAŠTITU I SPASAVANJE S VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH MJESTA	GSS GRUDE GSS LJUBUŠKI HGSS POSUŠJE GSS ŠIROKI BRIJEG
2.	SLUŽBA ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ	CRVENI KRIŽ ŽZH
3.		

P R E G L E D
LJUDSTVA, OPREME I SREDSTAVA SLUŽBE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE S VISINA
I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH MJESTA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Red. broj	Naziv pravne osobe ili udruge u kojoj je Služba formirana	Ime i prezime pripadnika službe	Funkcija u Službi
1	2	3	5
1.	GSS ŠIROKI BRIJEG	MARIO BARBARIĆ	Rukovoditelj Službe
2.		JOŠKO MUSA	Zamjenik rukovoditelja službe
3.			Vođa tima 1.
4.		MARIO BARAĆ	spasioc
5.		JOSIP HRKAĆ	spasioc
6.		MARKO KARAČIĆ	spasioc
7.		BORIS KOPILAŠ	spasioc
8.		IVO LOVRIĆ	spasioc
9.		DANIEL MANDIĆ	spasioc
10.		FILIP MANDIĆ	spasioc
11.		MARIJO SOLDI	spasioc
12.		TONI MIKULIĆ	spasioc
13.		DRAGAN MARUŠIĆ	spasioc
14.		JOSIP MATIJEVIĆ	spasioc
15.		STJEPAN MUSA	spasioc
16.		MARIN PAVKOVIĆ	spasioc
17.		IVAN PINJUH	spasioc
18.		DALIBOR REZIĆ	spasioc
1.	GSS LJUBUŠKI	EDVARD BEBIĆ	Rukovoditelj službe
2.		IVAN MARKIĆ	Zamjenik rukovoditelja službe
3.		ZDRAVKO ALILOVIĆ	Spasioc-ljekar
4.		FRANKA BASTO	spasioc
5.		PERICA BIŠKO	spasioc
6.		TEA ČEPO	spasioc
7.		JOSIP ČULJAK	spasioc
8.		NIKOLINA ČUVALO	spasioc

9.		MILENKO DROPULIĆ	spasioc
10.		BRUNO GRGIĆ	spasioc
11.		FILIP GRGIĆ	spasioc
12.		IVAN GRGIĆ	spasioc
13.		DENIS LUBURIĆ	spasioc
14.		IVAN MARKOVIĆ	spasioc
15.		IVAN MARIĆ	spasioc
16.		MARINA MISETIĆ	spasioc
17.		ALBA MUCIĆ	spasioc
18.		STANISLAV NIŽIĆ	spasioc
19.		VLADIMIR PERIĆ	spasioc
20.		MARIO PETROVIĆ	spasioc
21.		ANTON ŠEREMET	spasioc
22.		DAVID ŠILJEG	spasioc
23.		IVAN ŠILJEG	spasioc
24.		MARIO TOMIĆ	spasioc
25.		TOMISLAV VIŠTICA	spasioc
26.		JOSIP VUČIĆ	
27.		MIRKO LUBURIĆ	
1.	GSS GRUDE	MIRO BILIĆ	Rukovoditelj službe
2.		IVAN PALAC	Zamjenik rukovoditelja službe
3.		IVAN REZO	spasioc
4.		VELIMIR BABIĆ	spasioc
5.		JOSIP BOŠNJAK	spasioc
6.		ŠIMUN ČOLAK	spasioc
7.		VIKTOR KNEZOVIĆ	spasioc
8.		JURE PEŠARDA	spasioc
9.		DEJAN BOŠNJAK	spasioc
1.	HGSS POSUŠJE	FILIP BAGO	Rukovoditelj službe
2.		MARIO ČUTURA	Zamjenik rukovoditelja službe
3.		ŽELJKO MARKOTA	spasioc
4.		BRANKO BAGO	spasioc
5.		IVO BAGO	spasioc
6.		SLAVO BAGO	spasioc
7.		JURE BEGIĆ	spasioc
8.		MARKO BONIĆ	spasioc
9.		ZORAN ČULJAK	spasioc
10.		ANTONIO GALIĆ	spasioc
11.		MARKO IVANKOVIĆ	spasioc
12.		ŽAKLINA IVANKOVIĆ	spasioc
13.		MILAN JURIĆ	spasioc
14.		JOSIP KRALJEVIĆ	spasioc
15.		OLIVER LONČAR	spasioc
16.		VELIMIR MARKOTA	spasioc
17.		VINKO MARKOTA	spasioc
18.		IVAN MARTIĆ	spasioc
19.		PETAR MARTIĆ	spasioc
20.		DARKO MRVELJ	spasioc
21.		IVAN PEZIĆ	spasioc
22.		FILIP PETRIĆ	spasioc
23.		ŠIMUN SOLDI	spasioc
24.		DARKO ŠEGO	spasioc
25.			

GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA Široki Brijeg
Zajednička oprema

Red. br.	Naziv MTS i opreme	Jedinica mjere	Potrebe za rad službe	Trenutno stanje	Nedostaje	Napomena
1	Auto kombi	kom	1	1	0	
2	Auto terenac	kom	1	0	1	
3	laptop	kom	1	1	0	
4	projektor	kom	1	1	0	
5	bušilica	kom	2	2	0	
6	motorola ručna	kom	10	6	4	
7	motorola mobilna	kom	4	1	3	
8	repetitor	kom	1	0	1	
9	nosila korito	kom	1	1	0	
10	nosila mariner	kom	1	0	1	
11	udlage	kom	10	10	0	
12	ked	kom	1	1	0	
13	šanc	kom	4	4	0	
14	printer	kom	2	0	2	
15	čamac	kom	2	2	0	
16	motor za čamac	kom	2	0	2	
17	raft čamac	kom	2	0	2	
18	gps	kom	5	2	3	
19	prikolica za čamac	kom	1	0	1	
20	vitlo za unesrećenog	kom	1	0	1	
21	vreća za mrtvaca	kom	2	2	0	
22	šator ekspedicijski	kom	5	0	5	
23	šator zapovjedni	kom	1	0	1	
24	agregat	kom	1	0	1	
25	poljski krevet	kom	15	0	15	
26	reflektor	kom	5	0	5	
27	automatski defibrilator	kom	1	0	1	
28	nosila za jame	kom	1	0	1	
29	detektor plinova	kom	1	0	1	
30	bespilotna letjelica DRON	kom	1	0	1	
31	termalna kamera	kom	1	0	1	
32	kompresor za zrak	kom	1	0	1	
33	laserski metar	kom	2	0	2	
34	motorna pila	kom	1	0	1	
35	poljska kuhinja	kom	1	0	1	
36	pribor za kuhinju	kom	1	0	1	
37	topografska karta ŽZH	kom	3	0	3	
38	google earth karta	kom	2	0	2	
39	sidrište	kom	10	2	8	
40	ploča	kom	100	29	71	
41	spit	kom	100	43	57	
42	transportna torba	kom	15	5	10	
43	karabinerska ploča	kom	5	1	4	

Osobna oprema

Red. br.	Naziv MTS i opreme	Jedinica mjere	Potrebe za rad službe	Trenutno stanje	Nedostaje	Napomena
1	descender	kom	20	10	10	
2	croll	kom	20	5	15	
3	osmica	kom	20	2	18	
4	sprave za osiguranje	kom	20	2	18	
5	delta karabiner	kom	20	5	15	
6	ok karabiner	kom	200	56	144	
7	ok čelični	kom	60	9	51	
8	kruška karabiner	kom	100	48	52	
9	karabiner čelični	kom	40	5	35	
10	uže statika	m	800	550	250	
11	uže dinamika	m	500	210	290	
12	kompleti	kom	40	20	20	
13	pojas	kom	20	12	8	
14	kaciga	kom	20	14	6	
15	ficlek 6m	kom	20	7	13	
16	kolutura	kom	20	7	13	
17	prsni pojas	kom	20	4	16	
18	šapa	kom	10	3	7	
19	speleo pojas	kom	10	4	6	
20	pomoćno uže 5m	kom	20	7	13	
21	nožna traka	kom	20	3	17	
22	pomoćno prusik 6	kom	20	7	13	
23	gurtina	kom	100	51	49	
24	beskonačna traka	m	200	17	183	
25	krplje	kom	20	4	16	
26	dereze	kom	10	2	8	
27	cepini	kom	20	7	13	
28	zaštita za uže	kom	10	4	6	
29	klinovi	kom	40	20	20	
30	penjačice	kom	15	3	12	
31	prsluk za vodu	kom	20	2	18	
32	čekić	kom	5	1	4	
33	žimar	kom	20	10	10	
34	jakna	kom	20	0	20	
35	kombinezon	kom	20	0	20	
36	majica	kom	60	0	60	
37	čizma zimska	kom	20	0	20	
38	čizna ljetna	kom	20	0	20	
39	rukavica	kom	20	0	20	
40	zaštitne naočale	kom	20	0	20	
41	ronilačko odjelo	kom	5	0	5	
42	suho odjelo s opremom	kom	5	0	5	
43	plovno uže	kom	10	0	10	
44	podvodna lampa	kom	5	0	5	
45	podvodna kamera	kom	2	0	2	
46	digitalni fotoaparat	kom	1	0	1	

47	traka za ograđivanje prostora	m	500	0	500	
48	megafon	kom	1	0	1	
49	signalna baklja	kom	10	0	10	
50	fliss dugi rukav	kom	20	0	20	
51	turno skije s pratećom opremom	kom	10	0	10	
52	pojas za helikoptersko spasavanje	kom	10	0	10	
53	nožna gurtina	kom	20	3	17	

Zajednička oprema

Red. br.	Naziv MTS i opreme	Jedinica mjere	Potrebe za rad službe	Trenutno stanje	Nedostaje	Napomena
1	Auto kombi	kom	1	0	1	
2	Auto terenac	kom	1	0	1	
3	laptop	kom	1	0	1	
4	projektor	kom	1	0	1	
5	bušilica	kom	2	0	2	
6	motorola ručna	kom	10	4	6	
7	motorola mobilna	kom	4	0	4	
8	repetitor	kom	1	1	0	
9	nosila korito	kom	1	0	1	
10	nosila mariner	kom	1	0	1	
11	udlage	kom	10	0	10	
12	ked	kom	1	0	1	
13	šanc	kom	4	0	4	
14	printer	kom	2	0	2	
15	čamac	kom	2	0	2	
16	motor za čamac	kom	2	0	2	
17	raft čamac	kom	2	0	2	
18	gps	kom	5	2	3	
19	prikolica za čamac	kom	1	0	1	
20	vitlo za unesrećenog	kom	1	0	1	
21	vreća za mrtvaca	kom	2	0	2	
22	šator ekspedicijski	kom	5	0	5	
23	šator zapovjedni	kom	1	0	1	
24	agregat	kom	1	0	1	
25	poljski krevet	kom	15	0	15	
26	reflektor	kom	5	0	5	
27	automatski defibrilator	kom	1	0	1	
28	nosila za jame	kom	1	0	1	
29	detektor plinova	kom	1	0	1	
30	bespilotna letjelica DRON	kom	1	0	1	
31	termalna kamera	kom	1	0	1	
32	kompresor za zrak	kom	1	0	1	
33	laserski metar	kom	2	0	2	
34	motorna pila	kom	1	0	1	
35	poljska kuhinja	kom	1	0	1	
36	pribor za kuhinju	kom	1	0	1	
37	topografska karta ŽZH	kom	3	0	3	
38	google earth karta	kom	2	0	2	
39	sidrište	kom	10	0	10	
40	ploča	kom	100	0	100	
41	spit	kom	100	10	90	
42	transportna torba	kom	15	0	15	
43	karabinerska ploča	kom	5	0	5	

Osobna oprema

Red. br.	Naziv MTS i opreme	Jedinica mjere	Potrebe za rad službe	Trenutno stanje	Nedostaje	Napomena
1	descender	kom	20	2	18	
2	croll	kom	20	0	20	
3	osmica	kom	20	0	20	
4	sprave za osiguranje	kom	20	0	20	
5	delta karabiner	kom	20	0	20	
6	ok karabiner	kom	200	10	190	
7	ok čelični	kom	60	0	60	
8	kruška karabiner	kom	100	5	95	
9	karabiner čelični	kom	40	0	40	
10	uže statika	m	800	100	700	
11	uže dinamika	m	500	0	500	
12	kompleti	kom	40	0	40	
13	pojas	kom	20	0	20	
14	kaciga	kom	20	4	16	
15	ficlek 6m	kom	20	0	20	
16	kolutura	kom	20	2	18	
17	prsni pojas	kom	20	1	19	
18	šapa	kom	10	0	10	
19	speleo pojas	kom	10	0	10	
20	pomoćno uže 5m	kom	20	0	20	
21	nožna traka	kom	20	0	20	
22	pomoćno prusik 6	kom	20	0	20	
23	gurtina	kom	100	10	90	
24	beskonačna traka	m	200	0	200	
25	krplje	kom	20	0	20	
26	dereze	kom	10	0	10	
27	cepini	kom	20	0	20	
28	zaštita za uže	kom	10	0	10	
29	klinovi	kom	40	0	40	
30	penjačice	kom	15	0	15	
31	prsluk za vodu	kom	20	2	18	
32	čekić	kom	5	0	5	
33	žimar	kom	20	0	20	
34	jakna	kom	20	0	20	
35	kombinezon	kom	50	40	10	
36	majica	kom	100	80	20	
37	čizma zimska	kom	20	0	20	
38	čizma ljetna	kom	20	0	20	
39	rukavica	kom	20	0	20	
40	zaštitne naočale	kom	20	0	20	
41	ronilačko odjelo	kom	5	0	5	
42	suho odjelo s opremom	kom	5	2	3	
43	plovno uže	kom	10	0	10	
44	podvodna lampa	kom	5	0	5	
45	podvodna kamera	kom	2	0	2	
46	digitalni fotoaparati	kom	1	0	1	

47	traka za ograđivanje prostora	m	500	0	500	
48	megafon	kom	1	0	1	
49	signalna baklja	kom	10	0	10	
50	fliss dugi rukav	kom	20	0	20	
51	turno skije s pratećom opremom	kom	10	0	10	
52	pojas za helikoptersko spasavanje	kom	10	0	10	
53	nožna gurtina	kom	20	0	20	
54	mačete	kom	20	5	15	
55	Naglavna svjetiljka	kom	20	0	20	

Zajednička oprema

Red. br.	Naziv MTS i opreme	Jedinica mjere	Potrebe za rad službe	Trenutno stanje	Nedostaje	Napomena
1	Auto kombi	kom	1	0	1	
2	Auto terenac	kom	1	0	1	
3	laptop	kom	1	0	1	
4	projektor	kom	1	0	1	
5	bušilica	kom	2	0	2	
6	motorola ručna	kom	15	0	15	
7	motorola mobilna	kom	3	0	3	
8	repetitor	kom	1	0	1	
9	nosila korito	kom	1	0	1	
10	nosila mariner	kom	1	0	1	
11	Medicinska torba komplet (šanc, ked, udlage,...)	kom	2	0	2	
12	čamac	kom	2	0	2	
13	GPS uređaj	kom	10	0	10	
14	vitlo za unesrećenog	kom	1	0	1	
15	šator ekspedicijski	kom	5	0	5	
16	šator zapovjedni	kom	1	0	1	
17	agregat	kom	1	0	1	
18	poljski krevet	kom	15	0	15	
19	automatski defibrilator	kom	1	0	1	
20	nosila za jame	kom	1	0	1	
21	detektor plinova	kom	1	0	1	
22	bespilotna letjelica DRON	kom	1	0	1	
23	termalna kamera	kom	1	0	1	
24	kompresor za zrak	kom	1	0	1	
25	laserski metar	kom	1	0	1	
26	motorna pila	kom	1	0	1	
27	topografska karta ŽZH	kom	3	0	3	
28	google earth karta	kom	2	0	2	
29	pločica ram 10	kom	200	10	190	
30	spit inoks	kom	200	10	190	
31	spiter RA stroker	kom	5	0	5	
32	kladivo	kom	5	0	5	
33	transportna torba	kom	10	1	9	
34	transportni ruksak	kom	10	2	8	
35	vakum madrac	kom	1	0	1	
36	nosila UT-200	kom	1	0	1	
37	motorne sanjke	kom	1	0	1	
38	quad	kom	1	0	1	

Osobna oprema

Red. br.	Naziv MTS i opreme	Jedinica mjere	Potrebe za rad službe	Trenutno stanje	Nedostaje	Napomena
1	descender	kom	15	3	12	
2	croll	kom	15	3	12	
3	osmica	kom	15	1	14	
4	sprave za osiguranje	kom	15	0	15	
5	karabiner ovalni čelični	kom	40	5	35	
6	karabiner ovalni aluminijski	kom	150	30	120	
7	karabiner ojačani	kom	20	0	20	
8	kruška karabiner	kom	150	30	120	
9	karabiner čelični	kom	40	5	35	
10	uže statika	m	1000	150	850	
11	uže dinamika	m	700	100	600	
12	kompleti	kom	40	0	40	
13	pojas	kom	15	3	12	
14	kaciga	kom	15	3	12	
15	ficlek 6m	kom	15	0	15	
16	kolutura	kom	25	7	18	
17	prsni pojas	kom	15	0	15	
18	sidrišna ploča	kom	10	1	9	
19	speleo pojas	kom	15	0	15	
20	pomoćno uže 5m	kom	300	0	300	
21	nožna traka	kom	15	0	15	
22	pomoćno prusik 6	kom	200	0	200	
23	gurtina	kom	50	20	30	
24	beskonačna traka	m	200	0	200	
25	krplje	kom	15	0	15	
26	dereze	kom	15	0	15	
27	cepini	kom	30	0	30	
28	zaštita za uže	kom	10	0	10	
29	klinovi	kom	40	0	40	
30	penjačice	kom	15	0	15	
31	prsluk za vodu	kom	15	0	15	
32	gamaše	kom	15	0	15	
33	žimar	kom	15	3	12	
34	jakna goreteks	kom	15	0	15	
35	hlače goreteks	kom	15	0	15	
36	kombinezon	kom	15	0	15	
37	majica	kom	60	0	60	
38	majica flice	kom	15	0	15	
39	čizma zimska	kom	15	0	15	
40	čizma ljetna	kom	15	0	15	
41	rukavica	kom	15	0	15	
42	zaštitne naočale	kom	15	0	15	
43	pupkovina	kom	15	0	15	
44	turno skije	kom	15	0	15	
45	turno pancerice	kom	15	0	15	

GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA Posušje**Zajednička oprema**

Red. br.	Naziv MTS i opreme	Jedinica mjere	Potrebe za rad službe	Trenutno stanje	Nedostaje	Napomena
1	transportna torba	kom	15	5	10	
2	Auto terenac	kom	2	1	1	
3	laptop	kom	1	0	1	
4	projektor	kom	1	0	1	
5	bušilica	kom	1	0	1	
6	motorola ručna	kom	10	2	8	
7	repetitor	kom	1	0	1	
8	nosila korito	kom	1	0	1	
10	nosila mariner	kom	1	1	0	
11	udlage	kom	30	10	20	
13	šanc	kom	4	1	3	
14	printer	kom	1	0	1	
15	Auto kombi	kom	1	0	1	
18	gps	kom	5	1	4	
20	vitlo za unesrećenog	kom	1	0	1	
21	vreća za mrtvaca	kom	2	0	2	
22	šator ekspedicijski	kom	5	0	5	
23	šator zapovjedni	kom	1	0	1	
24	agregat	kom	1	0	1	
25	poljski krevet	kom	15	0	15	
26	reflektor	kom	5	0	5	
27	automatski defibrilator	kom	1	0	1	
28	nosila za jame	kom	1	0	1	
29	detektor plinova	kom	1	0	1	
30	bespilotna letjelica DRON	kom	1	0	1	
31	termalna kamera	kom	1	0	1	
33	laserski metar	kom	2	0	2	
34	motorna pila	kom	1	0	1	
36	pribor za kuhinju	kom	1	0	1	
37	topografska karta ŽZH	kom	3	0	3	
38	google earth karta	kom	2	0	2	
39	sidrište	kom	10	2	8	
40	ploča	kom	100	10	90	
41	spit	kom	100	20	80	
42	karabinerska ploča	kom	3	1	2	

Osobna oprema

Red. br.	Naziv MTS i opreme	Jedinica mjere	Potrebe za rad službe	Trenutno stanje	Nedostaje	Napomena
1	descender	kom	20	3	17	
2	croll	kom	20	3	17	
3	osmica	kom	20	8	12	
4	sprave za osiguranje	kom	20	2	18	
5	delta karabiner	kom	20	5	15	
6	ok karabiner	kom	200	40	160	
7	ok čelični	kom	30	10	20	
8	kruška karabiner	kom	100	30	70	
9	karabiner čelični	kom	40	5	35	
10	uže statika	m	800	300	500	
11	uže dinamika	m	500	150	350	
12	kompleti	kom	40	20	20	
13	pojas	kom	20	8	12	
14	kaciga	kom	20	8	12	
15	ficlek 6m	kom	20	12	8	
16	kolutura	kom	20	3	17	
17	prsni pojas	kom	20	7	13	
18	šapa	kom	10	1	9	
19	speleo pojas	kom	10	2	8	
20	pomoćno uže 5m	kom	20	15	5	
21	nožna traka	kom	20	1	19	
22	pomoćno prusik 6	kom	20	4	16	
23	gurtina	kom	100	20	80	
24	beskonaćna traka	m	200	25	175	
25	krplje	kom	20	3	17	
26	dereze	kom	10	2	8	
27	cepini	kom	20	7	13	
28	zaštita za uže	kom	10	4	6	
29	klinovi	kom	40	20	20	
30	penjaćice	kom	15	3	12	
31	prsluk za vodu	kom	20	5	15	
32	ćekić	kom	5	1	4	
33	žimar	kom	20	10	10	
34	jakna	kom	20	13	7	
35	kombinezon	kom	20	15	5	
36	majica	kom	40	20	20	
37	ćizma zimska	kom	20	0	20	
38	ćizna ljetna	kom	20	20	0	
39	rukavica	kom	20	0	20	
40	zaštitarne naoćale	kom	20	0	20	
41	ronilaćko odjelo	kom	5	0	5	
42	suho odjelo s opremom	kom	5	0	5	
43	plovno uže	kom	10	0	10	
44	podvodna lampa	kom	5	0	5	
45	podvodna kamera	kom	2	0	2	

46	digitalni fotoaparar	kom	1	0	1	
47	traka za ograđivanje prostora	m	500	0	500	
48	megafon	kom	1	0	1	
49	signalna baklja	kom	10	0	10	
50	fliss dugi rukav	kom	20	0	20	
51	turno skije s pratećom opremom	kom	10	0	10	
52	pojas za helikoptersko spasavanje	kom	10	0	10	
53	nožna gurtina	kom	20	0	20	

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE
GRUDE

Broj: _____
Grude, _____, godine

Na temelju članka 108. stavak 1. točka 1. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/03, 22/06 I 43/10), i odredbe članka 16. Uredbe o organiziranju službi zaštite i spašavanja u ŽZH („Narodne novine ŽZH“ br. 5/17 i 21/17), Županijski stožer civilne zaštite na sjednici održanoj dana _____ 20____. godine d o n i o j e

Z A P O V J E D
o angažiranju Službi za zaštitu i spašavanje Županije Zapadnohercegovačke

1. Zapovjeda se angažiranje **sljedećih Službi za zaštitu i spašavanje Županije Zapadnohercegovačke** (naziv Službe i njeno sjedište):

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

2. Službe iz točke 1. ove zapovjedi dužne su doći na dole utvrđene lokacije i pristupiti izvršenju sljedećih zadataka:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

3. Radi obavljanja poslova iz njihove mjerodavnosti rukovoditelji službi iz točke 1. ove zapovjedi dužni su **u što kraćem roku**: okupiti članove Službe na mjestu okupljanja, izuzeti opremu i sredstva potrebna za rad na terenu, upoznati se sa zadatkom koji je dodijeljen Službi i uputiti Službu na lokalitet gdje treba izvršiti svoj zadatak na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara. O svim ovim i drugim aktivnostima kontinuirano izvješćivati Županijski stožer.

4. Članovi Županijskog stožera zaduženi za mjere zaštite i spašavanja, dok traje aktiviranje navedenih službi zaštite i spašavanja, **trebaju osigurati:**

- **stalni kontakt** sa odgovornim osobama odnosnih službi radi praćenja procesa njihovog okupljanja,
- **stalno prisustvo** predstavnika njihovog odjela na mjestu okupljanja službi,
- **izuzimanje potrebne opreme i MTS i vozila, ili njenog dijela, koju će Služba koristiti u svom radu, ukoliko se ista čuva u prostorima Uprave civilne zaštite,**
- **pomoć odgovornim osobama** iz odnosne službe u upoznavanju zapovjednog kadra službe, a prema potrebi i čitavog sastava službe, sa utvrđenim zadacima za njihovu službu,
- **upućivanje službi na izvršenje zadatka**, kontrolu i koordinaciju na mjestu izvršenja zadatka,
- **preko općinskih/gradskih službi civilne zaštite** osigurati izvršenje naprijed navedenih zadataka i na mjestima okupljanja službi čije je sjedište van Gruda,

5. Županijski operativni centar **će svaki puni sat** informirati potpisnika ove Zapovjedi i **rukovoditelje službe** iz točke 3. ove Zapovjedi o tijeku procesa angažiranja službi.

6. Nakon upućivanja službi na izvršenje zadataka, o daljem toku njihovih aktivnosti članovi Županijskog stožera zaduženi za mjere zaštite i spašavanja i za deminiranje i uklanjanje NUS-a koji će imati svoje predstavnike na licu mjesta će izvješćivati Županijski stožer.

7. Ova Zapovjed stupa na snagu danom donošenja.

(M.P.)

ZAPOVJEDNIK STOŽERA

Dostaviti :

1. Županijski operativni centar CZ _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Zapovjedi)
2. Članovi Županijskog stožera zaduženi za mjere zaštite i spašavanja _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Zapovjedi)
3. Odjel za mjere zaštite i spašavanja Uprave CZ _____
(Puno ime i prezime primatelja i vrijeme prijema Zapovjedi)
4. u arhivu ŽSCZ
5. a/a

**NAČIN ANGAŽIRANJA ORUŽANIH SNAGA
BOSNE I HERCEGOVINE NA PRUŽANJU
POMOĆI CIVILNIM VLASTIMA U ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU**

NAČIN ANGAŽIRANJA ORUŽANIH SNAGA BOSNE I HERCEGOVINE NA PRUŽANJU POMOĆI CIVILNIM VLASTIMA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

1. Uvod

U ovom dokumentu utvrđeno je:

- način angažiranja Oružanih snaga BiH u pružanju pomoći civilnim vlastima u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća,
- postupak angažiranja postrojbi i materijalno-tehničkih sredstava i opreme Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja.
- mjere, postupci i zadaci na angažiranju Oružanih snaga BiH u pružanju pomoći civilnim vlastima u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

Člankom 37. Zakona o zaštiti i spašavanju je propisano da u uvjetima kada snage i sredstva civilne zaštite nisu dovoljni za efikasno spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, zapovjednik Federalnog stožera civilne zaštite može podnijeti zahtjev Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine za uporabu Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja na ugroženom području, što se vrši shodno Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05).

Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/05) u poglavlju V. (Prirodne i druge katastrofe i nesreće) utvrđena je mjerodavnost ministra obrane da zapovjedi angažiranje Oružanih snaga BiH (na zahtjev odgovarajućih civilnih organa BiH ili entiteta o čemu izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH).

U pogledu mogućnosti Županije da traži angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja na ugroženom području, prema gore navedenim zakonskim odredbama samo zapovjednik Federalnog stožera civilne zaštite može podnijeti zahtjev Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine za uporabu Oružanih snaga BiH, dok zapovjednik Županijskog stožera civilne zaštite na čijem je području nastala određena prirodna ili druga nesreća kada se ocijeni da je pomoć Oružanih snaga BiH stvarno neophodna može podnijeti inicijativu zapovjedniku Federalnog stožera za podnošenje zahtjeva ukoliko su ispunjeni uvjeti iz točke 2. ovog dokumenta.

Podnošenje zahtjeva se vrši prema operativnim procedurama i postupcima za odobravanje vojne pomoći civilnim vlastima u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća, koje su donesene u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i koje su sastavni dio ovog dokumenta

2. Uvjeti za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja

Za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Federacije BiH, potrebno je da se ispune sljedeća tri uvjeta:

- da je na određenom području Federacije BiH nastala neka prirodna ili druga nesreća većih razmjera,

- da snage i sredstva civilne zaštite i druge snage i sredstva koji su angažirani na zaštiti i spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara nisu dovoljni da osiguraju efikasnu zaštitu i spašavanje na ugroženom području i
- da će se angažiranjem Oružanih snaga BiH smanjiti posljedice prirodne ili druge nesreće.

Ti uvjeti moraju biti ispunjeni da bi se moglo tražiti angažiranje Oružanih snaga BiH.

3. Zahtjev za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja

Zahtjev za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja mjerodavan je da podnese samo zapovjednik Federalnog stožera civilne zaštite ili u njegovom odsustvu načelnik Federalnog stožera civilne zaštite. Ako Federalni stožer nije u funkciji rukovođenja, zahtjev za angažiranje Oružanih snaga može podnijeti ravnatelj Federalne uprave civilne zaštite.

Taj zahtjev se podnosi kada se utvrdi da su ispunjeni navedeni uvjeti iz točke 2 ovog dokumenta. Podnošenje zahtjeva vrši se prema gore navedenim operativnim procedurama.

Inicijativu za angažiranje Oružanih snaga BiH, može podnijeti ravnatelj Federalne uprave civilne zaštite ili zapovjednik Županijskog stožera na čijem je području nastala određena prirodna ili druga nesreća kada se ocijeni da je pomoć Oružanih snaga BiH stvarno neophodna.

Prethodno je potrebno poduzeti sve mjere da se snage i sredstva civilne zaštite, građani i snage i sredstva pravnih osoba angažiraju na zaštiti i spašavanju.

Ukoliko te mjere nisu dovoljne da osiguraju efikasno spašavanje ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara stižu se uvjeti za podnošenje inicijative zapovjedniku Federalnog stožera civilne zaštite da uputi zahtjev Ministru obrane za angažiranje određenih vojnih resursa u akcijama zaštite i spašavanja na području Federacije BiH.

Ta inicijativa trebala bi da sadrži sljedeće podatke:

- razloge za angažiranje Oružanih snaga BiH,
- područje na kojem će se angažirati Oružane snage BiH i
- zadatke koje bi trebale izvršiti Oružane snage BiH ili sredstva koja treba staviti na raspolaganje za potrebe zaštite i spašavanja.

P O D S J E T N I K
ZA RAD U TIJEKU VRŠENJA POSLOVA
AKTIVIRANJA I ANGAŽIRANJA SNAGA I
SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

P O D S J E T N I K
ZA RAD U TIJEKU VRŠENJA POSLOVA AKTIVIRANJA
I ANGAŽIRANJA SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

I – UVOD

Ovaj podsjetnik ima namjenu da pomogne osobi koja dođe u situaciju da provodi mjere postupke i zadatke na aktiviranju i angažiranju snaga i sredstva civilne zaštite, a koja u tome nema posebnih iskustava.

Ovaj Podsjetnik će pomoći i osobama koje su sudjelovale u izradi Plana zaštite i spašavanja Županije tj. nekih njegovih dijelova. Te osobe su upoznate sa dijelovima Plana zaštite i spašavanja ali ne poznaju Plan kao cjelinu niti znaju sadržaje dijelova Plana u čijoj izradi nisu sudjelovali. Oni će u ovom Podsjetniku pronaći uputu koji dio Plana koristiti i kada.

Budući da će se osoba koja bude vršila primjenu pojedinih dokumenata iz Plana zaštite i spašavanja Županije, zapravo, zateći u ulozi rukovatelja Plana, s toga ćemo se toj osobi u ovom Podsjetniku obraćati u toj ulozi, dakle: kao rukovatelj Plana zaštite i spašavanja (u daljem tekstu: **rukovatelj Plana**).

II – PRIJEM I PRIJENOS INFORMACIJA, ZAPOVJEDI I DRUGOG U UVJETIMA PODUZIMANJA MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Kad je u pitanju prihvatanje informacija o mogućim ili nastalim posljedicama djelovanja prirodnih i drugih nesreća, zatim način i redoslijed prijenosa informacija federalnim i županijskim tijelima uprave, općinama/gradovima, prijenos zapovjedi u tijeku provođenja mjera zaštite i spašavanja, informiranje javnosti o stanju na terenu i sl. rukovatelj Plana zaštite i spašavanja u svrhu ovladavanja situacijom koristi Plan odnosno dio Plana zaštite i spašavanja pod oznakom i nazivom: **Dokument broj I – „Dokument o operativnom centru civilne zaštite“**.

U tom dokumentu rukovatelj plana će naći rješenja kako se vrši prijem informacija sa terena, kojim sredstvima i tehnikom, objašnjenju ulogu Federalnog, Županijskog i općinskih/gradskih operativnih centara civilne zaštite, način, sadržaj i redoslijed obavješćivanja federalnih i županijskih tijela uprave, Vlade ŽZH i drugih mjerodavnih tijela.

III – AKTIVIRANJE SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Koje se snage od županijskog značaja aktiviraju kroz ovaj Plan? Rukovoditelj plana treba znati da su to:

- Županijski stožer civilne,
- Županijske službe zaštite i spašavanja i
- Županijska ministarstva i druga tijela.

U slučaju zapovjedi da se aktivira bilo koji od navedenih tijela, Rukovatelj plana treba da koristi dio Plana zaštite i spašavanja Županije pod oznakom i nazivom: **Dokument broj II – „Dokument o aktiviranju i angažiranju snaga i sredstava“**.

1. Ukoliko se naredi **Aktiviranje Županijskog stožera** rukovatelj Plana koristi **Dokument broj II , tj. njegov dio sa oznakom II - 1.**

U tom dokumentu se nalaze dokumenti koji opisuju **način aktiviranja Županijskog stožera**, sa svim pratećim prilogima, pregledima, adresarima. Također, u tom dokumentu se već nalaze napisano **Rješenje o aktiviranju Županijskog stožera civilne zaštite** koje treba samo ovjeriti i uputiti na teren. Za članove Županijskog stožera koji se ne uspiju pozvati telefonom, u tom dokumentu se nalaze već ispisani i ovjereni **pojedinačni pozivi za sve članove Županijskog stožera**.

Dok traje aktiviranje Županijskog stožera, rukovatelj Plana ima vremena da se upozna sa ostalim dokumentima iz tog dijela plana koji će mu pomoći u otklanjanju eventualnih dilema.

2. Ukoliko se zapovjedi **angažiranje županijskih službi zaštite i spašavanja** rukovatelj Plana koristi **Dokument broj II , tj. njegov dio sa oznakom II- 2.**

U tom dokumentu se nalaze dokumenti koji opisuju **način angažiranja županijskih službi zaštite i spašavanja**, sa svim pratećim prilogima, pregledima, adresarima.

Također, u tom dokumentu se već nalazi napisana **Zapovjed o angažiranju službi zaštite i spašavanja** koju treba samo **PRILAGODITI** tome koja se služba (ili službe) angažiraju i unijeti im zadatak koji trebaju obaviti i rok njegovog izvršenja. Nakon toga zapovjed se ovjerava i upućuje pravnoj osobi ili udrugama građana u kojima je dotična služba zaštite i spašavanja formirana.

Pravna osoba ili udruženje građana u kojem je služba zaštite i spašavanja formirana, vrši njeno aktiviranje (okupljanje) i ima kod sebe već napisane **pojedinačne pozive za članove svoje službe** za slučaj da ih ne može pozvati telefonom.

Dok traje aktiviranje županijske službe zaštite i spašavanja, rukovatelj Plana ima vremena da se upozna sa ostalim dokumentima iz tog dijela plana koji će mu pomoći u otklanjanju eventualnih dilema.

IV – SITUACIJA KADA PO ZAPOVJEDI VLADE ŽUPANIJE ISTOVREMENO VIŠE ŽUPANIJSKIH TIJELA TREBA PROVODITI AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

Ova situacija će biti prisutna uvijek kad Vlada Županije proglasi stanje prirodne i druge nesreće, a može se dogoditi i prije toga. U stanju prirodne i druge nesreće nikad jedno tijelo ili služba nisu dovoljni da se poduzmu sve preventivne ili operativne mjere na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara i da tako sami riješe situaciju. U takvim situacijama nužna je usklađena i koordinirana aktivnost više nositelja mjera zaštite i spašavanja.

U ovoj situaciji Rukovatelj plana treba da koristi Plan zaštite i spašavanja odnosno njegov dio pod oznakom i nazivom: **Dokument broj III - „Dokument o provođenju aktivnosti na zaštiti i spašavanju“**

U ovom dokumentu objedinjene su aktivnosti, mjere i postupci za:

- Županijski stožer,
- Upravu civilne zaštite,
- Sva županijska ministarstva i druga tijela uprave,
- Županijske službe zaštite i spašavanja,
- Javna poduzeća od značaja za Županiju,

Dakle u ovm dokumentu se može naći zakonski okvir, djelokrug rada i obveze za djelovanje županijskih tijela u zaštiti i spašavanju u tri pretpostavljene situacije i to:

Faza I - Faza preventivne zaštite,
Faza II - Faza spašavanja i
Faza III - Faza otklanjanja posljedica.

V – PROVOĐENJE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća se provodi kroz mjere zaštite i spašavanja koje su utvrđene u članku 48. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Za provođenje mjera zaštite i spašavanja (evakuacije, zbrinjavanja, prve medicinske pomoći, zaštite od požara itd), rukovatelj plana treba da koristi dio Plana zaštite i spašavanja pod oznakom i nazivom: **Dokument broj IV – „Dokument o mjerama zaštite i spašavanja”**.

U okviru ovog dokumeta sadržani su planovi provođenja svake od mjera zaštite i spašavanja sa utvrđenim zadacima i nositeljima.

VI – MEĐUSOBNO PRUŽANJE POMOĆI I MEĐUNARODNA POMOĆ

U slučaju nastanka prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini, očekivati je da će se dogoditi situacija u kojoj će jedan entitet (**npr. Federacija BiH**) tražiti pomoć od drugog entiteta (**Republike Srpske**) ili **Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine** ili obratno, ili situacija u kojoj će međunarodna zajednica ili neka susjedna i druga država samostalno ili u grupi sa drugim državama, pružiti pomoć Bosni i Hercegovini u snagama za zaštitu i spašavanje, materijalno - tehničkim sredstvima za zaštitu i spašavanje, raznim vidovima pomoći ugroženom stanovništvu, ekipe stručnjaka različitog profila, odnosno zatražiti istu.

U ovoj situaciji rukovatelj plana treba da koristi dio Plana zaštite i spašavanja Županije pod oznakom i nazivom: **Dokument broj V – „Dokument o prihvatanju i pružanju pomoći u zaštiti i spašavanju sa drugim županijama, Republikom Srpskom i Brčko Distriktom Bosne i Hercegovine i međunarodna pomoć**.

Također, očekivati je da može nastati situacija kada postojeće snage zaštite i spašavanja nisu dovoljne za efikasan odgovor na nastalu nesreću, pa je nužno zatražiti **sudjelovanje Oružanih snaga Bosne i Hercegovine** u provođenju akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

U ovoj situaciji rukovatelj plana treba da koristi dio Plana zaštite i spašavanja Županije pod oznakom i nazivom: **Dokument broj II-3 – „Način angažiranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine na pružanju pomoći civilnim vlastima u zaštiti i spašavanju**.

DOKUMENT BROJ: III

**DOKUMENT O PROVOĐENJU AKTIVNOSTI
NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
ŽUPANIJSKOG STOŽERA CIVILNE ZAŠTITE
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA ZA**

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Županijski stožer civilne zaštite (u daljnjem tekstu - Županijski stožer) ostvaruje poslove i zadatke u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju u redovnim uvjetima. Razmatra stanje priprema organiziranosti, opremljenosti i osposobljenosti za zaštitu i spašavanje svih nositelja zaštite i spašavanja na području Županije Zapadnohercegovačke(u daljnjem tekstu: Županija odnosno ŽZH). Predlaže mjere za dogradnju sustava zaštite i spašavanja i kada djeluje preventivno, u cilju sprječavanja nastajanja prirodne ili druge nesreće i sudjeluje u vježbama i drugim vidovima obučavanja i osposobljavanja. Razmatra i predlaže: - Procjenu ugroženosti ŽZH od prirodnih i drugih nesreća; - Program razvoja zaštite i spašavanja ŽZH; - Plan zaštite i spašavanja ŽZH od prirodnih i drugih nesreća; - Vršiti i druge poslove shodno zakonu i podzakonskim propisima. Aktiviranje Županijskog stožera u svim situacijama vrši se, po pravilu, na zahtjev zapovjednika Županijskog stožera, a može i na zahtjev načelnika Županijskog stožera, dok svaki član Županijskog stožera može dati inicijativu, kada u djelokrugu za koji je član stožera određene prirodne ili druge nesreće ili je već nastala ta nesreća, pa se cijeni da je situacija takva da je funkcioniranje stožera neophodno.	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Županijski stožer kroz redovan rad, Uprava civilne zaštite kao stručna služba županijskog stožera	- Materijalna sredstva i oprema Županijskog stožera i Uprave civilne zaštite.	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun Županije - Sredstva po članku 180. Zakona	

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Aktiviranje Županijskog stožera se vrši radi razmatranja nastale situacije i odlučivanja o sljedećim pitanjima: 1) utvrđivanje procjene o postojanju uvjeta da se Vladi Županije predloži donošenje odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće, 2) odlučivanje o poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti u cilju: - sprječavanja nastanka pojave ili opasnosti koja može dovesti do prirodne ili druge nesreće, - sprječavanja širenja pojave ili opasnosti ili ublažavanja njenog djelovanja, - spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara u tijeku djelovanja prirodne ili druge nesreće. Na temelju procijenjenog stanja na ugroženom području predlaže Vladi Županije donošenje odluke o proglašenju stanja prirodne i druge nesreće na području Županije. Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja općina/gradova, susjednih županija i Federacije BiH.	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Zapovjednik i načelnik Županijskog stožera i Uprava civilne zaštite	- Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i materijalna formacija Županijskog stožera	- Od aktiviranja Županijskog stožera i dalje	- Proračun Županije i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, pomoći i donacije	

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
Županijski stožer obavlja poslove i zadatke shodno Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u Federaciji BiH(u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju) u uvjetima stanja proglašene prirodne ili druge nesreće – faza spašavanja, odnosno upravlja akcijama zaštite i spašavanja. Operativnu funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja Županijski stožer ostvaruju u odnosu na poslove iz svoje mjerodavnosti koji su utvrđeni u odredbama čl. 108. i 110. Zakona o zaštiti i spašavanju i članka 2. i 3. Uredbe o formiranju Županijskog stožera civilne zaštite. U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja Županijski stožer vrši sljedeće poslove: 1) odlučuje o uporabi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara i te snage raspoređuje na ona područja koja su ugrožena; 2) zapovijeda provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuje snage i sredstva koje će provoditi te mjere; 3) usmjerava, koordinira i rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih sudionika angažiranih na zaštiti i spašavanju na cjelokupnom području Županije; 4) zapovijeda općinskim stožerima civilne zaštite, stožerima civilne zaštite pravnih osoba u kojima su ti stožeri osnovani i službama zaštite i spašavanja koje formira Vlada Županije da sudjeluju u poduzimanju mjera i aktivnosti na zaštiti i spašavanju na određenom području; 5) rješava sva pitanja koja se u tijeku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju pojave u vezi sa angažiranjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana.	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Županijski stožer, stožeri CZ općina/gradova, snage CZ Županije i općina/gradova, -županijski i općinska/gradska tijela uprave	- Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i Županijskog stožera -materijalna sredstva svih sudionika spašavanja, - Oprema i sredstva koja se izuzima, - robne rezerve, - pomoć i donacije	- Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do prestanka stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun Županije i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, pomoći i donacije	

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
Pored navedenih poslova Županijski stožer vrši i sljedeće poslove: 1) predlaže Vladi Županije proglašenje stanja prirodne i druge nesreće, 2) predlaže Vladi Županije mjere za prevladavanje stanja nastalih uslijed prirodnih ili druge nesreće; 3) nalaže angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja jedne općine/grada na ugroženo područje druge općine/grada na području Županije; 4) po zapovjedi Federalnog stožera angažira snage i sredstava civilne zaštite s područja Županije na pružanju pomoći drugim županijama, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu i drugim državama. Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja općina/gradova susjednih županija i Federacije BiH. Na osnovu procijenjenog stanja na ugroženom području predlaže Vladi Županije donošenje odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće na području Županije. Županijski stožer podnosi inicijativu-zahjev Federalnom stožeru civilne zaštite za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Županijski stožer, stožeri CZ općina/gradova i pravnih osoba, snage CZ - Županije i općina/gradova, županijska i općinska/gradska tijela uprave	- Materijalna sredstva i oprema, Uprave civilne zaštite i Županijskog stožera - materijalna sredstva svih sudionika spašavanja, - oprema i sredstva koja se izuzima robne rezerve, - pomoć i donacije	- Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do prestanka stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun Županije i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, - Sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, - Pomoći i donacije	

ŽUPANIJSKI STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Županijski stožer obavlja poslove i zadatke u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju u uvjetima otklanjanja posljedica (odgovora), - Razmatra stanje na terenu i procjenjuje potrebe za vrstom, načinom i obimom daljnjeg angažiranja nositelja zaštite i spašavanja na otklanjanju posljedica; - Zapovjeda provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuje snage i sredstva koje će provoditi te mjere; - Usmjerava, koordinira i rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih sudionika angažiranih na zaštiti i spašavanju na području Županije; - Prikuplja podatke radi utvrđivanja obima nastalih posljedica; - Organizira prikupljanje i raspodjelu pomoći (domaće i inozemne) nastradalom stanovništvu; - Daje prijedloge Vladi Županije o usmjeravanju sredstava za zaštitu i spašavanje i ublažavanje posljedica; - Donosi zapovjedi o deaktiviranju i demobilizaciji službi zaštite i spašavanja i snaga civilne zaštite kada redovne službe mogu preuzeti kontrolu nad situacijom na terenu; - Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja općina/gradova, susjednih županija i FBiH. - Stožer podnosi zahtjev-inicijativu preko Federalnog stožera civilne zaštite, za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima otklanjanja nastalih posljedica.	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Županijski stožer, stožeri CZ općina/gradova i pravnih osoba, snage CZ županije i općina/gradova, županijska i općinska/gradska tijela uprave	- Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i Županijskog stožera, materijalna sredstva svih sudionika spašavanja, oprema i sredstva koja se izuzima, robne rezerve, pomoć i donacije	- Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do prestanka stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun Županije i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, pomoći i donacije	- Nositelji resorna ministarstva

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA UPRAVE
CIVILNE ZAŠTITE**

ŽUPANIJSKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE
I – FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Uprava civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke(u daljnjem tekstu: Uprava civilne zaštite), vrši sljedeće poslove: 1) organizira, priprema i prati funkcioniranje zaštite i spašavanja na području Županije; 2) izrađuje procjenu ugroženosti za područje Županije; 3) priprema program zaštite i spašavanja u Županiji; 4) predlaže plan zaštite i spašavanja u Županiji; 5) prati stanje priprema zaštite i spašavanja te predlaže mjere za unapređenje organizacije i osposobljavanja civilne zaštite Županije i općine/gradova; 6) organizira i prati realiziranje obuke nositelja civilne zaštite; 7) organizira i koordinira provođenje mjera zaštite i spašavanja, te organizira i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo; 8) predlaže programe zajedničkih i samostalnih vježbi i izradu elaborata za izvođenje vježbi pripadnika civilne zaštite, tijela uprave, te gospodarskih društava i drugih pravnih osoba iz oblasti zaštite i spašavanja; 9) organizira Županijski operativni centar civilne zaštite i osigurava njegov rad; 10) predlaže i poduzima mjere za popunu ljudstvom stožera, postrojbi civilne zaštite i službi za zaštitu i spašavanje te za njihovo opremanje materijalno-tehničkim sredstvima; 11) priprema propise iz zaštite i spašavanja iz mjerodavnosti Županije; 12) organizira i provodi obuku stanovništva i pruža pomoć općinskim/gradskim službama za civilnu zaštitu u obavljanju poslova u njihovoj mjerodavnosti;	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ravnatelj uprave civilne zaštite - Svi odjeli uprave civilne zaštite	- Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite, materijalne formacije snaga CZ,	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Redovna proračunska sredstva Uprave civilne zaštite, - sredstva po članu 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, - donacije	

I – FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
13) obavlja inspekcijski nadzor iz zaštite i spašavanja; 14) vodi propisane evidencije te obavlja druge poslove zaštite i spašavanja, shodno zakonu, drugim propisima i općim aktima; 15) uprava civilne zaštite vrši aktiviranje Županijskog stožera u svim situacijama, po pravilu, na zahtjev zapovjednika i načelnika stožera, dok svaki član stožera može dati inicijativu za aktiviranje Županijskog stožera kada u djelokrugu za koji je član stožera mjerodavan dođe do pojave opasnosti koja može dovesti do nastanka određene prirodne ili druge nesreće ili je već nastala ta nesreća, pa se cijeni da je situacija takva da je funkcioniranje stožera neophodno; 16) uprava civilne zaštite opslužuje rad Žup. stožera u cjelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanja; 17) uprava civilne zaštite koordinira aktivnosti na organiziranju, planiranju i provođenju preventivnih mjera zaštite i spašavanja sa županijskim ministarstvima i drugim županijskim tijelima uprave. 18) ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja u općinama/gradovima Županije, drugim županijama, u FBiH i Republici Srpskoj. -Izrada studije „Procjena resursa ŽZH za potrebe zaštite i spašavanja“	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RkB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ravnatelj uprave civilne zaštite - Svi odjeli Uprave civilne zaštite	- Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite, materijalne formacije snaga CZ,	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Redovna proračunska sredstva Uprave civilne zaštite, sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, donacije	

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Uprava civilne zaštite opslužuje rad Županijskog stožera u cjelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanja. - opslužuje službe zaštite i spašavanja u Županiji u skladu s međusobnim ugovorima; - osigurava rad Županijskog operativnog centra; - vrši obradu podataka o nastalim posljedicama i poduzetim mjerama zaštite i spašavanja u funkciji informiranja Županijskog stožera, Vlade Županije, Federalne uprave civilne zaštite (FUCZ) i javnosti; - Prema potrebi osigurava rad Županijskog povjerenstva za procjenu štete; - Uprava civilne zaštite koordinira aktivnosti na provođenju mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara sa županijskim ministarstvima i drugim županijskim tijelima. - Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja u općinama/gradovima Županije, županija u FBiH i Republike Srpske. - Županijski stožer podnosi inicijativu Federalnom stožeru civilne zaštite (FSCZ), putem Uprave civilne zaštite, za podnošenje zahtjeva za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	-Ravnatelj uprave civilne zaštite - Svi odjeli Uprave civilne zaštite u funkciji stručne službe Županijskog stožera	- Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i Žup. stožera materijalna sredstva svih sudionika spašavanja, oprema i sredstva koja se izuzimaju, robne rezerve, pomoć i donacije	- Od nastupa opasnosti, a posebno od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do ukidanja stanja prirodne i druge nesreće.	- Redovna proračunska sredstva Uprave civilne zaštite sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, donacije.	

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
- Uprava civilne zaštite opslužuje rad Županijskog stožera u cjelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanja; - Opslužuje službe zaštite i spašavanja u Županiji u skladu s međusobnim ugovorima; - Osigurava rad Županijskog operativnog centra; - Vršiti obradu podataka o nastalim posljedicama i poduzetim mjerama zaštite i spašavanja u funkciji informiranja Stožera, Vlade Županije, Federalne uprave civilne zaštite i javnosti. - Osigurava rad Županijskog povjerenstva za procjenu šteta; - Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno operativnim tijelima zaštite i spašavanja u općinama/gradovima Županije, županija u FBiH i Republike Srpske.	- potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	-Ravnatelj uprave civilne zaštite - Svi odjeli Uprave civilne zaštite u funkciji stručne službe Žup. stož.	-Materijalna sredstva i oprema Uprave civilne zaštite i Žup. stožera, materijalna sredstva svih sudionika spašavanja, oprema i sredstva koja se izuzima, robne rezerve, pomoć i donacije	- Od aktiviranje Županijskog stožera pa sve do ukidanja stanja prirodne i druge nesreće	- Redovna proračunska sredstva Uprave civilne zaštite , sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, i donacije	

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA ŽUPANIJSKIH
MINISTARSTAVA I DRUGIH TIJELA**

DOKUMENT BROJ: III – 3 - 1

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Sudjeluje u izradi dokumenata Plana zaštite i spašavanja Županije, - Utvrđuje način zaprimanja podataka o pojavama i opasnostima od mjerodavnih tijela. - U suradnji sa Upravom civilne zaštite utvrđuje način dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima mjerodavnim tijelima, - Vršiti inspekcijski nadzor zaštite od požara u skladu sa zakonima, - Na zahtjev pravnih subjekata poduzima određene preventivne mjere koje se odnose na zaštitu i spašavanje ljudi i imovine, - Sudjeluje za vrijeme kada Vlada Županije proglasi stanje prirodne i druge nesreće u provođenju preventivnih mjera zaštite i spašavanja, organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje mjera zaštite i spašavanja, - Izvršava zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na poduzimanje preventivnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, - Obavještava Županijski stožer o svim opasnostima po ljude i materijalna dobra koja se događaju iz djelokruga koji prati Ministarstvo unutarnjih poslova Županije,	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH sa mjerodavnim policijskim upravama i policijskim stanicama	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstva unutarnjih poslova ŽZH i pripadajućih policijskih uprava i policijskih stanica	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Obaviještava Županijski stožer o svim poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - Putem vlastitog funkcionalnog sustava veza ostvaruje suradnju sa Županijskim operativnim centrom i po potrebi omogućava obavješćivanje Vlade Županije, kao i drugih struktura zaštite i spašavanja o nastanku prirodne ili druge nesreće na području Županije, - Koordinira sa agencijama za zaštitu ljudi i imovine radi poduzimanja preventivnih mjera zaštite, po zahtjevu Županijskog stožera, - Izvješćuje Županijski stožer o realizaciji zapovjedi koju je isti izdao, - Pruža pomoć u poduzimanju preventivnih mjera zaštite u slučaju opće opasnosti prouzročene prirodnim i drugim nesrećama i epidemijama, - Vršiti međusobnu suradnju sa policijskim upravama i stanicama općina/gradova te drugim županijskim tijelima, Ministarstvom unutarnjih poslova FBiH, SIPA, GS, Ministarstvom sigurnosti BiH, Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske i Brčko Distrikta u poduzimanju preventivnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH sa mjerodavnim policijskim upravama i policijskim stanicama	-Materijalna sredstva i oprema Ministarstva unutarnjih poslova ŽZH i pripadajućih policijskih uprava i policijskih stanica	- Redovna aktivnost	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
- Kada Vlada Županije proglasi stanje prirodne i druge nesreće sudjeluje u provođenju operativnih mjera zaštite i spašavanja, organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje opasnost, - Izvršava zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na poduzimanje operativnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, - Obavlještava Županijski stožer o svim opasnostima po ljude i materijalna dobra koja se događaju iz djelokruga koji prati Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Obavlještava Županijski stožer o svim poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - U slučaju kada su van upotrebe sva sredstva za komunikaciju osigurava odgovarajuće veze Županijskog stožera sa nositeljima funkcija u Županiji (predsjednik Vlade, ministri u Vladi, predsjedavajući Skupštine), - Izvješćuje Županijski stožer o realiziranju zapovjedi koju je isti izdao, - Pruža pomoć radi spašavanja ljudi i imovine u slučaju opće opasnosti prouzročene elementarnim nepogodama i epidemijama, - Vršiti međusobnu suradnju sa policijskim upravama i stanicama općina/gradova te drugim županijskim tijelima unutarnjih poslova iz FBiH, Ministarstvom unutarnjih poslova FBiH, SIPA, GS, Ministarstvom sigurnosti BiH, Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske i Brčko Distrikta u poduzimanju preventivnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH sa mjerodavnim policijskim upravama i policijskim stanicama	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeća robne rezerve, pomoć i donacije	- Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun, ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
- Koordinacija sa agencijama za zaštitu ljudi i imovine za osiguranje novih objekata u procesu odgovora na posljedice koje su izazvane prirodnim i drugim nesrećama, a na zahtjev Županijskog stožera, - Vršnje osiguranja, procjene i vođenja istrage u dijelu zaštite od požara, - Obaviještava javnost o nastanku prirodnih i drugih nesreća (prometne nesreće i dr.), - Koordinacija sa policijskim upravama i stanicama i ministarstvima unutarnjih poslova drugih županija koji se odnose na pružanje pomoći u otklanjanju nastalih posljedica usljed prirodnih i drugih nesreća, a na zahtjev Županijskog stožera, - Osiguravanje konvoja pomoći u suradnji sa policijskim upravama i stanicama te drugim županijskim ministarstvima unutarnjih poslova, a na zahtjev Županijskog stožera.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH sa mjerodavnim policijskim upravama i policijskim stanicama	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeća robne rezerve, pomoć i donacij	- Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun ŽZH, proračuni općina, proračuni sudionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA ŽZH

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Izvršava zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na poduzimanje mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u slučaju prestanka prirodnih i drugih nesreća, i dodatnih mjera, - Obaviještava Županijski stožer o svim poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - Koordinacija sa agencijama za osiguranje novih objekata u procesu otklanjanja nastalih posljedica usljed prirodnih i drugih nesreća, a na zahtjev Županijskog stožera, - Koordinacija sa policijskim upravama i stanicama i ministarstvima unutarnjih poslova drugih županija koja se odnosi na pružanje pomoći u otklanjanju nastalih posljedica usljed prirodnih i drugih nesreća, a na zahtjev Županijskog stožera, - Suradnja sa Županijskim operativnim centrom u otklanjanju posljedica, - Osiguranje konvoja pomoći u suradnji sa policijskim upravama i stanicama i drugim županijskim ministarstvima unutarnjih poslova, a na zahtjev Županijskog stožera, - Izvještava Županijski stožer o realizaciji zapovjedi koju je isti izdao, - Pruža pomoć radi otklanjanja posljedica u slučaju opće opasnosti prouzročene prirodnim i drugim nesreće, te epidemijama, - Vršu međusobnu suradnju sa tijelima unutarnjih poslova drugih županijama, Ministarstvom unutarnjih poslova FBiH, SIPA, GS, Ministarstvom sigurnosti BiH, Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske i Brčko Distrikta u poduzimanju sigurnosnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća kao i pružanje pratnje međunarodne pomoći do mjesta isporuke.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH sa mjerodavnim policijskim upravama i policijskim stanicama	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeća - Robne rezerve, - Pomoć i donacije	- Od nastanka opasnosti (problema) do njegovog otklanjanja	-Redovna i izvanredna proračunska sredstva, -Pomoći i donacije	

DOKUMENT BROJ: III – 3 - 2

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA PRAVOSUĐA I UPRAVE
ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA PRAVOSUĐA I UPRAVE ŽZH**

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Ministarstvo pravosuđa i uprave, obavlja upravne i druge stručne poslove utvrđene zakonom i drugim propisima koji se odnose na: - organiziranje, kadrove, uvjete za rad sudova, tužilaštava, pravobraniteljstva i službi pravne pomoći, - kazneno-popravnih ustanova sukladno s zakonom; - nadzor nad vršenjem poslova pravosudne uprave, županijskih pravosudnih institucija i poslova tijela županijske uprave; - pomaganje Skupštini Županije u provođenju istrage iz članka V-2-7 (5) Ustava Federacije; - poduzimanje svih potrebnih mjera zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih članovima II A. 1 do 7 Ustava Federacije BiH i Aneksu Ustava; - nadzor nad istragom i kaznenim gonjenjem u slučajevima kršenja županijskih zakona; - odvjetništvo i javne bilježnike sukladno zakonu; - ustrojstvo i način rada tijela uprave u Županiji, sustav državne uprave u Županiji; - prava i dužnosti tijela uprave Županije te korištenje i raspolaganje sredstvima u vlasništvu Županije; - inspekcijski nadzor nad radom županijskih tijela uprave i općinskih/gradskih službi za upravu u ostvarivanju sustava državne uprave, provođenju propisa o upravnom postupku, posebnim upravnim postupcima i propisa o uredskom poslovanju i radnim odnosima službenika i namještenika u tijelima uprave i drugim državnim tijelima županija i općina/gradova; - udruživanje građana u političke organizacije i udruge iz mjerodavnosti Županije; - rješavanje u drugom stupnju iz svoje mjerodavnosti; - pripremanje nacrti i prijedloga zakona i drugih propisa iz svoje mjerodavnosti; - obavljanje i drugih poslova u skladu sa zakonom, koji ne spadaju u mjerodavnost drugog ministarstva odnosno drugih tijela uprave;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	-Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave sa drugim županijskim ministarstvima, direkcijama i javnim poduzećima	-Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	-Proračun ŽZH i proračuni sudionika akcija spašavanja	-Na sva pravna dokumenta i mjere koje provode druga ministarstva i tijela županijske uprave daje mišljenje

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE ŽZH

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
Sačiniti žurno izmjene i dopune Zakona i drugih propisa iz mjerodavnosti Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave kako bi se smanjila nastala šteta i spasili ljudski životi. U ostalim propisima potrebno je odredbe prilagoditi nastaloj situaciji i kontinuirano pratiti potrebu za izmjenama i dopunama propisa po hitnom postupku. Na temelju zakona i drugih propisa pojačati upravni nadzor na svim razinama organiziranja. Pored navedenog Ministarstvo pravosuđa i uprave: a) realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara kroz osiguranje odgovarajućih pravnih akata iz mjerodavnosti ovoga ministarstva, b) preko Županijskog operativnog centra civilne zaštite izvještava Županijski stožer o: - realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, - drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje, - o svim opasnostima po ljude i materijalna dobra, - poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima. c) uspostavlja suradnju sa Federalnim ministarstvom pravde, d) uspostavlja suradnju sa međunarodnim organizacijama, e) poduzima odgovarajuće mjere za aktiviranje djelatnika Ministarstva, f) organizira zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, MTS i opreme i objekata koje koriste za organiziranje procesa rada Ministarstva. g) u slučaju prirodne ili druge nesreće većih razmjera organizira i raspoređuje radno vrijeme prema potrebama i organizira dežurstvo tijekom 24 sata.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	-Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave sa direkcijama i javnim poduzećima	-Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeće -Robne rezerve, -Pomoć i donacije	- od aktiviranja ŽSCZ, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun Županije i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, - Pomoći i donacije	

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE ŽZH

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
U fazi otklanjanja posljedica potrebno je kao prvo razmotriti nastalu situaciju i stanje, te shodno tome poduzeti mjere koje bi pomogle povratu u predhodno stanje i normalizaciji odnosa. Kao prvo, u zakonima u kojima je došlo do izmjena u bilo kojoj odluci, potrebno je razmotriti posljedice, te eventualno sve odluke koje su izazvale dobre rezultate zadržati, ostale koje su bile privremenog karaktera i koje nisu neophodne za funkcioniranje sustava državne uprave treba staviti van snage i ako je potrebno vratiti stara rješenja koja su bila dobra.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo pravosuđa i uprave sa drugim županijskim ministarstvima, direkcijama i javnim poduzećima	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, direkcija i javnih poduzeća - Robne rezerve, - Pomoć i donacije	- Od nastanka opasnosti (problema) do njegovog otklanjanja	- Redovna i izvanredna proračunska sredstva, pomoći i donacije	

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA FINACIJA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

MINISTARSTVO FINANCIJA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Shodno Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ("Narodne novine ŽZH" broj 17/09, i 17/11) vrši upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na: - izradu županijskog Proračuna; - praćenje izvršenja županijskog Proračuna; - pripremu planova za novčane tijekomove sredstava JRR; - sustav Glavne knjige Županijske Riznice; - vođenje Jedinstvenog računa županijske riznice; - upravljanje novcem; - nadzor nad financijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem Ministarstva, proračunskih korisnika i izvanproračunskih fondova; - izradu izvješća o izvršenju Proračuna i izradu drugih izvješća; - utvrđivanje stanja javnih prihoda na temelju prikupljanja podataka od županijski tijela te institucija iz djelokruga financija; - pripremu zakona i drugih propisa i općih akata iz djelokruga poreza, doprinosa i drugih javnih prihoda; - druge poslove utvrđene zakonom. - osigurava provođenje zakonske obveze izdvajanja, prikupljanja i trošenja financijskih sredstava ostvarenih temeljm „posebne naknade za zaštitu i spašavanje (0,5%), u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i Odluci o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 4/12),	- Potres, - Rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB - kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo financija ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, redovna sredstva Ministarstva financija, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO FINACIJA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- prema Poglavlju IV. točka 7. iz Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Županiji Zapadnohercegovačkoj za razdoblje od 2018 do 2023 godine(u daljnjem tekstu:Program razvoja), (Pregled očekivanih troškova sa izvorima financiranja) osigurava financijska sredstva (0,5% Proračuna Županije), za implementaciju projekata čiji su nositelji druga županijska ministarstva i druga tijela županijske uprave. - planira, organizira i provodi preventivne mjere zaštite i spašavanja za zaštitu vlastitog ljudstva, materijalnih sredstava i objekata koje koristi u svom radu. - iznalazi rješenja i priprema naloge za prijenos sredstva u okviru jedinstvenog računa Riznice po nalogu proračunskih korisnika vezanih za realizaciju specifičnih platnih naloga.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo financija ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava,	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, redovna sredstva Ministarstva financija, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO FINANCIJA ŽZH

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
- Priprema rebalans Proračuna ili novi Proračun, u tijeku djelovanja prirodne ili druge nesreće u smislu da vrši preraspodjelu sredstava proračunskih korisnika u situaciji kad proračunske rezerve nisu dovoljne za realizaciju i provođenje mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koje zapovjedi Županijski stožer. - Iznalazi rješenja i priprema naloge za prijenos sredstva u okviru jedinstvenog računa Riznice po nalogu proračunskih korisnika vezanih za realizaciju specifičnih platnih naloga. - Priprema žurne i izvanredne odluke za Vladu Županije radi davanja financijske potpore ugroženim područjima shodno pravilima i procedurama za pružanje takve pomoći, - Osigurava rad svih svojih organizacijskih jedinica koji će omogućiti odgovor Ministarstva u najtežim uvjetima prirodnih i drugih nesreća. Pored navedenog Ministarstvo financija: - Realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara putem osiguranja potrebnih financijskih sredstava, - Preko Županijskog operativnog centra civilne zaštite izvještava Županijski stožer o: ▪ svim opasnostima po ljude i materijalna dobra, ▪ poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, ▪ realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, i ▪ drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje. - Uspostavlja suradnju sa Federalnim ministarstvom financija - Poduzima odgovarajuće mjere za aktiviranje djelatnika Ministarstva. - Organizira zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, MTS i opreme i objekata koje koriste za organiziranje procesa rada Ministarstva. - U slučaju prirodne ili druge nesreće većih razmjera organizira i raspoređuje radno vrijeme prema potrebama i organizira dežurstvo tijekom 24 sata.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Ministarstvo financija ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, - Robne rezerve, pomoć i donacije	Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračuni ŽZH i općina/grada, proračuni sudionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	

MINISTARSTVO FINANCIJA ŽZH

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
- Priprema rebalans Proračuna ili novi Proračun, u fazi otklanjanja posljedica djelovanja prirodne ili druge nesreće u smislu da vrši preraspodjelu sredstava proračunskih korisnika u situaciji kad Proračunske rezerve nisu dovoljne za realizaciju i provođenje mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara koje zapovjedi Županijski stožer. - Iznalazi rješenja i priprema naloge za prijenos sredstva u okviru jedinstvenog računa Riznice po nalogu proračunskih korisnika vezanih za realizaciju specifičnih platnih naloga. - Kontaktira sa Središnjom bankom i poslovnim bankama po osnovu osiguranja kreditnih linija po povoljnim uvjetima za sanaciju nastalih šteta i obnovu infrastrukture, poslovnih i stambenih objekata.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo financija ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, - Robne rezerve, pomoć i donacije	- Od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračuni ŽZH i općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	

DOKUMENT BROJ: III – 3 - 4

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA GOSPODARSTVA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

MINISTARSTVA GOSPODARSTVA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Ministarstvo gospodarstva u skladu sa Zakonom o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ("Narodne novine ŽZH" broj 17/09, I 17/11) obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na: Sektor energetike, industrije i rudarstva - Praćenje primjene zakona, uredbi i drugih propisa iz industrije, energetike i rudarstva; - praćenje proizvodnje i poduzimanje odgovarajućih mjera za njezino ostvarivanje i unapređenje; - korištenje prirodnih bogastava shodno zakonima FBiH i Županije; - analiziranje i potvrda zaliha mineralnih sirovina i vođenje evidencije o njima; - utvrđivanje i praćenje ostvarivanja energetske bilance; - utvrđivanje bilance proizvodnje ugljena i drugih industrijskih mineralnih sirovina; - raspodjelu i distribuciju energije i energenata; - pripremanja odluka u okviru gospodarske politike za poticanje gospodarskog i društvenog razvitka Županije; - sudjelovanje u donošenju tarifnog sustava i općih uvjeta za isporuku električne energije;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
Sektor vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva - praćenje primjene zakona, uredbi i drugih propisa iz poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; - osiguranje uvjeta za razvoj poljoprivrede; - zaštita i korištenje poljoprivrednog zemljišta; - uzgoj, zaštita i unapređenje šuma, šumske komunikacije i eksploatacija šuma; - prati stanje iz djelokruga veterinarstva i zdravstvene zaštite životinja; - proizvodnju i promet lijekova koji se upotrebljavaju u veterinarstvu; - uređivanje režima voda, zaštitu voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda; - planiranje vodoprivrednih aktivnosti u oblasti uporabe i zaštite voda; - sudjelovanje u definiranju i ostvarivanju vodoprivrednih osnova, planova, upravljanju vodoprivrednim sustavom i financiranju vodoopskrbe. - osiguranje provođenja obrane od poplava, koordiniranje rada sa stožerom civilne zaštite i vodoprivrednim poduzećima prilikom nastupa redovne i izvanredne obrane od poplava; - u sastavu Ministarstva je Uprava za šume. Sektor prometa i veza - sve vrste prometa (cestovni, telekomunikacijski, poštanski, željeznički, vodni i zračni) iz mjerodavnosti Županije, - izgradnju, održavanje, rekonstrukciju i zaštitu cesta na području Županije, - financiranje radova i povjeravanje ovlaštenim poduzećima poslova izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i zaštite cesta; - vođenje investicijsko-tehničke dokumentacije o cestama i cestovnim objektima na području Županije; - predlaganje visine naknade za uporabu cesta; - obavljanje drugih poslova utvrđenih zakonom Pored navedenih poslova, Ministarstvo gospodarstva vrši i sljedeće poslove: - sudjeluje u izradi Županijskog plana zaštite i spašavanja; - sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju planova zaštite šuma od požara Županijskog šumsko-gospodarsko društvo je obvezno izraditi godišnje planove zaštite šuma od požara i izvršiti procjenu ugroženosti šuma od požara;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

- županijsko šumsko-gospodarsko društvo i Županijska uprava za šumarstvo dužni su redovito obavještavati Federalno ministarstvo, Federalnu upravu za šumarstvo i Županijski stožer o svim požarima u šumama i šumskom zemljištu; - osigurava minimum zaštite životinja od zaraznih bolesti u pogledu sprječavanje zaraznih bolesti u slučajevima prirodnih i drugih nesreća i ako se pojave zarazne bolesti sa liste A; - zabrana ili ograničenja prometa životinjama i robama kao i pravovremeno obavješćivanje putem sredstava javnog informiranja; - u suradnji sa Agencijom za vodno područje sliva Jadransko mora, osigurava provođenje aktivnosti i mjera na površinskim vodama II kategorije u cilju smanjenja ili sprječavanja ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja voda i otklanjanja posljedica njihovog djelovanja; - instaliranje meteoroloških stanica za prognoziranje pojave biljnih bolesti i niskih temperatura i upozoravanje proizvođača na određene opasnosti po razvoj biljaka. - uposlenici Ministarstva obučavaju se i osposobljavaju za osobnu i uzajamnu zaštitu u skladu sa člankom 166. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. - preko svoga predstavnika u Županijskom stožeru predlaže svrsishodne mjere i aktivnosti u vezi sa potpunom primjenom zakonskih i podzakonskih propisa iz zaštite i spašavanja i dobiva povratnu informaciju o poduzetim mjerama i aktivnostima u vezi sa istim. - inspekcijski nadzor iz svoje mjerodavnosti, upravni nadzor i rješavanje u upravnom postupku. “PROGRAM RAZVOJA” - Program zaštite od epidemija - Program zaštite od epizootija - Program zaštite od poplava- Sektor vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva - Program zaštite šuma- Sektor vodopri, poljop. i šum.-Uprava za šumarstvo - Izrada katastra izvorišta vode za piće-projekt						
---	--	--	--	--	--	--

**MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Ministarstvo gospodarstva ŽZH u Fazi II (Faza spašavanja) radi i poduzima sljedeće aktivnosti: Vrši sve poslove i zadatke u maksimalno mogućoj mjeri koji su navedeni u Fazi II. - daje informacije i obaviješćuje javnost te koordinira na razini cijele Županije poslove oko prioritetnog napajanja električnom energijom kao i opskrbe i drugim energentima (nafta, plin), - surađuje sa drugim sudionicima u spašavanju i donosi pravovremeno akte vezano za sudionike iz svoje mjerodavnosti u ovoj fazi spašavanja. - određuje elemente po prioritetu za potrebe spašavanja. - u slučaju velikih nesreća na elektroenergetskim objektima ili rudnicima (pucanje brana, razaranje termoelektrana, eksplozije ili nesreće u rudnicima) postupka se prema već propisanim aktima u ovakvim uvjetima. - po potrebi donosi odluke o prioritetnim proizvodnim asortimanima u gospodarskim društvima. - u slučaju prirodnih i drugih nesreća, odrona, klizanja, nanosa i drugih nesreća poduzima mjere na otklanjanju smetnji raščišćavanjem ruševina i uspostavljanjem prometa na regionalnim cestama. - pravovremeno obavijestiti nadležni MUP o svim promjenama stanja na cesti koje bitno utječu na prohodnost ceste i sigurnost prometa. - vrši i druge aktivnosti sukladno zakonima i donesenim odlukama za datu situaciju. - realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća - preko Županijskog operativnog centra civilne zaštite obavještava Županijski stožer o : a) svim opasnostima po ljude i materijalna dobra koje prati ovo ministarstvo, b) o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, c) o realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, d) o drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- u okviru Županijskog šumsko-gospodarskog društava trebala bi biti formirana vatrogasna postrojba koja u suradnji sa Županijskom upravom za šumarstvo poduzima sve potrebne mjere u cilju gašenja i sprečavanja daljnjeg širenja požara; - pored preventivne zaštite šuma od pojave biljnih bolesti i kalamiteta insekata, u slučaju njihove pojave i širenja, Županijsko šumsko-gospodarsko društvo poduzima i kurativne mjere zaštite (između ostalog i testirana kemijska sredstva mogu biti korištena za zaštitu sadnica od divljači i od korovskih vrsta kao i za smanjenje prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način kao i za gašenje šumskih požara, ako ne ugrožavaju biološku ravnotežu); - Ministarstvo gospodarstva ŽZH i Županijsko šumsko-gospodarsko društvo dužni su informirati javnost o stanju šuma i stupnju oštećenosti šuma; - Ministarstvo uvodi stalno dežurstvo za vrijeme trajanja izvanredne obrane od poplava radi održavanja veze sa Agencijom za vodno područje sliva Jadranskog mora i drugim organima i organizacijama; - putem operativnog centra obrane od poplava i Županijskog operativnog centra izvještava Županijski stožer, o stanju na ugroženim područjima. Agencija za vodno područje sliva Jadranskog mora vrši sve radove na obrani od poplava prema Glavnom operativnom planu, a naročito: - organizira poduzimanje mjera obrane od poplava na vodnom području, - organizira, u vrijeme trajanja obrane od poplava, neprekidnu službu radi održavanja stalnih veza sa obrambenim sektorima, - organizira provođenje mjera na ugroženim područjima i zaštitnim vodnim objektima kojima se sprječava nastanak težih posljedica., - svakodnevno obavještuje, putem glavnih rukovatelja obrane od poplava, Županijski stožer i Ministarstvo gospodarstva ŽZH o toku obrane od poplava, i o stanju odbrambenih nasipa i nedostacima i slabim mjestima u sustavu;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Ministarstvo gospodarstva u sklopu obavljanja poslova iz veterinarstva osigurava vršenje sljedećih poslova: - adekvatno postupanje s leševima uginulih životinja i otpacima životinjskog podrijetla u cilju sprječavanja širenja zaraznih bolesti. - angažiranje, policije, komunalnih poduzeća, zdravstvenih, obrazovnih i drugih institucija, angažiranje osoba iz djelokruga građevinarstva radi neškodljivog uklanjanja otpada - poduzimanje mjera za prikupljanje leševa i otpadaka životinjskog podrijetla radi dekontaminacije i daljeg tretmana, te određivanje zone kontaminacije - zabrana ili ograničenja prometa životinjama i robama kao i pravovremeno obavješćivanje putem sredstava javnog informiranja; - obavješćivanje javnosti o prohodnosti puteva, u slučaju prirodnih i drugih nesreća; - raspolaganje evidencijama o vozilima koja obavljaju poslove transporta leševa i otpadaka životinjskog podrijetla; - obavljanje poslova pojedinačne zaštite životinja (zaštitna maska, zaštita za tijelo i noge) kao i skupne zaštite u smislu priprema staja i evakuacije životinja iz ugroženog područja i sl.; - kontrola stočne hrane, vode i namirnica; - dekontaminacija životinja i terena; - osposobljavanje namirnica za potrošnju; - neškodljivo uklanjanje leševa u koordinaciji sa komunalnim poduzećima. Nositelj veterinarske zaštite je veterinarska stanica u svakoj općini/gradu.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
III – FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

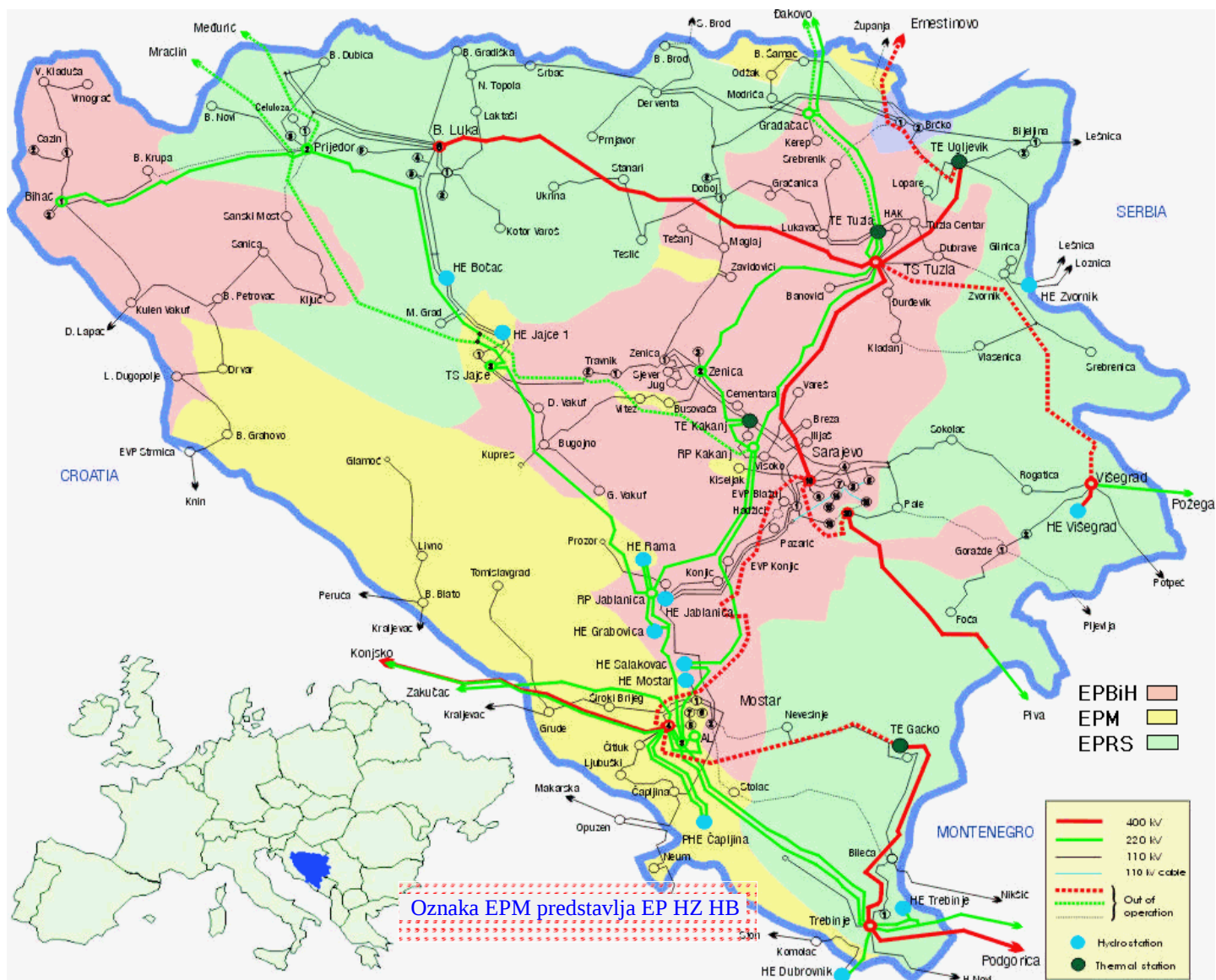
Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Otklanjanje nastalih posljedica iz djelokruga poljoprivrede, može se samo djelimično provesti kod nekih kultura, i to će provesti proizvođači: a) Pojačana zelena rezidba kod voćaka, a) Pojačana (dopunska) gnojdba, b) Odvodnja suvišne vode, c) Ponovna sadnja ili sjetva nekih kultura, d) Promjena uzgajane kulture, Ministarstvo gospodarstva ŽZH iz djelokruga vodoprivrede vrši sljedeće poslove: - u suradnji sa Agencijom za vodno područje sliva Jadranskog mora, putem posebnog povjerenstva, vrši procjenu šteta na zaštitnim i drugim vodnim objektima, - u suradnji sa Agencijom za vodno područje sliva Jadranskog mora i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva priprema program sanacije i organizira njegovu realizaciju. Iz djelokruga veterinarstva vrši se između ostalog: - kontrola stočne hrane, vode i namirnica, - dekontaminacija životinja i terena, - osposobljavanje namirnica za potrošnju, - neškodljivo uklanjanje leševa u koordinaciji sa komunalnim poduzećima. - dijagnosticiranje bioloških borbenih sredstava korištenjem metoda izolacije uzročnika, seroloških i alergijskih metoda, bioloških pokusa i sl. - utvrđivanje, čime je kontaminirano, u kojem stupnju, o kojoj vrsti kontaminacije se radi (vanjska/unutarnja) te onemogućiti prehranu ljudi i životinja. - Obavješćivanje javnosti o prohodnosti javnih puteva u slučaju prirodnih i drugih nesreća - zabrana ili ograničenja prometa životinjama i robama kao i pravovremeno obavješćivanje putem sredstava javnog informiranja - utvrđivanje šteta i posljedica koje su nastale.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstava i javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA ŽZH
III – FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Iz djelokruga šumarstva vrše se sljedeći poslovi: 1. Nakon prestanka nepogoda vrši se ustanovljavanje i procjena nastalih šteta. 2. Sanacija opožarenih površina i pošumljavanje shodno važećim propisima. Izvršavanje sanitarnih sječa nakon prenamnoženja određenih vrsta insekata, masovne pojave imele kao i drugih biljnih bolesti i štetočina. Ministarstvo gospodarstva-sektor prometa i veza radi i poduzima sljedeće aktivnosti: 1. Vršiti sve poslove i zadatke koji su navedeni u Fazi I, te poslove i zadatke navedene u Fazi II (po potrebi). 2. Poduzima sve mjere i aktivnosti iz svoje mjerodavnosti za normalno funkcioniranje i normalizaciju uvjeta na cestama i cestovnim objektima. 3. Sumiranje nastalih šteta i oštećenja te pokretanje aktivnosti za njihovo otklanjanje nudeći rješenja iz svoje mjerodavnosti.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH i javna poduzeća	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstva i javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

KARTE ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA BOSNE I HERCEGOVINE

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I
SOCIJALNE SKRBI ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
I – IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom koji se odnose na: - razvitak i unapređenje zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u jedinstvenom sustavu zdravstvene djelatnosti preko mreže zdravstvenih ustanova u vlasništvu Županije, općina/gradova, domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba; - praćenje zdravstvenog stanja i potreba stanovništva; - sprječavanje i suzbijanje zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti; - promociju i unapređenje prehrane, mentalne i tjelesne rehabilitacije; - praćenje stanja opskrbljenosti lijekovima, sanitetskim materijalom, medicinskom opremom, te utvrđivanje liste prioriteta za nabavu tih stvari; - pretrage namirnica i vode namijenjenih za ljudsku prehranu; - inspekcijski nadzor u sanitarnom, zdravstvenom i farmaceutskom djelokruhu; - suradnja sa stranim i domaćim humanitarnim organizacijama i donatorima na poboljšanju stanja zdravstva u Županiji; - uređivanje i provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite, - priprema nacrti i prijedloga zakona i drugih akata iz mjerodavnosti ministarstva; - zaštita od štetnih djelovanja ionizirajućih, odnosno neionizirajućih zračenja, buke, vibracije, nepovoljnog uticaja okoline i drugih štetnih čimbenika.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Zavod za javno zdravstvo, Federalno ministarstvo zdravstva Zdravstvene ustanove	- Materijalna sredstva i oprema ministarstva, Zavoda, zdravstvenih ustanova	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Pored navedenog u Fazi preventivne zaštite Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi: - osigurava provedbu postojećih propisa, te osigurava izradu drugih propisa koji reguliraju djelatnost zdravstvene zaštite, rada i socijalne skrbi; - razvija planski pristup za područje pripravnosti kojim će se povezati svi aspekti zakonskih područja nosilaca planiranja u postizanju pretpostavki za upravljanje u situacijama prirodnih i drugih nesreća - sudjeluje u izradi Županijskog plana zaštite i spašavanja u dijelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb - utvrđuje način prijema i dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima od nesreća i njihovom nastanku te redosljedu obavješćivanja županijskih tijela - uspostavlja bazu podataka značajnih za zaštitu i spašavanje (o svim resursima u zdravstvu, firmama registriranim za promet otrova, izdatih dozvola za promet otrova, firmama ovlaštenih za DDD poslove, veledrogerijama, institucijama ovlaštenim za patološku i sudsku medicinu) - u slučaju nastanka opasnosti po ljude i materijalna dobra, kada Vlada Županije proglasi stanje prirodne i druge nesreće, ili još nije proglasila isto, ali je došlo do aktiviranja Županijskog stožera, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi organizira u prostorijama Ministarstva dežurnu službu (24 sata) sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje preventivnih mjera zaštite i spašavanja. - realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. - vrši međuresornu suradnju sa drugim ministarstvima radi provođenja zajedničkih zadataka na zaštiti i spašavanju. - uspostavlja suradnju i koordinaciju sa Ministarstvom zdravstva Federacije BiH, Zavodom za javno zdravstvo ŽZH i zdravstvenim ustanovama.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Zavod za javno zdravstvo, Federalno ministarstvo zdravstva zdravstvene ustanove	Materijalna sredstva i oprema ministarstava, Zavoda i zdravstvenih ustanova	Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	Proračun ŽZH, proračuni svih sudionika u spašavanju	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- postojeće komunikacijske resurse i infrastrukturu čini optimalnim za smanjenje vremena odziva svih nositelja zaštite i spašavanja u žurnim situacijama, u pogledu spašavanja ljudskih života. - izvještava javnost o nastalim opasnostima ili prijetnjama za nastanak opasnosti po zdravlje i život ljudi, te daje odgovarajuće upute kako zaštititi zdravlje i spasiti živote ugroženih ljudi. - planira potrebe i osigurava namjenske rezerve krvi, krvnih derivata, u koordinaciji sa Zavodima za transfuzijsku medicinu pri bolnicama u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, u odnosu na potrebne faze smanjenja rizika koji prethodi prirodnoj ili drugoj nesreći te u suradnji sa istim koordinira suradnju sa humanitarnim organizacijama, klubovima, udruženjima u prikupljanju krvi. - u suradnji sa zdravstvenim ustanovama i drugim institucijama osigurava odgovarajuće rezerve sanitetskog materijala, cijepiva u odnosu na potrebne faze smanjenja rizika koji prethodi prirodnoj ili drugoj nesreći - ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi preko Županijskog operativnog centra izvještava Županijski stožer o: - svim opasnostima po ljude - poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima - realizaciji zapovjedi Županijskog stožera - drugim pitanjima od značaja	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča–grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Zavod za javno zdravstvo, Federalno ministarstvo zdravstva zdravstvene ustanove	Materijalna sredstva i oprema ministarstava, zavoda i zdravstvenih ustanova	Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	Proračun ŽZH, proračuni svih sudionika u spašavanju	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
U Fazi preventivne zaštite Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi u suradnji sa mjerodavnim tijelima i institucijama posebno se bavi zaštitom stanovništva od zaraznih bolesti koja se sastoji u organiziranju i sprovođenju: 1. mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i 2. osiguravanju materijalnih sredstava. a) Epidemiološko stanje se kontinuirano prati ciljanim epidemiološkim izviđanjem po definiciji slučaja oboljelog od zarazne bolesti, predlažu se, organiziraju i provode prutuepidemijske mjere, posebno u izvanrednim prilikama b) Provode se aktivnosti s ciljem osiguravanja higijensko-epidemiološki minimuma u svim uvjetima življenja: - prati se, proučava i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, površinske i otpadne vode, stanja vodoopskrbe na terenu, zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće upotrebe - planira se dovoljna količina sredstava za DDD, planiraju, provode i nadziru mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protuepidemijske DDD postupke. - prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoliša na zdravstveno stanje stanovništva U ovoj fazi potrebno je osigurati: • zaštitnu opremu za interventne epidemiološke ekipe, kao i za zdravstvene službe, • vozila za transport oboljelih i epidemiološki nadzor • planira se i vrši distribuciju cijepiva, nadzire provođenje imunizacija • u ovoj fazi neophodno je planirati pored cijepiva, neophodne količine lijekova za hemoprofilaksu, antiretroviralne lijekove, imunoglobuline, antibiotike U narednom periodu u cilju efikasnog planiranja i provođenja svih aktivnosti neophodno je pored izrade baze podataka o svim resursima koji se mogu staviti na raspolaganje, planski razviti referentne mikrobiološke i virusološke laboratorije	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo zdravstva rada i socijalne skrbi ŽZH, jedinica lokalne samouprave – općina/gradova, zdravstvene ustanove, Zavod za javno zdravstvo ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstva, jedinica lokalne samouprave općina/gradova, zdravstvenih ustanova, Zavoda za javno zdravstvo	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni svih sudionika u akciji spašavanja	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
• stručno savjetodavno tijelo za zarazne bolesti koje djeluje pri Federalnom ministarstvu zdravstva kontinuirano proučava probleme vezano za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, daje i predlaže stručna mišljenja iz područja planiranja, programiranja i drugih bitnih pitanja iz djelokruga zaštite stanovništva od zaraznih bolesti. Na prijedlog ovog tijela federalni ministar, odnosno županijski ministar donosi programe: - Općih mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti - Posebnih mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, međunarodnim sporazumima, programima Svjetske zdravstvene organizacije • nadzor nad provedbom mjera za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti obavljaju sanitarni inspektori, u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, • mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude sastoje se u uzajamnom obavješćivanju o pojavi i kretanju tih bolesti i organiziranju i sprovođenju epidemioloških, higijenskih i drugih mjera za sprječavanje, odnosno suzbijanje pojedinih zaraznih bolesti. Svaka dijagnosticirana zarazna bolest ili sumnja na zaraznu bolest mora se odmah i istovremeno prijaviti Zavodu za javno zdravstvo ŽZH i Zavodu za javno zdravstvo FBiH sukladno Zakonu • epidemija i prestanak epidemije se proglašavaju kako je definirano u čl. 6. i 7. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, (Zarazne bolesti su definirane u poglavlju II „Zarazne bolesti” Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti). Pored naprijed navedenih mjera Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi: • uspostavlja suradnju sa odgovarajućim federalnim i općinskim/gradskim tijelima, • uspostavlja suradnju sa referentnim laboratorijima u Federaciji BiH • pravi procjenu organiziranosti službi, mogućnost prihvatanja većeg broja oboljelih,	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča–grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo zdravstva rada i socijalne skrbi ŽZH, jedinice lokalne samouprave – općina/gradova, zdravstvene ustanove, Zavod za javno zdravstvo ŽZH Nadležni organi za poslove veterinarstva i veterinarske stanice, nadležne ustanove za inspeksijske poslove	- Materijalna sredstva i oprema ministarstva, Zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, nadležni organi za poslove veterinarstva, veterinarske stanice	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni svih sudionika u akciji spašavanja	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
• uspostavlja suradnju i koordinaciju sa mjerodavnim tužilaštvom, Ministarstvom unutarnjih poslova u cilju sveobuhvatnog i pravovremenog rješenja svih mogućih situacija izazvanih epidemijama većih razmjera, • uspostavlja koordinaciju nad praćenjem kretanja osoba sa simptomnim znacima zaraznih bolesti koje ugrožavaju zdravstveno stanje stanovništva, • izrađuje akcijski plan za ovu fazu, kao i implementaciju mjera na području svake općine/grada.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo zdravstva rada i socijalne skrbi ŽZH, jedinice lokalne samouprave – općina/gradovna, zdravstvene ustanove, Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Nadležni tijela za poslove veterinarstva i veterinarske stanice, nadležne ustanove za inspeksijske poslove	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, Zavoda za javno zdravstvo, zdravstvenih ustanova, nadležni organi za poslove veterinarstva, veterinarske stanice	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni svih sudionika u akciji spašavanja	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
PROGRAM: Prema Programu razvoja ovo Ministarstvo je nositelj izrade Programa zaštite od epidemija (Izrada svih provedbenih propisa – do kraja 2020. godine; razvijati znanstvena i stručna istraživanja – kontinuirano; opremanje službi za medicinsku pomoć i drugih zdravstvenih institucija minimumom sredstava i osiguranje odgovarajućih pričuva, završiti do kraja 2022. godine, s tim da će se godišnjim financijskim planom i ovisno od epidemiološke situacije osiguravati potreban iznos sredstava. Suraduje sa drugim ministarstvima na izradi drugih projekata kako je utvrđeno Programom razvoja. Shodno Zakonu o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07) osnovana je Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost s ciljem obavljanja upravnih i stručnih poslova iz djelokruga ionizirajućeg zračenja. Agencija samostalno, shodno zakonu i drugim propisima, vrši regulatornu kontrolu sigurnosti izvora zračenja, sigurnosti radioaktivnog otpada i sigurnosti transporta. Agencija utvrđuje skup mjera kojima se ublažavaju posljedice nuklearnog udesa u zemljama regije koje mogu imati uticaja na Bosnu i Hercegovinu. Skup mjera podrazumijeva planove evakuacije i smještaja stanovništva, dekontaminacije i druge mjere intervencije. U sastavu Agencije osnivaju se regionalni uredi u entitetu Republika Srpska, sa sjedištem u Banjoj Luci, i u entitetu Federacija Bosne i Hercegovine, sa sjedištem u Mostaru.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo zdravstva rada i socijalne skrbi ŽZH, Federalno ministarstvo zdravstva, Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost. Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH i ŽZH, ostala ministarstva	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, Zavoda za javno zdravstvo ŽZH i Federacije BiH,	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni svih sudionika u akciji spašavanja	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- U slučaju prirodne ili druge nesreće većih razmjera Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi organizira i raspoređuje radno vrijeme prema potrebama i organizira dežurstvo tijekom 24 sata. - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH preko Županijskog operativnog centra izvješćuje Županijski stožer o: a) svim opasnostima po ljude b) poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima c) realizaciji zapovjedi Županijskog stožera d) drugim pitanjima od značaja - Uspostavlja suradnju sa Federalnim ministarstvom zdravstva, Zavodom za javno zdravstvo ŽZH i zdravstvenim institucijama i ustanovama te sa drugim županijskim ministarstvima radi izvršavanja zadataka na zaštiti i spašavanju ljudi, - Po potrebi mijenjaju se mjesta i uvjeti rada pojedinih zdravstvenih ustanova, sa ciljem da javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz zdravstva i opskrbe lijekovima organizirano vrše pružanje zdravstvene njege povrijeđenim i oboljelim ljudima, - Angažiraju se instituti za sudsku patologiju i ostale institucije radi identifikacije i otkrivanja uzroka smrti umrlih, - Poduzimanje mjera zaštite zdravlja ljudi od ionizirajućih zračenja, mjera smanjenja posljedica kontaminacije radioaktivnim tvarima.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB - kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Federalno ministarstvo zdravstva, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH i ŽZH, zdravstvene ustanove, pravne osobe i druge institucije	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, zdravstvenih ustanova, pravnih osoba i drugih institucija	- Kontinuirano- od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH

II – FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Pored gore navedenog u fazi spašavanja, a radi poduzimanja mjera sprječavanja, suzbijanja i liječenja zaraznih bolesti: 1) Vlada ŽZH na prijedlog Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, poduzima, sljedeće mjere: a) uvođenje radne obveze zdravstvenim radnicima i angažiranje drugih građana; b) angažiranje opreme, lijekova i transportnih sredstava; c) privremeno korištenje poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite; d) izolaciju i liječenje zaraznih bolesnika od bolesti koje ugrožavaju zdravstveno stanje stanovništva; e) određuje mjesto i prostor rada karantena; f) određivanje posebnih zadataka zdravstvenim ustanovama i nositeljima privatne prakse. 2) Županijski ministar imenuje Krizni stožer sa zadatkom organiziranja i koordiniranja mjera za suzbijanje određenih zaraznih bolesti. 3) Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH može narediti posebne izvanredne zaštitne mjere protiv zaraznih bolesti ukoliko se procijeni da su potrebne: a) zabrana kretanja stanovništva, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima; b) cijepljenje i hemoprofilaksa protiv zaraznih bolesti koje su prisutne; c) ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta roba i proizvoda; d) obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, nositelja privatne prakse i drugih fizičkih osoba u suzbijanju bolesti, odnosno uporabu objekata, opreme i prevoznih sredstava, a radi suzbijanja zaraznih bolesti; e) druge mjere u skladu sa međunarodnim propisima.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Federalno ministarstvo zdravstva, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH i ŽZH, zdravstvene ustanove, MUP, Tužilaštvo	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, zavoda, zdravstvenih ustanova, oprema civilne zaštite pomoć i donacije	- Kontinuirano- od aktiviranja Županijskog stožera, pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, sredstva zdravstvenog osiguranja, pomoći i donacije	

MINISTARSTVA ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽZH
III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi preko Županijskog operativnog centra izvještava Županijski stožer o: - svim opasnostima po ljude, - poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - o realizaciji zapovjedi Županijski stožer, - drugim pitanjima od značaja. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi preko Zavoda za javno zdravstvo koordinira obilazak ugroženog područja od strane medicinskih profesionalaca u cilju: - vršenja procjena higijensko - epidemiološke situacije, - procjene pojave, održavanje i vrste epidemije, - procjene stanja zdravlja stanovništva - trijaže i liječenja oboljelih, - utvrđivanja procjene potreba za lijekovima, sanitetskim materijalom, cjepivima i sl. Pored navedenog, u suradnji sa javnim komunalnim poduzećima vrši: - sanaciju ugroženog područja, - identifikaciju i ukop umrlih i poginulih, - dekontaminaciju.	- Sve vrste prirodnih i drugih nesreća	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, Federalno ministarstvo zdravstva, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH i ŽZH, zdravstvene ustanove, MUP, Tužilaštvo	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, zavoda, zdravstvenih ustanova, oprema civilne zaštite, pomoć i donacije	- Od nastanka opasnosti po ljude i materijalna dobra, od nastanka problema do njegovog otklanjanja	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA,
GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
I – IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom koji se odnose na: - planiranje i uređenje prostora i politiku korištenja zemljišta na razini Županije; - izradu, provođenje i primjenu prostornog plana Županije; - usklađenost prprostornih planova Županije sa prostornim planom Federacije; - graditeljstvo - zaštita okoliša - stambeno i komunalno gospodarstvo u okviru mjerodavnosti Županije kao i druge poslove za koje je nadležno; - obavljanje inspekcijskog nadzora iz svoje mjerodavnosti, - priprema nacрта i prijedloga zakona i drugih akata iz mjerodavnosti ministarstva;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

**MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
PROGRAM: Prema Programu razvoja ovo Ministarstvo je nositelj izrade sljedećih programa: 1. Zaštitu i revitalizaciju kulturno – povjesnog i prirodnog nasljeđa i njihova ekonomska valorizacija. Projekt „Studija o stanju objekata kulturne baštine i načini njihove zaštite u prirodnim i drugim nesrećama“ Ovaj projekt bi trebalo završiti do kraja 2022. godine. Kroz realizaciju ovog projekta poduzeće se sljedeći koraci: - razvoj zakonskog okvira, - izrada studije, - osiguranje financijskih sredstava.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	
2. Projekt „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“ koji je utvrđen u Programu razvoja. U izradi ovog projekta sudjelovati će Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, te općinske/gradske službe za upravu iz djelokruga prostornog planiranja, građenja i urbanizma i Služba za seizmologiju i hidrologiju Federacije BiH. Ovaj projekt bi trebalo završiti do kraja 2019. godine. Kroz realizaciju ovog projekta poduzet će se sljedeći koraci: - vršit će se daljnja dogradnja zakonskih okvira, - izvršit će se izrada projekta otpornosti specifičnih objekata na seizmičku opasnost na mikro lokalitetima, naročito u većim urbanim sredinama, - osigurat će se potrebna sredstva za realizaciju ovog projekta,						

**MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
3. Projekt „Opasnosti od odrona tla na mikro-razinama, uz primjenu dosadašnjih znanstvenih istraživanja, s koordinacijom u provođenju utvrđenih jedinstvenih urbanističko-tehničkih mjera“ koji je utvrđen u Programu razvoja. U izradi ovog projekta sudjelovati će Federalni zavod za geologiju, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, te općinske/gradske službe za upravu u iz djelokruga prostornog planiranja, građenja i urbanizma. Ovaj projekt bi trebalo završiti do kraja 2019. godine. Kroz realizaciju ovog projekta poduzet će se sljedeći koraci: - osigurati primjenu odgovarajućih planskih dokumenata usuglašenih na svim razinama donošenja (prostorni plan, prostorna osnova, program mjera, jedinstven informacijski sustav o prostornom uređenju, urbanistički plan itd.), kojima treba osigurati jedinstveno uređenje i zaštite prostora i jedinstveno provođenje mjera prema zaključcima iz Procjene ugroženosti, - aktivno djelovanje mjerodavnih županijskih tijela i općinskih/gradskih službi za upravu mjerodavnih za prostorno uređenje i građenje, te nadzor poštivanja građevinskog-tehničkih normi kod izgradnje građevinskih i infrastrukturnih objekata. - sprječavanje bespravne izgradnje stambenih, poslovnih i drugih objekata. 4.Projekt “Izrada katastra područja ugroženog opasnim otpadom s akcentom na poljoprivredno zemljište” 5.Projekt “Zaštita od postojećeg opasnog industrijskog otpada” Kroz realizaciju ovih projekata poduzet će se sljedeći koraci: Osiguranje katastra područja ugroženog opasnim otpadom, osobito poljoprivrednog zemljišta, spaljivanje ili odlaganje na deponije na okolišno prihvatljiv način, sprječavanje nastajanja divljih deponija, stalni nadzor i praćenje onečišćenosti okoliša (zrak, voda i tlo), izvršiti sanaciju divljih otpada, razvoj zakonskog okvira i inspekcijski nadzor iz zaštite okoliša.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- S obzirom na to da se u skladu sa postojećom legislativom, aktivnosti ovog ministarstva odnose najvećim dijelom na aktivnosti i mjere prevencije od prirodnih i drugih nesreća, to će se u II fazi (spašavanje) mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara provoditi u suradnji sa drugim županijskim ministarstvima i institucijama, i drugim pravnim subjektima i po zapovijedi Županijskog stožera. - Realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, - Preko Županijskog operativnog centra izvještava Županijski stožer o: - svim opasnostima po ljude i materijalna dobra, - poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, i - drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje. - Poduzima odgovarajuće mjere za aktiviranje djelatnika Ministarstva, - Organizira zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, MTS i opreme i objekata koje koriste za organiziranje procesa rada Ministarstva. - U slučaju prirodne ili druge nesreće većih razmjera organizira i raspoređuje radno vrijeme prema potrebama i organizira dežurstvo tijekom 24 sata. - Utvrđuje koncepciju koja sadrži tretman postojećih objekata, odnosno, utvrđuje potrebu njihovog uklanjanja, rekonstrukcije ili sanacije, te odnos prema objektima kulturno-povjesnog i prirodnog naslijeđa	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, robne rezerve,- pomoć i donacije	- Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja Pomoći i donacije	

**MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH
II- FAZA SPAŠAVANJA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- Vršiti procjenu ugroženosti područja od prirodnih i drugih nesreća, ratnih djelovanja, mjere za ograničavanje negativnih efekata prirodnih i tehničkim djelovanjem izazvanih nesreća i katastrofa - realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koji se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, - Određuje građevine i zahvate od značaja za ŽZH i Federaciju i građevine, djelatnosti i zahvate koji mogu u znatnoj mjeri uticati na okoliš, život i zdravlje ljudi Županije i šire (regulacijske i zaštitne vodne građevine, građevine za zaštitu voda, građevine za postupanje s otpadom, energetska industrija, kemijska, metalna, ekstraktivna, mineralna industrija, infrastrukturne građevine i drugi zahvati, upravljanje otpadom, opasne tvari.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava, robne rezerve, pomoć i donacije	- Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	

MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA, GRADITELJSTVA I ZAŠTITE OKOLIŠA ŽZH

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
1. S obzirom na to da se u skladu sa postojećom legislativom, aktivnosti ovog ministarstva odnose najvećim dijelom na aktivnosti i mjere prevencije od prirodnih i drugih nesreća, to će se u III fazi (otklanjanje nastalih posljedica) mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara provoditi u sprezi sa drugim županijskim ministarstvima i institucijama, i drugim pravnim subjektima i po zapovijedi Županijskog stožera.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja ŽZH	- Materijalna sredstva i oprema ministarstava - Robne rezerve, pomoć i donacije	- Od nastanka opasnosti (problema) do njegovog otklanjanja	- Redovna i izvanredna proračunska sredstva, pomoći i donacije	
2. Projekcija urbanog uređenja: površine urbanog područja predviđene za obnovu (površine unutar urbanog područja sa porušenim, oštećenim, slabo održavanim, nedovoljno iskorištenim ili opustošenim objektima i neprimjerenom komunalnom infrastrukturom), za koje se radi racionalnije upotrebe radi koncept obnove postojećeg stambenog fonda, komunalne infrastrukture i izgradnje novih građevina sa ciljem oživljavanja postojećih i razvoja novih djelatnosti.						
3. Poduzimanje svih mjera i aktivnosti iz svoje mjerodavnosti za normalno funkcioniranje i normalizaciju životnih uvjeta. Sumiranje nastalih šteta i oštećenja te pokretanje aktivnosti za njihovo otklanjanje nudeći rješenja iz svoje mjerodavnosti. Surađuje sa drugim sudionicima u otklanjanju nastalih posljedica i donosi pravovremeno akte vezano za sudionike iz svoje mjerodavnosti u ovoj fazi spašavanja.						

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA PROSVJETE, ZNANOSTI,
KULTURE I ŠPORTA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

MINISTARSTVA PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA						
Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH vrši upravne i druge stručne poslove utvrđene Zakonom o ministarstvima ŽZH koji se odnose na: - predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje; - vođenje evidencije osnivanja i brisanja odgojno-obrazovnih ustanova osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja; - vođenje baze podataka obrazovno-odgojnih, znanstveno-istraživačkih, kulturnih, športskih i informacijskih ustanova i organizacija na području Županije; - organiziranje prosvjete i donošenje nastavnih planova i programa za osnovno i srednje obrazovanje kao i sudjelovanje u donošenju istih za visokoškolske ustanove. - vršenje inspekcijskog nadzora nad zakonitošću rada ustanova čiji je osnivač Županija; - razvoj znanstveno-tehničkih informacija - zaštitu i korištenje kulturno-povijesnog i prirodnog nasljeđa, muzejsku, arhivsku, likovnu, kazališnu, glazbenu, filmsku, izdavačku i književnu djelatnost. - razvoj športa, tehničke i tjelesne kulture. - prometnu edukaciju - pripremanje nacrtu zakona i drugi propisa iz svoje mjerodavnosti; - vršenje drugih poslova za koje je mjerodavno	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH, obrazovne ustanove	- Materijalna sredstva i oprema ministarstva i obrazovnih ustanova	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA ŽZH

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Pored navedenog Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH vrši i sljedeće poslove: - sudjeluje u izradi Županijskog plana zaštite i spašavanja; - utvrđuje način prijema i dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima od nesreća, njihovom nastanku, te redoslijedu obavješćivanja županijskih tijela; - u slučaju nastanka opasnosti po ljude i materijalna dobra, u vrijeme kada je Vlada ŽZH proglasila stanje prirodne i druge nesreće, ili kad Vlada još nije proglasila stanje prirodne i druge nesreće, a došlo je do aktiviranja Županijskog stožera, sudjeluje u provođenju preventivnih mjera zaštite i spašavanja, organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje preventivnih mjera zaštite i spašavanja; - svojim instrukcijama na mjerodavnom području obvezuje sve obrazovne institucije (škole i fakultete) da osposobe podrumске prostorije za eventualni prihvat đaka i studenata u slučaju preventivnih i drugih mjera ili proglašenja neposredne ratne opasnosti; - upućuje zahtjev školama i fakultetima da osposobe izlaze za brzu evakuaciju u slučaju koji situacija nalaže. Ukoliko navedeni objekti nemaju izgrađene izlaze za brzu evakuaciju, iste u narednom periodu izgraditi. - pokreće aktivnosti na obučavanju, osposobljavanju, na zaštiti i spašavanju ljudi i objekata u suradnji sa obrazovnim ustanovama; - vrši evidentiranje i kategorizaciju športskih objekata u ŽZH; - daje podršku projektima na izgradnji i opremanju športskih objekata za realizaciju športskih aktivnosti kao i za potrebe spašavanja usljed prirodnih i drugih nesreća; - izrađuje procjenu ugroženosti objekata kulturne baštine i način njihove zaštite od prirodnih i drugih nesreća.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH, obrazovne ustanove	- Materijalna sredstva i oprema ministarstva i obrazovnih ustanova	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni sudionika akcija spašavanja	

MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA ŽZH

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH realizirat će zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, te koordinirati rad ako je nesreća na području jedne ili više općina/gradova. Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH će preko Županijskog operativnog centra obavješćivati Županijski stožer o: -svim opasnostima po ljude i materijalna dobra koje se događaju na terenu -o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima -o realizaciji zapovjedi Županijskog stožera -o drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara. Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH vršit će suradnju sa Federalnim ministarstvom prosvjete, općinskim/ gradadskim tijelima i obrazovnim ustanovama. Zavisno od vrste opasnosti i težine posljedica predlaže i koordinira aktivnosti na: - privremeno obustavljanje obrazovnog procesa, - privremenu promjenu namjene objekata, - smanjenje trajanja nastavnih sati i promjene u nastavnom planu, - sprječavanju od propadanja kulturno-povijesnog naslijeđa i športskih objekata, kao i otklanjanje nastalih šteta usljed prirodnih i drugih nesreća	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH, obrazovne ustanove	- Materijalna sredstva i oprema ministarstva i obrazovnih ustanova - Robne rezerve, pomoć i donacije	- Od aktiviranja Županijskog stožera pa sve do donošenja odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja, pomoći i donacije	

**MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
ŽZH**

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
- koordinaciju aktivnosti na provođenju mjera na spašavanju ljudi i otklanjanju šteta na obrazovnim, kulturno-povijesnim i drugim objektima nastalih usljed prirodnih i drugih nesreća. - poduzima mjere na utvrđivanju nastalih šteta te vrši obradu podataka o nastalim štetama i preduzetim mjerama zaštite i spašavanja - u suradnji sa drugim ministarstvima, Županijskim stožerom pokrenuti aktivnost da se što prije osposobe i saniraju preostali obrazovni objekti (škole i fakulteti) za prihvata i organiziranje nastave u otežanim uvjetima. - vrši evidentiranje i kategorizaciju športskih objekata nakon nastalih šteta i posljedica prirodnih i drugih nepogoda. - daje podršku projektima na izgradnji i opremanju športskih objekata za realizaciju športskih aktivnosti kao i za potrebe spašavanja usljed prirodnih i drugih nesreća - utvrđuje podatke o nastalim štetama i prosljeđuje ih Županijskom stožeru putem Županijskog operativnog centra.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i športa ŽZH, obrazovne ustanove	- Materijalna sredstva i oprema ministarstva i obrazovnih ustanova - Robne rezerve, pomoć i donacije	-Od nastanka opasnosti (problema) do njegovog otklanjanja	- Redovna i izvanredna proračunska sredstva, pomoći i donacije	

DOKUMENT BROJ: III – 3 - 8

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVA HRVATSKIH BRANITELJA IZ
DOMOVINSKOG RATA ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA IZ
DOMOVINSKOG RATA ŽZH**

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA I DRUGIM TIJELIMA UPRAVE Ministarstvo za pitanja branitelja vrši upravne i druge stručne poslove utvrđene zakonom koji se odnose na: - zaštite statusa i interesa sudionika Domovinskog rata - brige za obitelji poginulih i nestalih, za ranjene i bolesne, stare i nemoćne veterane, pomoć djeci poginulih i nestalih- odgoj i školovanje, ostvarivanje materijalnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih potreba - suradnja sa drugim mjerodavnim subjektima radi rješavanja materijalne i stambene problematike, radnih odnosa i ostalih prava svih kategorija stradalnika i članova obitelji - zaštita prava u sferi mirovinskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja i njihovog ostvarenja te općeg poboljšanja materijalnog položaja - usklađivanje djelatnosti radi izgradnje, uređenja i održavanja spomen obilježja, groblja branitelja i nevinih žrtava - osiguranje i nadzor namjenskog trošenja sredstava; - usklađivanje rada općinskih tijela uprave iz ovog djelokruga; - suradnju s ostalim mjerodavnim tijelima i udrugama radi obavljanja navedenih poslova - obavljanje svih drugih poslova iz ovog djelokruga utvrđenih u Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine ŽZH ", broj 17/09, i 17/11).	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - odroni i klizanje tla, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo za pitanje branitelja i općinske/gradske službe za braniteljsko-invalidsku zaštitu	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstva i općina/gradova	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja	

**MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA IZ
DOMOVINSKOG RATA ŽZH
II - FAZA SPAŠAVANJA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
U slučaju nastanka nesreće pristupiti zbrinjavanju najtežih ratnih vojnih invalida sa invaliditetom 100% prve grupe koji su korisnici dodatka za njegu i pomoć druge osobe, kao i ratnim vojnim invalida 100% II, III, IV i V grupe koji imaju pravo na ortopetski dodatak. U slučaju nastanka opasnosti po ljude i materijalna dobra, a došlo je do aktiviranja Županijskog stožera, Ministarstvo organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje preventivnih mjera zaštite i spašavanja. 2. U ovoj fazi Ministarstvo realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. 3. U ovoj fazi (Faza II) preko Županijskog operativnog centra informira Županijski stožer o: - svim opasnostima po ljude i materijalna dobra koje se događaju u djelokrugu koji prati Ministarstvo, - o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i njihovim učincima, - o realizaciji zapovjedi Županijskog stožera, - o drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara. 4. U ovoj fazi (Faza II) vrši suradnju i koordinaciju sa mjerodavnim Federalnim ministarstvom i općinskim/gradskim službama.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - odroni i klizanje tla, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo za pitanja branitelja i općinske/gradske službe za braniteljsko-invalidsku zaštitu	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstva i općina/gradova	- Od nastanka opasnosti (problema) do njegovog otklanjanja	- Proračun ŽZH, proračuni općina/gradova, proračuni sudionika akcija spašavanja	

**MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA IZ
DOMOVINSKOG RATA ŽZH
III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH
POS LJEDICA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
U ovoj fazi Županijsko ministarstvo za pitanja branitelja ŽZH analizira efekte posljedica na braniteljsku populaciju i predlaže mjere i aktivnosti na zbrinjavanju ugroženih i stradalih građana iz braniteljske populacije.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - odroni i klizanje tla, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Ministarstvo za pitanja branitelja i općinske/gradske službe za braniteljsko-invalidsku zaštitu	- Materijalna sredstva i oprema Ministarstva, općina/gradova robne rezerve, pomoć i donacije	-Od nastanka opasnosti (problema) do njegovog otklanjanja	- Redovna i izvanredna proračunska sredstva, pomoći i donacije	

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
UPRAVE ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-
PRAVNE POSLOVE ŽZH**

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

**UPRAVE ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE ŽZH I –
FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
IZVOD IZ ZAKONA O MINISTARSTVIMA I DRUGIM TIJELIMA UPRAVE Županijska uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na: - premjer, uspostavu i obnovu katastra nekretnina, osim poslova koji su zakonom stavljeni u mjerodavnost Federacije i općina/gradova; - kartografiranje teritorija Županije; - geodetsko-katastarske poslove od značaja za obranu; - komasaciju zemljišta i premjeravanje zemljišta za posebne potrebe; - imovinsko pravne i druge stvarno pravne odnose na nekretninama i pravima na nekretnine; - imovinsko pravne poslove u svezi sa nekretninama na kojima Županija ima pravo raspolaganja i davanja prijedloga za reprivatizaciju imovine; - inspekcijki nadzor iz svoje mjerodavnosti; - poslove digitalizacije geodetskih podloga područja ŽZH kao potpora prostornom planiranju; - obavljanje i drugih propisa iz ovih djelatnosti skladno zakonu. Planira zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, MTS i opreme, arhiva i objekata koje koristi u svom radu.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove sa vlastitim kapacitetima	- Materijalna sredstva i oprema Uprave,	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Proračun ŽZH i proračuni sudionika akcija spašavanja	

UPRAVE ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE ŽZH-

II - FAZA SPŠŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
1. U slučaju nastanka opasnosti po ljude i materijalna dobra, u vrijeme kada je Vlada ŽZH proglasila stanje prirodne i druge nesreće, ili kad Vlada ŽZH još nije proglasila stanje prirodne i druge nesreće, a došlo je do aktiviranja Županijskog stožera, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove ŽZH, organizira svoj rad (dežurnu službu) i izvan utvrđenog radnog vremena sve dok traje potencijalna opasnost i provođenje preventivnih mjera zaštite i spašavanja. 2. U svim fazama zaštite (Faza I, II i III) Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove ŽZH realizira zahtjeve i zapovjedi Županijskog stožera koje se odnose na mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. 3. Provodi zaštitu i spašavanje svojih uposlenika, MTS i opreme, arhiva i objekata koje koristi u svom radu.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove sa vlastitim kapacitetima	- Materijalna sredstva i oprema Uprave	- Od nastanka opasnosti (problema) do njegovog otklanjanja	- Proračun ŽZH i proračuni sudionika akcija spašavanja	

UPRAVE ZA GEODETSKE I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE ŽZH

III – FAZA OTKLANJANJA POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
1. U svim fazama zaštite (Faza I, II i III) vrši suradnju i koordinaciju sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove i općinskim/gradskim tijelima zaduženim za ovu djelatnost. 2. Realizira zaključke Vlade ŽZH, 3. Pruža podršku drugim ministarstvima u provođenju mjera otklanjanja posljedica kroz izradu odgovarajućih karata i drugih geodetskih podloga za kojim se ukaže potreba.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove sa vlastitim kapacitetima	- Materijalna sredstva i oprema Uprave	- Od nastanka opasnosti (problema) do njegovog otklanjanja	- Proračun ŽZH i proračuni sudionika akcija spašavanja	

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU
LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA SLUŽBI
ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ŽZH**

U V O D

Službe zaštite i spašavanja su jedan od organizacijskih oblika civilne zaštite koji su utvrđeni u članu 40. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Služe zaštite i spašavanja se formiraju u pravnim subjektima iz članka 32. pomenutog zakona čija je redovna djelatnost bitna za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao što je oblast zdravstva, šumarstva, vodnog gospodarstva itd. Namijenjene su za obavljanje poslova iz svoje djelatnosti u sve tri faze zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Faza I - Faza preventivne zaštite, Faza II - Faza spašavanja i Faza III – Faza otklanjanja posljedica).

Služe zaštite i spašavanja se organiziraju na razini općine/grada, županije i Federacije Bosne i Hercegovine, zavisno od potreba utvrđenih kroz procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća. Odluku o pravnim osobama (sredinama) u kojima se formiraju službe zaštite i spašavanja, zadacima i namjeni službi, njihovoj veličini i drugim pitanjima o organiziranju službi zaštite i spašavanja donose: za općine - općinski načelnik, za grad-gradonačelnik, za županije - Vlada Županije i za Federaciju BiH -Vlada Federacije BiH.

U skladu sa navedenim Vlada ŽZH je donijela Uredbu o organiziranju službi zaštite i spašavanja ŽZH („Narodne novine ŽZH“, br. 5/17 i 21/17) kojom su u ŽZH formirane 3 služba zaštite i spašavanja i to:

- Služba za spašavanje sa visina i drugih nepristupačnih terena,
- Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć i
- Služba za spašavanje na vodi i pod vodom.

Služba za spašavanje na vodi i pod vodom formirana je u Udruzi građana Športsko-roniteljsko- ekološki klub (ŠREK) “Vidra” Ljubuški. Trenutno ova služba nije aktivna.

Pregled formiranih službi zaštite i spašavanja u ŽZH sa podacima o pravnim osobama i udruženjima građana u kojima su ove službe formirane nalazi se već na slijedećoj stranici ovog dijela Plana zaštite i spašavanja.

U svom daljem sadržaju u ovom dijelu Plana zaštite i spašavanja su utvrđene aktivnosti, mjere, postupci i zadaci za službu zaštite i spašavanja, za sve tri faze zaštite i spašavanja: Faza I - faza preventivne zaštite, Faza II - Faza spašavanja i Faza III – Faza otklanjanja posljedica.

P R E G L E D

FORMIRANIH SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ŽZH

Red broj	Naziv službe zaštite i spašavanja	Naziv tijela i udruženja gdje je formirana
1	2	3
1.	SLUŽBA ZA SPASAVANJE S VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH TERENA	GSS- Široki Brijeg GSS- Ljubuški HGSS- Posušje GSS- Grude
2.	SLUŽBA ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ	Crveni križ ŽZH

SLUŽBE ZA SPAŠAVANJE SA VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH TERENA ŽZH

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8
U fazi preventivne zaštite, Služba za spašavanje sa visina i drugih nepristupačnih terena(u daljnjem tekstu: Služba), će kontinuirano planirati i provoditi stručnu obuku i osposobljavanje svih pripadnika Službe za uspješno i efikasno vršenje njenih zadataka, kao i planiranje i osiguranje MTS-a i opreme neophodne za rad Službe.	I – FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RHB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Služba za spašavanje s visina	MTS i oprema Službe	Kroz redovne aktivnosti	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članu 180. Zakona, - Sredstva udruge	
Tokom trajanja prirodne ili druge nesreće Služba mora biti stalno u mobilnom stanju, i izvršavati sve zadatke iz svoje mjerodavnosti na području cijele ŽZH koje naredi Županijski stožer, zavisno od prirodne ili druge nesreće koja se desila na tom području s tim da se, po naredbi Županijskog stožera može angažirati i na cjelokupnom teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, kada se za tim ukaže neophodna potreba. Osnovni cilj ove službe u ovoj fazi je spašavanje ljudi pogođenih nesrećom. Vršenje potrage za izgubljenim ljudima u planinama, podzemnim objektima, skijalištima-lavine i smetovi, jame.	II – FAZA SPAŠAVANJA		Služba za spašavanje s visina	MTS i oprema Službe, MTS koja se izuzimaju Razne pomoći	Od angažiranja Službe	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članu 180. Zakona, - Donacije	
Poduzima aktivnosti i postupke kojima se umanjuje nepovoljan učinak nesreća prilikom spašavanja ugroženih ljudskih života, ostvaruje koordinaciju i suradnju s tijelima civilne zaštite i drugim pravnim i fizičkim osobama u poduzimanju postupaka za spašavanje ljudskih života u složenom pristupu unesrećenome i pružanje prve pomoći.	III – FAZA OTKLANJANJA		Služba za spašavanje s visina	MTS i oprema Službe, Razne pomoć i donacije	Do prestanka potrebe za radom Službe	- Proračun ŽZH, - Sredstva ostvarena po članu 180. Zakona, - Donacije	

SLUŽBE ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ ŽZH

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8
Ova služba je organizirana u Crvenom križu ŽZH U fazi preventivne zaštite Crveni križ ŽZH: - kontinuirano planira i provodi stručnu i drugu obuku i osposobljavanje svih pripadnika Crvenog križa u cilju efikasnog odgovora na prirodne ili druge nesreće, - planira i organizira interne i zajedničke vježbe na razini općina/gradova i Županije u koje mogu biti uključene i druge službe i jedinice iz sustava zaštite i spašavanja u Županiji; - planira nabavku MTS i opreme i u vezi s tim, priprema odgovarajuću specifikaciju, kriterije izbora i potrebne reference dobavljača i dostavlja Upravi civilne zaštite i dr. Crveni križ se angažira prema potrebi za: izviđanje ugroženog terena, transport povrijeđenih i poginulih, prevoz oboljelih i nezbrinutih, prevoz spasilačkih snaga, doprema lijekova, hrane i drugih vidova pomoći na ugroženu lokaciju.	I – FAZA PREVENTIVNA ZAŠTITA	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RHB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Crveni križ ŽZH	- MTS i oprema Crvenog križa ŽZH	- Putem redovnih aktivnosti i u vrijeme angažiranja	- Proračun ŽZH, sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spaša. - Sredstva Crvenog križa ŽZH	

SLUŽBE ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ ŽZH

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršilac	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori finansiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8
Crveni križ ŽZH u fazi spašavanja obavlja sljedeće: - pruža prvu pomoć nastradalom stanovništvu na licu mjesta, vrši trijažu i u saradnji sa službama za medicinsku pomoć i medicinskim jedinicama povrijeđene upućuje na daljnje zbrinjavanje; - u saradnji sa zdravstvenim ustanovama organizuje akcije dobrovoljnog darivanja krvi, organizira smještaj i zbrinjavanje nepovrijeđenog stanovništva sa ugroženog područja, što podrazumijeva osiguranje privremenog smještaja, prehranu i higijensko – sanitarnih uvjeta; - pruža psiho – socijalnu podršku stanovništvu, organizira rad službe traženja, a po potrebi i kućnu njegu za stare i osobe sa posebnim potrebama. - po potrebi ostvaruje saradnju sa Međunarodnom federacijom društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (IFRC) i Međunarodnim komitetom Crvenog križa (ICRC) s ciljem prihvaćanja i distribucije međunarodne pomoći, - u izvršavanju navedenih zadataka u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ostvaruje saradnju s drugim službama i postrojbama civilne zaštite.	II – FAZA SPAŠAVANJA	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RHB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Crveni križ ŽZH	- MTS i oprema Crvenog križa ŽZH	- Od angažiranja Crvenog križa ŽZH	- Proračun ŽZH, sredstva ostvarena po članku 180. Zakona, - Donacije	
U fazi otklanjanja posljedica: - suradnja sa zdravstvenim ustanovama zbrinjava povrijeđene od mjesta stradanja do zdravstvenih ustanova, - po potrebi, u suradnji sa zdravstvenim ustanovama organizira akcije dobrovoljnog darivanja krvi; - organizira i vodi kamp privremeno izmještenog stanovništva u okviru čega osigurava prehranu, higijenska sredstva i druge potrebe. - nastavlja sa aktivnostima službe traženja, pružanja psiho-socijalne podrške obiteljima nastradalih, uslugama kućne njege; - podnosi izvještaj Društvu Crvenog križa BiH i Međunarodnoj federaciji društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (IFRC) i Međunarodnim komitetom Crvenog križa (ICRC), o posljedicama nesreće, traži neophodnu pomoć za daljnje zbrinjavanje nastradalih i njihovih obitelji, eventualno organizira liječenje teško povrijeđenih izvan BiH; - u suradnji sa tijelima civilne zaštite vrši zavarivanje opreme i MTS, kao i opreme za kolektivni boravak, hrane i higijene nužne za buduće zbrinjavanje stanovništva; - vrši analizu poduzetih aktivnosti prilikom prirodne ili druge nesreće i poduzima mjere na otklanjanju iskazanih slabosti; - poduzima i druge mjere na jačanju ukupnih kapaciteta Službe za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva.	III – FAZA OTKLANJANJA POSLJEDICA		- Crveni križ ŽZH	- MTS i oprema Crvenog križa ŽZH	- Od angažiranja Crvenog križa ŽZH	- Proračun ŽZH, sredstva ostvarena po članu 180. Zakona, - Donacije	

**AKTIVNOSTI, MJERE I POSTUPCI I
ZADACI JAVNIH PODUZEĆA ŽZH**

AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

JAVNIH PODUZEĆA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
U izvršenju poslova na zaštiti i spašavanju pravne osobe – javna poduzeća provode: - odgovarajuće pripreme, za organiziranje i vršenje poslova zaštite i spašavanja, - donose i razrađuju planove zaštite i spašavanja za svoje djelovanje u zaštiti i spašavanju, - pripreme za zaštitu i spašavanje vlastitog ljudstva i materijalnih dobara, - planiraju i osiguravaju materijalno - tehnička sredstva i opremu za provođenje mjera zaštite i spašavanja i - formiraju postrojbe i određuju povjerenike civilne zaštite, - vrše opremanje postrojbe i povjerenike potrebnom opremom i sredstvima i - vrše osposobljavanje postrojbi i povjerenika za njihovo sudjelovanje u zaštiti i spašavanju, kao i svih zaposlenika. Javna poduzeća, poslove zaštite i spašavanja vrše kao dio svojih redovitih poslova, svakodnevno, kao i ostale poslove iz svog djelokruga za koje su registrirani (osnovani). Obveza organiziranja i vršenja poslova zaštite i spašavanja u javnim poduzećima ima za cilj: - organiziranje i sprovođenje priprema koje su u funkciji zaštite i spašavanja zaposlenika i materijalnih dobara koja prema procjeni mogu biti ugrožena od prirodnih i drugih nesreća. Taj dio aktivnosti odnosi se na pripreme za vlastitu zaštitu. - da se mogu angažirati na zaštiti i spašavanju ugroženog ljudstva i materijalnih dobara, odnosno na otklanjanje posljedica nastalih na širem području (van objekata javnog poduzeća) kada to naredi mjerodavno tijelo vlasti (Županijski stožer). U slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastajanja prirodne i druge nesreće u javnim poduzećima se: - aktivira stožer civilne zaštite (ako je formiran) ili drugo tijelo n za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja; - prikupljaju podaci o prijetećim opasnostima i vrši utvrđivanje razmjera tih opasnosti; - aktiviraju odgovarajuće službe poduzeća i sredstava za zaštitu i spašavanje.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Gospodarska društva i druge pravne osobe (u daljem tekstu: pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz područja: zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, šumarstva, poljoprivrede, kemijske i petrokemijske industrije, rudarstva, građevinarstva, transporta, opskrbe, ugositeljstva, vatrogasstva, hidrometeorologije, seizmologije, ekologije i drugih oblasti u kojima se obavljaju djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća	- Javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Javna poduzeća	

JAVNA PODUZEĆA

II - FAZA SPAŠAVANJA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	3	4	5	6	7	8
Tijekom vođenja akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, javna poduzeća su dužna: -provoditi odluke Županijskog stožera koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na području na kojem se nalaze objekti tih poduzeća. Ako mjerodavna tijela javnih poduzeća, u okviru obavljanja svoje redovite djelatnosti, utvrde postojanje određene opasnosti od prirodne nepogode, tehnološke, ekološke ili druge nesreće, dužna su podatke o takvoj opasnosti odmah dostaviti najbližem operativnom centru civilne zaštite ili službi civilne zaštite općine/grada ili najbližoj policijskoj upravi. Pravne osoba koje se bave takvom vrstom djelatnosti koja po svojoj prirodi može ugroziti život i zdravlje ljudi ili okoliš na određenom području (hidroakumulacije i slično), dužna su uspostaviti i održavati sustav obavješćivanja i uzbunjivanja na području koje može biti ugroženo tom djelatnošću radi blagovremene evakuacije stanovništva sa tog područja. U tijeku trajanja prirodne i druge nesreće uposlenici javnih poduzeća; - neposredno sudjeluju u odgovarajućim službama i postrojbama poduzeća na zaštiti i spašavanju; - vrše sklanjanje ljudi i materijalnih dobara u za to namjenske objekte; - neposredno provode i druge mjera u zaštiti i spašavanja;	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, - životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB - kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	Gospodarska društva i druge pravne osobe (u daljem tekstu: pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz područja: zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, šumarstva, poljoprivrede, kemijske i petrokemijske industrije, rudarstva, građevinarstva, transporta, opskrbe, ugostiteljstva, vatrogastva, hidrometeorologije, seizmologije, ekologije i drugih oblasti u kojima se obavljaju djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća	- Javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Javna poduzeća	

JAVNA PODUZEĆA

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
Nakon prestanka djelovanja prirodne ili druge nesreće u javnim poduzećima se poduzimaju mjere i postupci za ublažavanje i otklanjanje posljedica nastalih od prirodne i druge nesreće i to: - angažiranjem stručnih ekipa (zdravstvenih, veterinarskih, komunalnih i drugih) i odgovarajućih postrojbi civilne zaštite za provođenje asanacije; - stvaranje uvjeta za normaliziranje života ljudi i rada na ugroženom području; - prikupljanje podataka i utvrđivanje obima posljedica nastalih od djelovanja prirodne i druge nesreće; - provođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite i - provođenje drugih aktivnosti i mjera kojima se ublažavaju ili otklanjaju neposredne posljedice izazvane prirodnom ili drugom nesrećom.	- Potres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni i klizanje tla, - suša, - tuča –grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće	- Gospodarska društva i druge pravne osobe (u daljem tekstu: pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz : zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, šumarstva, poljoprivrede, kemijske i petrokemijske industrije, rudarstva, građevinarstva, transporta, opskrbe, ugostiteljstva, vatrogastva, hidrometeorologije, seizmologije, ekologije i drugih oblasti u kojima se obavljaju djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća	- Javnih poduzeća	- Putem redovnih aktivnosti i putem rokova utvrđenih u pojedinim dokumentima, planovima, programima itd.	- Javna poduzeća	

DOKUMENT BROJ: IV

**DOKUMENT O MJERAMA ZAŠTITE I
SPAŠAVANJA**

SKLANJANJE LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

SKLANJANJE LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

Da bi se posljedice po ljude i materijalna dobra od mirnodopskih i ratnih havarija na nuklearnim reaktorima, elektranama i drugim nuklearnim postrojenjima i od upotrebe nuklearnog oružja spriječila i smanjile njihove posljedice potrebno je planirati i provoditi mjeru sklanjanja ljudi i materijalnih dobara.

Županija Zapadnohercegovačka(u daljnjem tekstu: Županija odnosno ŽZH) i općine/gradovi su nositelji ove mjere zaštite i spašavanja i u skladu djeluju u izvršavanju zadaća iz svoje mjerodavnosti. Ta organizacija i djelovanje utvrđuje se planovima sklanjanja ljudi i materijalnih dobara u tri faze: faza preventivne zaštite, faza spašavanja i faza otklanjanja nastalih posljedica.

1. **Faza preventivne zaštite** – u ovoj fazi planiraju se mjere sklanjanja ljudi i materijalnih dobara da bi se umanjile posljedice po ljude i materijalna dobra i to u:

- 1.1. **U djelokrugu zakonodavstva**

Županija i općine/gradovi kroz razvoj zakonskog okvira vrše:

- usklađivanje svih zakonskih i provedbenih propisa,
- provode zakone i druge provedbene propise: Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u FBiH(u daljnjem tekstu:Zakon o zaštiti i spašavanju), Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 02/06, 72/07, 32/08, 4/10 i 45/10), **Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja („Službene novine Federacije BiH“, br. 63/04 i 57/07), Uredbu o mjerilima, kriterijima i načinu izgradnje skloništa i tehničkim normativima za kontrolu ispravnosti skloništa („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/06 i 59/07).**

- 1.2. **U djelokrugu prostornog planiranja i građenja:**

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i druga tijela iz ovog područja u općinama/gradovima:

- izrađuju i provode planska dokumenata prostornog uređenja (planiranje i izgradnja skloništa i zaklona),
- vrše inspekcijski nadzor po pitanjima planiranja i izgradnje skloništa i zaklona.

- 1.3. **U djelokrugu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara:**

Općinske/gradske službe civilne zaštite:

- održavaju i čuvaju u ispravnom stanju postojeća skloništa i zaštitne objekte,
- vrše procjenjivanje mogućnosti sklanjanja na ugroženim područjima u odnosu na postojeći sklonišni prostor i broj stanovnika,
- utvrđuju stupanj otpornosti postojećih skloništa, njihovu funkcionalnost i opremljenosti (tehnički pregled postojećih skloništa), sačinjavaju kartografski pregled mreže skloništa – ucrtane lokacije skloništa i zaklona,
- formiraju postrojbe specijalizirane namjene za upravljanje i održavanje skloništa i zaklona,
- određuju povjerenike civilne zaštite,
- izrađuju naputke za održavanje reda u skloništu.

2. **Faza spašavanja**

U ovoj fazi Uprava civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke(u daljnjem tekstu: Uprava civilne zaštite), i općinske/gradske službe civilne zaštite vrše:

- uzbunjivanje stanovništva (znak opće opasnosti, putem radija, TV ili na drugi način),
- izdaju zapovjedi za oslobađanje skloništa izdanih pod zakup i njihovo stavljanje u funkciju sklanjanja ljudi i materijalnih dobara (u roku od 24 sata)

- vrše sklanjanje stanovništva u skloništa i zaštitne objekte (zaposjedanje skloništa),
- osiguravaju red u skloništima i zaštitnim objektima na način propisan u nalogu za održavanje reda u skloništu,

U ovoj fazi upravljanje skloništima i zaštitnim objektima vrše postrojbe specijalizirane namjene u općinama/ gradovima i povjerenici civilne zaštite.

3. Faza otklanjanja posljedica

U ovoj fazi, nakon proglašenja prestanka stanja prirodne ili druge nesreće tijela koja su upravljala skloništima i zaštitnim objektima organiziraju napuštanje iz skloništa i izmještaju stanovništvo u njihove domove i dalje postupaju po nalogu za održavanje reda u skloništu (ostavljaju ga u čistom i ispravnom stanju).

EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

Zbog djelovanja određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili preliivanja brana na akumulacijama i požari), a u cilju spašavanja ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica koje one sobom nose, planira se i provodi evakuacija ljudi i materijalnih dobara. Organiziranje i usklađeno djelovanje nositelja aktivnosti evakuiranja ljudi i materijalnih dobara i njihovih zadaća utvrđuje se u Planu evakuacije ljudi i materijalnih dobara u tri faze, i to:

1. Faza preventivne zaštite - U ovoj fazi, planiraju se odgovarajuće mjere s ciljem učinkovite evakuacije ljudi i materijalnih dobara u slučaju nastanka prirodnih ili drugih nesreća koje se odnose na sljedeće:

1.1. U djelokrugu zakonodavstva

Županijska i općinska/gradska tijela uprave kroz razvoj zakonskog okvira:

- redovito vrše izmjene i dopune postojećih zakona i provedbenih propisa, u smislu njihovog poboljšanja i reguliranja mjere evakuacije ljudi i materijalnih dobara (ažuriranje baza podataka o raspoloživim resursima potrebnim za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara),
- provode zakone i druge provedbene propise: Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine ŽZH, broj: 17/09, i 17/11) Zakon o Federalnim robnim rezervama ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/99), Zakon o trgovini („Službene novine Federacije BiH“ br. 64/04 i 12/05), Zakon o Crvenom križu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/06), Zakon o zaštiti i spašavanju, Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 02/06, 72/07, 32/08, 4/10 i 45/10), **Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja („Službene novine Federacije BiH“, br. 63/04 i 57/07).**

1.2. U djelokrugu prostornog planiranja i građenja:

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH i druga tijela:

- izrađuje i primjenjuje planska dokumenata prostornog uređenja za razinu Županije i u okviru njih planira mjere evakuacije ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, primjenjuje zakonske i podzakonske propise o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata i prema potrebi vrše njihove izmjene i dopune,
- u skladu s Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Županiji Zapadnohercegovačkoj za razdoblje od 2018 do 2023 (u daljnjem tekstu: Program razvoja) izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara, i to:
 - a) „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“ i
 - b) „Zaštita od odrona i klizanja tla, mjere i postupci za smanjenje rizika“.

1.3. U djelokrugu prometa i komunikacija

Ministarstvo gospodarstva-sektor prometa i veza ŽZH:

- upravlja regionalnim cestama na prostoru Županije, brinu o zaštiti, rekonstrukciji, izgradnji, upravljanju i održavanju regionalnih i drugih cesta na području Županije,
- izrađuju bazu podataka o pravnim osobama čija je djelatnost prijevoz putnika i o putničkim prijevoznim sredstvima koja će biti na raspolaganju za slučaj evakuacije ljudi i materijalnih dobara,
- ostvaruju suradnju sa Ministarstvom unutarnjih poslova ŽZH – policijom, koja će tijekom evakuacije osigurati sigurnost prometnica i odrediti pravce kretanja evakuiranog stanovništva i materijalnih dobara.

1.4. Djelokrug zdravstva:

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi i druge zdravstvene ustanove trebaju osigurati zdravstvenu zaštitu stanovništva tijekom evakuiranja kroz pružanje primarne i druge zdravstvene zaštite i eventualno zbrinjavanje povrijeđenih i oboljelih u zdravstvene ustanove.

1.5. U djelokrugu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim provedbenim propisima donesenim na temelju tog zakona, na razini Županije i općina/gradova vrši se:

- a) organiziranje, pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i povjerenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja,
- b) njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja,
- c) u skladu s Programom razvoja izrada projekta od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara:
 - Procjena resursa Županije za potrebe zaštite i spašavanja,

2. Faza spašavanja

Kad se provodi evakuacija s područja jedne ili više općina/gradova na područje druge ili više općina/gradova na području Županije, Županijski stožer civilne zaštite(u daljnjem tekstu: Županijski stožer), koordinira aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite i na temelju procjene ili na zahtjev općinskih/gradskog stožera civilne zaštite, zapovijeda:

- a) uporabu službi za zaštitu i spašavanja na pružanju pomoći ugroženim općinama/gradovima za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara,
- b) uporabu snaga i materijalno – tehničkih sredstava pravnih osoba u Županiji,
- c) distribuciju sredstava iz robnih rezervi, prema evidenciji koja bi se trebala voditi u skladu s „Programom osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih zaliha za potrebe zaštite i spašavanja, a prema Programu razvoja,
- d) angažira policijska tijela Županije, zbog sigurnosti prometa tijekom evakuacije, zaštite imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području,
- e) angažira pravne osobe čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara,
- f) putem Županijskog operativnog centra civilne zaštite(u daljnjem tekstu: Županijski operativni centar), uspostavlja stalnu komunikaciju i veze sa Federalnim i općinskim/gradskim centrima civilne zaštite (veza dokument broj I Plana),
- g) putem Federalne uprave civilne zaštite traži pomoć Oružanih snaga BiH,
- h) putem Federalne uprave civilne zaštite traži međunarodnu pomoć,
- i) redovito informira javnost o stanju na ugroženom području,

Pored navedenog, Županijski stožer, na zahtjev grado/načelnika, a na prijedlog Županijskog povjerenstva za procjenu štete donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći za žurne intervencije općinama/gradovima za troškove prijevoza, smještaja, prehrane evakuiranog stanovništva, kao i za osposobljavanje putnih i infrastrukturnih komunikacija.

Ukoliko procjeni da je to potrebno, Županijski stožer općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite zapovijeda:

- a) da izvrše procjenu stanja na ugroženom području (broj i kategorije stanovnika koji se evakuiraju, potrebe za prijevoznim sredstvima, osiguranju prometnica, policijskom osiguranju, medicinskom zbrinjavanju, prehranom i dr.) i utvrde potrebe za eventualnim angažiranjem službi zaštite i spašavanja koje su formirane na razini Županije,
- b) da prate provođenje evakuacije stanovništva i materijalnih dobara u općinama/gradovima koje vrše evakuaciju, odnosno u općinama/gradovima koje vrše prihvata evakuiranog stanovništva i prema potrebi pružaju odgovarajuću stručnu i drugu pomoć,
- c) angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine/grada i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine/grada,
- d) angažiranje pravnih osoba čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička

- prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara,
- e) izuzimanje postojećih objekata za smještaj evakuiranih ljudi i materijalnih dobara i određivanje mjesta za smještaj ugroženih (škole, hoteli, sportske dvorane, šatori i sl.) u tim objektima koji se nalaze na području neugroženih općina - veza dokument broj: **IV – 3**,
 - f) Suradnju s humanitarnim i nevladinim organizacijama koje egzistiraju na području Županije,

3. Faza otklanjanja posljedica

Zbog nastalih posljedica i šteta na ugroženom području, Vlada Županije, aktivira Županijsko povjerenstvo za procjenu štete koje vrši procjenu štete na cjelokupnom području zahvaćenom prirodnom ili drugom nesrećom.

Županijski stožer i Vlada Županije, na prijedlog Županijskog povjerenstva za procjenu štete, donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane potpore općinama/gradovima za saniranje posljedica prirodne ili druge nesreće, iz svih raspoloživih sredstava u Proračunu Županije, za:

- rekonstrukciju oštećenih objekata stanovanja i izgradnju novih,
- rekonstrukciju i izgradnju infrastrukturnih objekata,
- plaćanje troškova evakuacije (prijevozna sredstva, smještaj, prehrana, rehabilitacija) i dr.
- vrši raspodjelu pomoći po prioritetima

Vlada Županije, odnosno resorna ministarstva uz koordinaciju Županijskog stožera, poduzimaju daljnje mjere i koordinira aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite. Te aktivnosti odnose se na:

- procjenu stanja na ugroženom području (broj uništenih i oštećenih objekata, prioriteta rekonstrukcija i dr.)
- povrat evakuiranog stanovništva na vlastita ognjišta,
- osiguranje osnovnih uvjeta za život (hrana, odjeća, obuća, voda za piće),
- žurnu popravku kuća, stambenih i drugih objekata, koji se mogu popraviti, radi povratka evakuiranog stanovništva,
- u nedostatku smještajnog prostora, produženi boravak u objektima u kojima su već smješteni,
- rehabilitacija evakuiranih osoba

Nakon, što je odlukom Vlade Županije prestalo angažiranje Županijskog stožera sve zadaće iz faze otklanjanja posljedica preuzimaju redovna tijela vlasti Županije i općina/gradova.

Pregled kategorija stanovništva koji podliježu djelomičnoj evakuaciji:

- teško ranjeni i bolesni,
- invalidi preko 60% invalidnosti,
- stari i iznemogli građani,
- trudnice,
- majke s djecom do sedam godina, odnosno dvoje ili više djece s deset godina,
- djeca i učenici osnovnih škola,
- druge osobe za koje se ocjeni da nemaju uvjeta za život i učinkovitu zaštitu na ugroženom području.

Popis pravnih osoba koja se bave linijskim prijevozom putnika na području Županije i sa sjedištem u Županiji:

1. „MIŠKIĆ- BUS“- Široki Brijeg
2. „AUTOHERC“ - Grude
3. „TMT tours“- Ljubuški
4. „AUTOTRANSPORT“- Ljubuški
5. „BUS POSUŠJE“ - Posušje
6. „LAGUNA“ d.o.o. – Posušje
7. „INĐILOVIĆ“ d.o.o. - Posušje

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

R / B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelji	SURADUJE	Napomena
	Uzrok	Posljedice				
1	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA	Djelovanje određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelijevanja brana na akumulacijama i požari), za posljedicu mogu imati: a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, d) uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica idr.), e) velike ekonomske štete Posebna zadaća u prevenciji u je realizacija akcijskih planova iz "Programa razvoja" i pokretanje izrade projekata: - „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“, - „Zaštita od odrona i klizanja tla, mjere i postupci za smanjenje rizika“, - „Procjena resursa ŽZH za potrebe zaštite i spašavanja“.	Kako bi se prevenirale posljedice po ljude od navedenih prirodnih i drugih nesreća i učinkovito provela evakuacija ljudi i materijalnih dobara, u ovoj fazi planiraju se sljedeće mjere: 1.1. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH i druga tijela uprave na nižim razinama organiziranja: - izrađuju i primjenjuju planska dokumenata prostornog uređenja od značaja za Županiju i u okviru njih planiraju mjere evakuacije ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, - primjenjuju zakonske i podzakonske propise o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata i prema potrebi vrše njihove izmjene i dopune, 1.2. Iz djelokruga prometa i komunikacija: - zaštita, rekonstrukcija, izgradnja, upravljanje i održavanje regionalnih i drugih puteva, - izrada baze podataka o pravnim osobama čija je djelatnost prijevoz putnika i o putničkim prijevoznim sredstvima koja će biti na raspolaganju za slučaj evakuacije ljudi i materijalnih dobara, - ostvarivanje suradnje sa Ministarstvom unutarnjih poslova – policijom, koje će tijekom evakuacije osigurati sigurnost prometnica i odrediti pravce kretanja evakuiranog stanovništva i materijalnih dobara. 1.3. U zdravstvu - osiguranje zdravstvene zaštite stanovništva tijekom evakuiranja. 1.4. Iz djelokruga zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara a) organizira, priprema i obučava stožere, postrojbe i pojerenike civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja, b) vrši njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo gospodarstva Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi - Uprava civilne zaštite	- Službe za upravu općina/gradova - Općinske/gradska službe civilne zaštite - Mjerodavna federalna tijela uprave iz predmetnih područja	

II FAZA - SPAŠAVANJE

R / B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
	uzrok	Posljedice				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA	Kad dođe do određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili preliivanja brana na akumulacijama i požari), za posljedicu imaju: a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, d) uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica idr.), e) velike ekonomske štete	Županijski stožer, usmjerava i koordinira aktivnosti na evakuaciji ljudi i materijalnih dobara sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite i na temelju procjene o stanju na ugroženom području ili na zahtjev općinskih/gradskog stožera civilne zaštite, zapovjeda: 1. uporabu struktura civilne zaštite Županije na pružanju pomoći ugroženim općinama/gradovima za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara i to: - službe za zaštitu i spašavanje s visina. - službe zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva- Crveni križ 2. uporabu snaga i materijalno –tehničkih sredstava pravnih osoba u Županiji 3. distribuciju sredstava iz Županijskih robnih rezervi, 4. angažira Ministarstvo unutarnjih poslova zbog sigurnosti prometa tijekom evakuacije, zaštite imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području, 5. angažira pravne osobe čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara, 6. putem Županijskog operativnog centra uspostavlja stalnu komunikaciju i veze sa Federalnim i općinskim/gradskim službama civilne zaštite – veza dokument broj I Plana, 7. putem Federalne uprave civilne zaštite traži pomoć Oružanih snaga BiH, 8. putem Federalne uprave civilne zaštite traži međunarodnu pomoć, 9. redovito informira javnost o stanju na ugroženom području, Pored navedenog, Županijski stožer, na zahtjev načelnika općina/gradonačelnika gradova, donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći za žurne intervencije općinama/gradovima za troškove prijevoza, smještaja, prehrane evakuiranog stanovništva, kao i za osposobljavanje putnih i infrastrukturnih komunikacija.	-Županijski stožer, -Uprava civilne zaštite - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo unutarnjih poslova, - Policijske uprave i policijske stanice - Ministarstvo gospodarstva- - Tjela zadužena za robne rezerve, - Županijsko povjerenstvo za procjenu štete	-Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva -Služba za zaštitu i spašavanje s visina	- Federalna uprava civilne zaštite, - Mjerodavna federalna ministarstva, - Oružane snage Bosne i Hercegovine, -Humanitarne organizacije i građani

II FAZA - SPAŠAVANJE

R / B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
	uzrok	Posljedice				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA	Kad dođe do određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelijevanja brana na akumulacijama i požari), za posljedicu imaju: a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata d) uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica idr.), e) velike ekonomske štete	Ukoliko procjeni da je to potrebno, Županijski stožer općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite zapovijeda: a) da izvrše procjenu stanja na ugroženom području (broj i kategorije stanovnika koji se evakuiraju, potrebe za prijevoznim sredstvima, osiguranju prometnica, policijskom osiguranju, medicinskom zbrinjavanju, prehranom i dr.) i utvrde potrebe za eventualnim angažiranjem službi zaštite i spašavanja koje su formirane na razini Županije, b) da prati provođenje evakuacije stanovništva i materijalnih dobara u općinama/gradovima koje vrše evakuaciju, odnosno u općinama/gradovima koje vrše prihvrat evakuiranog stanovništva i prema potrebi pružaju odgovarajuću stručnu i drugu pomoć, c) angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine/grada i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine/grada, d) angažiranje pravnih osoba čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara, e) izuzimanje postojećih objekata za smještaj evakuiranih ljudi i materijalnih dobara i određivanje mjesta za smještaj ugroženih (škole, hoteli, sportske dvorane, šatori i sl.) u tim objektima koji se nalaze na području neugroženih općina/gradova - veza dokument broj: IV – 3, f) suradnju s humanitarnim i nevladinim organizacijama koje egzistiraju na području Županije,	- Općinski/gradski stožeri civilne zaštite, - Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu, -- Općinska/gradska tijela uprave mjerodavna za: promet, komunikacije, gospodarstvo i zdravstvo.	- Postrojbe civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja u općini/gradu - Povjerenici civilne zaštite - Mjerodavna općinska/gradska tijela uprave - Pravne osobe čija je djelatnost prijevoz putnika	Humanitarne organizacije i građani

III – FAZA - OTKLANJANJE NASTALIH POSLJEDICA

r / b	PRIRODNA NESRECA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
	Uzrok	Posljedice				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA	Nakon prestanka djelovanja prirodnih i drugih nesreća kojima su bili ugroženi ljudi i materijalna dobra izdvajaju se sljedeće mjere na saniranju tih posljedica: a) Vršiti se povratak ljudi u svoje domove, b) Osiguravaju se osnovni uvjeti za život (odjeća, obuća, hrana), c) Osigurava se voda za piće, d) Vršiti se rekonstrukcija oštećenih objekata stanovanja i infrastrukturnih objekata, e) Određuju prioritete za dodjelu pomoći f) Vršiti se procjena štete, g) Dodjeljuje se jednokratna pomoć za saniranje posljedica nesreće h) Vršiti raspodjelu međunarodne pomoći	Vlada Županije, odnosno resorna ministarstva uz koordinaciju Županijskog stožera, poduzimaju daljnje mjere i koordiniraju aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite u cilju povratka evakuiranog stanovništva u svoje domove. Te aktivnosti odnose se na: - procjenu stanja na ugroženom području (broj uništenih i oštećenih objekata, prioriteta rekonstrukcija i dr.) - povrat stanovništva koji se mogu vratiti u svoje domove, - osiguranje osnovnih uvjeta za život (hrana, odjeća, obuća, voda za piće), - žurnu popravku kuća, stambenih i drugih objekata, koji se mogu popraviti, - u nedostatku smještajnog prostora, produženi boravak u objektima u kojima su već smješteni, - rehabilitacija evakuiranih osoba Zbog nastalih posljedica i šteta na ugroženom području, Vlada Županije, aktivira Županijsko povjerenstvo za procjenu štete koje vrši procjenu štete na cjelokupnom području zahvaćenom prirodnom ili drugom nesrećom. Vlada Županije, na prijedlog Županijskog povjerenstva za procjenu štete, donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći općinama/gradovima za saniranje posljedica prirodne ili druge nesreće, sukladno važećim propisima, za: - rekonstrukciju oštećenih objekata stanovanja i izgradnju novih, - rekonstrukciju i izgradnju infrastrukturnih objekata, - plaćanje troškova evakuacije (prijevozna sredstva, smještaj, prehrana, rehabilitacija) i dr. - vrši raspodjelu pomoći po prioritetima Nakon, što je odlukom Vlade Županije prestalo angažiranje Županijskog stožera, sve zadaće iz faze otklanjanja posljedica preuzimaju tijela vlasti Županije i općina/gradova.	-Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, -Županijski stožer, -Uprava civilne zaštite, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi - Ministarstvo unutarnjih poslova, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH. - Županijsko povjerenstvo za procjenu štete	Poduzeća koja se bave visokogradnjom i niskogradnjom i pravne osobe i gospodarska društva mjerodavna za stambene i komunalne djelatnosti, područje prometa i komunikacija Općinska tijela mjerodavna za: -Zdravstvo -Prostorno uređenje i građenje, -Promet i komunikacije, -Robne zalihe, -Općinska povjerenstva za procjenu štete, -Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu	Humanitarne organizacije i građani

DOKUMENT BROJ: IV – 3

ZBRINJAVANJE LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA

Da bi se posljedice po ljude i materijalna dobra od pojave određenih prirodnih i drugih nesreća (potresa, odronjavanja, klizanja i slijeganja tla, poplave, rušenja ili prelijevanje brana na akumulacijama i požara) spriječile, smanjile njihove posljedice i što brže osigurali uvjeti za život ljudi na ugroženom području potrebno je planirati i provoditi zbrinjavanje ugroženih i stradalih. Organiziranje i usklađeno djelovanje nositelja aktivnosti zbrinjavanja ugroženih i stradalih (službe za upravu općine/grada) i njihovih zadaća utvrđuje se u Planu zbrinjavanja ugroženih i stradalih, i to u tri faze:

1. Faza preventivne zaštite – Županijska ministarstva i druga tijela županijske uprave provode mjere za zbrinjavanje ugroženih i stradalih u okviru svoje redovite djelatnosti koje se odnose na sljedeće:

1.1. U djelokrugu prostornog planiranja, građenja i urbanizma:

- a) Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša izrađuje i primjenjuje planska dokumenata prostornog uređenja za razinu Županije i u okviru njih planira mjere zbrinjavanja ugroženih i stradalih,
- b) uspostavlja jedinstveni informacijski sustav u oblasti prostornog planiranja - izrađuje bazu podataka u okviru tog sustava koja će sadržavati podatke o područjima koja su ili koja mogu biti ugrožena od pojedinih prirodnih ili drugih nesreća, mikro i makro područja za pružanje maksimalne zaštite ljudi i materijalnih dobara u kojima se može osigurati minimalan stupanj smještajnih kapaciteta (vikend naselja, turistička naselja, kampovi i slično),
- c) u skladu s Programom razvoja izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara, i to:
 - „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“ i
 - „Zaštita od odrona i klizanja tla, mjere i postupci za smanjenje rizika“

1.2. U djelokrugu turizma:

Ministarstvo gospodarstva i druga tijela na nižim razinama organiziranja raspolažu podacima o turističkim područjima i objektima (hoteli, moteli, apartmani i sl.) pogodnim za smještaj ugroženog stanovništva.

1.3. U djelokrugu trgovine i robnih zaliha:

Ministarstvo gospodarstva, tijela za robne rezerve i druga tijela iz ovih djelatnosti na nižim razinama organiziranja raspolažu podacima:

- o raspoloživim zalihama i potrebama u životnim namirnicama i opremi potrebnoj za zbrinjavanje ugroženog stanovništva u slučaju prirodne ili druge nesreće,
- o skladišnim i drugim objektima u kojima će se prema potrebi osnivati logistički centri,
- o trgovačkim poduzećima i drugim pravnim osobama koja će u slučaju prirodne ili druge nesreće vršiti opskrbu i distribuciju roba široke potrošnje,
 - U skladu s „Programom razvoja“ izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara: „Program osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja ljudi, kao dio spremnosti i odgovora na nastanak prirodne ili druge nesreće“.

1.4. U djelokrugu zdravstva:

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi i druga tijela iz zdravstva, na svim razinama organiziranja trebaju sačiniti bazu podataka o zdravstvenim ustanovama i njihovim kapacitetima za slučaj nastanka prirodne ili druge nesreće – **veza dokument broj IV -9.**

1.5. U djelokrugu obrazovanja:

Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa i druga tijela na svim razinama organiziranja raspolažu podacima o osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama i mogućim alternativnim objektima za provođenje politike obrazovanja.

1.6. U djelokrugu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća:

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim provedbenim propisima donesenih na temelju Zakona, na razini Županije i općina/gradova vrši:

- a) organiziranje, pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i povjerenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja,
- b) njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja,
- c) u skladu s Programom razvoja izrađuju projekat od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara:
 - „Procjena resursa ŽZH za potrebe zaštite i spašavanja“,

1.7. Ostvarivanje suradnje između svih izvršitelja na svim razinama vlasti.

Suradnja svih tijela iz navedenih djelokruga na svim razinama organiziranja preduvjet je za plansko i organizirano provođenje zbrinjavanja ugroženih i stradali.

2. Faza spašavanja

Nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Županije, Županijski stožer, vrši koordinaciju aktivnosti općinskih/gradskih stožera civilne zaštite i na temelju procjene ili na zahtjev općinskih/gradskih stožera civilne zaštite, zapovjeda:

- a) aktiviranje službi zaštite i spašavanja koje su organizirane na razini Županije i to:
 - služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć,
 - služba za zaštitu i spašavanje s visina i drugih nepristupačnih terena.
- b) distribuciju sredstava iz Županijskih robnih rezervi, prema evidenciji koju vodi mjerodavno tijelo za robne rezerve (treba ga osnovati).
- c) Putem Federalne uprave civilne zaštite traženje međunarodne pomoći,

Ukoliko procjeni da je to potrebno, Županijski stožer općinskim/gradskom stožerima civilne zaštite zapovjeda:

- a) da izvrše procjenu stanja na ugroženom području, odnosno utvrde potrebe za:
 - smještajnim prostorom,
 - namirnicama široke potrošnje za prehranu ugroženog stanovništava i djelatnika spasilačkih postrojbi,
 - opskrbom pitkom vodom i strujom
 - bolničkim kapacitetima i zdravstvenim ustanovama sa područja drugih općina/gradova i Županija,
- b) da osiguraju nesmetan pristup centrima za zbrinjavanje, u suradnji s Županijskim ministarstvom unutarnjih poslova – policijom i gospodarskim društvima čija je djelatnost sigurnost i održavanje puteva u cilju raščišćavanja ključnih prometnica, pripreme heliodroma i sl.),
- c) u suradnji sa zdravstvenim ustanovama u centrima za zbrinjavanje organizirati zdravstvenu i higijensko-epidemiološku zaštitu – **veza dokument IV - 9,**
- d) da osiguraju javni red i mir na ugroženom području i pojačane mjere zaštite imovine, u suradnji s Županijskim ministarstvom unutarnjih poslova – policijom,
- e) da prate situaciju kod stanovništva pogođenog prirodnom ili drugom nesrećom, pronalaziti nestale osobe i ponovno spajanje obitelji, te održavati moral stanovništva,
- f) uspostavljanje suradnje s Crvenim križom na području općine/grada i Županije i drugim humanitarnim i nevladinim organizacijama koje egzistiraju na području općine/grada i Županije,
- g) izuzimanje smještajnih kapaciteta i po potrebi angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine/grada i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine/grada.

3. Faza otklanjanja posljedica

Vlada Županije, odnosno resorna ministarstva uz koordinaciju Županijskog stožera, poduzimaju daljnje mjere i koordinira aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite.

Te aktivnosti podrazumjevaju procjenu posljedica i troškova zbrinjavanja, kao i daljnjih potreba za zbrinjavanje na ugroženom području. Osigurava se smještajni prostor, kreveti, posteljina, hrana, odjeća i obuća, voda za piće, lijekovi, dezinfekcijska sredstva i sanitarna oprema, agregati, gorivo, komunikacijska oprema idr.

Utvrđuju se prioriteti za pružanje pomoći i vrši raspodjela te pomoći.

Nakon, što je odlukom Vlade Županije prestalo angažiranje Županijskog stožera sve zadaće iz faze otklanjanja posljedica preuzimaju redovna tijela vlasti ŽZH.

Privitak: Pregled smještajnih kapaciteta na području Županije

Grad Široki Brijeg

- osnovne škole (10 objekata) 3 objekata u gradskom području i 7 objekata u prigradskim naseljima)
- objekti predškolskog obrazovanja (2 objekta)
- srednje škole (1 objekat)
- sveučilište Mostar (1 -ALU)
- športska dvorana (5 objekata)
- hotel (2 objekta)

Općina Ljubuški

- osnovne škole (18 objekta) 1 objekat u gradskom području i 17 objekata u prigradskim naseljima)
- objekti predškolskog obrazovanja (1 objekat)
- srednje škole (2 objekta)
- športska dvorana (1)
- hotel

Općina Posušje

- osnovne škole (9 objekata) 1 objekat u gradskom području i 8 objekata u prigradskim naseljima
- objekti predškolskog obrazovanja (2 objekta)
- srednje škole (1 objekat)
- športska dvorana (1)

Općina Grude

- osnovne škole (7 objekata) 1 objekat u gradskom području i 6 objekata u prigradskim naseljima
- objekti predškolskog obrazovanja (1 objekat)
- srednje škole (1 objekat)
- športska dvorana (2)

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/ B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelji	SURAĐUJE	ZAKONSKI OKVIR
	Uzr ok	Posljedice				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Usljed potresa, odronjavanja, klizanje i slijeganje tla, poplava, rušenja ili prelijevanja brana na akumulacijama i požara mogu nastati posljedice po ljude i materijalna dobra i to: a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, d) uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica idr.), Aktivnosti i mjere koje se preventivno poduzimaju podrazumijevaju: - osiguranje nužnog smještaja, - prehrana za unesrećene, - medicinskog zbrinjavanja, - osiguranja pitke vode i struje Posebna zadaća u prevenciji je realizacija akcijskih planova iz Programa razvoja i pokretanje izrade projekata: - „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“, - „Zaštita od odrona i klizanja tla, mjere i postupci za smanjenje rizika“ - „Procjena resursa Županije za potrebe zaštite i spašavanja“, - „Program osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja ljudi, kao dio spremnosti i odgovora na nastanak prirodne i druge nesreće“.	U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je da: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i druga tijela: - izrade i primjenjuju planska dokumenata prostornog uređenja na svim razinama organiziranja i u okviru njih planiraju mjere zbrinjavanja ugroženih i stradalih, - uspostavlja Jedinствeni informacijski sustav u djelokrugu prostornog planiranja - izrađuje bazu podataka u okviru tog sustava koja će sadržavati podatke o područjima koja su ili koja mogu biti ugrožena od pojedinih prirodnih ili drugih nesreća, mikro i makro područja za pružanje maksimalne zaštite ljudi i materijalnih dobara u kojima se može osigurati minimalan stupanj smještajnih kapaciteta (vikend naselja, turistička naselja, kampovi i slično) Ministarstvo gospodarstva i druga tijela na nižim razinama organiziranja raspolažu podacima o turističkim područjima i objektima (hoteli, moteli, apartmani i sl.) pogodnim za smještaj ugroženog stanovništva. : - O raspoloživim zaliham i potrebama u životnim namirnicama i opremi potrebnoj za zbrinjavanje ugroženog stanovništva u slučaju prirodne ili druge nesreće, - o trgovačkim poduzećima i drugim pravnim osobama koja će u slučaju prirodne ili druge nesreće vršiti opskrbu i distribuciju roba široke potrošnje, - o skladišnim i drugim objektima u kojima će se prema potrebi osnivati logistički centri.	-Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zašt. okoli. -Ministarstvo gospodarstva - Mjerodavno županijsko tijelo za robne rezerve	- Općinske/gradske službe mjerodavne za poslove prostornog uređenja, - Općinske/gradske službe mjerodavne za okoliš i turizam - općinske/gradske službe mjerodavne za trgovinu i robne zalihe Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa, - Uprava civilne zaštite i općinske/ gradske službe civilne zaštite	Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine ŽZH", broj 17/09, i 17/11), Zakon o Federalnim robnim rezervama ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/99), Zakon o trgovini („Službene novine Federacije BiH" br. 40/10), Zakon o Crvenom križu/krstu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/06), Zakon o zaštiti i Spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH", broj 02/06, 72/07, 32/08, 4/10 i 45/10), Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja („Službene novine Federacije BiH", br. 63/04 i 57/07),), Županijski propisi

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/ B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelji	SURADUJE	ZAKONSKI OKVIR
	Uzr ok	Posljedice				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Usljed potresa, odronjavanja, klizanje i slijeganje tla, poplava, rušenja ili prelijevanja brana na akumulacijama i požara mogu nastati posljedice po ljude i materijalna dobra i to: a) ljudske žrtve, b) povrede i oboljenja ljudi, c) uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, d) uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica idr.), Aktivnosti i mjere koje se preventivno poduzimaju podrazumjevaju unaprijed: -planiranje nužnog smještaja, -planiranje prehrane za unesrećene, -medicinskog zbrinjavanja, -osiguranja pitke vode i struje	Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi i druga tijela na svim razinama organiziranja trebaju sačiniti bazu podataka o zdravstvenim ustanovama i njihovim kapacitetima za slučaj nastanka prirodne ili druge nesreće – veza dokument broj IV -9. Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa i druga tijela iz ovog djelokruga, na svim razinama organiziranja raspolažu podacima o osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama i mogućim alternativnim objektima za provođenje politike obrazovanja. U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim provedbenim propisima donesenim na temelju Zakona, na razini Županije i općina/gradova, vrši se: a) organiziranje, pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i poštenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, b) njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja, Suradnja svih tijela iz navedenih djelokruga na svim razinama organiziranja preduvjet je za plansko i organizirano provođenje zbrinjavanja ugroženih i stradalih.	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa, - Uprava civilne zaštite.	- Općinske/gradske službe mjerodavne za poslove zdravstva - Općinske/gradske službe mjerodavne za obrazovanje i znanost - Općinske/gradske službe civilne zaštite	

II - FAZA SPAŠAVANJE

R / B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
	uzrok	Posljedice				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Kada dođe do potresa, odronjavanja, klizanje i slijeganje tla, poplava, rušenja ili prelijevanja brana na akumulacijama i požara nastaju posljedice po ljude i materijalna dobra i u tom cilju potrebno je poduzeti mjere za njihovo zbrinjavanje. Te mjere i aktivnosti su: - osiguranje nužnog smještaja, - osiguranje prehrane za unesrećene, - osiguranje zdravstvene i higijensko – epidemiološke zaštite u centrima za zbrinjavanje - osiguranje lijekova i sanitetskog materijala, - higijenskih sredstava - pitke vode i struje	Nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Županije, Županijski stožer , vrši koordinaciju aktivnosti općinskih/gradskih stožera civilne zaštite i na temelju potrebe za pružanje pomoći u zbrinjavanju ugroženih i stradalih i na zahtjev općinskih/gradskih stožera civilne zaštite, zapovjeda: - Aktiviranje službi zaštite i spašavanja koje su organizirane na razini Županije i to: a) Služba za zbrinjavanje- Crveni križ b) Služba za zaštitu i spašavanje s visina i drugih nepristup. terena - Distribuciju sredstava iz Županijskih robnih rezervi sukladno evidenciji mjerodavnog županijskog tijela za robne rezerve, - traženje međunarodne pomoći u skladu sa važećim propisima putem Federalne uprave civilne zaštite.	- Županijski stožer, - Uprava civilne zaštite - Ministarstvo, gospodarstva, - Mjerodavno županijsko tijelo za robne rezerve	Služb za zbrinjavanje - Crveni križ - Služba za zaštitu i spašavanje s visina i dr. nepristupačnih terena.	- Trgovačka poduzeća čija je djelatnost trgovina robama široke potrošnje, - Policija, - Zdravstvene ustanove - Gospodarska društva i pravne osobe čija je djelatnost održavanje puteva, - Građevinska poduzeća koja se bave niskogradnjom i visokogradnjom, koja imaju odgovarajuću opremu za spašavanje iz ruševina, - Komunalna poduzeća koja se bave vodoopskrbom i pravne osobe koje se bave transportom i distribucijom plina, -humanitarne organizacije i građani

II - FAZA SPAŠAVANJE

R / B	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
	uzrok	Posljedice				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Kada dođe do potresa, odronjavanja, klizanje i slijeganje tla, poplava, rušenja ili prelijevanja brana na akumulacijama i požara nastaju posljedice po ljude i materijalna dobra i u tom cilju potrebno je poduzeti mjere za njihovo zbrinjavanje. Te mjere i aktivnosti su: - osiguranje nužnog smještaja, - osiguranje prehrane za unesrećene, - osiguranje zdravstvene i higijensko – epidemiološke zaštite u centrima za zbrinjavanje - osiguranje lijekova i sanitetskog materijala, - higijenskih sredstava - pitke vode i struje	Ukoliko procjeni da je to potrebno, Županijski stožer općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite zapovjeda: a) da izvrše procjenu stanja na ugroženom području, odnosno utvrde potrebe za: - smještajnim prostorom, - namirnicama široke potrošnje za prehranu ugroženog stanovništava i djelatnika spasilačkih postrojbi, - opskrbom pitkom vodom i strujom, - bolničkim kapacitetima i zdravstvenim ustanovama sa područja drugih Županija, b) da osiguraju nesmetan pristup centrima za zbrinjavanje, u suradnji s Županijskim ministarstvom unutarnjih poslova – policijom i gospodarskim društvima čija je djelatnost sigurnost i održavanje puteva u cilju raščišćavanja ključnih prometnica, pripreme heliodroma i sl.), c) u suradnji sa zdravstvenim ustanovama u centrima za zbrinjavanje organizirati zdravstvenu i higijensko-epidemiološku zaštitu – veza dokument IV - 9, d) da osiguraju javni red i mir na ugroženom području i pojačane mjere zaštite imovine, u suradnji sa Županijskim ministarstvom unutarnjih poslova – policijom, e) uspostavljanje suradnje s Crvenim križom na području Županije i općina/gradova te drugim humanitarnim i nevladinim organizacijama koje egzistiraju na području Županije i općina/gradova, f) izuzimanje smještajnih kapaciteta i po potrebi angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine/grada i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine/grada.	- Županijski stožer	- Općinski/gradski stožeri civilne zaštite, Općinske/gradska službe za civilnu zaštitu, Ministarstvo unutarnjih poslova-policija, Ministarstvo gospodarstva Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi,	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo zdravstva, Organizacije Crvenog križa u Županijama i općinama/gradovima i druge humanitarne i nevladine organizacije na području Županije i općina/gradova, Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta

III - FAZA OTKLANJANJE NASTALIH POSLJEDICA

r / b	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	NOSITELJI	IZVRŠITELJI	SURADNICI
	Uzrok	Posljedice				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Nakon proglašenja prestanka opasnosti od potresa, odronjavanja, klizanje i slijeganje tla, poplava, rušenja ili preliivanja brana na akumulacijama i požara, zbog kojih se vršilo zbrinjavanje ugroženih i stradalih izdvajaju se sljedeće mjere na saniranju nastalih posljedica: - Praćenje situacije kod stanovništva pogođenog prirodnom ili drugom nesrećom: - eventualne daljnje potrebe za zbrinjavanje (osiguranje smještajnog prostora, hrane, odjeće i obuće, vode za piće, lijekova, dezinfekcijskih sredstava i sanitarne opreme, agregata, goriva, komunikacijske oprema idr.), - njihova rehabilitacija, - pronalaženje nestalih osoba i ponovno spajanje obitelji, te održavanje morala stanovništva, - procjenu posljedica i troškova zbrinjavanja.	Vlada Županije, odnosno resorna ministarstva uz koordinaciju Županijskog stožera, poduzimaju daljnje mjere i koordiniraju aktivnosti sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite u cilju normaliziranja života ugroženih ljudi. Te aktivnosti odnose se na: - Procjenu stanja na ugroženom području i utvrđivanje prioriteta u pružanju pomoći ugroženim i stradalim – veza dokument broj IV-2, - procjenu potreba za daljnje zbrinjavanje ugroženih smještenih u centre za zbrinjavanje i njihovu rehabilitaciju, - praćenje situacije kod stanovništva pogođenog prirodnom ili drugom nesrećom, pronalaženje nestalih osoba i ponovno spajanje obitelji, te održavati moral stanovništva, - raspodjela pomoći po prioritetima.	- Županijski stožer - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite županijska ministarstva i druge županijske institucije.	- Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastralog stanovništva - Služba za zaštitu i spašavanje s visina - Uprava civilne zaštite i općinske/gradske službe civilne zaštite Županijsko i općinsko/gradsko povjerenstvo za procjenu šteta	- Crveni križ Federacije BiH i organizacijske jedinice na području Županije i općina/gradova, -- Humanitarne organizacije i građani

**ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD
RADIOLOŠKIH, KEMIJSKIH I BIOLOŠKIH
SREDSTAVA**

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD RADIOLOŠKIH, KEMIJSKIH I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

U cilju smanjenja ugroženosti života i zdravlja ljudi i zaštite životne sredine u cjelini od radioloških, kemijskih i bioloških (**u daljnjem tekstu: RKB**) agenasa, odnosno RKB nesreće, u Planu zaštite i spašavanja od RKB sredstava, utvrđuju se mjere koje će se provoditi i to:

1. **za I - fazu preventivne zaštite** određuju se one mjere koje podrazumjevaju sprječavanje i lokaliziranje pojava RKB agenasa, s ciljem smanjenja šteta, odnosno smanjenja djelovanja ovih agenasa po ljude, životinjski, biljni svijet i materijalna dobra.

S tim u svezi, potrebno je da mjerodavna tijela u Županiji redovito i blagovremeno vrše:

- 1.1. Izmjene i dopune postojećih zakonskih i podzakonskih akata koji reguliraju djelokrug RKB zaštite,
- 1.2. Provođenje godišnjeg programa rada redovne djelatnosti navedenih tijela, institucija i pravnih osoba u koji su ugrađene mjere, postupci i zadaci iz županijskog i vlastitih planova zaštite i spašavanja i Programa razvoja,
- 1.3. Realiziranje akcijskog plana iz Programa razvoja - pokretanje izrade projekta "Program zaštite od RKB agenasa i mjere za saniranje posljedica po ljude i okoliš".
- 1.4. Pojačan inspekcijski nadzor u pravnim osobama koja se bave proizvodnjom, skladištenjem, odlaganjem i prijevozom opasnih tvari, radi otklanjanja slabosti i nedostataka u proizvodnji kemijske i petrokemijske industrije, čime se doprinosi sprečavanju akcidentnih situacija i RKB nesreća većih razmjera.

Kroz realizaciju zadataka iz ove faze ostvaruje se puna suradnja sa drugim mjerodavnim državnim, federalnim i županijskim tijelima iz djelokruga: zdravstva, okoliša, industrije, prostornog uređenja, veterinarstva, poljoprivrede, unutarnjih poslova, šumarstva i vodoprivrede, kao i institucijama iz obrazovanja, znanosti dr.

Radi lakšeg otkrivanja i utvrđivanja RKB agenasa, sukladno razvojnim planovima vrše se pripreme ili nabava suvremenih sredstava i opreme za RKB zaštitu i vrši osposobljavanje osoba za rad na tim sredstvima i opremi. Pored toga, vrši se osposobljavanje osoba za rad i rukovanje u radiološkim, kemijskim, mikrobiološkim i drugim laboratorijama za utvrđivanje značajnih pokazatelja zagađenosti zemljišta (teški metali, pesticidi, „radioaktivni otpad“ i dr.), higijenske ispravnosti vode, hrane (bilja i biljnih proizvoda i životinja i namirnica životinjskog podrijetla), i zagađenosti zraka (prisustva radijacije, dima, prašine, sumpora, dušičnih oksida, ozona i dr). Poseban značaj daje se opremanju laboratorija koji se mogu baviti ispitivanjem prisustva bojnih otrova, radioaktivnosti i bioloških agenasa u svim sferama životne sredine, te osposobljavanju kadrova za rad u tim laboratorijama.

2. **za II- fazu- spašavanja** određuju se mjere zaštite i spašavanja koje podrazumjevaju neposredno spašavanje ugroženih ljudi i materijalnih dobara i vrši uticaj na smanjenje, odnosno sprječavanje širenja posljedica izazvanih RKB agensima i to kroz:

- 2.1. Prenosjenje zapovjedi Županijskog stožera preko Županijskog operativnog centra civilne zaštite, ravnatelju Zavoda za javno zdravstvo Županije ili u njegovoj odsutnosti njegovom zamjeniku za angažiranje snaga i sredstava sa kojima raspolažu na zadacima zaštite i spašavanja. Na nižim razinama općinski/gradski stožeri civilne zaštite, na ugroženom području angažiraju službe i postrojbe civilne zaštite za RKB zaštitu općina/gradova
- 2.2. Provjeru realiziranja zapovjedi od strane zaduženog člana Županijskog stožera i izvješćivanje Županijskog stožera o njenom realiziranju sa prijedlogom mjera.
- 2.3. Angažiranje službe za RKB zaštitu na ugroženom području na zaštiti ljudi i materijalnih dobara, pa potom i službi za RKB zaštitu i postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova koje vrše:
 - pregled i analizu zatečenog stanja na mjestu nesreće i prikupljaju informacije od rukovoditelja odgovora na RKB nesreću i zatečenih pojedinaca i procjenjuju situaciju i potrebe na mjestu nesreće-incidenta,
 - informiraju se o poduzetim mjerama općinskih/gradskih stožera civilne zaštite na ugroženom području: angažiranju općinskih/gradskih službi i postrojbi specijalizirane namjene za RKB zaštitu i drugih službi i postrojbi civilne zaštite (za medicinsku pomoć, za veterinarske poslove, crvenog križa i dr) i drugih sudionika u zaštiti i spašavanju: angažiranju MUP-a - odnosno policijskih tijela, vatrogasaca i dr, osobnoj zaštiti stanovništva, sklanjanju u skloništa i druge objekte zaštite, poduzetim mjerama na evakuaciji stanovništva na manje ugrožena područja, poduzetim mjerama zaštite životinja i namirnica životinjskog podrijetla, sklanjanju životinja u objekte za zaštitu, evakuaciji životinja na manje ugrožena područja, poduzetim mjerama na zaštiti bilja i biljnih proizvoda i dr.
 - procjenu medicinskih posljedica, prirode povreda, očekivanom broju žrtava radi pripreme kapaciteta za smještaj i liječenje,
 - procjenu kontaminiranosti pogođenog područja, kao i njegove unutarnje zone na procjenjenoj sigurnosnoj udaljenosti od mjesta oslobađanja RKB agenasa u odnosu na pravac, smjer i brzinu vjetra,
 - procjenu operativnog djelovanja u odnosu na nastale opasnosti (požar, prisustvo plinova, aerosoli, isticanje kemikalija u okolinu ili u korita rijeka i dr). i mogućnosti izvršenja neutralizacije efekata nastale nesreće,
 - oblačenje osobne i zaštitne opreme radi ulaska u žarišno područje,
 - RKB kontrolu područja pogođenog RKB nesrećom (RKB osmatranje, RKB izviđanje, dozimetrijsku kontrolu, laboratorijske poslove),
 - uzimanje uzoraka (tla, vode, zraka i biomase) i slanje u laboratorij Zavoda za javno zdravstvo Županije i Federacije BiH radi identifikacije fizičkih i drugih svojstava RKB agenasa,
 - preliminarnu identifikaciju oslobođenog agensa po indikativnom mirisu i poznavanju svojstva agensa i po očitavanju sa detektora i procjena rizika po spasioce i stanovništvo,
 - utvrđivanje krajnjih parametara vanjskog sigurnosnog koridora,
 - utvrđivanje zone kontaminacije: vruća, topla i hladna zona u odnosu na sigurnosne parametre na ugroženom području,
 - izvlačenje povrijeđenih i oboljelih iz žarišta kontaminacije na punkt za etapno medicinsko zbrinjavanje na tretman dekontaminacije i radi medicinskog tretiranja povreda.
- 2.4. Ukoliko oslobađanje RKB agensa potraje Služba za RKB zaštitu, pa potom i službe za RKB zaštitu i postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova vrše:
 - sve operativne mjere na prevenciji daljeg oslobađanja RKB agensa,
 - preko zaduženog člana Županijskog stožera traže poduzimanje mjera na provođenju evakuacije naknadno ugroženog stanovništva i uključivanje dodatnih snaga spasioca, i zabranu kretanja i drugih na ugroženom području

- organiziranje i provođenje dekontaminacije terena i objekata, sve do završene asanacije terena ugroženog područja.

Takođe, u cilju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara vrši se:

- 2.5. Angažiranje obrazovnih, znanstvenih i drugih institucija koje se u svom djelokrugu rada bave poslovima RKB zaštite: Prirodno - matematički fakultet Sarajevo (vrši detekciju radioaktivnog zračenja, određivanje pesticida, soli, teških metala, polikloriranih bifenila i dr.); Veterinarski Fakultet Sarajevo (vrši detekciju radioaktivnog zračenja, vrši mikrobiološke pretrage uzoraka namirnica animalnog porijekla, utvrđivanja zaraznih bolesti životinja – ptičiju gripu, goveđu kugu, uključujući i zoonoze - antraks, salmonelu i dr., vrši dijagnosticiranje soli, teških metale, mikro-toksina, bojnih otrova u vodi, hrani i zraku i dr.), Prirodno - matematički fakultet u Tuzli (vrši detekciju radioaktivnosti plina radona u svim ambijentalnim sredinama i dr), Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH (vrši ispitivanja zagađenosti zraka, vode i tla, vrši mikrobiološke analize na prisustvo zaraznih klica kao i na antraks, dijagnosticiranje prirodnih i umjetnih radionukleida i dr.), Federalni zavod za agropedologiju (vrši dijagnosticiranje zagađenosti zemljišta teškim metalima i dr.) i Zavod za javno zdravstvo Županije.
- 2.6. Angažiranje MUP-a- odnosno policijskih snaga Županije i drugih pravnih osoba, čija je djelatnost osiguranje ugroženog lokaliteta, putnih pravaca kojima se vrši evakuacija i zbrinjavanje stanovništva, na zaštiti imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području,
- 2.7. Evakuacije građana koji podliježu evakuaciji, prikupljanje na određena mjesta i upućivanje na sigurnije lokalitete utvrđene planovima zaštite i spašavanja, prihvata, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara (vidi **plan evakuacije dokument IV 2**)
- 2.8. Vođenje baze podataka o RKB agencijama utvrđenih detekcijom i laboratorijskim ispitivanjima i preliminarnim procjenjenim štetama o zagađenju okoliša (zemlje, zraka, vode i biomase) i materijalnih dobara što ima uticaja na zdravlje ljudi.
- 2.9. Vršenje zaštite životinja osobnim zaštitnim sredstvima ili sklanjanje u odgovarajuće pripremljene zaštićene objekte ili evakuacijom na sigurnija mjesta. Pored toga, u ovoj fazi mjerodavne pravne osobe vrše sklanjanje namirnica biljnog i životinjskog porijekla u odgovarajuće zaštitne objekte.
- 2.10. Angažiranje drugih službi zaštite i spašavanja : 1)Služba za zaštitu i spašavanje s visina i 2) Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i medicinsku pomoć.
- 2.11. Angažiranje profesionalnih vatrogasnih postrojbi protupožarne zaštite na zaštiti i spašavanju od požara i dekontaminaciji ljudi, materijalnih dobara i objekata i dr.,
- 2.12. Angažiranje Zavoda za javno zdravstvo,
- 2.13. Angažiranje Županijske i općinskih/gradskih organizacija Crvenog križa na praćenju situacije, te vođenje evidencija i pronalaženje poginulih i povrijeđenih i spajanje sa obiteljima i dr.

3. **Za III- fazu otklanjanja nastalih posljedica** planiraju se određene mjere zaštite i spašavanja kojima se osiguravaju osnovni uvjeti za život i rad na području pogođenom RKB agencijama,

Provođenje tih mjera:

- 3.1. Dekontaminaciju ljudi vršit će zdravstvene ustanove na području općina/gradova objekata, zemljišta i po potrebi materijalno–tehničkih sredstava služba za RKB zaštitu i službe i postrojbe specijalizirane namjene za RKB zaštitu i postrojbe opće namjene općina/gradova. Pored toga, na dekontaminaciji angažirati će se profesionalne vatrogasne postrojbe i općinske/gradske komunalne organizacije,

- 3.2. Uspostavljanje monitoringa RKB kontaminacije: vodotoka i izvorišta, tla i zraka i zdravlja građana na ugroženom području, radi daljeg praćenja i uočavanja RKB kontaminata i poduzimanja daljih mjera na njihovom saniranju, gdje su nositelji aktivnosti: Ministarstvo zdravstva, rad i socijalne skrbi i Vlada Županije,
- 3.3 Vođenje baze podataka o prisustvu RKB agenasa i izvršenoj dekontaminaciji na ugroženom području,
- 3.4. Utvrđivanje šteta i posljedica koje su nastale djelovanjem RKB agenasa na materijalnim dobrima, što je u mjerodavnosti Županijskog i općinskih / gradskih povjerenstava za procjenu štete.

I – FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice				
1	2		4	5	6	7
	RKB NESREĆA	Radiološke, kemijske i biološke(RKB) nesreće u slučaju nastanka može izazvati: a) RKB kontaminaciju životne sredine koja će imati izrazito štetno djelovanje po ljude, životinje i biljni svijet: - gubitak života i zdravlja ljudi, - uginuće velikog broja životinja, - posljedice po ljude sa odloženim djelovanjem (genetske anomalije), b) Štetne posljedice po poljoprivredu, c) Štetne posljedice po stočni fond, d) Nestašicu poljoprivrednih proizvoda, hrane i pitke vode (radi kontaminacije), e) Rušenje industrijskih pogona sa otrovnim tvarima gdje bi stradali: - radnici, transportna vozila i njihovo osoblje, - prolaznici i mještani okolnih naselja i objekti vitalne infrastrukture, - hidrološka mreža, - ostala okruženja, flora, fauna i dr. f) Zatrpavanje ljudi i životinja, g) Velike požare i eksplozije, što dodatno može ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra,	1. U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja koje mogu prouzročiti prirodne i druge nesreće, kao i smanjenje nastanka posljedica mjerodavna tijela: 1.1. Iz zdravstva, zaštite okoliša, prostornog uređenja, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, energetike industrije i rudarstva, veterinarstva i dr., shodno svojim ovlaštenjima, potrebno je da izvrše izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih propisa i donesu propise koje nisu donijeli. Navedenim propisima treba pravno urediti sve aspekte zaštite ljudi, materijalnih dobara, flore i faune i životne sredine od radioloških, kemijskih i bioloških agenasa (bojnih otrova, industrijskih otrovnih kemikalija, radioloških agenasa izazvanih nuklearnim sredstvima u eventualnom ratu, kao rezultat havarija na nuklearnim elektranama u okruženju, izvora ionizirajućeg zračenja-radioaktivni gromobrani, dojavljivači požara i drugih izvora zračenja koji imaju primjenu u privredi i medicini i dr., i bioloških agenasa). U procesu izrade ili dogradnje zakonskih i podzakonskih propisa treba osigurati da se sva navedena akta usuglase sa direktivama i drugim propisima Europske unije koji uređuju djelokrug prevencije, pripravnosti, ublažavanja i otklanjanja posljedica RKB nesreća/ incidenta, što je uvjet za pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji,	Radi provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, navedene mjere zaštite i spašavanja treba da vrše: - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša - Ministarstvo gospodarstva - Županijska tijela koji poduzimaju mjere u cilju zaštite od ionizirajućeg zračenja i radijacijske sigurnosti, shodno članku 7, stavak 3. Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i radijacijskoj sigurnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj:15/99),	Radi potpunog provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je osigurati neophodnu suradnju sa mjerodavnim federalnim i općinskim/gradskim tijelima - Federalna uprava za zaštitu od zračenja i radijacijsku sigurnost koja je u sastavu Federalnog ministarstva zdravstva, - Zavod za javno zdravstvo - Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša Federacije BiH, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalno ministarstvo energetike, industrije i rudarstva, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja,	Zakon o Županijskim ministarstvima i drugim tijelima Županijske uprave ŽZH ("Službene novine ŽZH", broj 17/09 i 17/11). - Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine FBiH“, br. 58./02, 19/03, 38/05, 2/06, i 8/06), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“ br. 39/03, 22/06 i 43/10), - Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“, br. 46/10), - Zakon o zaštiti od jonizirajućeg zračenja i radijacijskoj sigurnosti („Službene novine FBiH“, br. 15/99), - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine FBiH“, br.29/05), - Zakon o prometu otrova („Službene novine FBiH“, br.2/92 i 13/94)-preuzeti propis iz ex SFRJ

I-FAZA – PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA	h) Zarazne bolesti kod ljudi i životinja (izazvane biološkim agensima), i) Dugotrajno kontaminiranu životnu sredinu: tla, usjeve, vodotoka i podzemnih voda prodirući do pitke vode vodovodnih rezervoara i sl.), j) Velike ekonomske štete, k) Prekid produktivnosti pravnih osoba i blokadu sredstava za investicije. l) zabrinutost javnosti, strah i nesigurnost Financijska sredstva neuložena u prevenciju višestruko se uvećavaju za liječenje posljedica. Poseban zadatak u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz Programu razvoja i pokretanje izrade podprojekta „Utjecaj RKB agenasa i mjere za saniranje posljedica po ljude i okoliš“	1.2. Da donesu Plan i program mjera zaštite života i zdravlja ljudi i zaštite okoline od štetnog djelovanja ionizirajućeg zračenja u slučaju nuklearne nesreće, a suglasno međudržavnim sporazumima. Ovim planom i programom, shodno zakonskim i provedbenim propisima utvrđuju se intervencijska i izvedbeno intervencijska razina za zaštitu ljudi, te poduzimanje mjera za zaštitu stanovništva, domaćih životinja i poljoprivrede od strane tijela, odgovornih za provođenje ovih mjera, načinu obavješćivanja javnosti, kao i program periodične provjere djelatnosti; 1.3. Izrađuju dugoročne programe ispitivanja mogućih uticaja osiromašenog urana na zdravlje ljudi, posebno djece u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i drugim međunarodnim institucijama,	- Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa - Ministarstvo gospodarstva - Odjel Vlade za informiranje - Županijsko - povjerenstvo za procjenu šteta - Županijski Crveni križ	- Federalno ministarstvo za obrazovanje i znanost - Federalno ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Ured za informiranje Vlade Federacije BiH, - Ured za veterinarstvo, - Mjerodavna općinska/gradsko i tijela - Federalno - povjerenstvo za procjenu šteta - Crveni križ/Federacije BiH - općinska /gradsko povjerenstva za procjenu šteta - općinske/gradske organizacije Crvenog križa	Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH („Službene novine FBiH“, br.02/06, 72/07, 32/08, 4/10 i 45/10), Zakon o upravljanju otpadom(„Službene novine FBiH“, br. 33/03, 72/09), -Zakon o zaštiti okoliša(„Službene novine FBiH“, br.33/03, 38/09), -Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine ŽZH", broj 8/13) -Zakon o vodama („Službene novine FBiH“, br.70/06), -Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće („Službeni list SFRJ“ broj: 33/87)- preuzet propis

I-FAZA-PREVENTIVNA ZAŠTITA

/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA		1.4. Redovito vrše praćenje parametara radioaktivnosti na lokalitetima tretiranih streljivom sa osiromašenim uranom, površinskih i podzemnih voda i zemljišta i redovito vrše ispitivanje prisustva radioaktivnosti kod bilja i biljnih proizvoda i životinja i namirnica životinjskog porijekla; U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja koje može prouzročiti RKB nesreća, kao i smanjenje nastanka posljedica mjerodavna tijela iz djelokruga okoliša, zdravstva i prostornog uređenja, energetike, industrije i rudarstva: 1.5. Poduzimaju mjere da mjerodavna tijela i institucije izvršavaju zadatke utvrđene u Programu zaštite od kemijskog oružja i reagiranja u slučaju nesreće i incidenta u koju su uključene kemikalije i sudjeluju u realizaciji vlastitih zadataka utvrđenih u tom programu, 1.6. Provode protivepidemijske mjere koje obuhvaćaju: higijensko-epidemiološko izviđanje i aktivno otkrivanje oboljelih ljudi od zaraznih bolesti, provođenje svih mjera na izolaciji sumljivih i oboljelih ljudi od zaraznih bolesti, 1.7. Usklađuju zakonske odredbe o selekciji, transportu i odlaganju komunalnih i industrijskih otpadnih tvari sa standardima Europske unije; 1.8. Izrađuju registar odlagališta i uspostavljaju kontinuirani nadzor nad specifičnim otpadom:	-		-Program zaštite od kemijskog oružja i reagiranja u slučaju nesreće i incidenta u koje su uključene kemikalije („Službeni glasnik BiH broj:80/06) - Zakon o veterinarstvu u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, br.46/00), Uredba o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, br.75/04, 38/06, 52/09 i 56/09), -Odluka o vrsti i minimalnim količinama sredstava potrebnih za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama od prirodnih i drugih nesreća „Službene novine FBiH“, br.23/04 i 58/06)

I-FAZA-PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA		1.9 Izrađuju registre industrijskih onečišćivača i redovito ažuriraju popise rizičnih lokaliteta i pravnih osoba kemijske industrije u kojima se proizvode, koriste u proizvodnji, skladište, prevoze ili odlažu opasne kemijske tvari i registre drugih izvora rizika po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu (rizike lokalnih i prekograničnih razmjera) sa podacima o vrsti onečišćenja i potencijalnoj opasnosti po okoliš, kao i kontinuirani nadzor nad njima; 1.10. Vršu nabavu mobilnih postrojenja za spaljivanje, koja bi se po potrebi premještalo s jedne na drugu lokaciju, 1.11. Izrađuju procjene i analize rizika ili sigurnosne studije za opasne aktivnosti (analiza i procjena zdravstvenog stanja stanovništva na određenom području), 1.12. Izrađuju procjenu kapaciteta zdravstvenih ustanova i izrađuju plan organizacije odgovora javnog zdravstva na RKB nesreće i incidente,			

I-FAZA-PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA		1.13. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi u suradnji sa mjerodavnim Federalnim ministarstvom zdravstva poduzima mjere da se opreme i osposobe radiološke, kemijske, mikrobiološke i druge laboratorije za ispitivanje značajnih pokazatelja zagađenosti zemljišta (teški metali, pesticidi, radioaktivni otpad i dr.), higijenske ispravnosti vode i hrane (bilja i biljnih proizvoda i životinja i namirnica životinjskog porijekla), ispravnosti zraka (radijacije, dima, prašine, sumpora, dušika) i dr. .Posebno je značajno opremiti i osposobiti ove laboratorije za ispitivanje pokazatelja prisustva bojnih otrova i radioaktivnosti i bioloških agenasa u svim uzorcima životne sredine. 2. Ustrojavaju baze podataka o opasnim tvarima sa: 2.1. Točnim kemijskim nazivom i strukturnom formulom, 2.2. Fizičkim, kemijskim i toksičnim osobinama opasnih tvari, 2.3. Procedurama za dekontaminaciju opasnih tvari, 2.4. Popisom profesionalnih i znanstvenih institucija osposobljenih za izvođenje adekvatnih mjera zaštite od RKB agenasa,			

I-FAZA-PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RHB NESREĆA		2.5. Podacima o instrumentima i procedurama za detekciju, uzorkovanju i dekontaminaciji RKB agenasa; 2.6. Pregledom prethodnih nesreća nastalih djelovanjem RKB agenasa 3. Osobna i kolektivna RKB zaštita 3.1. Radi realizacije preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je vršiti nabavu sredstava za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama utvrđene Odlukom o vrsti i minimalnim količinama sredstava potrebnih za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama od prirodnih i drugih nesreća („ Službene novine Federacije BiH“) broj 23/04 i 58/06), 3.2. Da bi se stanovništvo zaštitilo od RKB agenasa grade se i uređuju skloništa odgovarajuće namjene. Ta skloništa se opremaju tipiziranim ili priručnim filtro ventilacionim uređajima i drugim sredstvima koja osiguravaju život u skloništu za duže vrijeme pridržavajući se propisanih tehničkih normativa,			

I-FAZA-PREVENTIVNA ZAŠTITA

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Izvršitelj	Suradnik	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA		3.3. Za osobnu i kolektivnu zaštitu potrebno je intenzivirati nabavu odgovarajućih formacijskih sredstava i opreme ili pripremiti priručna sredstva za zaštitu organa za disanje i drugih dijelova tijela životinja i za smještaj životinja za zaštitu od RKB agenasa i objekti za skladištenje namirnica životinjskog podrijetla. U vezi sa navedenim pripremaju se odgovarajuće upute, letci i sl.; 3.4. Vršiti pripreme odgovarajućih objekata i skladišta za smještaj bilja i biljnih proizvoda i planirati određena područja i skladišta za eventualno izmještanje ovih kapaciteta. 4. Obučavanje i osposobljavanje Vrši se donošenje i provedba planova i programa obučavanja za RKB zaštitu i to: 4.1. Obučavanje stanovništva; 4.2. Radnika i menadžmenta u pravnim osobama koji rade sa opasnim tvarima; 4.3. Osoblja u operativnim centrima civilne zaštite; 4.4. Pripadnika službi zaštite i spašavanja; 4.5. Rukovoditelje službi zaštite i spašavanja, 4.6. Stožera i povjerenika civilne zaštite, 4.7. Obučavanje i instruiranje predstavnika izvršne i zakonodavne vlasti, kao i upoznavanje predstavnika sredstava javnog informiranja sa ovom tematikom.			

II - FAZA - SPAŠAVANJE

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA	RKB nesreća mogu prouzročiti niz posljedica (zavisno da li se radi o upotrebi nuklearnog oružja, havariji u nuklearnoj elektrani, upotrebi bojnih otrova, tehničko- tehnološkoj havariji ili upotrebi bioloških agenasa) i to: a) radiološka, kemijska i biološka kontaminacija na mjestu nesreće imala bi za posljedicu: - ljudske žrtve, - uginuće životinja, - zagađenost izvorišta, vodotoka i podzemnih voda, tla i zraka, - zagađenost zasijanih poljoprivrednih površina, bilja i biljnih proizvoda, - zagađenost namirnica životinjskog podrijetla, - nedostatak pitke vode i hrane, - nedostatak hrane za stoku i dr.; b) rušenje industrijskih pogona sa otrovnim tvarima imalo bi za posljedicu: - stradanje radnika, transportnih vozila i njihovog osoblja, prolaznika i mještana okolnih naselja i objekata, uništenje vitalne infrastrukture, hidrološka mreža, ostala okruženja, flora i fauna,	5. Po proglašenju stanja prirodne i druge nesreće, odnosno RKB nesreće, Županijski stožer donosi: 5.1 Zapovjed o angažiranju snaga i sredstava Službe za RKB zaštitu ŽZH (treba biti formirana), 5.2 Određuje člana stožera koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području, 5.3 Zapovjed koja se dostavlja ravnatelju Zavoda za javno zdravstvo odnosno, u njegovom odsustvu njegovom zamjeniku, što se vidi u procedurama za djelovanje Službe za RKB zaštitu u slučaju angažiranja na zadacima zaštite i spašavanja 5.4 Zaduženi član Županijskog stožera putem sredstava veze: - provjerava da li je rukovoditelj pravne osobe dobio Zapovjed, - da li je poduzeo mjere za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u zapovjedi i - traži da ga o tome redovno informiraju (shodno utvrđenom vremenu u zapovjedi),	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne krbi, - Zavod za javno zdravstvo, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo unutarnjih poslova - Ministarstvo prosvjete, kulture i športa, - Uprava civilne zaštite - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta - Županijski crveni križ	- Služba za zaštitu i spašavanje s visina, - Služba za zbrinjavanje-Cr.križ - Općinske/gradske službe i postrojbe civilne zaštite za RKB zaštitu - Obrazovne i znanstvene institucije	- Federalno ministarstvo zdravstva, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Ured za veterinarstvo, - Federalno ministarstvo energetike, industrije i rudarstva, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova - Federalno povjerenstvo za procjenu šteta - Crveni križ - Federacije BiH - Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu

II - FAZA - SPAŠAVANJE

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RHB NESREĆA	c) požari i eksplozije imali bi za posljedicu: - ljudske žrtve, - uginuća životinja, uništavanje šuma i usijeva, - uništavanje objekata i materijalnih dobara, d) zarazne bolesti kod ljudi i životinja (izazvane biološkim agensima); e) dugotrajno kontaminiranu životnu sredinu: - tla, - usjeve, - vodotoka i podzemnih voda prodirući do pitke vode, - objekata za opskrbu (vodovodnih rezervoara), f) velike ekonomske štete, g) zabrinutost javnosti, strah i nesigurnost.	5.5 Po dolasku Službe na mjesto RKB nesreće zaduženi član Županijskog stožera traži od rukovoditelja službe informaciju o: - pregledu i analizi zatečenog stanja, prikupljenim informacijama od zatečenih pojedinaca, procjeni situacije i potrebama na mjestu nesreće- incidenta; - poduzetim mjerama općinskih/gradskih stožera civilne zaštite na ugroženom području, osobnoj zaštiti stanovništva, i sklanjanju u skloništa i druge zaštitne objekte, zaštiti životinja i namirnica životinjskog podrijetla, zaštiti bilja i biljnih proizvoda, poduzetim mjerama evakuacije stanovništva i životinja na manje ugrožena područja, - procjeni medicinskih posljedica, prirodi povreda, očekivanom broju žrtava radi pripreme kapaciteta za smještaj i liječenje, - kontaminiranosti pogođenog područja, kao i njegove unutarnje zone na procjenjenoj sigurnosnoj udaljenosti od mjesta oslobađanja RKB agenasa, u odnosu na pravac, smjer i brzinu vjetra, - preeliminarnoj identifikaciji oslobođenog agensa po indikativnom mirisu i poznavanju svojstva agensa i po očitavanju sa detektora i procjena rizika po spasioce i stanovništvo, - upoznavanju sa mjerama zaštite i spašavanja koje se poduzimaju na uporabi osobne i zaštitne opreme radi ulaska u žarišno područje, - operativno djelovanje u odnosu na nastale opasnosti (požar, prisustvo plinova, aerosoli, isticanje kemikalija u okolinu ili u korita rijeka i dr.), mogućnosti izvršenja neutralizacije efekata nastale nesreće,			- Mjerodavna općinska/gradska tijela - Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta - Općinska/gradska organizacija Crvenog križa - zdravstvene ustanove - vatrogasne postrojbe - komunalna poduzeća

II - FAZA - SPAŠAVANJE

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA		- uključenim drugim službama zaštite i spašavanja i postrojbama za RKB zaštitu, te policije, vatrogasaca i dr. (traži podatke o rukovoditelju odgovora na RKB nesreću i mogućnosti uspostave veze) i potrebi pružanja podrške. 5.6. Zaduženi član Županijskog stožera upoznaje Županijski Stožer sa stanjem na terenu i predlaže dalje mjere na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara. 5.7. Rad službe RKB zaštite: <u>Izviđanje, dalja procjena i zoniranje</u> Na području pogođenom RKB nesrećom pripadnici službe za RKB zaštitu vrše sljedeće: - uzimaju uzorke i identificiraju fizička i druga svojstva RKB agenasa u laboratorijama analizom uzoraka tla, vode, zraka, kao i dodatno sredstvima dozimetrije i detekcije (uzimanje uzoraka vrši služba na licu mjesta odmah po dolasku na mjesto incidenta). - utvrđuju krajnje parametre vanjskog sigurnosnog koridora, - utvrđuje zone kontaminacije: vruća, topla i hladna zona u odnosu na sigurnosne parametre u pogođenoj zoni: - prisustvo emitera kontaminacije, - koncentraciju RKB agenasa,			

II - FAZA - SPAŠAVANJE

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelj	Izvršitelji	Saradnici
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA		- smjer i jačina vjetrova i ostale meteorološke prilike, - broj stanovnika u blizini nesreće i dr., - opasnost djelovanja agenasa za šire područje. 5.8 Trijaža u vrućoj zoni - poduzimaju mjere za izvlačenje izloženih žrtava iz žarišta kontaminacije, iz vruće zone u toplu zonu (na izlazu iz tople u hladnu zonu), na punkt za prikupljanje žrtava na tretman dekontaminacije, radi medicinskog tretiranja povreda. 5.9 Ukoliko oslobađanje RKB agenasa potraje Rukovoditelj službe, - poduzima sve operativne mjere na prevenciji daljnjeg oslobađanja RKB agenasa, - preko zaduženog člana Županijskog stožera traži uključivanje dodatnih snaga spasioca i snaga podrške u akciji zaštite i spašavanja od RKB agenasa, traži poduzimanje mjera evakuacije potencijalno pogođenog stanovništva.	-		

II - FAZA - SPAŠAVANJE

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelj	Izvršitelji	Saradnici
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA		Zaduženi član Županijskog stožera upoznaje Stožer sa situacijom na terenu i zahtjevima službe za uključivanje i drugih spasioca i predlaže mjere radi pružanja dodatne pomoći uključujući i pomoć države BiH i međunarodnu pomoć 5.10. _Dalja trijaža i tretman - organiziraju se punktovi za etapno medicinsko zbrinjavanje (prijemno–trijažnog i centralnog punkta). - organizira se dekontaminacija spasioca na izlazu iz tople u hladnu zonu, - oganizira se privremena mrtvačnica, - organizira se i provodi dekontaminiranje žrtava, spasioca i njihove opreme, sve do provođenja dugoročne dekontaminacije, odnosno završene asanacije terena (mjesto oslobađanja od RKB agenasa)			

III-FAZA - OTKLANJANJE NASTALIH POSLJEDICA

R/b	PRIRODNE NESREĆE		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelj	Izvršitelji	Saradnici
	Uzrok	Posljedice				
1	2	3	4	5	6	7
	RKB NESREĆA	a) kontaminacija zemljišta, objekata i izvorišta, vodotoka i životne sredine u cjelini, b) nestašica poljoprivrednih proizvoda, c) nedostatak hrane za ljude, životinje i vode za piće, d) pojava zaraznih bolesti kod ljudi i životinja, e) nedostatak smještajnog prostora za smještaj ljudi, f) nedostatak smještajnog prostora za životinje, nedostatak struje i vode, g) zatrpani ljudi i životinje, h) kontaminirane životinje i namirnice životinjskog podrijetla, i) velike ekonomske štete.	Ova faza obuhvaća mjere zaštite i spašavanja koje mjerodavna tijela, službe zaštite i spašavanja i postrojbe civilne zaštite i druge organizacije i pravne osobe i stanovništvo poduzimaju na saniranju stanja na ugroženom području i to: Uspostavljanje monitoringa RKB kontaminacije: vodotoka i izvorišta, tla i zraka i zdravlja građana na ugroženom području, radi daljeg praćenja i uočavanja RKB kontaminata i poduzimanja daljih mjera na njihovom saniranju - poduzimanje sanitarno higijenskih i tehničkih mjera u cilju sprječavanja širenja zaraza, epidemija i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, - zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva, - uspostavljanje proizvodnje, prometa i dr., - dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija, - uklanjanje otpadnih štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliš u cjelini, - određivanje alternativnih pravaca obilaska kontaminirane zone, - kontrolu izvršene dekontaminacije, zaštite okoline, uklanjanja RKB agenasa iz zraka, vode i zemljišta, - prikupljanje podataka o posljedicama djelovanja RKB agenasa na ljude i materijalna dobra, - procjenjivanje i utvrđivanje nastalih šteta od RKB agenasa i dr.	- Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi, Zavod za javno zdravstvo , - Ministarstvo za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša ŽZH - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo unutarnjih poslova, - Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa, - Uprava civilne zaštite, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta, - Županijski Crveni križ.	- Služba za RKB zaštitu, - Služba za zaštitu i spašavanje s visina, - Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć - Općinske/gradske službe i postrojbe civilne zaštite za RKB zaštitu obrazovne i znanstvene institucije	- Federalno ministarstvo zdravstva, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstvo, - Ured za veterinarstvo, - Federalno ministarstvo energetike, industrije i rudarstva, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova Federalno povjerenstvo za procjenu šteta -Crveni križ Federacije BiH - Općinske službe za civilnu zaštitu nadležna općinska tijela - Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta - Općinska/gradska organizacija Crvenog križa - Zdravstvene ustanove -Vatrogasne postrojbe - Komunalna poduzeća

DOKUMENT BROJ: IV - 5

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD RUŠENJA

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD RUŠENJA

Polazeći od činjenice da uzroci rušenja objekta - stambenih, gospodarskih, poslovnih, javnih i drugih, mogu biti:

- ❖ u miru: prirodne pojave i nesreće - potresi, odroni zemljišta i klizanje tla, bujične vode, tehničko-tehnološke nesreće - požari, eksplozije i dr.,
- ❖ u ratu: ratna djelovanja i razaranja,

U Procjeni ugroženosti područja Županije Zapadnohercegovačke od prirodnih i drugih nesreća" "(u daljnjem tekstu: Procjena ugroženosti) nalazi u zonama označenim brojkama 6,7, 8 i 9 stupnja MCS ljestvice ugroženosti od potresa.

S tim u vezi utvrđeno je da postojeća struktura stambenog fonda i koncentracija zgrada na određenim područjima Županije, ne pruža mogućnost primjene efikasne zaštite od potresa, osim zgrada građenih savremenim konstrukcionim sustavima velike otpornosti.

Pored potresa, rušenje objekata može nastati i uslijed pojava poplava, klizanja, slijeganja i odronovanja tla, odnosno tehničko – tehnoloških nesreća. Prema Procjeni ugroženosti utvrđeno je:

Aktiviranje klizišta najčešće se dešavaju uslijed povećane količine podzemnih voda u proljetnim periodima, ili uslijed nezakonite i neplanske gradnje na područjima ugroženim pojavama odronovanja, klizanja ili slijeganja tla.

Izrada Plana zaštite i spašavanja od rušenja

Na temelju naprijed navedenih činjenica utvrđenih u Procjeni ugroženosti, pristupa se izradi Plana zaštite i spašavanja **od rušenja** u Županiji, u tri faze:

I – za fazu preventivne zaštite, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti zaštite od rušenja čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice djelovanja potresa na objekte koji mogu biti zahvaćeni tim djelovanjem. Preventivne mjere i aktivnosti zaštite od rušenja propisane s važećom zakonskom regulativom i podzakonskim propisima iz djelokruga prostornog uređenja odnosno građenja, gdje se utvrđene obaveze aseizmičkog projektiranja i građenja. Naime, prilikom projektiranja i građenja uzimaju se u obzir seizmički parametri, kako bi se utvrdile sve potrebne mjere koje imaju za cilj da pod uticajem potresa ne dođe do strukturnih već samo do manjih oštećenja na objektima – opadanje maltera, manje pukotine u pregradnim zidovima, rušenje dimnjaka i sl.

II – za fazu spašavanja, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje podrazumjevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja prirodne nepogode – potresa, što podrazumjeva vremenski period od početka do završetka djelovanja ove pojave,

III – Za fazu otklanjanja nastalih posljedica, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje se ostavaruju poslije prestanka djelovanja prirodne nepogode – potresa i traju dok se u cjelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem prirodne nepogode – potresa, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogođenom potresom.

Izrada ovog plana ima za cilj:

- ❖ Smanjenja opasnosti od posljedica rušenja uslijed pojava potresa, velikih poplava, odrona zemljišta, slijeganja i klizanja tla, tehničko - tehnoloških nesreća (požari i eksplozije u pogonima i postrojenjima sa zapaljivim i eksplozivnim tvarima i dr.),
- ❖ Smanjenja i ublažavanja mogućih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra u uvjetima kada dođe do rušenja većih razmjera (spašavanje ljudi iz ruševina, izvlačenje poginulih).

Pregled pravnih osoba koje posjeduju građevinske strojeve za raščišćavanje ruševina:

Grad Široki Brijeg

- HERING
- A3

Općina Ljubuški

Općina Posušje

- BRINA
- LAGER

Općina Grude

- MIV
- PUTEVI GRUDE
- MINA
- PUŠINA DRINOVC

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE OD RUŠENJA	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDJICE				
1	2	3	4	5	6
POTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONAVANJE, KLIZANJE I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE	Velika rušenja stambenih, javnih, gospodarskih i drugih objekata i građevina mogu prouzročiti: - mnogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpavanja, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi kao posljedica zatrpavanja, - ranjavanje i uguniće životinja, - velike štete na materijalnim dobrima uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, - druge štetne posljedice po ljude, materijalna dobra i okoliš. Poseban zadatak u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz "Programa razvoja" - Razvoj zakonskog okvira – daljnja dogradnja i dopuna zakona, - Izrada projekta «Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja» - iniciranje istraživanja i izrada projekata otpornosti specifičnih objekata na seizmičku opasnost na mikrolokalitetima, naročito većim urbanim sredinama, - Razrade mjera razvoja i planiranja	U fazi preventivne zaštite s ciljem sprječavanja pojave rušenja odnosno smanjenja posljedica rušenja, potrebno je poduzimati sljedeće mjere: Mjere iz djelokruga prostornog uređenja - Ministrastvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša u skladu sa zakonskom regulativom pri izradi odgovarajućih planskih dokumenata prostornog uređenja Županije, odnosno kod projektiranja, izgradnje i održavanja stambenih, javnih, industrijskih, vodoprivrednih i drugih objekata osigurava primjenu seizmoloških parametara, građevinsko – tehničkih, prostornih i drugih potrebnih mjera radi sprječavanja odnosno smanjivanje štetnih uticaja od prirodnih i drugih nesreća na mogućnost rušenja objekata, - Vrše procjenu stanja objekata posebno ugroženih od rušenja, te planiranje i sprovođenje odgovarajućih naknadnih poboljšanja građevina, odnosno dodatna opremanja i ugradnje osjetljivih objekata u cilju smanjenja njihovog rizika od rušenja ili zabranu korištenja, Mjere organiziranja, opremanja i obučavanja snaga civilne zaštite za spašavanje iz ruševina: Uprava civilne zaštite u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima iz zaštite i spašavanja, provodi aktivnosti na organiziranju, obučavanju i opremanju službe zaštite i spašavanja iz ruševina, na osnovu potreba koje se utvrđuju u procjenama ugroženosti od rušenja područja Županije, Mjere koje sprovode mjerodavna inspekcijska tijela Kroz pojačani inspekcijski nadzor mjerodavne inspekcije ŽZH osiguravaju primjenu važećeg zakona, podzakonskih propisa, tehničkih normativa i standarda u djelokrugu prostornog planiranja, urbanizma i građenja objekata, pogona, postrojenja, što podrazumjeva i visoke brane na akumulacijama, nasipe ili druge vodozaštitne objekte. Mjere na uspostavljanju jedinstvenog informacijskog sustava: Ministrastvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša u suradnji sa Federalnim hidrometrološkim zavodom izrađuje bazu podataka koja sadrži evidencije: - o seizmičkim karakteristikama terena područja Županije i općina/gradova, - o starijim građevinskim objektima koji nisu aseizmički projektirani i na kojima potres intenziteta VII i XIII stupnju Merkalijeve skale može dovesti do strukturnih oštećenja, - o utvrđivanom stupnju otpornosti na potres već izgrađenih	- Ministrastvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša - Mjerodavna inspekcijska tijela - Ministrastvo gospodarstva - Uprava civilne zaštite	- Federalno ministarstvo prostornog uređenja, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma - Federalna uprava za inspekcijske poslove - Federalni hidrometrološki zavod, - Centar za seizmologiju, - Sektor hidrologije, (Odsjek za hidrološka mjerenja, Odsjek za prognozu i bilanse voda), - Sektor meteoroloških mjerenja i prognoze, - Federalna uprava civilne zaštite - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede, i šumarstva, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora,	- Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 2/06, 72/07, 32/08, 4/10 i 45/10) - Zakon o inspekcijama u F BiH („Službene novine FBiH“, broj 69/05), - Zakon o vodama („Službene novine FBiH“, broj 70/06), - Uredba o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/09) - Pravilnik o minimumu sadržine općeg akta o održavanju, korištenju i osmatranju vodoprivrednih objekata („Službene novine FBiH“ broj 49/01), - Zakon o zaštiti okoliša, („Službene novine FBiH“ 33/03) - Zakon o zaštiti prirode („Službene novine FBiH“ 33/03 i 38/09), - Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine FBiH“ 33/03 i 72/09), - Zakon o federalnim

I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESRECE		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE OD RUŠENJA	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedice				
1	2	3	4	5	6
		građevinskih objekata prema starosti objekta, namjeni i sl, - objekata posebno ugroženih od rušenja s ciljem planiranja i provođenja odgovarajućih naknadnih poboljšanja osjetljivih građevina odnosno dodatnih opremanja i ugradnje objekata kako bi se smanjeno rizik od njihovog rušenja i dr. - Podatke o područjima Županije, gdje su prisutni poremećaji u stabilnosti tla, - Druge podatke od značaja za mogućnost predviđanja pojave potresa s ciljem primjene dopunskih mjera zaštite na ublažavanju oštećenja objekata i posljedica koji mogu prouzročiti rušenjem po ljude i okoliš, - Pregled pravnih osoba iz građevinarstva koja se bave niskogradnjom i visokogradnjom i imaju odgovarajuće strojeve i drugu specijalnu građevinsku opremu za spašavanje nastradalih ljudi iz ruševina, - Evidencije o izrađenim kartama seizmoloških, geofizičkih, geotermičkih, geokemijskih, geomorfoloških i drugih karakteristika terena potrebnih za seizmičko planiranje, projektiranje i građenje, - Podatke o procjeni stanja strukture stambenog fonda i cjelokupne infrastrukture u Županiji i dr.			ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06 i 8 /06, 61/06 i 52/09), -Zakon o Županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH (”SNarodne novine ŽZH, broj 17/09, I 17/11). - Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 35/05), Zakon o organizaciji uprave u ŽZH („Narodne novine ŽZH“ broj 9/06) - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (»Službene novine FBiH“, br. 39//03, 22/06 i 43/10) i podzakonski propisi donešeni na osnovu ovog zakona,

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE – POTRES,	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedICE					
2	3	4	5	6	7	8
POTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONAVANJE, KLIZANJE I SLIJEKANJE TLA, TEHNIČKO- TEHNOLOŠKE NESREĆE	Velika rušenja stambenih, javnih, gospodarskih i drugih objekata i građevina mogu prouzročiti: - mnogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpavanja, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim plinovima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - velike štete na materijalnim dobrima uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja i - druge štete po ljude, materijalna dobra i okoliš.	1. U fazi nastanka prirodne ili druge nesreće – potresa, na području dvije ili više općina/gradova, kada grado/načelnici gradova/općina na prijedlog općinskih/gradskog stožera za civilnu zaštitu svojim odlukama proglašavaju stanje prirodne ili druge nesreće – potresa, i priopće sadržaj tog akta putem sredstava informiranja, na prijedlog Uprave civilne zaštite, aktivira se: 1.1 Županijski stožer koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega Vladi Županije predlaže donošenje Odluke o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće - potresa, na teritoriju Županije, 1.2 Stavljaju u stanje pripravnosti za djelovanje i postupanje po zapovjedi Županijskog stožera: a) županijska ministarstva (iz kolone 4 faze I ovog plana), b) pravne osobe i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja i poduzimaju sve potrebne mjere kojima će se osigurati izvršavanje zadataka iz njihove mjerodavnosti po zapovjedi Županijski stožera, c) policijske snage Županije koje poduzimaju odgovarajuće mjere iz svoje mjerodavnosti na ugroženom području (zaštite imovine, osiguranje javnog reda i mira i druge mjere), d) lokalne televizijske i radio postaje, Federalnu televiziju i Radio Federacije Bosne i Hercegovine i druga sredstva informiranja, 2. U fazi spašavanja, nakon što Vlada Županije svojim aktom – odlukom proglasi stanje prirodne ili druge nesreće – potres na području Županije i sadržaj tog akta, potrebno građanstvu putem medija Županijski stožer postupa sukladno svojim mjerodavnostima na sljedeći način: 2.1. Donosi zapovjed o angažiranju snaga i sredstava: a) <u>Službi zaštite i spašavanja:</u> - Službe za zaštitu i spašavanje sa visina I dr. nepristupačnih terena - Služba za zbrinjavanje-Crveni križ	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH - Ministarstvo gospodarstva, -Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi- Ministarstvo financija ŽZH, Ministarstvo unutarnjih poslova, - Uprava civilne zaštite, -Županijski stožer - Zavod za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta. - Županijska tijela za robne rezerve,	<i>Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH:</i> - Služba za zaštitu i spašavanje sa visina, - Pravne osobe iz i građevinarstva - Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe Županije i općina/grada, - Pravne osobe iz zaštite okoliša - Policijske snage općina/grada	- Općinski/grads ki stožeri civilne zaštite - Općinske/grads ke službe civilne zaštite - Općinska/gra dska povjerenstva za procjenu šteta, - Mjerodavna općinska/gradsak a tijela; - Javne ustanove iz zdravstva Županija i općina/gradova, koje pružaju medicinsku pomoć - javne zdravstvene ustanove, domovi zdravlja i sl. Federalno ministarstvo prostornog uređenja, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalni hidrometeorološki zavod, - Federalno povjerenstvo za procjenu šteta. - Federalno ministarstvo vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva,	Propisi navedeni u koloni 6 faze I, kao i: - Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 88/05), -Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH («Službeni glasnik BiH», broj 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09), - Zakon o upravi («Službeni glasnik BiH», broj 32/02), - Sporazum o saradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite, koji je zaključen između Federalne uprave civilne zaštite i Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske («Službene

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE – POTRES,	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedice					
2	3	4	5	6	7	8
		2.2. Određuje člana Županijskog stožera koji je zadužen za područje prostornog uređenja, odnosno mjere zaštite i spašavanja koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području. ▪ Zapovjed Županijskog stožera za angažiranje snaga i sredstava službi zaštite i spašavanja, dostavlja se rukovoditeljima pravnih osoba koji zatim postupaju na način predviđen <i>procedurom rada za djelovanje službe</i>. ▪ Zaduženi član Županijskog stožera iz točke 2.2. ovog plana putem sredstava veze provjerava da li rukovoditelj pravne osobe dobio naredbu i da li je poduzeo mjere za angažiranja snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u zapovjedi i traži da ga o tome dodatno informira (shodno utvrđenom vremenu u zapovjedi). 3. Po dolasku službe ili službi zaštite i spašavanja na mjesto prirodne ili druge nesreće traži od odgovornog rukovoditelja službe: 3.1. Informacije o zatečenom stanju na potresom pogođenom području (kakav je obim i intenzitet posljedica po ljude, materijalna dobra i sl.), 3.2. Informacije o posebnim okolnostima ili opasnostima (da li je prisutna opasnost za sudionike spašavanja, ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.), 3.3. Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja, 3.4. Poduzetim mjerama općinskih/gradskog stožera civilne zaštite na ugroženom području i to: - poduzetim mjerama na angažiranju Općinskih/gradskih službi zaštite i spašavanja iz ruševina, - pravnih osoba odnosno udruženja građana koja se bave niskogradnjom i visokogradnjom, vatrogastvom i dr. na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz ruševina na ugroženom području, - poduzetim mjerama na angažiranju snaga u ljudstvu i sredstvima sa područja jedne ili više općina/grada za potrebe organiziranog izviđanja, potrage, pronalaženja i spašavanja zatrpanih ljudi i materijalnih dobara u ruševinama na ugroženom području (specijalni instrumenti za otkrivanje zatrpanih, specijalni strojevi za uklanjanje ruševina, psi tragači, i dr.), - poduzetim mjerama na izvlačenju ljudi iz ruševina izvan zona			Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, - Federalno ministarstvo zdravstva, - Zavod za javno zdravstvo FBiH, - Ministarstvo financija Federacije BiH, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, - Ministarstvo sigurnosti BiH	novine Federacije BiH» broj 36/01), - Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa («Službeni glasnik BiH» broj 7/01 - međunarodni ugovor) - Sporazum o međusobnoj saradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, koji je zaključen 01.09.2005.g. između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog križa FBiH («Službene novine Federacije BiH» br. 65/05).

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE – POTRES,	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE					
2	3	4	5	6	7	8
		rušenja i poduzetim mjerama zdravstvenog zbrinjavanja, kao i izvlačenja materijalnih dobara, - poduzetim mjerama na spašavanju građana i materijalnih dobara sa visokih zgrada i objekta i sl., - poduzetim mjerama na organiziranju raščišćavanja ruševina; - poduzetim mjerama na osiguranju oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprječavanja zarušavanja, - poduzetim mjerama na organiziranom kontroliranom rušenju objekata koji se ne mogu sanirati i drugim mjerama organizacije spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara saugroženog područja, - poduzetim mjerama na uklanjanju opasnih i štetnih tvari koje su ekscesnim slučajem dospjele u zrak, vodu ili vodotok i sl., - poduzetim mjerama na blagovremenom informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebnih mjera zaštite i spašavanja, - uključenim drugim snagama i sredstvima koji sustavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području – vatrogasne postrojbe, policijske snage, oružane snage i dr. 4. Pripadnici određene službe ili službi zaštite i spašavanja Županije pristupaju obavljanju svih predviđenih operativnih poslova i zadatka zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti sukladno utvrđenoj <i>proceduri rada za djelovanje tih službi u fazi spašavanja</i> i shodno situaciji i potrebama. 5. Zaduženi član Županijskog stožera iz točke 2.2. ovog plana, upoznaje Županijski stožer sa stanjem na terenu, odnosno svim prikupljenim informacijama dobijenih sa područja koja su pogođena potresom i predlaže dalje mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području. 6. Pored navedenog, Županijski stožer može donijeti sljedeće <i>zapovjedi</i>: 6.1. da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području angažiraju građani sa područja općine/grada, stariji od 18 godina, 6.2. da javna poduzeća, državna tijela i druge institucije stave na raspolaganje prevozna, tehnička i druga sredstva i opremu potrebnu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području;				

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE – POTRES,	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE					
2	3	4	5	6	7	8
		6.3. za pripravnost dodatnih službi zaštite i spašavanja i službi i postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova, 6.4. da mjerodavna <i>povjerenstva za procjenu šteta</i> vrše pregled pogođenog područja, prikupljaju podatake i utvrđuju posljedice koje su nastale djelovanjem potresa na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području, poljoprivredno zemljište i dr. materijalna dobra i druge potrebne mjere shodno situaciji na terenu. 7. Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći u zračnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od susjednih država U slučaju prirodnih ili drugih nesreća većih razmjera, kada snage i sredstva civilne zaštite i druge strukture zaštite i spašavanja nisu dovoljne da efikasno i blagovremeno osiguraju spašavanje, zbrinjavanje i smještaj ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, Županijski stožer upućuje Federalnom stožeru civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite zahtjev za angažiranje dodatnih snaga i sredstva: - Oružanih snaga BiH (inženjerskih, zračnih i dr.) posredstvom Ministarstva obrane BiH, - Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske, - Iz susjednih i drugih država;				

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA NESREĆA I DRUGA NESREĆA – POTRES		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedICE					
2	3	4	5	6	7	8
POTRES, POPLAVE, BUJIĆNE VODE, ODRONAVANJE, KLIZANJE I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE	Velika rušenja stambenih, javnih, gospodarskih i drugih objekata i građevina mogu prouzročiti: - mnogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpavanja, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim plinovima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - velike štete na materijalnim dobrima uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja i druge štete po ljude, materijalna dobra i okoliš.	1. U fazi otklanjanja nastalih posljedica kada se proglasi prestanak stanja prirodne ili druge nesreće – potresa, na području Županije, poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Resorna ministarstva, institucije, gospodarska društava i druge pravne osobe Županije u suradnji sa građanima i u koordinaciji sa županijskim strukturama civilne zaštite organiziraju i poduzimaju sljedeće mjere: 1.1. Mjerodavna tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz djelokruga stambenih, komunalnih poslova, građevinarstva i sl.: - organiziraju aktivnosti na raščišćavanju ruševina, prevoženje i deponiranje građevinskog šuta i rasčišćavanje i osposobljavanje komunikacija do objekata; - kategorizaciju objekata u odnosu na veličinu oštećenja i utvrđivanje neophodnih sanacijskih radova u cilju sprječavanja rušenja oštećenih objekata od njihovog naknadnog rušenja; - organiziranje djelimične sanacije oštećenih stambenih i drugih objekata; - organiziraju aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogođenom području i utvrđuju potrebne kapacitete za zbrinjavanje povrijeđenih ljudi i dr. 1.2. Gospodarska društava i druge pravne osobe čija je djelatnost opskrba namirnicama, robama široke potrošnje vrše opskrbu stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanje pomoći u saniranju posljedica, 1.3. Javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz zdravstva i opskrbe lijekovima, organizirano vrše pružanje zdravstvene njege povrijeđenim i oboljelim ljudima, 1.4. Odgovarajuće službe i postrojbe civilne zaštite i ekipe Crvenog križa obavljaju aktivnosti traženja nestalih osoba,	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo financija, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH - Uprava civilne zaštite, - Županijski stožer, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta.	<i>Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH:</i> - Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć - Službe za zaštitu i spašavanje sa visina, - Općinske/gradske i službe i postrojbe zaštite i spašavanja iz ruševina - Pravne osobe iz djelokruga građevinarstva, vodoprivrede, transporta i komunikacija, - proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, - transport i distribuciju plina; - i dr.	- Općinski/gradski stožeri civilne zaštite - Općinske/gradske službe civilne zaštite - općinska/gradsko povjerenstvo za procjenu šteta, - Mjerodavna općinska/gradska tijela; - Javne ustanove iz djelokruga zdravstva Županije i općina/grada, koje pružaju medicinsku pomoć - Javne zdravstvene ustanove, domovi zdravlja i sl. - Federalno ministarstvo prostornog uređenja, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalni hidrometeorološki zavod,	Kao u koloni 6 faze I ovog plana.

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA NESREĆA I DRUGA NESREĆA – POTRES		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLLJEDICE					
2	3	4	5	6	7	8
		spajanja obitelji razdvojenih usljed prirodne nesreće i druge aktivnosti, 1.5. Mjerodavna tijela, gospodarska društva i pravne osobe iz elektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije plinai sl. obavljaju pregled i utvrđivanje stanja vodovodne i elektrodistributivne mreže, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalne opskrbe stanovništva vodom, električnom energijom i sl. 2. Mjerodavna povjerenstva za procjenu šteta vrše pregled potresom pogođenog područja, prikupljaju podatake i utvrđuju veličinu posljedica koje su nastale djelovanjem potresa na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području i druga materijalna dobra. 3. Služba za seizmologiju FBiH, odnosno Centar za seizmologiju i dalje kontinuirano prati stanje naknadnih udara i o tome dostavlja podatke mjerodavnim tijelima i operativnim centrima civilne zaštite;		- Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe Županije i općina/grada, - pravne osobe iz zaštite okoliša - Policijske snage općina/grado va	- Federalno povjerenstvo za procjenu šteta. - Federalno ministarstvo vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva, - Federalno ministrastvo prometa i komunikacija Federalno ministrastvo energije, rudarstva i industrije, - Federalno ministrstvo zdravstva, - Zavod za javno zdravstvo FBiH, - Ministrastvo financija Federacije BiH, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Federalno ministrtvo unutarnjih poslova.	

DOKUMENT BROJ: IV - 6

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE NA VODI I POD VODOM

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE NA VODI I POD VODOM

Polazeći od činjenice da uzroci koji mogu dovesti do plavljenja užeg ili šireg kompleksa zemljišta Županije izlivanjem vode iz riječnog korita ili jezera, mogu biti:

- ❖ prirodne nepogode - poplave, potresi, prolomi oblaka, olujni ili orkanski vjetrovi,
 - ❖ druge nesreće - rat i druge velike nesreće koje uzrokuje čovjek svojim aktivnostima
- a koje mogu prouzročiti rušenje ili oštećenje brana na hidroakumulacijama, nasipa i drugih zaštitnih vodnih objekata ili postrojenja. U Procjeni ugroženosti utvrđena su područja Županije koja mogu biti ugrožena ovom vrstom opasnosti.

Područja Županije gdje su prisutne opasnosti od pojava poplava

Prema Procjeni ugroženosti područja Županije Zapadnohercegovačke od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Procjena ugroženosti) obilježja Županije karakteriziraju pojave poplava na sljedećim područjima: Imotsko-Bekijsko polje - vodotok Matica, dolina Mlade nizvodno od Humca – vodotok Mlade i Mostarsko blato – od Uzarića do ponorskih zona. Pored toga, općenito možemo reći da je ugroženost od poplava prisutna na područjima uz vještačke akumulacije, odnosno prirodna jezera (Tribistovo i Peć mlini).

Izrada Plana zaštite i spašavanja od poplava u Županiji

Uzimajući u obzir naprijed navedene opasnosti (uzroke) od pojave poplava, kao i područja koja mogu biti ugrožena njihovim djelovanjem a u skladu s Procjenom ugroženosti i procjenama ugroženosti općina/gradova, u cilju smanjenja ugroženosti života i zdravlja ljudi i zaštite životne sredine od poplava, sukladno čl. 4. i 5. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/11), pristupa se izradi Plana zaštite i spašavanja od poplava u Županiji u tri faze, i to:

I - Za fazu preventivne zaštite, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica), čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice takvog djelovanja na područjima koja mogu biti zahvaćena tim djelovanjem.

Navedene mjere i aktivnost propisane su važećom zakonskom regulativom iz mjerodavnosti resornih ministarstava Županije, iz djelokruga poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zatim prostornog planiranja i građenja, zaštite okoliša, prometa i komunikacija. Preventivne mjere zaštite i spašavanja podrazumjevaju planiranje mjera zaštite, gradnju i upravljanje zaštitnim vodnim objektima koje su dužni sprovoditi pravne i fizičke osobe, odnosno vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja na području Županije, odnosno općina/gradova.

II - Za fazu spašavanja, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje podrazumjevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja prirodne nepogode i druge nesreće – poplava, što podrazumjeva vremenski period od početka do završetka djelovanja prirodne nepogode - poplava,

III – Za fazu otklanjanja nastalih posljedica, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje se ostavaruju poslije prestanka djelovanja prirodne nepogode i druge nesreće – poplava i traju dok se u cjelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem poplava, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogođenom poplavom.

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE				
1	2	3	4	5	6
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.	Poplave mogu prouzročiti opasnost po ljude i materijalna dobra: - ljudske žrtve, povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi, - velike štete na materijalnim dobrima usljed plavljenja privatnih, gospodarskih i drugih objekata, - gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prinosa, - zamućivanje izvorišta i vode za piće, - pojave erozija zemljišta (klizišta, odronavanje isl.), - nestašica poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog podrijetla koja uzrokuje nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja - i druge posljedice po ljude, materijalna dobra i okoliš. Poseban zadatak u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja: - Izrada studije opoplavnog valu kao posljedica rušenja brana sa mjerama preventivnog upozorenja stanovništva, - Izgradnja novih, rekonstrukcija postojećih i nabavka sredstava za zaštitu od poplava	U fazi preventivne zaštite, s ciljem smanjenja ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja voda (poplava, erozija i bujica) u područjima oko rijeka i jezera, poduzimaju se sljedeće mjere i aktivnosti: Mjere koje se odnose na upravljanje vodama - Resorna Županijska ministarstva iz djelokruga <i>upravljanja vodama</i>, prostornog uređenja i građenja, zaštite okoliša, svako u okviru svoje mjerodavnosti prema odredbama važećeg Zakona o vodama: - osiguravaju planiranje mjera zaštite, gradnju i upravljanje zaštitnim vodnim objektima, a naročito gradnju nasipa, brana, pregrada, objekata za stabilizaciju dna i obala, objekata za odvođenje unutarnjih voda i druge aktivnosti zaštite od štetnog djelovanja voda na ugroženom području, - u cilju smanjenja stupnja ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja voda, utvrđuju područja ugrožena poplavama, odnosno erozijom površinskih voda, uzimajući u obzir prirodne mogućnosti i uvjete za nastanak štetnog djelovanja voda, broj potencijalno ugroženih stanovnika i veličinu moguće štete na zemljištu, objektima i drugim dobrima, - sukladno odredbama Zakona o vodama izrađuju strategiju i planove upravljanja vodama, programe mjera i druga predviđena dokumenta i podzakonske propise, - izrađuju odgovarajuće izmjene i dopune postojećih propisa s ciljem unaprjeđenja zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica), Mjere koje provode mjerodavna inspekcija, tijela Županije <i>Županijska i Federalna vodna inspekcija</i>, te druge mjerodavne inspekcije (urbanističko-građevinska inspekcija, inspekcija za zaštitu okoliša i dr.), putem pojačanog inspekcijaskog nadzora osiguravaju da pravne i fizičke osobe odnosno vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja, prilikom održavanja, korištenja i osmatranja vodnih objekata, provode sve zakonom utvrđene preventivne mjere i aktivnosti zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica) i postupanja u slučaju kvara ili havarije na objektu. Mjere koje provode nadležne agencije za vode Agencija za vodno područje Jadranskog mora koja je	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Uprava za civilnu zaštitu - mjerodavni županijski i federalni inspekcijaski organi - Agencija za vodno područje Jadranskog sliva.	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za vodoprivredu i mjerodavna gospodarska društva iz područja vodoprivrede, - Općinske/gradske službe civilne zaštite, - Pravne i fizičke osobe tj. vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja na području Županije, - Pravne osobe i specijalizirane organizacije osposobljene za obavljanje stručnih i tehničkih poslova zaštite od poplava. Federalni hidrometeorološki zavod,	- Zakon o vodama („Službene novine FBiH“, broj 70/06), Uredba o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda („Službene novine Federacije BiH“ broj 26/09) - Pravilnik o minimumu sadržine općeg akta o održavanju, korištenju i promatranju vodoprivrednih objekata („Službene novine FBiH“ broj 18/07), - Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine FBiH“, broj: 52/09/07), - Zakon o inspekcijama u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 69/05). - Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH („Službeni novine FBiH“, broj 02/06, 72/07, 32/08 i 4/10, 45/10), - Zakon o zaštiti okoliša, („Službene novine FBiH“ 33/03,

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE				
1	2	3	4	5	6
		mjerodavna za upravljanje i korištenje vodnih objekata: - uspostavlja sustav za praćenje i prognozu izvanrednih hidroloških stanja i drugih prirodnih pojava kao što su poplave, pojava bujica, erozija, leda na vodotocima na pripadajućem vodnom području i osiguravaju pravovremeno obavješćivanje stanovništva na ugroženim područjima, - organiziraju, uspostavlja i upravlja informacijskim sustavom voda (ISV) u skladu sa Zakonom o vodama, - pripremaju izvješće o stanju voda i predlažu potrebne mjere zaštite, - Shodno Uredbi o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda, nabavljaju, održavaju i propisno skladište potrebnu opremu i sredstva za obranu od poplava, koja se mogu u slučaju potrebe bez teškoća opremiti prevoznim sredstvima na određena mjesta i na unaprijed utvrđeni način, što je precizirano u Federalnom operativnom planu obarane od poplava (FOP); - pripremne mjere na zaštitnim vodnim objektima i pripremne mjere na područjima uz površinske vode i kategorije na kojima ne postoje zaštitni vodni objekti, - mjere i aktivnosti koje se moraju poduzeti u vrijeme trajanja poplave, - mjere i radnje otklanjanja posljedica poplave. 4. Mjere koje provodi vlasnik, odnosno operator objekta od značaja za zaštitu od štetnog djelovanja voda: - vrši monitoring na način propisan vodnim aktom i podatke o tome dostavlja u informacijski sustav voda (ISV) mjerodavne agencije za vodno područje. 6. Mjere koje provodi informacijski sustav voda (ISV) - Informacijski sustav voda koji organizira, uspostavlja i kojim upravlja mjesno mjerodavna agencija za vodno područje, sukladno Zakonu o vodama, vrši prikupljanje osnovnih grupa podataka: - podatke o mjerodavnosti institucija u sektoru voda (vodni katastar, vodna knjiga, evidencija o inspekcijskim pregledima, evidencija izdatih koncesija na vodama i vodnom dobru i dr.), - podatke o mjerodavnosti vanjskih institucija (civilna zaštita, vatrogasci, policija i dr.) koji su od značaja za upravljanje vodama (geografski podaci i resursi, demografski,			38/09) Zakon o zaštiti okoliša, ("Narodne novine ŽZH" Br.8/13). - Zakon o zaštiti prirode („Službene novine FBiH" 33/03), - Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine FBiH" 33/03 i 72/09), - Zakon o inspekcijama ŽZH ("Narodne novine ŽZH" Br. 4/09), - Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine FBiH" , br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06 i 8/06, 61/06 i 52/09), - Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine ŽZH, broj 17/09, i 17/11). - Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH" , br. 35/05), - Zakon o organizaciji uprave u ŽZH („Narodne novine ŽZH „br.9/06)

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedice				
1	2	3	4	5	6
		sociološki i ostali podaci), - ostvaruje vezu odnosno vrši razmjenu svih potrebnih podataka sa Županijskim operativnim centrom. 7. Mjere organiziranja, opremanja i obučavanja snaga civilne zaštite za spašavanje na vodi i pod vodom - Uprava civilne zaštite i općinske/gradske službe civilne zaštite, u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima iz zaštite i spašavanja, provode aktivnosti na organiziranju, obučavanju i opremanju službe zaštite i spašavanja odnosno postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene za spašavanje na vodi i pod vodom, temeljem potreba koje se utvrđuju u procjenama ugroženosti od poplava područja Županije i općina/gradova.			- Zakon o unutarnjim poslovima Federacije BiH (Službene novine FBiH", broj 49/05) i podzakonski propisi donešeni na osnovu ovog zakona. -Zakon o ugutarnjim poslovima ŽZH („Narodne novine ŽZH" broj: 12/03 i 16/08), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine FBiH", broj: 39//03, 22/06 i 43/10) i podzakonski propisi donešeni na osnovu ovog Zakona,

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE - POPLAVE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedICE					
1	2	3	4	5	6	7
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.	Poplave mogu prouzročiti: - opasnost po ljude i materijalna dobra (ljudske žrtve, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi, - velike štete na materijalnim dobrima usljed plavljenja privatnih, gospodarskih i drugih objekta, - gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prinosa, - zamućivanje izvorišta i vode za piće, - pojave erozija zemljišta (klizišta, odronavanje i sl.), - nestašica poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog podrijetla koja uzrokuju nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja - i druge posljedice po ljude, materijalna dobra i okoliš.	- U fazi nastanka prirodne ili druge nesreće – poplava, na području dvije ili više općina/grada, kada gradski/općinski grado/načelnici na prijedlog gradskih/općinskih stožera civilne zaštite svojim odlukama proglašavaju stanje prirodne i druge nesreće – poplava i priopće sadržaj tog akta putem sredstava informiranja, na prijedlog Uprave civilne zaštite, aktivira se: - Županijski stožer koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega Vladi Županije dostavlja prijedlog za proglašenje stanja prirodne ili druge nesreće - poplave, na području Županije. - Stavljaju u stanje pripravnosti za djelovanje i postupanje po zapovjedi Županijskog stožera: - Županijska ministarstva (iz kolone 4 faze I ovog plana), - Županijski operativni plan obrane od poplava i individualni operativni planovi obrane od poplava pravnih osoba, - Informacijski sustav voda u nadležnoj Agenciji za vode u Federaciji BiH koji se stavljaju u funkciju zaštite i spašavanja kao dio sustava praćenja, obavješćivanja i uzbunjivanja operativnih centara civilne zaštite Federacije BiH, Županije i općina/gradova, - Ured Vlade Županije, lokalne televizijske i radio postaje i druga sredstva informiranja, - Policijske snage koje poduzimaju odgovarajuće mjere zaštite i spašavanja, zaštite imovine, osiguranja javnog reda i mira i druge mjere iz svoje mjerodavnosti na ugroženom području, - U fazi spašavanja, nakon što Vlada Županije svojim aktom – odlukom proglasi stanje prirodne ili druge nesreće – poplave na	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo financija ŽZH, Ministarstvo unutarnjih poslova, - Uprava civilne zaštite, - Županijski stožer, - Zavod za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta. - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, - Ministarstvo sigurnosti BiH za angažovanje: - Oružanih snaga BiH (inženjerskih, zračnih i dr.), - Snage i sredstava	<i>Službe za zaštitu i spašavanje:</i> - Služba za zbrinjavanje, - Služba za zaštitu s visina i drugih nepristupačnih terena - Služba za veterinarske poslove. - Općinske službe i postrojbe zaštite i spašavanja navodi i pod vodom Profesionalne dobrovoljne vatrogasne postrojbe općina/grada, - Policijske snage, - Pravne osobe odnosno udruženja građana koja se bave sportskim i drugim aktivnostima na vodi i pod vodom (klubovi - ronilački, kajakaški, ribarska društva, prijevoznici na vodi i dr.), - pravne osobe i specijalizirane organizacije osposobljene za obavljanje stručnih i tehničkih poslova	- Općinske/gradske službe civilne zaštite, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite - Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta Općinska tijela mjerodavna za vodoprivredu, prostorno planiranje i građenje, zaštitu okoliša, prometa i komunikacija, - Gospodarska društva i pravne osobe iz građevinarstva - Javne zdravstvene ustanove, domovi zdravlja i sl. - Županijske i općinske/gradske organizacije Crvenog križa	Propisi navedeni u koloni 6 faze I, kao i: - Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 88/05), - Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH («Službeni glasnik BiH», broj 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09), - Zakon o upravi («Službeni glasnik BiH», broj 32/02), - Sporazum o saradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite, koji je zaključen između Federalne uprave civilne zaštite i Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske («Službene novine Federacije BiH» broj 36/01), - Sporazum između Vijeća ministara

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE - POPLAVE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE					
1	2	3	4	5	6	7
		području Županije i sadržaj tog akta priopći građanstvu putem medija, Županijski stožer postupi u skladu sa svojim ovlaštenjima na sljedeći način: 2.1. Donosi naredbu o angažiranju snaga i sredstava: a) službi zaštite i spašavanja. - službe za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta, - službe za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć, 2.2. Određuje člana Županijskog stožera koji je zadužen za djelokrug vodoprivrede, odnosno mjere zaštite i spašavanja koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području. 3. Zapovjed Županijskog stožera za angažiranje snaga i sredstava navedenih službi zaštite i spašavanja, dostavlja se rukovoditeljima službi, te odgovornim osobama odgovorajućih postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene, koji zatim postupaju na način predeviden procedurom rada za djelovanje tih službi. 4. Zaduženi članovi Županijskog stožera iz točke 2.2. ovog plana, putem sredstava veze provjeravaju da li su rukovoditelj pravne osobe odnosno rukovoditelj odgovarajuće službe zaštite i spašavanja, dobili naredbu i da li su preduzeli mjere za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u zapovjedi i traži da ga o tome dodatno informira (shodno utvrđenom vremenu u zapovjedi). 5. Po dolasku navedenih službi zaštite i spašavanja na mjesto prirodne nepogode ili druge nesreće – poplave, traži od odgovornog rukovoditelja službe zaštite i spašavanja: - Informacije o zatečenom stanju na poplavljenom području (kakav je intenzitet posljedica po ljude, materijalna dobra i sl.), - Informacije o posebnim okolnostima ili	civilne zaštite Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske - Snage i sredstava susjednih država	zaštite od poplava.		BiH i Vlade Republike Hrvatske o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa («Službeni glasnik BiH» broj 7/01 - međunarodni ugovor) - Sporazum o međusobnoj saradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, koji je zaključen 01.09.2005.g. između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog križa FBiH («Službene novine Federacije BiH» br. 65/05).

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE - POPLAVE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedice					
1	2	3	4	5	6	7
		opasnostima (da li je prisutna opasnost za sudionike spašavanja, po okoliš, od rušenja, ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.), - Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja, - Poduzetim mjerama na angažiranju općinskih/gradskih službi zaštite i spašavanja na vodi i pod vodom, - pravnih osoba odnosno udruženja građana koja se bave sportskim i drugim aktivnostima na vodi i pod vodom (klubovi - ronilački, kajakaški, ribarska društva, prijevoznici na vodi i dr.) na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na vodi i pod vodom na ugroženom području i podatke o snagama u ljudstvu i sredstvima koja su angažirana na zaštiti i spašavanju, - poduzetim mjerama osiguravanja prijevoza ljudi i materijalnih dobara preko rijeka i jezera, sa poplavljenih područja na neugroženo područje i drugim mjerama organizacije spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara sa ugroženog područja, - poduzetim mjerama ispumpavanja vode iz poplavljenih objekata, izvlačenje utopljenika i materijalnih dobara iz rijeka, jezera i dr. - poduzetim mjerama odstranjivanja naplavina u cilju povećanja kapaciteta protočnosti riječnog korita, - provođenju privremenih mjera kao što je postavljanje obranbenog nasipa, nasipanje, saniranje proboja i sl., - poduzetim mjerama povećanog nadzora nad zaštitnim vodnim objektima na potencijalno ugroženim okolnim područjima, - poduzetim mjerama od strane mjerodavne agencije za vode, pravnih i fizičkih osoba koji su vlasnici ili korisnici vodnih objekata, pravnih osoba ovlaštenih za obavljanje				

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE - POPLAVE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDJICE					
1	2	3	4	5	6	7
		stručno-tehničkih poslova iz mjerodavnosti agencija za vode, - poduzetim mjerama na uklanjanju opasnih i štetnih tvari koje su ekscesnim slučajem dospjele u vodu ili vodotok i druge slične mjere, - poduzetim mjerama na blagovremenom informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebnih mjera zaštite i spašavanja, - uključenim drugim snagama i sredstvima koji su stavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području - vatrogasne postrojbe, ekipe Crvenog križa, policije, oružanih snaga i dr. 6. Pripadnici određene službe zaštite i spašavanja Županije pristupaju obavljanju svih predviđenih operativnih poslova i zadatka zaštite i spašavanja iz svoje mjerodavnosti, shodno utvrđenoj proceduri rada za djelovanje tih službi, u fazi spašavanja, shodno situaciji i potrebama. 7. Zaduženi članovi Županijskog stožera iz točke 2.2. ovog plana, upoznaju Županijski stožer sa stanjem na terenu, odnosno svim prikupljenim informacijama dobijenim sa područja koja su pogođena poplavama i predlažu dalje mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području. 8. Pored navedenog, Županijski stožer može donijeti sljedeće zapovjedi: - da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara angažiraju građani sa područja općine/grada, na ugroženom području, stariji od 18 godina, - da javna poduzeća, državna tijela i druge institucije stave na raspolaganje prevozna, tehnička i druga sredstva i opremu potrebnu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području; - za pripravnost drugih snaga civilne zaštite Županije i općine/grada - da mjerodavna povjerenstva za procjenu šteta				

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U ZA VRIJEME TRAJANJA PRIRODNE NEPOGODE I DRUGE NESREĆE - POPLAVE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNIK	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE					
1	2	3	4	5	6	7
		vrše pregled poplavljenog područja, prikupljaju preliminarne podatke i utvrđuju preliminarne posljedice koje su nastale djelovanjem poplava na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području, poljoprivredno zemljište i druga materijalna dobra i druge potrebne mjere shodno situaciji na terenu. 9. Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći u zračnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od drugih država U slučaju prirodnih i drugih nesreća većih razmjera, kada snage i sredstva civilne zaštite i druge strukture zaštite i spašavanja nisu dovoljne da efikasno i blagovremeno osiguraju spašavanje, zbrinjavanje i smještaj ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, Županijski stožer upućuje Federalnom stožeru civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite zahtjev za angažiranje dodatnih snaga i sredstva: ❖ Oružanih snaga BiH (inženjerskih, zračnih i dr.) posredstvom Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, ❖ Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske, ❖ Iz susjednih i drugih država;				

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA NESREĆA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedice					
1	2	3	4	5	6	7
Poplave, potresi, rušenje brana i dr.	Poplave mogu prouzročiti: - opasnost po ljude i materijalna dobra (ljudske žrtve, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi, - velike štete na materijalnim dobrima usljed plavljenja privatnih, gospodarskih drugih objekata, - gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prinosa, - zamućivanje izvorišta i vode za piće, - pojave erozija zemljišta (klizišta, odronavanje i sl.), - nestašica poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog podrijetla koja uzrokuje nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja - i druge posljedice po ljude, materijalna dobra i okoliš.	U fazi otklanjanja nastalih posljedica kada se proglasi prestanak stanja prirodne ili druge nesreće – poplave, na području Županije, poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Resorna ministarstva, institucije, gospodarska društava i druge pravne osobe u suradnji sa građanima i u koordinaciji sa Županijskim i općinskim/gradskim strukturama civilne zaštite organiziraju i poduzimaju sljedeće mjere: 1.1. Gospodarska društava i druge pravne osobe koja obavljaju djelatnosti iz opskrbe namirnicama robe široke potrošnje vrše opskrbu stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanje pomoći u saniranju posljedica, 1.2. Javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz zdravstva i opskrbe lijekovima organizirano vrši pružanje zdravstvene njege povrijeđenim i oboljelim ljudima, 1.3. Mjerodavna tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz stambenih i komunalnih poslova, građevinarstva i sl. organiziraju aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogođenom području i utvrđuju potrebne kapacitete za zbrinjavanje povrijeđenih ljudi, 1.4. Odgovarajuće službe i postrojbe civilne zaštite i ekipe Crvenog križa obavljaju aktivnosti traženja nestalih osoba, spajanja obitelji razdvojenih usljed prirodne nesreće i druge aktivnosti, 1.5. Mjerodavna tijela, gospodarska društva i pravne osobe iz elektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo financija, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta. - Agencija za vodno područje Jadranskog sliva,	<i>-Službe za zaštitu i spašavanje:</i> - Služba za zbrinjavanje - Služba za spašavanje s visina - Dobrovoljne vatrogasne postrojbe općina/gradova, - Policijske snage, - Pravne osobe odnosno udruženja građana koja se bave sportskim i drugim aktivnostima na vodi i pod vodom (klubovi - ronilački, kajakaški, ribarska društva, prijevoznici na vodi i dr.), - Pravne osobe i specijalizirane organizacije osposobljene za obavljanje stručnih i tehničkih poslova zaštite od poplava. - Pravne osobe iz javne vodoopskrbe, građevinarstva, Pravne osobe iz zaštite okoliša, komunalnih poslova, proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije.	- Općinske / gradske službe civilne zaštite, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite - Općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta - Općinska/gradska tijela mjerodavna za vodoprivredu, prostorno planiranje i građenje, zaštite okoliša, prometa i komunikacija, - Gospodarska društva i pravne osobe iz građevinarstva - Javne zdravstvene ustanove, domovi zdravlja i sl. - Županijske i općinske/gradske organizacije Crvenog križa	Kao u koloni 6 faze I.

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA NESREĆA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PREDUZIMATI U FAZI OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLJEDICE					
1	2	3	4	5	6	7
		plina i sl. obavljaju pregled i utvrđivanje stanja vodovodne i elektrodistributivne, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalne opskrbe stanovništva plinom, vodom, električnom energijom i sl. Mjerodavna povjerenstva za procjenu šteta vrše pregled poplavljenog područja, prikupljaju podatke i utvrđuju posljedice koje su nastale djelovanjem poplava na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području, poljoprivredno zemljište i dr. materijalna dobra. Ukoliko se procjeni da je to potrebno, stručn tijela i institucije iz poljoprivrede i zdravstva: - procjenu, odnosno potrebna stručna mjerenja zagađenosti poljoprivrednog zemljišta - utvrđuju stanje plodnosti zemljišta i planiraju mjere za uređenje i ponovno zasijavanje poljoprivrednog zemljišta odgovarajućim kulturama i dr.				

DOKUMENT BROJ: IV - 7

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD POŽARA

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE OD POŽARA

Polazeći od činjenice koja je utvrđena u Procjeni ugroženosti da su se *veliki požari* u Županiji, do sada uglavnom pojavljivali u okolnostima *prirodne nepogode – suša*, odnosno kao posljedica *tehničko – tehnoloških nesreća*, razmatramo prirodu navedenih opasnosti kao i opasnost od prirodne nepogode – *potresa*, koja indirektno može izazvati pojavu požara.

❖ Opasnosti od velikih požara na otvorenom prostoru – u šumama i na šumskom zemljištu

U "Procjeni ugroženosti", utvrđeno je, da je požar ključna opasnost za područje Županije, a posebno u ljetnim mjesecima kada temperature prelaze 40° C, što posebno pogoduje izbijanju velikih šumskih požara. Požar je pojava - opasnost koja se javlja skoro svake godine. S tim u vezi, treba napomenuti sljedeće:

Stupanj opasnosti od požara u šumama i na šumskom zemljištu ovisi od vrste šume, gustine i starosti šume, veličine šumskog kompleksa, klimatskih odnosno vremenskih prilika (suša, visoke temperature, vjetar), kao i od konfiguracije terena.

Opasnosti od požara na otvorenom prostoru češće dolaze do izražaja u periodu listanja šuma i u doba velikih vrućina (suša), a *najčešće ih uzrokuje čovjek* svojim neodgovornim ponašanjem, neznanjem odnosno neadekvatnim sprovođenjem propisanih mjera zaštite od požara unavedenim prirodnim okolnostima pri obavljanju različitih radova u šumama, na izletištim, kampovima i dr.

Požari u šumama i na šumskom zemljištu u većini slučajeva se pojavljuju tako da se kasno primjete, odnosno primjete se onda kada ih je zbog velike površine i intenziteta, te vremenskih prilika i nepristupačnosti terena, veoma teško staviti pod kontrolu ili ugasiti. Otežavajuće okolnosti u suzbijanju i gašenju šumskih požara na području Županije najčešće su:

- Nedostatak odgovarajućih planova (operativnih) za kontrolu teritorije i nositelje gašenja početnih požara,
- Nekoordinirano djelovanje i nedovoljna razina suradnje u planiranju i sprovođenju zaštite od požara između nositelja zaštite od požara;
- Nepristupačnost požarištu usljed kontaminiranosti terena minama;
- Nedovoljan broj profesionalnih vatrogasnih snaga, neadekvatna kadrovska popunjenost, neadekvatna opremljenost tj. zastarjelosti i nedostatak materijalno-tehničkih sredstava za gašenje požara;
- Nepostojanje osposobljenih i opremljenih zračnih snaga za gašenje požara otvorenog prostora kao podrška vatrogasnim snagama na zemlji;

❖ Opasnosti od velikih požara usljed tehničko – tehnoloških nesreća u objektima, pogonima, postrojenjima, transportnim sredstvima:

U sklopu većine tehničko – tehnoloških procesa u industrijskim, gospodarskim, transportnim i drugim djelatnostima, prisutne su požarno opasne tvari u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju koje pod određenim uvjetima i u prisustvu izvora paljenja mogu izazvati nastajanje požara odnosno eksplozija. Stupanj njihove opasnosti ovisi od fizikalno – kemijskih karakteristika, prisutne količine i uvjeta u kojima se koriste. S tim u vezi, možemo reći da su opasnosti od pojave *velikih požara i eksplozija i drugih akcidentnih situacija* najizraženije u objektima, pogonima i postrojenjima ili transportnim sredstvima u kojima se proizvode, skladište, upotrebljavaju, prerađuju, eksploatiraju, prodaju, transportiraju ili distribuiraju zapaljive, eksplozivne i druge opasne tvari.

Uzroci nastanka požara ili eksplozije na mjestima ugroženim prisustvom navedenih tvari mogu biti različiti i praktično ih je nemoguće u potpunosti eliminirati, a općenito možemo reći da su najčešće u vezi sa:

- građevinskim nedostacima (nepravilan izbor primjenjenih građevinskih materijala - neodgovarajuća vatrootpornost odabranih materijala ili elementa građevinskih konstrukcija, nedovoljna izolacija dimovodnih kanala i dr.),

- tehničko - tehnološkim nedostacima (greške ili kvarovi na postrojenjima, instalacijama i uređajima uslijed nepropisnog rukovanja, održavanja i remonta; nepropisno rukovanje sa zapaljivim i eksplozivnim tvarima, nepropisno skladištenje, nepropisno obavljanje radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i drugih radova u kojima se koriste uređaji sa otvorenim plamenom, koji varniče i sl.),

- aktivnostima ljudi - neupućenost, neznanje, nemar ili nepažnja u sprovođenju propisanih mjera zaštite od požara pri obavljanju poslova i radnih zadataka na mjestima ugroženim od prisustva zapaljivih tvari ili eksplozivnih smjesa.

❖ Opasnosti od velikih požara uslijed pojave potresa:

Potres je prirodna pojava koja indirektno može izazvati velike požare odnosno eksplozije: uslijed kidanja električnih instalacija, razaranja dimovodnih kanala ili drugih uređaja u kojima se odvijaju procesi sagorjevanja, oštećenja i pucanja plinskih instalacija, posuda pod tlakom, pri čemu, dolazi do paljenja okolne zapaljive tvari odnosno pojave eksplozija.

Izrada Plana zaštite i spašavanja od požara u Županiji

Uzimajući u obzir naprijed navedene opasnosti (uzroke) od pojave požara, možemo zaključiti da je mogućnosti pojave požara odnosno tehničko - tehnoloških nesreća, prisutna na gotovo cijelom području Županije.

Na osnovu naprijed navedenih činjenica utvrđenih u Procjeni ugroženosti, pristupa se izradi Plana zaštite i spašavanja od požara u Županiji, u tri faze:

I – za fazu preventivne zaštite, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti zaštite od požara i eksplozija čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice takvog djelovanja na otvorenom prostoru, objektima, pogonima i postrojenjima koja mogu biti zahvaćena tim djelovanjem. Preventivne mjere i aktivnost zaštite od požara i eksplozija propisane su važećom zakonskom regulativom i podzakonskim propisima iz djelokruga zaštite od požara, šumarstva, te drugim propisima (iz prostornog uređenja, zaštite okoliša, unutarnjih poslova, prometa i komunikacija i dr.)

Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu («Službene novine Federacije BiH», br. 64/09) određeno je da zaštita od požara i vatrogastvo čini sastavni dio sustava zaštite i spašavanja, koji je reguliran Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća («Službene novine Federacije BiH», br. 39/03, 22/06 i 43/10), koji je jedinstven na području cijele Federacije BiH.

II – za fazu spašavanja, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje podrazumjevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja velikih požara na otvorenom prostoru, odnosno tehničko – tehnološke ili druge nesreće – požar ili eksplozija, što podrazumjeva vremenski period od početka do završetka djelovanja navedene tehničko – tehnološke ili druge nesreće,

III – Za fazu otklanjanja nastalih posljedica, u kojoj se utvrđuju one mjere i aktivnosti koje se ostvaruju poslije prestanka djelovanja tehničko – tehnološke ili druge nesreće – požara i traju dok se u cjelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem požara ili eksplozija, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogođenom požarom ili eksplozijom.

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNA I DRUGA NESRECA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	IZVRŠITELJI	SURADNICI	NORMATIVNA UREĐENOST U OBLASTI PREVENCIJE OSIGURANA JE KROZ PRIMJENU SLJEDEĆIH ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISA:
UZROK	POSljedICE				
1	2	3	4	5	6
	Veliki požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbilno ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra i izazvati: - Gubitak ljudskih života, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim tvarima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - Velike štete na materijalnim dobrima usljed razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, transportnih sredstava, - Oštećenje prirodnih resursa i okoliša, a posebno uništavanje bio – mase kaja se nakon toga duži niz godina ne može obnoviti i dostići količine pogodne za daljnju uporabu i prerađu,	U fazi preventivne zaštite s ciljem sprječavanja pojave požara odnosno smanjenja posljedica požara, poduzimaju se sljedeće mjere: 1. Normativno – pravne mjere iz zaštite od požara i vatrogastva: 1.1. Potrebno je donijeti-uskladiti županijski Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu sa federalnim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, kako bi se osigurala primjena preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozije i veći stupanj odgovornosti u njihovom provođenju na cijelom području Županije; 1.2. Nositelji izrade odgovarajućih podzakonskih propisa iz zaštite od požara, obvezno se konsultiraju sa odgovarajućim stručnim organizacijama i primjenjuju europske standard i u skladu sa međunarodnim načelima tehničkog zakonodavstva; 1.3. Tijela uprave i druge institucije, javna poduzeća Županije i općine/grada putem proračuna i na drugi način osiguravaju financijska sredstva za organizaciju i sprovođenje preventivnih mjera zaštite od požara, shodno važećom zakonskom regulativom; 2. Mjere na području prostornog uređenja, okoliša i turizma, 2.1. Pri izradi dokumenata prostornog uređenja Županije predviđa propisima utvrđene prostorne i tehničke mjere zaštite od požara (uvjete za efikasno spašavanje ljudi i materijalnih dobara, razmake i protivpožarnu udaljenost između objekata, prometne i manipulativne površine za vatrogasna vozila, izvode za opskrbu vodom za potrebe gašenja požara i dr.); 2.2. Pri projektiranju građevina od značaja za Županiju predviđaju odgovarajuću vrstu mjera zaštite od požara u investiciono – tehničkoj dokumentaciji; 2.3. U tijeku izgradnje građevina iz prethodnog stava i ugradnje instalacija, priključaka, opreme, uređaja, postrojenja i dr., izvođači radova primjenjuju (izvode) sve projektirane mjere zaštite i osiguravaju njihovu funkcionalnost; 2.4. Prilikom uporabe građevina od značaja za Županiju, vlasnici ili korisnici tih objekata, pogona i postrojenja održavaju u funkcionalnom stanju sve izvedene tehničke mjere zaštite od požara sukladno propisanim tehničkim normativima i standardima i primjenjuju obrazovne i sve druge propisane mjere zaštite od požara.	Ministrastvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo financija, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH - Mjerodavna inspeksijska tijela, - Uprava civilne zaštite, - Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe Županije i općina/grado va	- Općinske/gradske službe za civilnu zaštitu -Federalno ministrastvo unutarnjih poslova, - Federalno ministrastvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Federalno ministrastvo prostornog uređenja, - Federalno ministrastvo okoliša i turizma, - Federalno ministrastvo energije, rudarstva i industrije, - Federalno ministrastvo prometa i komunikacija,	- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 64/09) - Zakon o prevozu opasnih tvari ("Narodne novine ŽZH", br.8/14), -Zakon o eksplozivnim tvarima za privrednu upotrebu („Narodne novine ŽZH”, br. 3/05 i 5/09) - Europski sporazum o međunarodnom prevozu opasne robe u cestovnom saobraćaju – ADR propisi - Zakon o unutarnjim poslovima Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj 49/05),

OBRAZAC BROJ: IV - 7
I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	IZVRŠITELJI	SURADNICI	NORMATIVNA UREĐENOST U OBLASTI PREVENCIJE OSIGURANA JE KROZ PRIMJENU SLJEDEĆIH ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISA:
UZROK	POSljedICE				
1	2	3	4	5	6
POŽAR I EKSPLOZIJA	- Uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je ne moguće podići novu šumu uz primjenu i najsuvremenijih metoda rada, jer za formiranje tla u šumama trebaju stotine godina, - Devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogatstva, - Uništavanje, ili oštećivanje zaštićenih prirodnih područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zaštićenih pejzaža, - Uništavanje ili oštećivanje prebivališta ili staništa divljih životinja i biljaka, - Smanjenje drvenog fonda, - Velike materijalne štete i dr Poseban zadatak u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja - Donošenje Županijskog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu	2.5. U suradnji sa Upravom civilne zaštite i drugim stručnim institucijama iz djelokruga zaštite od požara provode aktivnosti na intenziviranju izdavačke djelatnosti (izdavanje znanstveno – stručnih časopisa, knjiga, brošura itd.), 2.6. U suradnji sa Upravom civilne zaštite programiraju obrazovne aktivnosti građana putem medija, tiska i na druge načine, s ciljem unaprjeđenja protivpožarne sigurnosne kulture građana posebno u periodima kada su pojačane opasnosti od požara na otvorenom prostoru - u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu i sl. 3. Mjere u djelokrugu energetike, rudarstva i industrije u objektima, pogonima i postrojenjima kojima su opasnosti od požara odnosno eksplozija najizraženiji 3.1. Vlasnici odnosno korisnici elektroenergetskih postrojenja za prenos, distribuciju i korištenje električne energije, transport i distribuciju plina, skaldištenje i promet nafte i naftnih derivata, proizvodnju, preradu ili primjenu zapaljivih i eksplozivnih tvari itd., primjenjuju tehničke propise, upute i standarde koji rješavaju konkretne tehničke uvjete pri projektiranju, izgradnji i održavanju ovih objekata, pogona i postrojenja u funkciji zaštite od požara; 4. Mjere u djelokrugu unutarnjih poslova 4.1. Osigurava primjenu važećih zakonskih i podzakonskih propisa iz prijevoza opasnih tvari (domaći propisi, Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasnih tvari u cestovnom prometu – ADR propisi), od strane svih sudionika u transportnom postupku, od proizvođača opasne tvari, preko pošiljaoca i primaoca, do samog prevoznika opasnih tvari i vozila kojim se iste transportiraju. 4.2. Provodi inspekcijski nadzor iz svoje mjerodavnosti. 5. Mjere koje provodi Ministarstvo gospodarstva-sektor prometa i veza 5.1. Osigurava sigurnost cestovnog i željezničkog prometa 5.2. Osiguravaju održavanje cestovnog pojasa, pojasa uz pruge odnosno ispod trasa elektroenergetskih vodova koji su locirani na šumskom području ili se nalaze u neposrednoj blizini šuma, putem pravnih osoba koje imaju obvezu održavanja javnih puteva, željezničkih pruga, elektroenergetskih objekata, 6. Mjere koje provode mjerodavna inspekcijska tijela 6.1. Inspekcija iz zaštite od požara i vatrogastva (MUP i Uprava civilne zaštite) 6.2. Šumarske inspekcije 6.3. Tehničke inspekcije			Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća («Službene novine FBiH» broj 39/03, 22/06 i 43/10) i podzakonski akti doneseni na osnovu ovog zakona, - Zakon o zaštiti na radu («Službeni list SR BiH» br. 31/84 i 22/90), - Zakon o udruženjima i fondacijama («Službene novine FBiH» br. 45/02), - Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH («Službene novine FBiH» broj 02/06, 72/07, 32/08, 4/10, 45/10), - Zakon o zaštiti okoliša, («Službene novine FBiH» broj 33/03 i 38/09), - Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine ŽZH", broj 8/13) - Pravilnik o sadržaju izvješća o stanju sigurnosti, sadržaju informacija o sigurnosnim mjerama i sadržaju unutarnjih i vanjskih planova intervencije („Službene novine FBiH" br. 68/05), - Zakon o zaštiti prirode („Službene novine FBiH" 33/03), - Zakon o zaštiti zraka („Službene novine FBiH" 33/03),

OBRAZAC BROJ: IV - 7

I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	IZVRŠITELJI	SURADNICI	NORMATIVNA UREĐENOST U OBLASTI PREVENCIJE OSIGURANA JE KROZ PRIMJENU SLJEDEĆIH ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISA:
UZROK	POSLEDJICE				
1	2	3	4	5	6
POŽAR I EKSPLOZIJA	- Iniciranje i donošenje provedbenih propisa na razini Federacije, ŽZH i općina/gradova, - Opremanje i obučavanje vatrogasnih snaga u Županiji, - Zaštita šuma od požara: - Izrada projekta zaštite šuma (pošumljavanja, popunjavanja, njege podignutih nasada radi prevencije odronjavanja, klizanja tla Regulacije vodnog režima – sprječavanje brzog oticanja površinskih voda, izgradnja novih prosjeka i održavanje postojećih.	6.4. Urbanističko ekološke inspekcije. Navedene inspekcije kroz pojačani inspekcijski nadzor osiguravaju, da županijska tijela uprave, upravne organizacije, institucije, pravne osobe, odnosno vlasnici ili korisnici objekata, pogona i postrojenja, transportnih sredstva, šuma i šumskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta, zaštićenih područja prirode, kulturno povijesnog naslijeđa i dr., na području, Županije, odnosno općina/gradova, prilikom projektiranja, izgradnje, održavanja, korištenja navedenih objekata i prostora provode sve zakonom utvrđene preventivne mjere i aktivnosti zaštite od požara i eksplozija. 7. Mjere organiziranja, opremanja i obučavanja snaga za gašenje požara 7.1. Uprava civilne zaštite izrađuje razvojni plan i pristupa organiziranom planiranju, opremanju i obučavanju vatrogasnih postrojbi u Županiji na način da se zadovolji: - Potpuna pokrivenost cijelog područja Županije; - Mogućnost gašenja šumskih požara i požara na otvorenom prostoru i iz zraka formiranjem odgovarajućih zračnih snaga kao podrške snagama na zemlji, - Zahtjeve specifičnih vatrogasnih intervencija u objektima stambene i industrijske izgradnje, kao i na prostorima i lokalitetima zaštićenog prirodnog i kulturno – povijesnog naslijeđa; - Potrebe vatrogasnih intervencija u cestovnom i željezničkom, prometu; - Potrebe efikasnog spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama; - Uvjete da vatrogastvo u cjelini, odnosno vatrogasne snage postanu jedan od najvažnijih resursa, za izvođenje intervencija spašavanja ljudi i materijalnih dobara u svim prirodnim i drugim nesrećama; 7.2. Županijski operativni centar izrađuje jedinstvenu bazu podataka svih pravnih osoba od značaja za Županiju: - Koja se bave upotrebom, proizvodnjom, preradom, skladištenjem, prodajom, eksploatacijom, transportom, distribucijom i drugim djelatnostima u vezi sa opasnim tvarima (u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju), koje se pod određenim uvjetima mogu zapaliti ili eksplodirati na području Županije, koje imaju izrađene i donešene planove zaštite od požara i koja imaju zaposlena odgovorne osobe ili službe za zaštitu od požara;			- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine F BiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06 i 8 /06), - Zakon o Županijskim ministarstvima i drugim tijelima Županijske uprave ŽZH („Narodne novine ŽZH, broj 17/09 i 17/11)). - Zakon o rudarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/10) - Zakon o rudarstvu ŽZH („Narodne novine ŽZH“, broj 2/99 i 7/14) - Zakon o geološkim istraživanjima („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) - Zakon o šumama („Službene novine F BiH br. 20/02), - Uredba o šumama („Službene novine Federacije BiH“ broj: 83/09 i 26/10) - Pravilnik o sadržaju Planova za zaštitu šuma od požara (Sl. novine FBiH, broj 21/04)

OBRAZAC BROJ: IV - 7
I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE

PRIRODNA I DRUGA NESRECA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	IZVRŠITELJI	SURADNICI	NORMATIVNA UREĐENOST U OBLASTI PREVENCIJE OSIGURANA JE KROZ PRIMJENU SLJEDEĆIH ZAKONA I PODZAKONSKIH PROPISA:
UZROK	POSLEDICE				
1	2	3	4	5	6
POŽAR I EKSPLOZIJA		- Koja su kadrovski i tehnički osposobljena za intervencije u slučaju akcidenta pri prevozu opasnih tvari, za potrebe neutraliziranja štetnih osobina određene opasne tvari po ljude i okoliš i drugih predviđenih aktivnosti u tim situacijama; - Javnih poduzeća zaduženih za kontrolu funkcionalnosti gradske (ulične) hidrantske mreže na području općina/gradova, odnosno Županije; - Vatrogasnih postrojbi (profesionalnih i dragovoljnih, kao i vatrogasnih postrojbi u pravnim osobama) na području Županije sa iskazanim kadrovskim i materijalno - tehničkim resursima; - Svih nositelja prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem u Županiji koji su: donijeli planove zaštite šuma od požara. - Zahtjeve specifičnih vatrogasnih intervencija u objektima stambene i industrijske izgradnje, kao i na prostorima i lokalitetima zaštićenog prirodnog i kulturno – povijesnog nasljeđa; - Potrebe vatrogasnih intervencija u cestovnom i željezničkom prometu; - Potrebe efikasnog spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama; - Uvjete da vatrogastvo u cjelini, odnosno vatrogasne snage postanu jedan od najvažnijih resursa, za izvođenje intervencija spašavanja ljudi i materijalnih dobara u svim prirodnim i drugim nesrećama;			

OBRAZAC BROJ: IV - 7

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE					
1	2	3	4	5	6	7
POŽAR I EKSPLOZIJA	Veliki požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbiljno ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra i izazvati: - gubitak ljudskih života, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim tvarima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - velike štete na materijalnim dobrima uslijed razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, transportnih sredstava, - oštećenje prirodnih resursa i okoliša, a posebno uništavanje bio – mase kaja se nakon toga duži niz godina ne može obnoviti i dostići količine pogodne za dalju uporabu i preradu,	U slučaju požara velikih razmjera na području dvije ili više općina/grada, kada grado/načelnici donesu odluku o proglašenju stanja prirodne i druge nesreće – požara na svom području, aktivira se: a) Županijski stožer koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega Vladi Županije dostavlja prijedlog za proglašenje stanja <i>prirodne i druge nesreće -- požara</i> na području Županije, b) Stavlja u stanje pripravnosti za djelovanje i postupanje po zapovjedi Županijskog stožera: - Županijska ministarstva (iz kolone 4 faze I ovog plana - Pravne osobe i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja na području Županije, - Policijske snage Županije koje poduzimaju odgovarajuće mjere iz svoje mjerodavnosti na ugroženom području (zaštite imovine, osigurana javnog reda i mira i druge mjere), - Ured Vlade Županije, lokalne radio i tv postaje i druga sredstva informiranja, - Crveni križ Županije i druge nevladine i humanitarne organizacije. U fazi spašavanja, nakon što Vlada Županije svojim odlukom proglasi stanje prirodne i druge nesreće – požara na području Županije i sadržaj tog akta saopći građanstvu putem medija, Županijski stožer postupa u skladu sa svojim mjerodavnostima na sljedeći način: 1. Donosi zapovjed o angažiranju snaga i sredstava civilne zaštite shodno utvrđenoj proceduri rada za djelovanje svake od navedenih službi: <u>Službe zaštite i spašavanja</u> ▪ Službe za zaštitu i spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta ▪ Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo zdravlja, rada i socijalne skrbi - Ministarstvo financija, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Županijski stožer, - Uprava civilne zaštite.	- <i>Službe za zaštitu i spašavanje:</i> - Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanov. i prvu med. pomoć Služba za spašavanje s visina. - Specijalizirane postrojbe civilne zaštite općina/gradova - Policijske snage Županije i općina/gradova - Ured Vlade Županije, lokalne radio i tv postaje, FTV, TVBiH i ostala sredstva informiranja. - Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe Županije i općina/gradova - Vatrogasne postrojbe u pravnim osobama, - Interventne grupe u šumskogospodarskim društvima,	- Općinski stožeri civilne zaštite - Općinske službe civilne zaštite - Županijska i općinska/gradska povjerenstva za procjenu šteta, - Općinska tijela mjerodavna za vodoprivredu, prostorno planiranje i građenja, zaštite okoliša, prometa i komunikacija - Zdravstvene ustanove Županijaa i općina/gradova - Javna komunalna poduzeća, - Mjerodavna federalna ministarstva	Pored propisa navedenih u koloni 7. faze I : - Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 88/05), - Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH («Službeni glasnik BiH», broj 05/03), - Zakon o upravi («Službeni glasnik BiH», broj 32/02), - Sporazum o međusobnoj saradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i dr. nesreća zaključen 01.09.2005.g. između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog križa F BiH («Službene novine Federacije BiH» broj 65/05

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDJICE					
1	2	3	4	5	6	7
POŽAR I EKSPLOZIJA	- Uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je ne moguće podići novu šumu uz primjenu i najsavremenijih metoda rada, jer za formiranje tla u šumama trebaju stotine godina, - Devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogatstva, - Uništavanje, ili oštećivanje zaštićenih prirodnih područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zaštićenih pejzaža, - Uništavanje ili oštećivanje prebivališta ili staništa divljih životinja i biljaka, - Smanjenje drvenog fonda, - Velike materijalne štete i dr.	2. Određuje člana Županijskog stožera koji je zadužen za mjere zaštite i spašavanja iz djelokruga zaštite od požara, koji će pratiti realizaciju naređenih mjera i zadataka od strane angažiranih snaga i sredstava na ugroženom području. 3. Zapovjed Županijskog stožera za angažiranje snaga i sredstava službi zaštite i spašavanja, dostavlja se rukovoditeljima pravnih osoba koji zatim postupaju na način predviđen <i>procedurom rada za djelovanje službi</i>. 4. Zaduženi član Županijskog stožera iz točke 2. ovog plana, putem sredstava veze provjerava da li je rukovoditelj odgovarajuće službe dobio naredbu i da li je poduzeo mjere za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u zapovjedi i traži da ga o tome dodatno informira (shodno utvrđenom vremenu u zapovjedi). 5. Po dolasku službe zaštite i spašavanja na mjesto prirodne ili druge nereće, traži od odgovornog rukovoditelja službe ili postrojbe zaštite i spašavanja: a. Informacije o zatečenom stanju na opožarenom području (kakve su posljedice po ljude, materijalna dobra i sl.), b. Informacije o posebnim okolnostima ili opasnostima (da li je prisutna opasnost za sudinike spašavanja, od eksplozije, po okoliš, od rušenja, ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.),				

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POS LJEDICE					
1	2	3	4	5	6	7
POŽAR I EKSPLOZIJA		c. Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja, d. Poduzetim mjerama općinskih/gradskih stožera civilne zaštite na ugroženom području i to: - poduzetim mjerama na angažiranju općinskih/gradskih vatrogasnih postrojbi – profesionalne, dobrovoljne, u pravnim osobama, zatim službi i postrojbi zaštite i spašavanja civilne zaštite, na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na opožarenom području, uz davanje podatka o snagama u ljudstvu i sredstvima koja su angažirana na zaštiti i spašavanju, - uključenim drugim snagama i sredstvima koji su stavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području - višenamjenske ekipe, postrojbe i službe Crvenog križa Županije i općina/gradova, policijske snage, javna komunalna poduzeća i dr) - poduzetim mjerama spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara, sa opožarenog područja na neugroženo područje, - poduzetim mjerama povećanog nadzora otvorenog prostora – šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta na okolnom području, - poduzetim mjerama na uklanjanju opasnih i zapaljivih tvari iz potencijalno ugroženog područja koje mogu biti zahvaćene požarom, - poduzetim mjerama na blagovremenom informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebnih mjera zaštite i spašavanja i dr. 6. Županijski stožer rješava sva pitanja koja se pojave u vezi sa angažiranjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana. 7. Županijski stožer po potrebi donosi i sljedeće <i>zapovjedi</i>: - Da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara angažiraju građani sa područja susjedne općine/grada na ugroženom području, stariji od 18 godina,				

II - FAZA SPAŠAVANJA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSLEDICE					
1	2	3	4	5	6	7
POŽAR I EKSPLOZIJA		- Da javna poduzeća, pravne osobe, državna tijela i druge institucije sa područja susjedne općine/grada, stave na raspolaganje prevozna, tehnička i druga sredstva i opremu potrebnu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području; - Za pripravnost dodatnih službi zaštite i spašavanja Županije i općina/gradova i postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova - Da mjerodavna povjerenstva za procjenu šteta vrše pregled opožarenog područja, prikupljaju preliminarne podatke i utvrđuju posljedice koje su nastale djelovanjem požara ili eksplozija na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području, šume, poljoprivredno zemljište i dr. materijalna dobra i druge potrebne mjere shodno situaciji na terenu. 8. Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći u zračnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od susjednih država U slučaju kada snage i sredstva civilne zaštite nisu dovoljne da efikasno i blagovremeno osiguraju lokaliziranje i gašenje požara, spašavanje, evakuaciju, zbrinjavanje i smještaj ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, Županijski stožer upućuje Federalnom stožeru civilne zaštite putem Federalne uprave civilne zaštite zahtjev za angažiranje dodatnih snaga i sredstva: ❖ Oružanih snaga BiH (inženjerskih, zračnih i dr.) posredstvom Ministarstvu odbrane BiH, ❖ Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske, ❖ iz Republike Hrvatske aktiviranjem Standardnog operativnog postupka (SOP), ❖ Susjednih i drugih država;				

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedICE					
1	2	3	4	5	6	7
POŽAR I EKSPLOZIJA	Veliki požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbiljno ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra i izazvati: - gubitak ljudskih života, - povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim tvarima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), - Velike štete na materijalnim dobrima usljed razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, transportnih sredstava, - Oštećenje prirodnih resursa i okoliša, a posebno uništavanje bio – mase kaja se nakon toga duži niz godina ne može obnoviti i dostići količine pogodne za dalju uporabu i preradu, - Uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je ne moguće podići novu šumu uz primjenu i najsuvremenijih metoda rada, jer za formiranje tla u šumama trebaju stotine godina, - Devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogatstva,	Nakon proglašenja prestanka prirodne i druge nesreće – požara na području Županije, u fazi otklanjanja nastalih posljedica, poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području: 1. Mjerodavna tijela ministarstva unutarnjih poslova osiguravaju opožareno područje – lokalitet požara, za potrebe vještačenja nađenih tragova i utvrđivanja uzroka požara odnosno i provođenja istražnih radnji, 2. Resorna ministarstva, institucije, gospodarska društava i druge pravne osobe iz različitih djelatnosti u suradnji sa građanima i u koordinaciji sa Županijskim i općinskim/gradskim strukturama civilne zaštite organiziraju i poduzimaju sljedeće mjere: 2.1. Gospodarska društava i druge pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz djelokruga opskrbe namirnicama, robama široke potrošnje, vrše opskrbu stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanje pomoći u saniranju posljedica, 2.2. Javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz zdravstva i opskrbe lijekovima organizirano vrši pružanje zdravstvene njege povrijeđenim i oboljelim ljudima, 2.3. Mjerodavna tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti stambenih i komunalnih poslova, građevinarstva i sl. organiziraju aktivnosti na stvaranju smještajnih, stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogođenom području i utvrđuju potrebne kapacitete za zbrinjavanje povrijeđenih ljudi, 2.4. Mjerodavna tijela, gospodarska društva i pravne osobe iz elektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije plina i sl. obavljaju pregled i utvrđivanje stanja vodovodne i elektrodistributivne i plinske mreže, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalne opskrbe stanovništva plinom, vodom, električnom energijom i sl. 2.5. Resorna ministarstva izrađuju planove za pošumljavanje opožarenih površina i dr. aktivnosti shodno stanju na ugroženom području.	- Uprava civilne zaštite, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo financija, - Ministarstvo unutarnjih poslova, - Zavod za javno zdravstvo, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta	- <i>Službe za zaštitu i spašavanje</i> : - Služba za zbrinjavanje – Crveni križ Služba za spašavanje s visina li dr. neprist. terena - Specijalizirane postrojbe civilne zaštite općina/gradova - Policijske snage Županije i općina/gradova - Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe Županije i općina/gradova - Vatrogasne postrojbe u pravnim osobama, - Interventne grupe u šumskogospodarskim društvima, - Javne ustanove iz zdravstva, domovi zdravlja, ljekarne i dr.	- Općinski/gradski stožeri civilne zaštite - Općinske/gradske službe civilne zaštite - Općinska povjerenstva za procjenu šteta, - Općinska/gradska tijela mjerodavna za vodoprivredu, prostorno planiranje i građenje, zaštitu okoliša, prometa i komunikacija - Mjerodavna a federalna ministarstva	- Propisi navedeni u koloni 7. faze II,

III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

PRIRODNA I DRUGA NESREĆA		MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI U FAZI PREVENTIVNE ZAŠTITE	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVRŠITELJI	SURADNICI	ZAKONSKI OKVIR
UZROK	POSljedice					
1	2	3	4	5	6	7
POŽAR I EKSPLOZIJA	- Uništavanje, ili oštećivanje zaštićenih prirodnih područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zaštićenih pejzaža, - Uništavanje ili oštećivanje prebivališta ili staništa divljih životinja i biljaka, - Smanjenje drvenog fonda, - Velike materijalne štete i dr. Poseban zadatak u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz "Programa razvoja" - Donošenje županijskog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu - Iniciranje i donošenje provedbenih propisa na razini Federacije, Županije i općina/gradova, - Opremanje i obučavanje vatrogasnih snaga u Županiji	3. Mjerodavna povjernstva za procjenu šteta vrše pregled opožarenog područja, prikupljaju podatke i utvrđuju posljedice koje su nastale djelovanjem požara na ljude, šume i šumsko zemljište, stambene i druge zgrade i objekte i drugim štetama na opožarenom području.		- Pravne osobe iz vodoopskrbe, elektrodistribucije, transporta i distribucije plina i sl. - Pravne osobe iz prometa i komunikacija, - vatrogasne jedinice i interventne grupe u šumskoprivrednim društvima,		

DOKUMENT BROJ: IV - 8

PRVA MEDICINSKA POMOĆ

PRVA MEDICINSKA POMOĆ

Procjenom ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća utvrđeno je da zbog loših higijenskih prilika (stanovanje, neprimjerna prehrana, opskrba vodom i širenje otpadnih tvari, prenos zoonoza) zatim neplanirane migracije stanovništva a posebno prirodnih i drugih nesreća (poplave, potresi i sl.), područje Županije je ugroženo od zaraznih bolesti. Ovo iz razloga što postoji stalna opasnost od unosa pojedinih uzročnika koji mogu dovesti do ugrožavanja zdravlja ljudi. Isto tako, a prema epidemiološkim procjenama, za vrijeme trajanja prirodnih i drugih nesreća, epidemije zaraznih bolesti mogu se javiti mnogo češće nego za vrijeme normalnih prilika.

U cilju sprječavanja i smanjenja ugroženosti ljudi od zaraznih bolesti potrebno je shodno čl. 4. i 5. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/11), izraditi Plan prve medicinske pomoći.

Ovaj plan se razrađuje u tri faze, i to:

1. Faza – I - **preventivna zaštita** obuhvaća protuepidemijske i higijenske mjere zaštite stanovništva, s ciljem smanjenja posljedica po ljude i materijalna dobra, odnosno provođenje redovitih planskih aktivnosti mjerodavnih tijela i ustanova radi stvaranja preduvjeta za sprječavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća. U ovoj fazi mjerodavna tijela Federacije, Županije i općina/gradova svako iz svoje mjerodavnosti, dužni su:

- Izvršiti izmjene i dopune odnosno donošenje zakonskih i podzakonskih propisa iz zdravstva, a i drugih propisa koji su u neposrednom dodiru sa ovom tematikom.

- Izraditi odgovarajuće planove zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na svim razinama organiziranja,

- Ostvariti neposrednu suradnju sa tijelima i institucijama iz zdravstva koji kroz redovitu djelatnost ostvaruju provođenje zaštite i spašavanja ljudi,

- Shodno razvojnim planovima vršiti nabavu laboratorijske opreme koja može da zadovolji uvjete institucija koja će obavljati dijagnosticiranje zaraznih bolesti,

- Planirati i u suradnji sa mjerodavnim institucijama osigurati određene zalihe krvi i krvne plazme, lijekova i sanitetskog materijala, kao i cijepiva.

- Na svim razinama organiziranja utvrditi preglede, odnosno posjedovati baze podataka o medicinskim ljekarnama, veleprodajnicama, ustanovama koje imaju odobrenje za DDD poslove, stručnim kadrovima koji rade u medicinskim ustanovama, bolničkim i drugim kapacitetima na području Županije u koje bi se u određenim situacijama mogli smjestiti oboljeli i povrijeđeni,

- Shodno Programu razvoja potrebno je razvijati znanstvena i stručna istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epidemija, s prijedlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi.

2. Faza – II - **faza spašavanja** podrazumjeva pružanje prve pomoći standardnim i priručnim sredstvima na licu mjesta, medicinsku trijažu ranjenih, ozlijeđenih i oboljelih ljudi, sanitetsku evakuaciju i transport do najbliže zdravstvene ustanove radi pružanja opće medicinske pomoći ili do odgovarajuće specijalističke zdravstvene ustanove radi potpunog medicinskog zbrinjavanja.

U izuzetnim slučajevima kada prirodna ili druga nesreća zahtjeva na ugroženom području organiziraju se i formiraju pokretne bolnice. Županijski stožer preuzima sve aktivnosti oko rukovođenja i upravljanja akcijama zaštite i spašavanja te izdaje odgovarajuće zapovjedi mjerodavnim ministarstvima i službama zaštite i spašavanja.

PREGLED MEDICINSKIH USTANOVA NA PODRUČJU ŽZH

- Sveučilišna klinička bolnica Mostar – ležajeva 743,

- Široki Brijeg

Dom zdravlja – Hitna pomoć

- Ljubuški

Dom zdravlja – Hitna pomoć

- Posušje

Dom zdravlja – Hitna pomoć

- Grude

Dom zdravlja – Hitna pomoć

3. Faza – III - **otklanjanje nastalih posljedica** i stvaranje uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. U ovoj fazi, mjerodavna tijela i institucije u prvom redu medicinske ustanove vrše obilazak ugroženog područja, vrše odgovarajuće procjene, trijažu i liječenje oboljelih, a u suradnji sa javnim komunalnim poduzećima vrše sanaciju ugroženog područja odnosno identifikaciju i ukop umrlih.

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nosilac aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	MEDICINSKA POMOĆ	Prirodne i druge nesreće koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, mogu prouzročiti niz posljedica, koje se odnose na: a) ranjavanje, ozljeđivanje, oboljenje i smrt ljudi, b) pojavu epidemija (zaraznih bolesti ljudi), c) nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, d) nedostatak vode za ljude i onečišćenje vode za piće, e) rijeke i vodotoci su mikrobiološki onečišćeni, f) nedostatak smještajnog prostora za smještaj većeg broja ljudi, g) narušavanje higijenskih uvjeta života stanovništva, što povećava mogućnost pojava i širenja velikog broja bolesti u epidemijskom obliku - Posebna zadaća u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja koji se odnosi na razvijanje znanstvenih i stručnih istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epidemija, s prijedlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi	U fazi prevencije u medicinskom zbrinjavanju građana sva tijela, organizacije, pravne osobe, kroz redovit rad poduzimaju sve mjere na unapređenju medicinske zaštite građana kao i mjere koje će u slučaju većeg ugrožavanja ljudskih života smanjiti te posljedice, a naročito: -vrše izradu ili ažuriranje odgovarajućih zakonskih i podzakonskih, odnosno provedbenih propisa iz djelokruga zdravstva, -ostvaruju suradnju sa mjerodavnim tijelima koji se kroz svoju redovitu djelatnost bave zaštitom i spašavanjem ljudi, -izrađuju planove zaštite i spašavanja o epidemijama na svim razinama organiziranja -sačinjavaju odnosno utvrđuju bazu podataka o medicinskim ljekarnama, bolničkim kapacitetima za smještaj ljudi, ljudskim i materijalnim potencijalima tih ustanova, -osiguravaju potrebna financijska sredstva, kojima treba dovesti do odgovarajuće spremnosti za zaštitu ljudi i odgovora na pojavu epidemija, kako za sprječavanje, suzbijanje i gašenje epidemija tako i sprječavanje zdravstvenih posljedica prouzročenim prirodnim i drugim nesrećama, -u sredinama koje nemaju pripremljene objekte-karantene za smještaj oboljelih od epidemije, planski odrediti objekte, te izvršiti njihovo prilagođavanje kako bi u situaciji epidemije mogli imati funkciju karantena, -vrše osiguranje dovoljne količine krvi za redovite i izvanredne prilike, lijekova i drugog sanitetskog materijala	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ŽZH, - Županijska tijela mjerodavna za robne rezerve, - Županijski crveni križ	- Služba za zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva i prvu medicinsku pomoć- Crveni križ - Mjerodavna općinska/gradska tijela - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Zdravstvene ustanove	Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH -Crveni križ Federacije BiH -Federalna direkcija robnih rezervi	- Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine ŽZH", broj 7/99) -Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH, br.46/10), -Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH",br. 29/05) - Zakon o crvenom križu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH",br. 28/06), -- Zakon o veterinarstvu ("Službene novine FBiH",br. 46/00),

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	MEDICINSKA POMOĆ		- kroz provođenje odgovarajućih mjera a s ciljem preventivne zaštite stanovništva od raznih zaraznih oboljenja, planiraju i osiguravaju dovoljne količine imunoloških sredstava za cijepljenje stanovništva, - redovito vršenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u stambenim i drugim objektima, - redovito se provodi aktivnosti i vrši kontrola higijenski ispravne vode za piće kao i sanitarna zaštita izvorišta i objekata za javnu opskrbu vodom za piće, - održavaju sanitarno-tehničke uvjete u javnim zgradama, sredstvima javnog prometa i na javnim mjestima				

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	MEDICINSKA POMOĆ	Kad dođe do pojave prirodne i druge nesreće koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, ugroženi su ljudi i materijalna dobra. Izdavaju se sljedeće posljedice: a) ranjavanje, ozljeđivanje, oboljenje i smrt ljudi, b) pojava epidemija (zaraznih bolesti ljudi), c) nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, d) nedostatak vode za ljude i onečišćenje vode za piće, e) rijeke i vodotoci su mikrobiološki onečišćeni, f) nedostatak smještajnog prostora za smještaj većeg broja ljudi, g) narušeni su higijenskih uvjeti života stanovništva, što povećava mogućnost pojava i širenja velikog broja bolesti u epidemijskom obliku	U slučaju prirodnih nesreća većih razmjera koja zahtijevaju maksimalnu medicinsku zaštitu ugroženog stanovništava provode se sljedeće mjere i postupci: - nakon procjene stanja na ugroženom području i utvrđivanja stanja aktivirat će se Županijski stožer, - stavljaju se u funkciju zaštite i spašavanja ljudi, mjerodavna ministarstva i institucije iz medicinske djelatnosti, - nakon proglašenja prirodne i druge nesreće, Županijski stožer izdaje zapovijed za angažiranje službi za zaštitu i spašavanje na ugroženom području, kao i zapovijed za angažiranje drugih snaga i sredstava pravnih osoba i građana koji mogu pomoći u provođenju medicinske zaštite, - organizacija smještaja za stradale (škole, hotele i sl. – veza dokument IV -3) - medicinsku trijažu ranjenih, povrijeđenih i oboljelih građana, - osiguranje medicinskim lijekovima, sanitetskim i drugim materijalom za potrebe zdravstvenog osiguranja ugroženih, - cijepljenje stanovništva	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Županijski stožer - Županijski crveni križ	- Službe za zaštitu i spašavanje - Službe zaštite i spašavanja i postrojbe civilne zaštite općina/gradova - Mjerodavne zdravstvene ustanove - Mjerodavna općinska/gradska tijela	Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH - Crveni križ Federacije BiH - Federalna direkcija robnih rezervi	

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	MEDICINSKA POMOĆ	Kad dođe do pojave prirodne i druge nesreće koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, ugroženi su ljudi i materijalna dobra. Izdavačaju se sljedeće posljedice: a) ranjavanje, ozljeđivanje, oboljenje i smrt ljudi, b) pojava epidemija (zaraznih bolesti ljudi), c) nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, d) nedostatak vode za ljude i onečišćenje vode zapiće, e) rijeke i vodotoci su mikrobiološki onečišćeni, f) nedostatak smještajnog prostora za smještaj većeg broja ljudi, g) narušeni su higijenskih uvjeti života stanovništva, što povećava mogućnost pojave i širenja velikog broja bolesti u epidemijском obliku	-osiguranje medicinskim lijekovima, krvlju i krvnom plazmom, sanitetskim i drugim materijalom za potrebe zdravstvenog osiguranja ugroženih, - laboratorijsko ispitivanje uzoraka i prijavljivanje eventualnih zaraznih bolesti, -kako ne bi došlo do širenja zaraznih bolesti vrši se sustavno suzbijanje prijenosnika zaraznog oboljenja, i to zatvaranjem graničnih prijelaza, izdvajanjem oboljelih ljudi od zdravih smještanjem u bolničke kapacitete ili karantene.				

III – FAZA- OTKLANJANJE POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	PRIRODNE I DRUGE NESREĆE	Nakon proglašenja prestanka prirodnih ili drugih nesreća koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, a kojima su bili ugroženi ljudi i materijalna dobra izdvajaju se sljedeće mjere na saniranju tih posljedica: a) medicinsko zbrinjavanje ozlijeđenih i pokop poginulih, b) monitoring i praćenje stanja epidemija (zaraznih bolesti ljudi), c) osiguranje poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, d) osiguranje vode za piće, e) monitoring i praćenje stanja rijeka i vodotoka, f) osiguranje smještajnog prostora, g) monitoring i praćenje higijenskih uvjeta života stanovništva, radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja i širenja velikog broja bolesti u epidemijskom obliku.	Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće, sve zdravstvene ustanove prelaze na redovit način rada s tim da poduzimaju sljedeće mjere: - vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima. -mjerodavna tijela i institucije u prvom redu medicinske ustanove vrše obilazak ugroženog područja, vrše odgovarajuće procjene, trijažu i liječenje oboljelih, a u suradnji sa javnim komunalnim preduzećima vrše sanaciju ugroženog područja odnosno identifikaciju i pokop umrlih, -organiziraju neprestane zdravstvene i higijensko-epidemiološke operacije, -vrši se stalni nadzor hrane za prehranu ljudi -stalno se prati epidemiološka situacije, -vrši se ispitivanje zdravstvene ispravnosti i kvaliteta namirnica biljnog i životinjskog podrijetla -redovito se provodi dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH	- Službe za zaštitu i spašavanje - Službe zaštite i spašavanja i postrojbe civilne zaštite općina/gradova -Zdravstvene organizacije (bolnice, domovi zdravlja) - Komunalna poduzeća	- Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	

**ZAŠTITA I SPAŠAVANJE ŽIVOTINJA
(EPIZOOTIJE) I NAMIRNICA
ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA**

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE ŽIVOTINJA (EPIZOOTIJE) I NAMIRNICA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

Procjenom ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća utvrđeno je da područje ŽZH može biti ugroženo od zaraznih bolest životinja(epizootije), a što može prouzročiti, osim ekonomskih šteta, opasnost i po zdravlje ljudi, a u slučaju pojave zoonoza (skupina zaraznih bolesti zajedničkih ljudima i životinjama) kao što su bruceloza, antrax, tuberkuloza, bjesnoća i šuga može doći do epidemije odnosno pandemije.

U cilju smanjenja ugroženosti od zaraznih bolesti, u skladu sa čl. 4. i 5. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj: 8/12), izrađuje se Plan zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla u tri faze, i to:

1. Faza – I - preventivne zaštite podrazumjeva sprječavanje i lokaliziranje pojava parazitnih, zaraznih i uzgojnih bolesti, nadzor životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog podrijetla, kontrolu ispravnosti stočne hrane i vode, s ciljem smanjenja šteta na materijalnim dobrima, odnosno smanjenje posljedica po ljude. Pored toga, u ovoj fazi utvrđuju se područja u Županiji koja mogu biti zahvaćena zaraznom bolesti.

Zatim, da mjerodavna tijela izvrše odgovarajuće izmjene i dopune ili donesu nove zakonske i provedbene akte iz djelokruga veterinarstva, a pojačanim inspekcijskim nadzorom sprječe unos i distribuciju zaraženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla koje ne zadovoljavaju propisane standarde.

Kroz ovu fazu mjerodavna državna, federalna i županijska tijela iz djelokruga veterinarstva, zdravstva i okoliša koji kroz redovitu djelatnost ostvaruju provođenje zaštite ljudi i životinja od epizootija, ostvare punu suradnju radi sprječavanja, širenja zaraznih bolesti na životinjama.

Radi blagovremenog utvrđivanja odnosno laboratorijskog dijagnosticiranja životinja i namirnica životinjskog podrijetla sagledavaju se mogućnosti, a vrši se i nabavka odgovarajućih laboratorija ili dodatne laboratorijske opreme koja može da zadovolji uvjete za dijagnosticiranje životinja i namirnica životinjskog podrijetla za potrebe institucija koje će se baviti ili već obavljaju ove poslove.

Radi neškodljivog uklanjanja leševa životinja, odnosno proizvoda životinjskog podrijetla proizvedenih od oboljelih životinja zaraženim zaraznim bolestima, a s ciljem sprječavanja širenja zaraznih bolesti na ljude i životinje, potrebno je na više lokaliteta osigurati izgradnju objekata za neškodljivo uklanjanje lešina i klaoničkih otpada.

Radi sprječavanja širenja bolesti, odnosno liječenja životinja potrebno je na svim razinama organiziranja utvrditi pregled, odnosno sačiniti bazu podataka o veterinarskim ljekarnama, stručnim kadrovima koji rade u veterinarskim stanicama i drugim institucijama koje se bave veterinarstvom.

Radi zaštite namirnica životinjskog podrijetla sačiniti bazu podataka o vrsti i količini proizvoda životinjskog podrijetla, kao i prostora, odnosno skloništa za smještaj i zbrinjavanje istih od eventualne kontaminacije kemijskim i drugim sredstvima i sl.

U skladu sa Programom razvoja, planirano je sudjelovanje institucija i stručnih kadrova ŽZH u izradi pod- projekta „Prikupljanje, sistematizacija i proučavanje provedenih međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epizootija, s prijedlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi“ koji će se izraditi na razini Federacije. Nositelji izrade navedenog projekta su Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalna uprava civilne zaštite, županijska tijela mjerodavna za veterinarstvo, mjerodavna gospodarska društva iz djelokruga veterinarstva i mjerodavne općinske/gradske službe za veterinarstvo.

2. Faza - II – **spašavanje**, to jest, u fazi odgovora na prirodnu i drugu nesreću, organiziraju se i provode mjere i postupci, odnosno vrši se spašavanje ugroženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla u odgovarajuća skladišta za tu namjenu. To čine odgovarajuće službe zaštite i spašavanja, gospodarska društva, pravne osobe i građani u slučaju nastanka ili u tijeku prirodne nesreće.

U slučaju da prirodna i druga nesreća bude takvih razmjera da pored ugrožavanja ljudi može ili je već prouzročila štete na materijalnim dobrima (životinje i namirnice životinjskog podrijetla), i kada je Vlada Županije proglasila stanje prirodne ili druge nesreće, koja je obuhvatila cijelu Županiju zahtjeva sveobuhvatne mjere i angažiranje svih Županijskih i općinskih/gradskih tijela vlasti, pravnih subjekata, udruženja i građana na borbi i suzbijanju epizootija.

Temeljem toga, Županijski stožer izdaje odgovarajuće zapovjedi mjerodavnim tijelima iz djelokruga veterinarstva Županije i općina/gradova, kao i svim institucijama, naznačenim u prethodnom stavku, za sudjelovanje u zaštiti i spašavanju ljudi, životinja i materijalnih dobara.

3. Faza – III - **otklanjanje nastalih posljedica** podrazumjeva stvaranje uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Nakon prestanka prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode mjerodavna izvršna tijela vlasti, ministarstva i resorne službe svako u svojoj mjerodavnosti. Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima.

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

R / b	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	ZARAZNE BOLESTI EPIZOOTIJE	Masovne pojave epizootija mogu ugroziti životinje i materijalna dobra, a za posljedicu mogu imati i masovne epidemije (pandemije) koje ugrožavaju i živote ljudi. Izdvajaju se sljedeće pojave: a) pojavu epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje se sa životinja prenose na ljude (zoonoze); b) pojava pandemija kao masovnih zaraznih bolesti koja dovodi do smrtnih posljedica po ljude; c) kontaminaciju poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno otpadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje; d) kontaminaciju vodotoka i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja. Posebna zadaća u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja, i izrada podprojekta "Prikupljanje, sistematizacija i proučavanje provedenih međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epizootija, s prijedlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi"	U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je da mjerodavna tijela iz Ministarstva gospodarstva - sektor poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u skladu sa svojim ovlastima izvrše: - izmjene i dopune, odnosno donošenje zakonskih i podzakonskih ili provedbenih akata iz djelokruga veterinarstva, - iniciranje donošenja državnih mjera koje bi onemogućile ili ublažile posljedice epizootija, odnosno epidemija, - kroz inspekcijski nadzor u svim gospodarskim društvima i pravnim osobama koje se bave proizvodnjom i prometom životinja i namirnica životinjskog podrijetla provjere funkcionalnost provedbenih propisa. - pojačanje inspekcijskog nadzora pri uvozu zaraženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla koje ne zadovoljavaju propisane standard i spriječiti unos zaraznih bolesti. pored navedenog mjerodavna tijela i institucije su dužni: - ostvarivati punu suradnju sa mjerodavnim federalnim ili županijskim tijelima koji se kroz svoju redovitu djelatnost bave zaštitom i spašavanjem životinja i namirnica životinjskog podrijetla, - sačiniti registar životinja (krupne i sitne stoke), - sačiniti registar objekata za smještaj životinja, U okviru plana zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla sačiniti i plan zbrinjavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla:	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo zdravlja, rada i socijalne skrbi, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Županijska tijela mjerodavna za robne rezerve, - Mjerodavna inspekcijska tijela	Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo, i zdravstvo, - Zdravstvene ustanove	- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave („Službene novine FBiH“, br: 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06), Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH („Narodne novine ŽZH, broj 17/09, i 17/11). - Zakon o veterinarstvu („Službene novine FBiH“, br. 46/00), - Zakon o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br: 34/02),

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	ZARAZNE BOLESTI/EPIZOOTIE	Masovne pojave epizootija mogu ugroziti životinje i materijalna dobra, a za posljedicu mogu imati i masovne epidemije koje ugrožavaju i živote ljudi. Izdvajaju se sljedeće pojave: a) pojavu epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje se sa životinja prenose na ljude (zoonoze); b) pojava epidemija (pandemija) kao masovnih zaraznih bolesti koja dovodi do smrtnih posljedica po ljude; c) kontaminaciju poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno otpadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje; d) kontaminaciju vodotoka i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja Posebna zadaća u prevenciji je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja, i izrada pod-projekta "Prikupljanje, sistematizacija i proučavanje provedenih međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epizootija, s prijedlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi"	a. izvršiti registraciju objekata vodoopskrbe, odnosno odrediti rezervna izvorišta na kojima bi se moglo vršiti napajanje stoke, b. osigurati financijska sredstva za provođenje preventivnih i operativnih mjera zaštite životinja i namirnica životinjskog podrijetla, to jest provođenje vakcinacije, osiguranja lijekova i drugog sanitetskog materijala, c. izvršiti nabavu odgovarajućih laboratorija ili dodatne laboratorijske opreme koja može da zadovolji uvjete za dijagnosticiranje životinja i namirnica životinjskog podrijetla, za potrebe institucija koje će se baviti ili već obavljaju ove poslove, d. osigurati izgradnju objekata za neškodljivo uklanjanje leševa životinja, odnosno proizvoda životinjskog porijekla proizvedenih od oboljelih životinja, e. sačiniti bazu podataka o veterinarskim ljekarnama, stručnim kadrovima koji rade u veterinarskim ustanovama i drugim institucijama koje se bave veterinarstvom, f. sačiniti bazu podataka o vrsti i količini proizvoda životinjskog podrijetla, kao i prostora, odnosno skloništa sa smještaj i zbrinjavanje istih od eventualne kontaminacije kemijskim i drugim sredstvima i sl., Sprovoditi dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju prostora i objekata u kojima borave životinje				Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine FBiH", br. 29/05) -Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine FBiH", br. 46/10) -Zakon o vodama ("Službene novine FBiH", br. 70/06) -Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", br. 33/03 i 38/09) -Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine ŽZH", broj 8/13) -

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESRECA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	ZARAZNE BOLESTI EPIZOOTIE	Kad dođe do masovnih pojava epizootija ugrožene su životinje i materijalna dobra, a za posljedice ima i masovne epidemije koje ugrožavaju i živote ljudi. Izdvajaju se sljedeće posljedice: a) pojavu epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje su prenešene sa životinja na ljude (zoonoze); b) pojava epidemija kao masovnih zaraznih bolesti koja dovela do smrtnih posljedica po ljude; c) kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno otpadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje; d) kontaminacija vodotoka i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja.	U slučaju pojave zaraznih bolesti kod životinja (epizootija) većih razmjera, provode se sljedeće mjere i postupci: -nakon procjene stanja na ugroženom području i utvrđivanja stanja aktivirat će se Županijski stožer odnosno općinski /gradski stožeri civilne zaštite, -stavljaju se u funkciju zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog porijekla mjerodavna tijela i institucije iz djelogruga zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla, -iniciraju se mjere za koje su mjerodavna državna tijela BiH (zatvaranje graničnih prijelaza, zabrana ulaska ili izlaska iz države, kontrola teritorije i td.), -aktiviraju se odgovarajuće snage i sredstva pravnih osoba, a odnose se na sve veterinarske ljekarne, MTS i kadrovi kojima raspolažu veterinarske stanice, - angažira se Služba za veterinarske poslove a po potrebi i druge Županijske službe za zaštitu i spašavanje. -radi zaštite stočnog fonda, a u nedostatku stočne hrane prouzročene velikim sušama, županijska tijela mjerodavna za robne rezerve (kada budu formirana) tržište opskrbljuje dodatnim količinama stočne hrane iz robnih rezervi. - vrši se zbrinjavanje ugroženih i nastradalih životinja i namirnica životinjskog podrijetla, - nakon evakuacije i zbrinjavanja životinja pristupa se pružanju prve veterinarske pomoći	-Ministarstvo gospodarstva ŽZH – sector poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, --Ministarstvo zdravstva rada i socijalne skrbi, -Zavod za javno zdravstvo ŽZH, -Županijska tijela mjerodavna za robne rezerve, - Županijski stožer - Mjerodavna inspeksijska tijela	-Pravne osobe koja se bave veterinarskom djelatnošću, - Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH i općina/gradova i postojbe specijalizirane namjene općinad/gradova - Zdravstvene ustanove	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za djelatnosti poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i zdravstva, - Općinski /gradski stožer civilne zaštite	

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
4.	ZARAZNE BOLESTI (EPIZOOTIJE)	Kad dođe do masovnih pojava epizootija i ugrožene su životinje i materijalna dobra, a za posljedice ima i masovne epidemije koje ugrožavaju i živote ljudi. Izdvajaju se sljedeće posljedice: a) pojavu epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje su prenešene sa životinja na ljude (zoonoze); b) pojava epidemija kao masovnih zaraznih bolesti koja dovodi do smrtnih posljedica po ljude; c) kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno otpadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje; d) kontaminacija vodotoka i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja.	-kako ne bi došlo do širenja zaraznih bolesti vrši se izdvajanje oboljelih životinja od zdravih životinja, -donosi se zapovijed o zabrani ili ograničavanju kretanja životinja, odnosno zabranjuje se održavanje stočnih sajмова, izložbi, kao i zabranu rada tržnica, i obavljanja trgovine životinjama, i trgovine proizvodima životinjskog porijekla, hranom za životinje i drugim predmetima kojima se može prenositi zarazno oboljenje, - s obzirom da u ovom periodu prijeti opasnost da se zaraza prenese i na ljude zabranjuje se klanje kopitara, papkara i peradi, - ograničava se i kretanje osoba koje dolaze u dodir sa zaraženom ili na zarazu sumnjivom životinjom, te proizvodima životinjskog podrijetla koji potječu od takve životinje, - u ovom periodu odnosno u ovoj fazi vrši se dezinfekcija, deratizacija i dezinsekcija predmeta, opreme, objekata, prijevoznih sredstva te drugih mjesta, područja i površina na kojima je boravila zaražena životinja, odnosno bili proizvodi životinjskog podrijetla		-		

III – FAZA - OTKLANJANJE POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	ZARAZNE BOLESTI (EPIZOOTIJE)	Nakon završetka masovnih pojava epizootija-zoonoza kojima su bile ugrožene životinje, ljudi i materijalna dobra, izdvajaju se sljedeće mjere za sanaciju tih posljedica: a) kompletna asanacija područja, b) monitoring ili praćenje stanja epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje su prenešene sa životinja na ljude (zoonoze) – radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja; c) monitoring ili praćenje stanja pandemija kao masovnih zaraznih bolesti koja dovela do smrtnih posljedica po ljude – radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja; d) monitoring ili praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta e) praćenje stanja na vodotocima i izvorima pitke vode	Nakon proglašenja prestanka epizootije, odnosno epidemije i radi otklanjanja posljedica poduzimaju se sljedeće mjere: - vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima -poduzimaju mjere na saniranju posljedica - poduzimaju se mjere za praćenje stanja koje će onemogućiti ponovnu pojavu bolesti-epizootije, -osiguravaju dovoljne količine hrane i vode za prehranu ljudi i životinja, - vrši se ispitivanje i kontrola zemljišta koje je bilo ugroženo epizootijom, -vrši se ispitivanje i kontrola kvaliteta stočne hrane, -radi osiguranja zoohigijenskih i drugih veterinarsko-zdravstvenih uvjeta uzgoja i korištenja životinja vrši se dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija, -vrši se ispitivanje zdravstvene ispravnosti i kvaliteta proizvoda životinjskog podrijetla, kako ne bi došlo do inficiranosti ovih proizvoda zaraznim infektom, -vrši se obnavljanje stočnog fonda.	- Ministarstvo gospodarstva -sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, -Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, -Zavod za javno zdravstvo ŽZH, -Mjerodavna županijska tijela za robne rezerve, - Mjerodavna inspeksijska tijela - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta	-Pravne osobe koja se bave veterinarskom djelatnošću, - Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH i općina/gradova i postojbe specijalizirane namjene općina/gradova, - Zdravstvene ustanove	-Općinska tijela mjerodavna za djelatnosti iz poljoprivrede, vodoprivrede, i šumarstva, i zdravstva, - Općinski/gradski stožer civilne zaštite - Općinsko/gradsko povjerenstvo za procjenu šteta	

DOKUMENT BROJ: IV - 10

ASANACIJA TERENA

ASANACIJA TERENA

Asanacija terena podrazumjeva sve postupke i mjere koje se sastoje na poduzimanju sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu, u naselju i stambenim i drugim objektima, u cilju sprječavanja širenja zaraze, epidemije i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, a obuhvaća organiziranje i provedbu sljedećih radnji: uklanjanje, identifikaciju i pokop poginulih ljudi, uklanjanje leševa uginulih životinja, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju objekata i terena i uklanjanja otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša.

Kako u normalnim uvjetima, tako i uvjetima prirodne i druge nesreća glavni stručni nositelji asanacije terena su specijalizirane službe u okviru svoje djelatnosti i to: zdravstvena, veterinarska, komunalna poduzeća i druge specijalizirane organizacije koje rade na zaštiti čovjekove okoline, kao i tijela unutarnjih poslova.

Pri sprovođenju mjera asanacije terena potrebno je utvrditi:

- 1.1. Zadatke i dužnosti svih specijaliziranih postrojbi civilne zaštite općina/gradova za asanaciju terena.
- 1.2. Vrijeme i način uvođenja u akciju i vrijeme i način sprovođenja određenih mjera asanacije,
- 1.3. Materijalno-tehničku opremljenost postrojbi civilne zaštite za asanaciju i njihov način opskrbe u toku provođenja asanacionih mjera,
- 1.4. Način i mjesto uklanjanja zagađenih voda iz vodnih objekata,
- 1.5. Privremeni način opskrbe higijenski ispravnom vodom za vrijeme provedbe asanacionih mjera vode i vodnih objekata,
- 1.6. Način i mjesto uklanjanja otpadnih i zagađenih tvari,
- 1.7. Mjesto i način uklanjanja uginulih životinja,
- 1.8. Način transporta i sredstva za transport životinjskih leševa do mjesta uklanjanja ili prerade,
- 1.9. Sabirni punktovi i druge mjere oko uklanjanja životinjskih leševa,
- 1.10. Mjesto i način sahranjivanja leševa ljudi,
- 1.11. Sabirni punktovi za identifikaciju i sudsko-medicinsku ekspertizu,
- 1.12. Način transporta leševa ljudi do sabirnih punktova i od tih punktova do mjesta za sahranjivanje,
- 1.13. Mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u toku sprovođenja svih asanacionih radnji.

Županijski stožer neposredno rukovodi asanacijom terena na isti način kao i sa ostalim mjerama zaštite i spašavanja. Županijski stožer sudjeluje u izradi Procjene ugroženosti, procjeni raspoloživih snaga i mogućnosti i načinu provedbe, planiranju, programiranju, organiziranju, ostvarivanju, usmjeravanju aktivnosti, izvršavanju zadataka i kontroli istih. Nakon provedbe naprijed navedenih mjera vrši kontrolu i pruža stručnu pomoć nižim tijelima rukovođenja (stožerima), i pravnim osobama.

Županijski stožer i članovi stožera pojedinačno rade na provođenju zadataka po mjeri asanacije terena, stalno i neposredno surađuju sa općinskim/gradskim stožerima civilne zaštite. Kroz ovu suradnju ostvaruju uvid u stanje u određenim općinama/gradovima, upućuju općinske/gradske stožere na poduzimanje potrebnih mjera, ocjenjuju potrebu i predlažu angažiranje postrojbi specijalizirane namjene i drugih snaga i sredstava iz drugih općina/gradova, na područja koja su više ugrožena i koja vlastitim snagama i sredstvima nisu u mogućnosti da izvrše postavljene zadatke.

Svi subjekti u organiziranju i provođenju asanacije terena treba međusobno da koordiniraju, da se dopunjuju i da djeluju kao cjelina.

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	ASANACIJA	Kad dođe do pojave prirodne ili druge nesreće kao što su pojava epizootije, epidemije, kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima, odnosno otpadnim tvarima i nastane nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu životinja, kao i nedostatak i onečišćenje vode za napajanje životinja, dolazi do masovnih uginuća životinja.	U fazi prevencije radi eventualno provedbe mjera asanacije sva mjerodavna tijela su dužna: -utvrditi privremeni plan opskrbe higijenski ispravnom vodom za vrijeme provođenja asanacionih mjera vode i vodnih objekata, -unaprijed utvrditi način i mjesto uklanjanja otpadnih i zagađenih tvari, -unaprijed odrediti mjesta i način uklanjanja uginulih životinja, -utvrditi način transporta i sredstva za transport životinjskih leševa do mjesta uklanjanja ili prerade, -unaprijed odrediti sabirne punktove i druge mjere oko uklanjanja životinja, -odrediti mjesta i način sahranjivanja ljudi, -odrediti sabirne punktove za identifikaciju i sudsko-medicinsku ekspertizu	- Ministarstvo zdravlja, rada i socijalne skrbi ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ŽZH	-Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove	-Općinsk/tijela mjerodavna za zdravstvo, poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo,	- Zakon o veterinarstvu ("Službene novine FBiH", br. 46/00), - Zakon o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br: 34/02), - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine FBiH", br. 29/05) -Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine FBiH", br. 46/10)

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	ASANACIJA	Kad dođe do pojave prirodne ili druge nesreće kao što su pojava epizootije, epidemije, kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima, odnosno otpadnim tvarima i nastane nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu životinja, kao i nedostatak i onečišćenje vode za napajanje životinja, dolazi do masovnih uginuća životinja.	U slučaju prirodne nesreće većih razmjera, koja zahtjeva asanaciju, provode se sljedeće mjere i postupci: - stavljanju se u funkciju zaštite i spašavanja zdravstvene, veterinarske i druge ustanove i organizacije koje će provoditi mjere asanacije, - nakon proglašenja prirodne i druge nesreće i stavljanja u funkciju Županijskog stožera odnosno općinskog/gradskog stožera civilne zaštite, Županijski stožer, prema potrebi, izdaje zapovjedi za angažiranje snaga i sredstava, a koji su određeni za asanaciju, - u slučaju potrebe aktiviraju se i druge odgovarajuće snage i sredstva pravnih osoba na zaštitu i spašavanju s tim da će Županijski stožer donositi zapovjedi prema saznanjima o resursima koje imaju druge pravne osobe i usmjeravati na ugrožena područja.	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Županijski stožer - Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Županijski crveni križ	- Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove - Policijske snage - Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za zdravstvo, poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH - Crveni križ Federacije BiH - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova	

III – FAZA- OTKLANJANJE POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici	ZAKONSKI OKVIR
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
	ASANACIJA	Nakon prestanka prirodnih i drugih nesreća koje su dovele do masovnih uginuća životinja, vrši se: a) monitoring i praćenje stanja epizootija (zaraznih bolesti kod životinja) b) monitoring i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta, c) praćenje stanja na vodotocima i izvoristima pitke vode.	Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće u mjeri asanacija provode se sljedeće aktivnosti: -vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima. -naknadno uklanjanje, identifikacija i pokop poginulih ljudi, -naknadno uklanjanje leševa uginulih životinja, -redovito vršenje dezinfekcije, dezinfekcija i deratizacija objekata i terena, -naknadno uklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi - Županijski stožer - Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Županijski crveni križ - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta	-Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove - Policijske snage - Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH	Federalno ministarstvo zdravstva. - Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH -Crveni križ Federacije BiH - Federalno povjerenstvo za procjenu šteta	

DOKUMENT BROJ: IV - 11

ZAŠTITA OKOLIŠA

ZAŠTITA OKOLIŠA

U cilju smanjenja ugroženosti okoliša, (zrak, voda i tlo), od prirodnih i drugih nesreća, koje mogu izazvati direktne ili indirektne posljedice po živote ili zdravlje ljudi, izrađuje se Plan zaštite i spašavanja okoliša.

1. **Faza – I - preventivne zaštite** obuhvaća mjere i postupke, odnosno redovite planske aktivnosti mjerodavnih tijela i institucija radi stvaranja preduvjeta za onemogućavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća, a ako se desi prirodna i druga nesreća da posljedice budu što manje štetne za društvenu zajednicu.

U ovoj fazi mjerodavna tijela Županije dužna su:

- 1.1 Ažurirati odgovarajuće zakonske odnosno provedbene akte iz djelokruga zaštite okoliša i druge propise koji su u neposrednom dodiru sa ovom tematikom,
- 1.2 Izraditi odgovarajuće planove zaštite okoliša,
- 1.3 Organizirati odgovarajuću obuku iz djelokruga zaštite okoliša,
- 1.4 Osigurati financijska sredstva za provođenje preventivnih i drugih mjera zaštite okoliša,
- 1.5 Radi blagovremene zaštite od kemijskih agenasa sačinjavati baze podataka industrijskih onečišćivača i redovito ažurirati popise rizičnih lokaliteta i pravnih osoba kemijske industrije i petrokemijske industrije u kojima se proizvode, koriste u proizvodnji, skladište ili odlažu opasne kemijske tvari i druge izvore rizika po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu (rizike lokalnih i prekograničnih razmjera) sa podacima o vrsti onečišćenja i potencijalnoj opasnosti po okoliš u cjelini,
- 1.6 Formirati i osposobljavati stručne ekipe i osigurati opremu i sredstva za brze intervencije u zaštiti ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica tehnološke ili ekološke nesreće,
- 1.7 Redovitim inspekcijskim nadzorom osigurati provođenje svih mjera zaštite okoliša, utvrđenih zakonom i podzakonskim propisima,
- 1.8 Kao dio dugoročnih preventivnih mjera, u skladu sa Programom razvoja, potrebno je realizirati projekt "Izrada katastra izvorišta vode za piće". Nositelji izrade navedenog projekta su: Ministarstvo gospodarstva - sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Agencija za vodno područje sliva Jadranskog mora, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i Uprava civilne zaštite.
- 1.9 Kao dio dugoročnih preventivnih mjera, u skladu sa "Programom razvoja", potrebno je realizirati projekt "Izrada katastra područja ugroženog opasnim otpadom s akcentom na poljoprivredno zemljište". Nositelji izrade navedenog projekta su Ministarstvo gospodarstva-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i mjerodavne službe općina /gradova za gospodarstvo.

2. **Fazom - II – spašavanje** to jest, u fazi odgovora na prirodnu i drugu nesreću, organiziraju se i provode mjere i postupci koji se sastoje u poduzimanju brzih aktivnosti i mjera zaštite i spašavanja od uništavanja i zagađivanja okoliša, koje je nastalo kao rezultat drugih prirodnih nesreća, a pored ostalog nastalih usljed:
- 2.1 Tehničko-tehnoloških havarija u industriji, posebno kemijskoj, farmaceutskoj i petrokemijskoj, u prometu, kao i drugih nesreća i katastrofa čije posljedice mogu ugroziti okoliš a naročito prirodne resurse,
 - 2.2 Ispuštanja toksičnih i štetnih kemijskih i drugih tvari u okoliš iz industrijskih i termoeenergetskih postrojenja, motornih vozila i individualnih ložišta u domaćinstvima u količinama koje uzrokuju koncentracije u vodi, zraku i tlu iznad maksimalno dozvoljenih granica,
 - 2.3 Odlaganja komunalnog, industrijsko-tehnološkog i drugog čvrstog i tečnog otpada,
 - 2.4 Djelovanja vremenskih nepogoda na okoliš (snježne padavine, poplave, suša klizišta), kao i drugih prirodnih nepogoda.

Nakon proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području Županije, Županijski stožer donosi odgovarajuće zapovjedi za angažiranje ministarstava i drugih županijskih tijela, službi za zaštitu i spašavanje Županije.

Županijski stožer usmjerava provođenje svojih zapovjedi u općinama/gradovima na aktiviranju snaga i sredstava gospodarskih društava koja se bave proizvodnjom i prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, pravnih osoba koje prevoze ili se koriste tim sredstvima, odgovarajućih službi zaštite i spašavanja, pravnih osoba i građana.

Prilikom predlaganja zapovjedi Županijskom stožeru, treba voditi računa da je ova mjera uvijek povezana sa drugim mjerama zaštite i spašavanja kako je to obrađeno u fazi prevencije i obrazloženju rada Županijskog stožera po drugim mjerama.

3. U fazi III - **faza otklanjanja nastalih posljedica** stvaraju se uvjeti za normalizaciju života na ugroženom području.

Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode mjerodavna izvršna tijela vlasti, ministarstva i resorne službe svatko u svojoj mjerodavnosti.

Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima, i nakon toga provođenje svih drugih sanacijskih mjera, ispitivanje poljoprivrednog zemljišta, ispitivanje higijenske ispravnosti vode.

I FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	ZAŠTITA OKOLIŠA		Mjerodavna tijela Županije svako iz svoje mjerodavnosti: 1.1 Vrše izradu ili ažuriranje odgovarajućih zakonskih i podzakonskih, odnosno provedbenih propisa, koji će biti usklađeni sa direktivama i drugim propisima Europske unije., 1.2 Izrađuju odgovarajuće planove zaštite i spašavanja, 1.3 Pripremaju odgovarajuće planove i programe obuke mjerodavnih struktura i vrše njihovu realizaciju, 1.4 Pripremaju i usvajaju Unutarnje planove intervencije, 1.5 Pripremaju i usvajaju vanjske planove intervencije, 1.6 Ostvaruju punu suradnju sa mjerodavnim federalnim ili županijskim tijelima koji se putem svojih redovitih djelatnosti bave zaštitom okoliša, 1.7 Vrše stalni monitoring kvalitete vode za piće, poljoprivrednog zemljišta, kvalitete zraka i drugo, 1.8 Donose Unutarnje i vanjske planove intervencije u gospodarskim društvima,	-Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave, ("Službene novine Federacije BiH, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06), Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine ŽZH, broj 17/09 i 17/11). -Zakon o vodama, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 70/06), - Zakon o šumama, ("Službene novine Federacije BiH, br. 20/02), Uredba o šumama ("Službene novine Federacije BiH" broj: 83/09 i 26/10) - Zakon o zaštiti okoliša, ("Službene novine Federacije BiH, br. 33/03, 39/09), -Zakon o zaštiti okoliša ŽZH ("Narodne novine ŽZH", broj 8/13) - Zakon o zaštiti prirode, ("Službene novine Federacije BiH, br. 33/03), - Zakon o zaštiti zraka, ("Službene novine Federacije BiH, br. 33/03, 4/10), - Zakon o upravljanju otpadom, ("Službene novine Federacije BiH, br. 33/03, 72/09),	- Ministarstvo gospodarstva-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, -Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša -Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Mjerodavna inspeksijska tijela - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, -	- Služba za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu ŽZH-kada se formira, - Po potrebi druge službe zaštite i spašavanja ŽZH -Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za prostorno uređenje, okoliš, turizam, poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, i zdravstvo - Općinske/gradska službe civilne zaštite, - Općinska/gradska tijela za inspeksijske poslove - Federalni zavod za javno zdravstvo, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja, -Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, -Federalno ministarstvo zdravstva,

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Saradnici
	Uzrok	Posljedice					
1.	2.	3.	4.	5.	6.		7.
1.	ZAŠTITA OKOLIŠA		1.9 Vršer planiranje i uređenje prostora, 1.10 Provode i primjenjuju prostorni plan, 1.11 Usklađuju prostorne planove Županije sa prostornim planom Federacije, 1.12 Izdaju okolišne dozvole za gospodarska društva, 1.13 Organiziraju i osposoljavaju stručne ekipe za brze intervencije spašavanja u okviru pravnih osoba, 1.14 Osiguravaju opremu za brze intervencije spašavanja u okviru pravnih osoba, 1.15 Planiraju pravovremeno sklanjanje i dislokaciju opasnih tvari u sigurne objekte, odnosno područja kojima ne prijete opasnost, 1.16 Vršer stalni inspekcijski nadzor u preradi, prometu i skladištenju opasnih tvari, 1.17 Izgrađuju sanitarne deponije u cilju pravilnog odlaganja svih vrsta otpada, 1.18 Uklanjaju sve divlje deponije koje ugrožavaju zdravlje ljudi i okoliš, 1.19 Izrađuju registar odlagališta i uspostavljaju kontinuirani nadzor nad opasnim otpadom, 1.20 Vršer nabavu stacionarnih i pokretnih spalionica otpada,	- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 64/09) - Zakon o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova, ("Službeni list SR BiH", broj: 39/89), - Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH, ("Službene novine Federacije BiH, broj:02/06, 72/07, 32/08, 4/10 i 45/10) - Uredba o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/09) - Pravilnik o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara, ("Službene novine Federacije BiH, br. 21/04), - Uputa o utvrđivanju dozvoljenih štetnih opasnih tvari u zemljištu i metode njihovog ispitivanja, ("Službene novine Federacije BiH, br. 11/99), - Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“, broj, 40/10) - Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih tvari za tehnološke otpadne vode prije njihovog ispuštanja u sustav javne kanalizacije odnosno drugi prijemnik ("Službene novine FBiH, broj: 50/07),			

I - FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Saradnici
	Uzrok	Posljedice					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	ZAŠTITA OKOLIŠA		1.21 Izrađuju registre industrijskih onečišćivača i redovito ažuriraju popise rizičnih lokaliteta i pravnih osoba kemijske industrije u kojima se proizvode, koriste u proizvodnji, skladište, prevoze ili odlažu opasne kemijske tvari koje mogu izazvati štetne posljedice po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu.	- Pravilnik o sadržaju izvješća o stanju sigurnosti, sadržaju informacija o sigurnosnim mjerama i sadržaju unutarnjih i vanjskih planova intervencije, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 68/05), - Uredba o sadržaju i nositeljima jedinstvenog informacionog sustava, metodologiji prikupljanja i obradi podataka, te jedinstvenim obrascima na kojima se vode evidencije, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 33/07), - Uredba o tehničkim svojstvima koje građevine moraju zadovoljavati glede sigurnosti te načinu korištenja i održavanja građevina, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 29/07), - Uredba o građevinama i zahvatima od značaja za Federaciju BiH i djelatnostima i zahvatima koji mogu u znatnoj mjeri utjecati na okoliš, život i zdravlje ljudi Federacije BiH i šire, za koju urbanističku saglasnost izdaje Federalno ministarstvo prostornog uređenja, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 85/07), - Uredba o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 29/07), - Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih tvari za vode koje se nakon prečišćavanja iz sustava javne kanalizacije ispuštaju u prirodni prijemnik, ("Službene novine FBiH, broj: 50/07),			

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	UGROŽAVANJE OKOLIŠA	1. Poplava kao prirodna pojava može prouzročiti niz posljedica, koje se odnose na: 1.1 Plavljenje privatnih, gospodarskih i drugih objekata, 1.2 Velike materijalne štete na privatnim, gospodarskim i drugim infrastrukturnim objektima 1.3 Kontaminaciju poljoprivrednog i drugog zemljišta raznim fekalnim tvarima i drugim štetnim tvarima koje mogu ugroziti bilje, 1.4 Zamućivanje i zagađivanje izvorišta, odnosno vode za piće, 1.5 Klizanjem tla mogu biti ugroženi objekti stanovanja, gospodarski, pomoćni i infrastrukturni objekti,	1. U slučaju nastanka poplava većih razmjera, Županijski stožer naređuje: - angažiranje Službi za zaštitu i spašavanje ŽZH, - u slučaju potrebe Županijski stožer izdaje zapovjedi za angažiranje snaga i sredstava gospodarskih društava i drugih pravnih osoba i građana na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara - pravovremeno sklanjanje i dislokaciju opasnih tvari u odgovarajuće sigurne objekte,	Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Agencija za vodno područje Jadranskog mora,	- Služba za radiološko-kemijsko- biološku zaštitu (kada bude formirana), - Po potrebi druge službe zaštite i spašavanja ŽZH - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za prostorno uređenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprivredu šumarstvo, i zdravstvo - Općinske/gradske službe civilne zaštite, - Komunalna poduzeća za vodoopskrbu i kanalizaciju - Federalni zavod za javno zdravstvo, - Federalno ministarstvo prostornog uređenja, - Federalno ministarstvo okoliša i turizma, - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Federalno ministarstvo zdravstva,

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
2.	UGROŽAVANJE OKOLIŠA	2. Požar kao pojava može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 2.1 Ugrožavanje i gubitak ljudskih života djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, kao i tehničko-tehnoloških havarija u industrijskim postrojenjima sa otrovnim tvarima, 2.2 Rušenje objekata i zatrpavanje ljudi u ruševinama, 2.3 Velike materijalne štete na privatnim, gospodarskim i drugim infrastrukturnim objektima, 2.4 Kontaminaciju – zagađivanje RKB-agensima, ljudi, životinja i okoliša (zraka, vode i zemljišta),	2. U slučaju da dođe do požara većih razmjera, Županijski stožer naređuje angažiranje: - profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, - angažiranje Službi za zaštitu i spašavanje ŽZH.	Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Županijski stožer, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Mjerodavna inspekcijiska tijela	- Službe za zaštitu i spašavanje, - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za prostorno uređenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo, i zdravstvo, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite,
3.	UGROŽAVANJE OKOLIŠA	3. Tehničko-tehnološke nesreće mogu prouzročiti niz negativnih posljedica, koje se odnose na: 3.1 Kontaminaciju - zagađivanje ljudi, životinja i okoliša (zraka, vode i zemljišta) RKB-agensima, 3.2 Rušenje objekata i zatrpavanje ljudi u ruševinama, 3.4 Velike materijalne štete na privatnim, gospodarskim i drugim infrastrukturnim objektima,	3. U slučaju nastanka tehničko-tehnoloških nesreća, Županijski stožer naređuje angažiranje: - službi za zaštitu i spašavanje ŽZH.	Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Mjerodavna inspekcijiska tijela - Zavod za javno zdravstvo ŽZH	- Služba za RKB zaštitu ŽZH (kada se formira) - Po potrebi druge službe zaštite i spašavanja, - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za prostorno uređenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo, i zdravstvo, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite,

FAZA III - OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	ZAŠTITA OKOLIŠA		1. Ova faza obuhvaća naročito sljedeće mjere: 1.1 Vršiti se analiza ispravnosti vode za piće, kao i vodotoka i podzemnih voda, 1.2 Vršiti se kontrola zagađenosti poljoprivrednog zemljišta polutantima (teškim metalima) i drugim štetnim tvarima i predlažu odgovarajuće mjere za sanaciju, 1.3 Vršiti se dekontaminacija kontaminiranog zemljišta, 1.4 Vršiti se zasijavanje poljoprivrednog zemljišta kulturama koje imaju kraći rok dozrijevanja, 1.5 Vršiti se procjena šteta koje su izazvale prirodne i druge nesreće i tehničko-tehnološke nesreće. 1.6 Insistiranje na poduzimanju dodatnih mjera koje će onemogućiti dalje posljedice prirodnih i drugih nesreća,	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliš ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta,	Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH. - Općinske/gradske službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalizirane namjene - Komunalna poduzeća, - Općinska/gradsko povjerenstva za procjenu šteta, - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima,	Općinska/gradska tijela mjerodavna za prostorno uređenje, okoliš, poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, i zdravstvo.

ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA

ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA

U cilju smanjenja ugroženosti, odnosno smanjenja šteta na bilju i biljnim proizvodima, kao i šteta na šumskim kulturama, koje mogu izazvati direktne ili indirektne posljedice po živote ili zdravlje ljudi, izrađuje se Plan zaštite i spašavanja bilja i biljnih proizvoda.

1. **Faza – I - preventivne zaštite** obuhvaća mjere i postupke, odnosno redovite planske aktivnosti mjerodavnih tijela i institucija radi stvaranja preduvjeta za onemogućavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća, a ako se desi prirodna i druga nesreća da posljedice budu što manje štetne za društvenu zajednicu.

U ovoj fazi mjerodavna tijela Županije dužni su:

11. Ažurirati odgovarajuće zakonske odnosno provedbene akte iz djelokruga zaštite bilja i biljnih proizvoda i druge propise koji su u neposrednom dodiru sa ovom tematikom,
12. Izraditi odgovarajuće planove zaštite i spašavanja bilja i biljnih proizvoda,
13. Organizirati odgovarajuću obuku osoba koja se bave zaštitom bilja i biljnih proizvoda kao i proizvodnjom,
14. Osigurati odgovarajuća financijska sredstva za provođenje preventivnih i drugih mjera zaštite bilja i biljnih proizvoda,
15. Sačiniti odgovarajuće baze podataka o poljoprivrednim i šumskim površinama, sjetvenoj strukturi poljoprivrednog zemljišta, vrsti zasijanih usjeva, broju poljoprivrednih ljekarni i drugim podacima značajnim za zaštitu bilja i biljnih proizvoda,
16. Sačiniti bazu podataka o mogućem skladištenju bilja i biljnih proizvoda u odgovarajuća skladišta odnosno silose u slučaju prirodnih i drugih nesreća,
17. Inspekcijskim nadzorom osigurati provođenje svih mjera zaštite bilja i biljnih proizvoda, utvrđenih zakonom i podzakonskim propisima,

- **Fazom - II – spašavanje** to jest, u fazi odgovora na prirodnu i drugu nesreću, organiziraju se i provode mjere i postupci, odnosno vrši se zaštita i uklanjanje ugroženog bilja i biljnih proizvoda u odgovarajuća skladišta za tu namjenu; sušenje, konzerviranje i prerada voća i povrća; ubiranje jestivog i ljekovitog bilja, krmnog i drugih vrsta bilja.

Nakon proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području ŽZH, Županijski stožer donosi odgovarajuće zapovjedi za angažiranje ministarstava i drugih županijskih tijela, županijskih službi zaštite i spašavanja, njihovih snaga i sredstava na zaštitu i spašavanju bilja i sklanjanju u sigurne prostore.

Županijski stožer, usmjerava provođenje svojih zapovjedi na tijela vlasti u općinama/gradovima na aktiviranje odgovarajućih službi (poljoprivredne službe u općini/gradu, ako su formirane), postrojbe civilne zaštite (za zaštitu i spašavanje bilja i biljnih proizvoda, RKB zaštitu, asanaciju terena, ako su formirane), gospodarskih društava iz poljoprivrede, šumarstva i opskrbe, poljoprivrednih društava i individualnih poljoprivrednih proizvođača, pravnih osoba i građana.

Prilikom predlaganja zapovjedi Županijskom stožeru, treba voditi računa da je ova mjera uvijek povezana sa drugim mjerama zaštite i spašavanja kako je to obrađeno u fazi prevencije i obrazloženju rada Županijskog stožera po drugim mjerama.

- **U fazi III - faza otklanjanja nastalih posljedica** stvaraju se uvjeti za normalizaciju života na ugroženom području.

Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode mjerodavna izvršna tijela vlasti, ministarstva i resorne službe svako u svojoj mjerodavnosti.

Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima, i nakon toga provođenje svih drugih sanacijskih mjera, nabavka novih sadnica - pošumljavanje, ispitivanje poljoprivrednog zemljišta i drugo.

I FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1	2		4	5	6	7	8
1.	ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA		1. Mjerodavna tijela Županije svako iz svoje mjerodavnosti: 1.1 Vršer izradu ili ažuriranje odgovarajućih zakonskih i podzakonskih, odnosno provedbenih propisa, koji će biti usklađeni sa direktivama i drugim propisima Europske unije, 1.2 Izrađuju odgovarajuće planove zaštite i spašavanja, 1.3 Ostvaruju suradnju sa mjerodavnim tijelima i institucijama Federacije, Županije i općina/gradova koji se putem svojih redovitih djelatnosti bave zaštitom bilja i biljnih proizvoda, 1.4 Vršer redovitu dekontaminaciju, dezinfekciju i deratizaciju svih vrsta skladišta prije skladištenja bilja i biljnih proizvoda, 1.5 Vršer kontrolu kvantiteta i kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina, mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja, 1.6 Planski pristup izgradnji sustava za navodnjavanje 1.7 Izrađuju baze podataka o materijalno-tehničkim sredstvima i opremi koja se koristi za zaštitu bilja i biljnih proizvoda u Županiji,	- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave ("Službene novine Federacije BiH, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06 i 52/09), - Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave ŽZH ("Narodne novine ŽZH", broj 17/09, i 17/11) - Zakon o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) - Zakon o vodama, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 70/06), - Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/09) - Zakon o šumama ("Službene novine Federacije BiH, br. 20/02), - Uredba o šumama ("Službene novine Federacije BiH" broj: 83/09 i 26/10) - Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH, br. 33/03 i 38/09), - Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine ŽZH", broj 8/13) - Uredba o vrstama i sadržaju planova zaštite od štetnog djelovanja voda („Službene novine Federacije BiH", broj 26/09)	- Ministarstvo gospodarstva -sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede -Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Uprava za šume pri ministarstvu gospodarstva, - Mjerodavna županijska tijela za robne rezerve, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH	- Pravne sobe koje se bave proizvodnjom, preradom i skladištenjem biljnih i šumskih proizvoda, - Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH - Službe za zaštitu i spašavanje i postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene općina/gradova,	Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, -Federalni agromediterranski zavod Mostar, - Federalna uprava za šumarstvo, - Federalni zavod za agropedologiju

I FAZA - PREVENTIVNA ZAŠTITA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA		1.8 Izrađuju baze podataka o materijalno-tehničkim sredstvima i opremi koja se koristi za zaštitu šuma i šumskih proizvoda u Županiji 1.9 Izrađuju baze podataka o snagama i sredstvima šumsko-gospodarskih društva, 1.10 Izrađuje pregled resursa županijskih tijela za robne rezerve (kada budu formirana), 1.11. Vršer poslove praćenja oštećenosti poljoprivrednog zemljišta zagađivačima (teški metali – olovo, kadmij, živa, nikal, i dr.), 1.12. Vršer nadzor (praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta i promjena u i natlu), 1.13. Uspostavljaju zemljišni informacijski sustav poljoprivrednog zemljišta i vodi evidenciju poljoprivrednog zemljišta, 1.14. Daju suglasnost za uporabu poljoprivrednog zemljišta, 1.15. Izdaju mišljenja, ateste i certifikate za uporabu i korištenje poljoprivrednog zemljišta., 1.16. Vršer kontrolu higijenske ispravnosti vode za piće.	- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 64/09) - Pravilnik o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara, ("Službene novine Federacije BiH, br. 21/04), - Zakon o federalnim robnim rezervama ("Službene novine Federacije BiH, br. /0) - Pravilnik o minimumu sadržaja općeg akta o održavanju, korištenju i osmatranju vodoprivrednih objekata ("Službene novine Federacije BiH, br. 49/01), - Uredba o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta, ("Službene novine Federacije BiH, broj: 75/04, 52/09 i 56/09), - Uputa o utvrđivanju dozvoljenih štetnih opasnih tvari u zemljištu i metode njihovog ispitivanja, ("Službene novine Federacije BiH, br. 11/99), - Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“ broj, 40/10)			

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	1. Poplava kao prirodna pojava može prouzročiti niz posljedica, koje se odnose na: 1.1 Plavljenje poljoprivrednog zemljišta što uzrokuje gubitak poljoprivrednih kultura i prinosa; 1.2 Nestašicu poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog podrijetla koja uzrokuje nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja, 1.3 Kontaminaciju poljoprivrednog i drugog zemljišta raznim fekalnim tvarima i drugim štetnim tvarima, 1.4 Zamućivanje i zagađenje izvorišta, odnosno vode za piće, 1.5 Klizanje tla čime se uništava znatan broj poljoprivrednih kultura, a posebno voćarskih zasada, šuma i sl., 1.6 Kontaminaciju površinskih i podzemnih voda,	1. U slučaju nastanka poplava, Županijski stožer naređuje: - angažiranje službi zaštite i spašavanja ŽZH - u slučaju potrebe Županijski stožer, naređuje aktiviranje odgovarajućih snaga i sredstava gospodarskih i drugih pravnih osoba na zaštiti i spašavanju bilja i biljnih proizvoda. - prema planu a za slučaj eventualne potrebe za sklanjanje ili smještaj bilja i biljnih proizvoda koriste se pregledi: - objekata za sklanjanje, smještaj i zaštitu bilja i biljnih proizvoda i smještaj zaštitnih sredstava u Županiji, -materijalno-tehničkih sredstava i opreme koja se koristi za zaštitu bilja i biljnih proizvoda, šuma i šumskih proizvoda u Županiji,	Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva -sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, -Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša ŽZH, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, - Županijska tijela mjerodavna za robne rezerve	- Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH i postrojbe specijalne i opće namjene općina/gradova - Pravne osobe koja se bave proizvodnjom, preradom i skladištenjem biljnih i šumskih proizvoda,	Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo, i okoliš, -Županijski zavod za javno zdravstvo, - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, -Federalni agromediterranski zavod Mostar,

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
2.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	2. Požar kao pojava može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 2.1 Ugrožavanje i gubitak ljudskih života, 2.2 Velike ekonomske štete na šumama i šumskom zemljištu kao posljedica velikih šumskih požara, 2.3 Degradacija šumskog zemljišta koja može prouzročiti pojavu erozije šumskog zemljišta (klizišta, odroni tla, i dr.), 2.4 Smanjenje drvne mase,	2. U slučaju da dođe do požara većih razmjera, Županijski stožer naređuje angažiranje: - profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava - službi za zaštitu i spašavanje ŽZH.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva - sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Uprava za šume pri. Min.gospodars. - Mjerodavna inspeksijska tijela	- Služba za zaštitu i spašavanje ŽZH - Službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalne i opće namjene općina/gradova	Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Općinske/gradske službe civilne zaštite, općinski/gradski stožeri civilne zaštite,
3.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	3. Suša kao pojava može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 3.1 Nedostatak vode za normalan razvoj bilja, 3.2 Smanjenje prinosa poljoprivrednih kultura kao posljedica suše, 3.3 Nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi i stoke, 3.4 Veće cijene poljoprivrednih proizvoda na tržištu; 3.5 Nestašica vode za piće,	3. U slučaju suše, Županijski stožer naređuje angažiranje: - resursa mjerodavnih županijskih tijela za robne rezerve, - resursa za opskrbu stanovništva vodom za piće, - Županijskog povjerenstva za procjenu šteta koje će vršiti procjenu šteta sukladno svojim mjerodavnostima.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Ministarstvo gospodarstva - ŽZH-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, - Mjerodavna županijska tijela za robne rezerve, - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta,	- Službe za zaštitu i spašavanje ŽZH, - Službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalne i opće namjene općina/gradova, - općinska/gradsko povjerenstvo za procjenu šteta	- Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Federalni hidro-meteorološki zavod, - Općinske/gradske službe civilne zaštite, - Općinski/gradski stožeri civilne zaštite,

II - FAZA SPAŠAVANJA

Red. broj	PRIRODNA NESRECA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1	2	3	4	5	6	7	8
4.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVOD	4. Pojava biljnih bolesti i štetočina u proizvodnji i prilikom skladištenja bilja i biljnih proizvoda, može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 4.1 Smanjenje prinosa poljoprivrednih proizvoda u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, 4.2 Gubitak dijela poljoprivrednih proizvoda u skladištima, 4.3 Veće cijene poljoprivrednih proizvoda na tržištu 4.4 Gubitak drvne mase u šumarstvu, 4.5 Nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi i stoke, 4.6 Kontaminacija okoliša (zrak, voda, tlo) raznim vrstama pesticida,	4. U slučaju masovne pojave biljnih bolesti i biljnih štetočina, Županijski stožer naređuje: - mjere suzbijanja zaraznih biljnih bolesti, biljnih štetočina i korova u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, kao i uskladištenih biljnih proizvoda, - vrši se sklanjanje i smještaj bilja i biljnih proizvoda u namjenske objekte, - angažiranje snaga i sredstava na kontroli kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina,	Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer - Ministarstvo gospodarstva ŽZH-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	- Gospodarska društva i druge pravne osobe iz proizvodnje, prometa i skladištenja bilja i biljnih proizvoda, - Individualni poljoprivredni proizvođači, - Službe zaštite i spašavanja ŽZH i postrojbe specijalne i opće namjene općina/gradova	- Općinska/ gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Općinski/gradski i stožeri civilne zaštite - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, -Federalni agromediterranski zavod Mostar
5.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	5. Kontaminacija bilja i biljnih proizvoda radiološko-kemijsko-biloškim agensima, može prouzročiti niz negativnih posljedica a odnose se na: 5.1 Smanjenje prinosa poljoprivrednih proizvoda u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, 5.2 Nestašica polj. proizvoda za prehranu ljudi i stoke, 5.3 Kontaminacija okoliša (zrak, voda, tlo) raznim vrstama RKB agensima.	5. U slučaju da dođe do pojave RKB kontaminacije bilja i biljnih proizvoda, Županijski stožer naređuje: - mjere prekrivanja bilja, sjemena, rasada, sirovina i gotovih proizvoda radi zaštite od kontaminacije, - angažiranje snaga i sredstava na kontroli kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina, - angažiranje snaga i sredstava Službe za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu - snaga i sredstava službi i postrojbi specijalne namjene općina/gradova	Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita.	- Županijski stožer, - Ministarstvo gospodarstva-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	- Službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalne namjene općina /gradova -Gospodarska društva iz poljoprivrede, -Individualni poljoprivredni proizvođači,	- Općinski / gradski stožeri civilne zaštite, -- Općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, -Federalni agromediterranski zavod Mostar,

FAZA III - OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA

Red. broj	PRIRODNA NESREĆA		Mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi	Zakonski okvir	Nositelji aktivnosti	Izvršitelji	Suradnici
	Uzrok	Posljedice					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA		1. Ova faza obuhvaća naročito sljedeće mjere: 1.1 Ponovno se vrši zasijavanje poljoprivrednog zemljišta kulturama koje imaju manji rok dozrijevanja, 1.2 Neprekidno se vrši kontrola, odnosno analiza ispravnosti vode za piće, 1.3 Vršiti se kontrola zagađenosti poljoprivrednog zemljišta (teškim metalima i drugim štetnim tvarima) i predlažu se odgovarajuće mjere za sanaciju, 1.4 Prema pripremljenim planovima, uz nadzor stručnih institucija i udruženja građana počinje se sa pošumljivanjem opožarenih površina, 1.5 Vršiti se procjena šteta na poljoprivrednom zemljištu prouzročena poplavama, šumskom zemljištu prouzročena šumskim požarima, na poljoprivrednim kulturama prouzročenim pojavom mraza, grada, od biljnih bolesti i biljnih štetočina i šteta nastalih djelovanjem RHB agenasa, 1.6 Insistiranje na poduzimanju dodatnih mjera koje će onemogućiti dalje posljedice suše,	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – preventivna zaštita	- Ministarstvo gospodarstva ŽZH-sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH - Uprava za šume pri min. gospodarstva - Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta	- Služba za RKB zaštitu ŽZH (kada bude formirana) - Mjerodavne općinske/gradske službe iz poljoprivrede, - Pravne osobe iz poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Općinska/gradsko povjerenstvo za procjenu šteta, - Službe zaštite i spašavanja i postrojbe specijalne namjene općina/gradova	- općinska/gradska tijela mjerodavna za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, - Federalni zavod za agropedologiju, - Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo, - Federalni agromediterranski zavod Mostar, - Služba za kontrolu zemljišta (agropedologiju)

DOKUMENT BROJ: V

**DOKUMENT PLANA ZAŠTITE I
SPAŠAVANJA O PRIHVAĆANJU I
PRUŽANJU POMOĆI U ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU SA DRUGIM ŽUPANIJAMA,
REPUBLIKOM SRPSKOM I BRČKO
DISTRIKTOM BIH I MEĐUNARODNA
POMOĆ**

**PRIHVAĆANJE I PRUŽANJE POMOĆI U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU SA DRUGIM
ŽUPANIJAMA, REPUBLIKOM SRPSKOM I BRČKO DISTRIKTOM BIH I
MEĐUNARODNA POMOĆ**

Kada Vlada Županije Zapadnohercegovačke, na prijedlog Županijskog stožera, donese Odluku o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće na području Županije, a snage i sredstva zaštite i spašavanja Županije nisu dovoljna za učinkovito spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća pa se procijeni da je potrebna pomoć drugih Županija FBiH, Republike Srpske, Brčko Distrikta ili pomoć drugih država (međunarodna pomoć), Županijski stožer upućuje putem Federalne uprave civilne zaštite Federalnom stožeru civilne zaštite zahtjev za pomoć.

Federalni stožer može u skladu sa člankom 109. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća u FBiH, ("Službene novine Federacije BiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10) zapovjediti angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja druge Županije na ugroženo područje Županije Zapadnohercegovačke.

Ukoliko snage i sredstva zaštite i spašavanja Županije nisu dostatna za provođenje zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, Federacija će angažirati vlastite snage i sredstva zaštite i spašavanja na ugroženom području.

U slučaju da se dogodila prirodna ili druga nesreća velikih razmjera da ni raspoložive snage i sredstva Federacije Bosne i Hercegovine nisu dovoljne za spašavanja ljudi i materijalnih dobara, Federalna uprava civilne zaštite će neizostavno obavijestiti Republičku upravu civilne zaštite Republike Srpske i Službu civilne zaštite Brčko Distrikta BiH o potrebama i mogućnostima međusobnog pružanja pomoći u zaštiti i spašavanju i o snagama i sredstvima potrebnim za ostvarivanje zaštite i spašavanja. Zahtjev za pomoć upućuje ravnatelj Federalne uprave civilne zaštite, u skladu sa Federalnim planom zaštite i spašavanja.

Suradnja sa Republikom Srpskom u Bosni i Hercegovini provodiće se u skladu sa odredbama Sporazuma o suradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/01) koji je zaključen između Federalna uprave civilne zaštite i Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske u Bosni i Hercegovini i odredbama Okvirnog Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08). S obzirom da pitanje pružanja i prihvaćanja pomoći od Brčko Distrikta nije pravno uređeno posebnim aktom o provođenju međusobne saradnje u zaštiti i spašavanju, suradnja će se ostvarivati identično proceduri koja je utvrđena sa Republikom Srpskom.

U slučaju traženja međunarodne pomoći primjenjivati će se odredbe Okvirnog Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08) i odredbe Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća, ("Službene novine Federacije BiH", broj: 39/03, 22/06 i 43/10), prema kojima Vlada Federacije na prijedlog Federalnog stožera civilne zaštite podnosi zahtjev Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za traženje međunarodne pomoći za potrebe Federacije što se vrši nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Federacije.

Ako se prirodna ili druga nesreća dogodila u drugoj Županiji, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu pa isti zatraže pomoć od Federacije BiH, po zapovjedi Federalnog stožera civilne zaštite, snage i sredstva zaštite i spašavanja Županija će se angažirati na pružanju pomoći drugim Županijama, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu, a također će biti angažirane na pružanju međunarodne pomoći.